

REYHANLI'DA SURIYELİLER İLE SÖYLEŞİLER - I

INTERVIEWS WITH SYRIAN REFUGEES IN REYHANLI - I

حوار مع المواطنين السوريين في ریحانلي – ١

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES

مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية

REYHANLI'DA SURİYELİLER İLE SÖYLEŞİLER - I

INTERVIEWS WITH SYRIAN REFUGEES IN REYHANLI - I

حوار مع المواطنين السوريين في ریحانلي – ١

ORSAM Rapor No: 157

Mayıs 2013

ISBN:978-605-4615-53-7

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2013

Bu raporun içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tarihçe

Türkiye’de eksikliği hissedilmeye başlayan Ortadoğu araştırmaları konusunda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amacıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) kurulmuştur. Kısa sürede yapılanan kurum, çalışmalarını Ortadoğu özelinde yoğunlaştırmıştır.

Ortadoğu’ya Bakış

Ortadoğu’nun iç içe geçmiş birçok sorunu barındırdığı bir gerçektir. Ancak, ne Ortadoğu ne de halkları, olumsuzluklarla özdeşleştirilmiş bir imaja mahkum edilmemelidir. Ortadoğu ülkeleri, halklarından aldıkları güçle ve iç dinamiklerini seferber ederek barışçıl bir kalkınma seferberliği başlatacak potansiyele sahiptir. Bölge halklarının bir arada yaşama iradesine, devletlerin egemenlik halklarına, bireylerin temel hak ve hürriyetlerine saygı, gerek ülkeler arasında gerek ulusal ölçekte kalıcı barışın ve huzurun temin edilmesinin ön şartıdır. Ortadoğu’daki sorunların kavranmasında adil ve gerçekçi çözümler üzerinde durulması, uzlaşmacı inisiyatifleri cesaretlendirecektir. Sözkonusu çerçevede, Türkiye, yakın çevresinde bölgesel istikrar ve refahın kök salması için yapıcı katkılarını sürdürmelidir. Cepheleşen eksenlere dâhil olmadan, taraflar arasında diyalogun tesisini kolaylaştırmaya devam etmesi, tutarlı ve uzlaştırıcı politikalarıyla sağladığı uluslararası desteği en etkili biçimde değerlendirebilmesi bölge devletlerinin ve halklarının ortak menfaatidir.

Bir Düşünce Kuruluşu Olarak ORSAM’ın Çalışmaları

ORSAM, Ortadoğu algılamasına uygun olarak, uluslararası politika konularının daha sağlıklı kavranması ve uygun pozisyonların alınabilmesi amacıyla, kamuoyunu ve karar alma mekanizmalarına aydınlatıcı bilgiler sunar. Farklı hareket seçenekleri içeren fikirler üretir. Etkin çözüm önerileri oluşturabilmek için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin araştırmacıların ve entelektüellerin nitelikli çalışmalarını teşvik eder. ORSAM; bölgesel gelişmeleri ve trendleri titizlikle irdeleyerek ilgililere ulaştırabilen güçlü bir yayım kapasitesine sahiptir. ORSAM, web sitesiyle, aylık Ortadoğu Analiz ve altı aylık Ortadoğu Etütleri dergileriyle, analizleriyle, raporlarıyla ve kitaplarıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte Ortadoğu literatürünün gelişimini desteklemektedir. Bölge ülkelerinden devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve STK temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak bilgi ve düşüncelerin gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır.

Feyyat Özyazar

1954 yılında Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde doğdu. İskenderun Asliye Hukuk Mahkemesinde kısa süre katiplik yaptıktan sonra ayrılıp Reyhanlı'da serbest olarak arzuhalcilik yapmıştır. Halen bir yerel gazetede köşe yazarlığı yapmaktadır. Yayınlanmış pek çok makale ve röportajları ile bir şiir kitabı bulunmaktadır. Feyyat Özyazar ORSAM Danışma Kurulu Üyesidir.

TAKDİM

Reyhanlı'da gerçekleşen terör saldırısı komşu ülkelerde yaşanan istikrarsızlığın Türkiye'ye nasıl kolayca yayılabileceğinin acı bir göstergesi olmuştur. Irak'ta 2003 işgali ve Suriye'de 2011 ayaklanma sonrası görmeye alıştığımız acı sahnelerin bir benzeri Hatay Reyhanlı'da yaşanmıştır. Resmi açıklamalar ve Türk kamuoyundaki genel bakış saldırının faili olarak Suriye rejimini işaret etmektedir. Buna göre eylemi, Esad rejiminin Türkiye'yi Suriye politikası nedeniyle cezalandırma ve çatışmanın içine çekerek savaş sahasını genişletme çabası olarak okumak mümkündür.

Olay tüm Türkiye'yi derinden etkilemiştir. Ancak bölge insanı, Reyhanlı halkı doğrudan şiddete maruz kalmıştır. Bu da zaten Suriye ile sınır ilçesi olması dolayısıyla direk etkiye maruz kalan ve gergin bir havanın hakim olduğu bölgede kutuplaşmaları daha da körüklemiştir. Reyhanlı Suriye'deki olayların başlamasından bu yana neredeyse kendi nüfusu kadar Suriyeli misafiri ağırlamaktadır. Bu da bölgedeki sosyal, ekonomik, güvenlik durumunu radikal biçimde etkilemektedir. ORSAM olarak Suriye olaylarının başlamasından bu yana Reyhanlı'ya yerleşmiş olan Suriyeli misafirler ile hayat hikayelerini dinlediğimiz çok sayıda söyleşi gerçekleştirdik. ORSAM web sayfamızda yayınladığımız bun söyleşilerin son Reyhanlı olayı ile birlikte bir kere daha Türk kamuoyunun ilgisine sunulması gerektiğini düşündük. Reyhanlı'daki durumu anlamaya ve Suriyeli misafirlere bakışa katkı sunması dileğiyle söz konusu söyleşileri derlediğimiz bu çalışmayı kamuoyunun ilgisine sunuyor ve emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Hasan Kanbolat
ORSAM Başkanı

İçindekiler

Takdim.....	4
Söyleşiler	
1- Müzik aletleri satıcısı Abdo Yunus el Hacı	7
2- Emekli devlet memuru Usema Halid	8
3- İdlib'e bağlı Kalcebril köyünden Mustafa Kaddur.....	9
4- Zeydan Hasan abu İzzet Hafız Esad zamanında işkence görmüş.....	10
5- Giyim atölyesi sahibi Abid el Salih Naf'i.....	11
6- Hayvancılıkla uğraşan Abdulkarim İdavi Habbaz	12
7- Üniversite öğrencisi Abdullah abu Necip el Şemmeri	13
8- Devlet memuru Naci Selam el İstaz	14
9- İmam Yaşar Cemal el Nahtavi.....	14
10- Mustafa Şükrü el Hamdo rejimi eleştirdiği için altı yıl hapis yatmış	15
11- Bağcılık yapan Mustafa Kasım Cisrevi abu Bilel.....	16
12- Çiftçi Lattuf Hamit Kinnavi	16
13- Tüccar İsa Mahmut abu Hikmet	17
14- Sebze yetiştiricisi Nizam Haydar el abu Haşim	18
15- Emekli posta memuru Muhsin Asım el Huvec abu Talat	18
16- Tarım aletleri ve ilaçları satıcısı Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid	19
17- Aktarlık yapan Mahmud Nayıf İgadi abu Rağıb.....	20
18- Bankacı Mustafa Ziyad el Nasiri	21
19- Çiftçi Nazmi Malaf abu Abdo	22
20- İnşaat malzemeleri üreticisi Nureddin Abdo Hacı Osman	22
21- Beyaz eşya satıcısı Mahmud Casim el Menef abu Sabri.....	24
22- Zeytinyağı imalathanesi sahibi Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur.....	24
23- Belediyeden emekli Nuriddin Cabir Attar	25
24- Su tesisatçısı Gani Lütfi Kelmo abu Reşad	26
25- Oto yedek parça satıcısı Gaddur Haşim Killi abu Aziz	27
26- Çiftçi Salah Ali Takraviy	28
27- İşçi emeklisi Hadi Zekeriya el Kasimi	28
28- Halep'de kahvecilik yapan Abdilcabbarel Asasniy abu Şaker	29
29- Terzi Mustafa Asasiye	30
30- Emekli öğretmen Lattuf Bekkar el Nesimi.....	31
31- Gıda toptancısı Cemal Abdo Haşim abu Nureddin	32
32- Elektronik alet satıcısı Necib Bedii Allaviy	32
33- Çiftçi Nasif Ali Talal abu Şemseddin.....	33
34- Halep Üniversitesi'nde öğretim üyesi İbrahim Süleyman.....	34
35- Esnaf Muhsin Ali Zeki abu Farac	35

36- Abdullah Hamid'in ağabeyi Ceyş el Hür, kardeşi Nizam Ordusu'nda.....	36
37- Eczacı Haşim el Cebir abu Musto.....	36
38- Market sahibi Kemaleddin Mustafa abu Hamza	37
39- Tarih öğretmeni Mustafa Şehho Hacı Otman.....	38
40- Marangoz Vahid Lütfi el Habbaz	39
41- Minibüs işletmecisi Asım Nebi abu Musto.....	39
42- Sebze halinde komisyoncu Fadıl Kasım el Cibril abu Nahsen	40
43- Mahmut Necib Gazel Muhaliflerin saflarında çatışmalara katılmış	41
44- Çiftçi Muammer Sabri el Caferi abu Nihad.....	42
45- Mutfak eşyaları satıcısı Mus'ab el Naci abu İbrahim.....	42
46- Matbaacı Salahaddin el Nasiri abu Kenan	44
47- Pastane sahibi Muhib el Casim Hüseyin abu Rağib	44
48- Taksi şoförü Necmedin Züher abu Mustafa.....	45
49- Çiftçi Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz	46
50- Tahmişçi Muammer Necib Hasan abu Adil	47
51- Öğretmen Musab Lütfi Haccar	48
52- Emekli imam Mustafa Hatib Abdulgafur abu Şahabeddin.....	49
53- Elektronik eşya satıcısı Nebhan Hacı Aliyaser	50
54- Kaddur Haşim abu İbrahim Hayvancılıkla uğraşiyor	51
55- Otel çalışanı Süheyl Mahmud abu Riyad	52
56- Zeytinyağı imalathanesi sahibi Zekeriya Haman el Şemmari.....	53
57- Velid Muhammed Zeydan tedavi için Türkiye'ye gelmiş.	54
58- Konfeksiyoncu Semi Necib Abdullah abu Hikmet.....	55
59- Çiftçi Mahmut İdris el Selim abu İbrahim.....	56
60- Hama ili El Rif bölgesinden Nayıf Abdo Zahir	56
61- İşçi emeklisi Numan el Haşim abu İbrahim.....	57
62- Çiftçi Naci Hassun el Kasravi	58
63- Hukuk Fakültesi öğrencisi Nevvaf Muhsin el Seyyid.....	58
64- Market işleticisi Şakir el Zammar Tillavi	59
65- Kahvehane sahibi Kaddur Hacı Nuri el Kad	60
66- Gıda tüccarı Mahmud el Bereci el Vihebi	60
67- Vakıf emeklisi Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed	61
68- Nakliyecisi Beşir Nazmi el Hamdo	62
69- Lise öğretmeni Derviş Talib el Hasavi- abu Mahir.....	63
70- Konfeksiyoncu Macid Salman el Zührevi	63
71- İdlil İli Muarra Rif bölgesinden Muhyiddin Kermo el Cebeli	64
72- Çiftçi Musa Salih el Hassaviy	65
73- Çiftçi Necmi Ali Kiro abu Mahfuz	66
74- Mutfak eşyaları satıcısı Ömer Asım el Hadravi	66
75- Şoför Taha Allavi el Hüseyin abu Nazmi.....	67
76- Turistik lokanta işletmecisi Cemal Nasır al Sarhani	67
77- Tarım aletleri satıcısı Vasfi Hüseyin el Bagari abu Nahsen.....	68
78- Gıda toptancısı Haşim Necmeddin el Salahi abu Zeldan	69
79- Hurşid Cabir el Salahi Muhaliflere katılmış.....	70
80- Mobilya doğrama ustası Mahmut el İbrahim Nasiri.....	71

Hazırlayan: Feyyat Özyazar
ORSAM Danışma Kurulu Üyesi

REYHANLI'DA SURİYELİLER İLE SÖYLEŞİLER - I

Suriye'den kaçıp Türkiye'ye sığınan mültecilere yerli halk "Yabancı Göçmen", onlar ise kendilerine "Geçici Misafir" diyor. Perşembe günleri Reyhanlı'nın sebze meyve pazarı günüdür. Reyhanlılılar buna "Perşembe Pazarı" derler. Pazarda Reyhanlı halkı kadar Suriyeli var.

Hatay'ın komşu vilayeti İdlib olduğundan Reyhanlı'ya İdlibliler gelir. Semt Pazarı'ndan alışveriş yapmış bir Suriyeli görüyorum. Hemen selam verip yaşıyorum ve söyleşimize başlıyoruz.

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kalan Abdo Yunus el Hacı ile söyleşi

Müzik aletleri satıcısı Abdo Yunus El-Hacı "İşsiz kaldım. Çünkü benim mesleğim mutlu insanların yaşadığı bir toplumda geçerli" diyor.

Abdo Yunus el Hacı: Ben Abdo Yunus el Hacı. İdlib'e bağlı Keferhum Köyü'ndenim. İdlib'te bir müzik stüdyom var. Kamera, cd ve akla gelecek her türlü müzik aleti satıyorum. Olaylar başlayana kadar borcu, sıkıntısı olmayan, mutlu ve huzurlu bir insandım. Olaylar başlayınca haliyle halk müzik dinlemez oldu. Düğünler eğlencesiz, sessiz sedasız yapılmaya başlandı. Kimse kaset, cd almaz oldu. Bende işsiz kaldım. Çünkü benim mesleğim mutlu

insanların yaşadığı bir toplumda geçerli. Ölümün ve savaşın gölgesinde yaşayan insanlara müzikle ilgili şeyler satamazsınız. Durum bu olunca muhaliflere katıldım. Çatışmalara girdim ve saklanılabilecek yerlerde kaldım. Yorulduk, aç kaldık. Ne yemek var ne de su. Köylere inmek zorunda kaldık. Bazıları bizi iyi karşıladı. Bazıları arkamızdan bizi ihbar etti. Muhaliflerde bir bağlantı, bir organize durum yok. Rastgele gruplar halinde devlete ve rejime karşı savaşıyoruz. Yaralanınca hastane ve ilaç bulamıyoruz. Bu nedenle ölümden döndüm. Şu an kolumun birini tam olarak kullanamıyorum.

ORSAM: Türkiye'ye ailenizle mi geldiniz?

Abdo Yunus el Hacı: Yalnız geldim. Annem, babam ve kardeşlerim gelmedi. Topraklarını bırakamadılar. Hayvanlarımız ve bahçemiz var. "Öleceksek burada ölelim" dediler. Ben-se bazen çadirkentteki arkadaşları ziyaret ediyorum, bazen Reyhanlı'da ev tutan arkadaşlarımda kalıyorum. Ayakta durabilmek ve yaşamımı sürdürebilmek için yemek yiyorum. İnanın hiçbir şeyin tadı yok. Ama yaşamak için yemek içmek zorundayım. Göçmen kuşlar misali olduk. Herkesten şüphe ediyoruz. Her bakıştan korkuyoruz. Bu nedenle insanlar da bizden şüphe etmeye başladı. Bizleri "vatan haini" olarak görenlerde var, mağdur/masum olarak görenlerde. Ama en acısı aciz ve çaresiz olarak görünmek.

** Bu söyleşi, 26 Temmuz 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Gaziantep'in İslahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Emekli devlet memuru Usema Halid Usema Halid ile söyleşi

Emekli devlet memuru Usema Halid başlangıçta tarafsız kalmayı tercih etmiş. Fakataskılar ve ekonomik zorluklar artınca muhaliflerin safına katılmış. Şiddet giderek yoğunlaşınca Türkiye'ye göç etmiş.

Usema Halid: Adım Usema Halid. Emekli devlet memuruyum. İdlib vilayetine bağlı Keferhum Köyü'nde doğdum. İdlib merkezde yaşıyordum.

Ne Beşşar yanlısıyım ne de muhalifim. Zaten bugünlerde "Tarafsızım. Olaylara karışmak istemiyorum" diyenler yanıyor. Halep'te üni-

versite okuyan çocuklarım var. Onlar İdlib'e gelemiyor. Halep'e gidemiyorum. Çünkü yollar bile ayrılmış. Muhaliflerin Halep'e giden yoluyla Beşşar yanlılarının Halep'e giden yolu ayrı. Yollardan geçmek istiyorsan mecbur bir tarafta olacaksın. Çünkü ne İdlib ve çevresinde ne de Suriye genelinde tarafsız bir yol kalmadı.

ORSAM: Türkiye'ye ailenizle mi yoksa yalnız mı geldiniz?

Usema Halid: Ailemle beraber geldim. Ancak amcaların, yeğenlerim, arkadaşlarım, emeğim, birikimin, evim hepsi Suriye'de kaldı.

ORSAM: Türkiye'ye geldiniz. Peki, şimdi ne yapacaksınız?

Usema Halid: Bilmiyorum. Çadırkentlere mi gideyim yoksa bir ev mi tutayım kararsızım. Ama büyük ihtimalle ikisi de beni mutlu etmeyecek. Çünkü mülteci olmak cezaevinde

yaşamak gibidir. Çocukların eğitimi durdu, hayalleri yıkıldı; aile mutluluğu, huzuru diye bir şey kalmadı.

ORSAM: Suriye'yi neden terk etmek zorunda kaldınız?

Usema Halid: Arap Baharı süreci ilk başladığında yüksekokul bitirmiş birisi olarak, olayların Suriye'ye yayılacağını hiç düşünmemiştim. "Suriye güçlü bir devlet, güçlü bir rejimi var. Kim Beşşar'a karşı gelip gösteri yapar, isyan eder ki?" diye düşünüyordum. Der'adan Şam'a uzanan ilk ayaklanmaları ciddiye almadım. Basit bir aşiret olayı olarak gördüm. Ancak, aşiretlerin arasına emekli askerler, kamu görevlileri ve bazı iş adamları karışınca, Suriye'nin tehlikeli bir noktaya sürüklendiğini hissettim.

Bu durumda tarafsız kalmayı düşündüm. Aileme ve dostlarıma da aynı şeyi telkin ettim. Bekledim, sabrettim, sustum. Suriye'de kardeş kardeşe güvenip içindeki sırrı anlatamaz. Rejimin acımasız kanunları ve uygulamaları nedeniyle hepimiz korku içindeyiz. Siyasete karışmayan, yolsuzluğa haksızlığa tepki göstermeyen herkes özgürce yaşar. Ama en ufak bir tepki sizi ve çevrenizi götürür.

Emekli maaşımın yetmemesi nedeniyle İdlib'te 5 dönümlük bir bahçe aldım. Mevsime göre sebze meyve yetiştirip ek gelir sağlıyordum. Önüme iki yol çıktığında düzenimin bozulmaması için bir yolu seçmek zorundaydım. Bende muhalifleri seçtim. Öncelikle emekli maaşım geciktirilmeye başlandı. Sonrada bahçem talan edildi. Gelirim kalmadı, ekonomik olarak çöktüm. Yaşım nedeniyle ağır işlerde çalışmıyordum, dağa çıkamıyor, yollar düşemiyorum. Muhaliflerin tarafında yer aldım ama onlara yardım edecek maddi ve manevi gücüm yoktu. Rahat ve mutlu bir insanken mutsuz ve yoksul bir insan durumuna geldim. Daha kötüsü sadece ben değil birçok insan bu hallere düştü.

Çevremde Beşşar rejiminden yana olan insanlar önce muhalifler tarafından tartaklandı, dövüldü, mallarına el konuldu. Ama hiçbir evlerinde öldürülmedi. Muhaliflerin ise cinayetler başlayınca, Suriye'nin iç taraflarına kaçmak ya da Türkiye'ye göç etmekten başka şansı kalmadı.

ORSAM: Siz ayrılırken İdlib'te ve çevresinde son durum nasıldı?

Usema Halid: Türkiye sınırından İdlib'e kadar olan bölge muhaliflerin elinde. Vilayet Beşşar güçlerinin kontrolünde. Ancak, çevre köylere ve belediyelere yine muhalifler hakim.

ORSAM: Peki, birbirinizi nasıl tanıyorsunuz?

Usema Halid: Her köyün, her belediyenin ya da her mahallenin bir sorumlusu var. O sorumluda kendisine yardımcıları seçmiş. Aramızda çeşitli işaretler ve şifreli sözler var.

ORSAM: Hiç aranızda istemediğiniz birilerinin katıldığı ya da tanımadığınız birileri tarafından baskına uğradığınız oldu mu?

Usema Halid: Oldu. İdlib vilayeti içinde zorlandığımız anlar oluyordu. İçimizden yakalananlar hatta öldürülenler bile var. Ancak, şehir dışında, kırsal kesimde hiçbir yabancı aramıza girmeye cesaret edemedi.

** Bu söyleşi, 26 Temmuz 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in İslahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mustafa Kaddur ile söyleşi

İdlib vilayetine bağlı Kalcebril köyünden Mustafa Kaddur, eşi ve iki çocuğu ile Reyhanlı'ya

gelmiş. Suriye’de hayat pahalılığını ve ekonomik koşulların giderek ağırlaşmasını, halkın güvenliğini konuştuk.

Mustafa Kaddur: Ben Mustafa Kaddur. 30 yaşımdayım, eşim 25 yaşında. İki çocuğum var. İdlib vilayetine bağlı Kalcebril köyündeyim. Bakalorya (lise seviyesi) mezunuyum. Bir arkadaşımın birlikte Halep Hama güzergahında Şam’a giden uluslararası yol üstünde bir büfe işletiyoruz. Askerliğimi İsrail ile Lübnan arasındaki bölgede, Lübnan sınırında yaptım. Hiç savaşmadım ama 2 yılı resmi 2 yılı da ihtiyaç askerliği olmak üzere 4 yıl askerlik yaptım. Görev yaptığım bölge, Lübnan’da uzun süre kalan Suriye Ordusu’nun görev alanı içinde olan bölgedir.

ORSAM: Bir yıldan fazladır devam eden olaylardan Suriye ekonomisi nasıl etkilendi?

Mustafa Kaddur: Herşey ortalama 10 kat arttı. Daha önce litresi 15 20 Suriye lirasına satılan benzin şimdi 150 200 arasında ve karaborsa. Bazı şahıslar petrolü ele geçirmiş, diledikleri şekilde satıyorlar. Mutfak tüpünde de aynı durum var. En ucuz enerji elektrik idi. Şimdi en pahalısı o oldu. Hem pahalı hem de her zaman elektrik yok. Çok fazla kesinti oluyor. Bu nedenle hiçbir esnaf doğru düzgün çalışmıyor. Ekmeği karne ile alıyoruz. Daha önce bir kilo ekmek 15 Suriye lirası iken (Suriye’de ekmek kilo ile satılıyor) bugün 50 Suriye lirası. Almak içinse kuyruklar oluşuyor. Akla gelen tüm tüketim maddeleri, gıdalar, mutfak araç gereçleri ateş pahası oldu..Tüm gün bu şartlar altında çalışıyor, sonrasında evinize gitmek için daha büyük zorluklar yaşıyorsunuz. Yol güzergahları tehlikeli, can güvenliğiniz yok. Hiç kimse karışmazsa soyguncular yetiyor. Köyün içinde bile zar zor birbirimizi ziyaret ediyoruz. Herkes korku ve endişe içinde. Yıllardır birlikte yaşadığımız komşularımızla, dostlarımızla birer yabancı gibiyiz. Herkes bir diğerkinden şüphe eder hale geldi. Kesinlikle

misafir kabul etmiyoruz. Çünkü evimize biri geldiği zaman “Kimdir? Ne için geldi? Ne haberler getirdi?” diye sorgulamalar başlıyor.

ORSAM: Ekonominin durduğu bir ortamda siz ve muhalif arkadaşlarınız nasıl geçiniyorsunuz?

Mustafa Kaddur: Temsilcilerimiz vardı. Onlar aile durumumuza ve yaptığımız hizmete göre bize yardım ediyorlardı. Onların nereden bulup bize verdiklerini ise bilmiyorum.

** Bu söyleşi, 26 Temmuz 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelen ve Gaziantep’in İslahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Zeydan Hasan abu İzzet ile söyleşi

Zeydan Hasan abu İzzet, Hafız Esad zamanında işkence görmüş, cezaevinde yatmış. Olaylar başladıktan sonra çocukları Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) safına katılmışlar. Beşşar yanlısı, muhbirler yüzünden can güvenlikleri tehlikeye girince Türkiye’ye gelmiş.

Zeydan Hasan abu İzzet: Ben Halep’e bağlı Salkin ilçesi Muradiye Mahallesi’ndenim. Ben de çocuklarımda muhaliflerdeniz. Beşşar’ın babası zamanında işkence gördüm, cezaevinde yattım. Şimdi de çocuklarım aynı acıyı çekiyor. Olaylar başladıktan sonra çocuklarım Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) safına katılıp savaşmaya başladı. Ben, eşim ve iki kızımınla birlikte evde kaldım. Çevremizde Beşşar yanlısı, gizli muhbirler vardı. Zaten eskiden beri fişlenmiş, kayıt altına alınmış bir aileyiz. Bir de bizleri ihbar edenler olunca can güvenliğimiz tehlikeye girdi. Can güvenliği bir yana Beşşar’ın askerleri çevrede birçok köyde kadınlara tecavüz etmeye başladı. Ben de namusumu kurtarmak için Türkiye’ye göç ettim.

ORSAM: Sizin durumunuzda olan insanların hepsi göçtü mü? Göçenler nereye gittiler?

Zeydan Hasan abu İzzet: Çoğu Halep'e, Hama bölgesine gitti. Ben Türkiye'yi tercih ettim. İnsanların çoğu benim gibi namusunu korumak göç etti.

ORSAM: Beşşar'ın babası döneminde işkence gördüm dediniz. O yılları ve neden işkence gördüğünüzü anlatır mısınız?

Zeydan Hasan abu İzzet: Bölgemizde toprak reformu yapılmıştı. Devlet tarafından çiftçilere arazi verildi. Ancak, bu arazileri sadece Baas Partisi'ne mensup olanlar alabildi. İnşaat yapmak isteyen yapamıyordu. Meskeni eski olanlar veya nüfusu çoğalan aileler mesken inşaat etmek istediğinde müsaade alamıyorlardı. Bu tür izinler sadece belli kesimlere veriliyordu. Sünnilere ve rejim yanlısı olmayanlara bu ve bunlar gibi birçok baskı yapılıyordu. Ben ve arkadaşlarım direnişe geçtik. Karşı geldik. Bu nedenle de o dönemde işkence gördüm ve cezaevinde yattım.

** Bu söyleşi, 26 Temmuz 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in Islahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Gaziantep'in Islahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Abid el Salih Naf'i ile söyleşi

Gaziantep'in Islahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Abid el Salih Naf'i'nin Suriye'den Türkiye'ye gelme nedeni mezhep ayrımcılığı ve kiralardan, vergilerin hammadde fiyatlarının artışı sebebiyle yaşanan ekonomik zorluklar.

Abid el Salih Naf'i: Biz dört kardeşiz. Bir giyim atölyemiz var. Gallabiye (erkek entari) ve Zubun (Kadın giyim) ve pijama imalatı yapı-

yoruz. Bulunduğumuz semtteki bütün dükkanların yapısı eski ve hepsi vakıflara ait.

Size geçmişten bir olay anlatayım. 2 yıl önce mahallemizin okuluna ve çevremizdeki birçok okula yeni öğretmenler atanmıştı. Halkla yakın ilişkiler içine girdiler. Eğitim üzerine toplantılar, sohbetler yaptılar. Öğrenci velileriyle tanıştılar, mahalleliyi evlerinde ziyaret ettiler ve bizi ismen tanımaya başladılar. Çocuklarımızda iyi, mutlu ve huzurlu bir eğitim görmeye başladı. Sonradan öğrendik ki bu öğretmen olarak atanan şahıslar Muhaberrat gizli polisiymiş. Çocuklara kimin Beşşar'ı sevdiğini, kimin evinde Beşşar'ın resmi olup olmadığını sormuşlar. "Benim babam evde Beşşar'ın resmini istemez" diyen çocuğun. "Dayım ya da amcam Beşşar'a küfür eder, resmine tükürür" diyen çocuğun söylediklerine göre fişleme yapılmış. Okuldaki tüm öğrenciler ve yakınları hakkında bilgiler toplanıp kayıt altına alındıktan sonra mahalleye operasyon yapıldı. Beşşar'ı sevmeyenlerin, resmini evine asmayanların, küfür edenlerin hepsi gözaltına alındı ve onlardan hala haber yok.

ORSAM: Olaylar başladıktan sonra ne gibi değişiklikler yaşandı?

Abid el Salih Naf'i: Önce fahiş bir şekilde kiralari arttırdılar. Sonra da vergiler yükseldi. Hammadde artışı, işçilik artışı derken işler gitgide kötüleşmeye başladı. Bütün bunlara rağmen sabrediyorduk.

ORSAM: Size Türkiye'ye gelme kararını nasıl verdiniz?

Abid el Salih Naf'i: Askerde oğlum var. Şam yakınlarında görev yapıyor. İzne geldiğinde bana ve amcalarına bir olay anlattı. Sünni askerleri ellerinde basit silahlarla Sünni köylere gönderiyorlar. Arkalarından da zırhlı araçlarla Alevi birlikler geliyor. Sünni askerlerle Sünni olan muhaliflerle yani Ceyş el Hür (Özgür

Suriye Ordusu) ile çatışmaya giriyor. Tabii ki Beşşar'ın askerleri oldukları için Sünni'de olsalar silahlarla çatışıyorlar ve her iki taraftan da ölenler oluyor. Sonra zırhlı araçlarla gelen Alevi birlik bizim köyümüz kuşatıyor ve rastgele ateş açmaya başlıyorlar. Köy halkından da Ceyş el Hür mensuplarından da askerlerden de onlarca insan ölüyor. Kısacası mezhep ayrımı had safhada. Göç etmeme nedende işte bu mezhep ayrımı olmuştur.

** Bu söyleşi, 7 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in Islahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Gaziantep'in Islahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Abdulkerim İdavi Habbaz ile söyleşi

Gaziantep'in Islahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Abdulkerim İdavi Habbaz Rejimin uygulamaları karşısında direnmiş, muhaliflere katılmış. Malzemelerinin yetersizliği ve sağlık, barınma gibi sorunlara çözüm bulamayınca Türkiye'ye gelmiş.

Abdulkerim İdavi Habbaz: 45 yaşındayım. Evliyim, 5 çocuğum var. Hayvancılıkla uğraşıyorum. Hama ili Esselam Beldesi Hırzane mezarında yaşıyorum. "Nacarlar" olarak tanınan büyük bir ailenin fertlerinden birisiyim.

ORSAM: Suriye'de neler yaşadınız? Size Türkiye'ye gelme kararı verdiren olay neydi?

Abdulkerim İdavi Habbaz: Kendi halinde dini bütün bir insanım. Hayvancılıktan başka mesleğim yoktur. Ufak bir bahçem var. Oradan kendi ihtiyacım olan besinleri karşılarım. Oğullarımdan biri askerde.

Bir yıl önce Suriye'de karışıklık başlayınca bölgemize büyük bir askeri yığınak yapılmaya başlandı. Bölge dağlık, ormanlık ve suyun bol olduğu bir bölgedir. Aynı zamanda düz ovaları da vardır. Köylüler olarak orduyu besleme imkanımız bulunmamaktaydı. Ancak, onlar her istediklerinden hayvanlarımızdan ikişer üçer almaya başladılar. Çevredeki hayvan besicileri durumdan rahatsız oldu. Herkes zarar etmeye başladı. Şikayetlerimize kimse kulak asmadı. Bizlerde silahlandık ve bizden zorla hayvan almak isteyen askerlere karşı diren-

meye başladık. Zaman zaman caydırıcı olduk zaman zaman mağlup. Ama sonunda mer-mimiz ve direncimiz bitti. İstedikleri malları fazlasıyla almaya başladılar ve bu çevre yok-sullaştı.

Çözüm bulması için askerde olan oğluma bil-gi verdim. O da durumu komutanlarına anlat-mış; “Ailem ve çevrem mağdur olmuş, malları askerler tarafından yağmalanıyormuş” demiş. Ama aldırın olmamış. Gençtir, atlayıp geldi birliğinden; yanında silahı üstünde asker el-bisesiyle. Dağlık bölgede gizlenmeye başladı. Kendine bir grup oluşturdu ve askerlere kar-şı direnişe geçtiler. Önce canımız ve malımız için savaşımaya başladık, sonrasında muhalif-lerin saflarına katıldık. Daha kalabalık ve daha güçlü olduk.

Bir süre sonra silahlarımız yetersiz kalmaya başladı. Sağlık sorunu yaşayan arkadaşları-mızı tedavi ettirecek ilaç ve doktor, kışın ba-rınacak yer bulamadık. Mecburen dağıldık. Kimi Lübnan tarafına kimi de Türkiye tarafı-na geldi. Sınırı geçemeyenlerde oldu, benim gibi geçenlerde. Ben iki aydır Türkiye’deyim. Askerden gelen oğlum hariç tüm ailem bura-da. Ancak oğlum ve arkadaşları muhaliflerle beraber savaşıyorlar. Oğlumu sadece bir defa görebildim, sonra gelmez oldu. Artık haberde almıyorum.

** Bu söyleşi, 10 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep’in Islahiye il-çesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelen ve Gaziantep’in Islahiye ilçesindeki çadırkentte kalan Abdullah abu Necip el Şemmeri ile söyleşi

Abdullah abu Necip el Şemmeri Halep Üniversitesi’nde Ticaret ve Muhasebe eğiti-mi alırken, Üniversiteli gençlerle eylemlerde

bulunmuş, muhaliflerin safına katılıp onlarla birlikte silah eğitimi alarak Ceyş el Hür’e (Öz-gür Suriye Ordusu) katılmış.

Abdullah abu Necip el Şemmeri: Halep Üniversitesi’nde Ticaret ve Muhasebe eğitimi almaktayım.

ORSAM: Sizi Türkiye’ye getiren süreci anla-tır mısınız?

Abdullah abu Necip el Şemmeri: Arap Baharı’nın başlangıcıyla birlikte üniversitede bir hareketlilik yaşandı. Benim gibi düşünen öğrenciler toplanıp, gelecekle ilgili planlar yapmaya başladık. Üniversite gençliğini safı-mıza çektik. İsteğimiz Beşşar rejimine karşı mücadele etmektir. Okul içinde ve dışında ey-lemeler ve toplantılar yaptık. Bir yıl önce sesi-miz tüm Suriye’ye duyurmak için büyük bir yürüyüş düzenledik. Halktan destek alınca yürüyüş Halep’te büyük yankı uyandırdı.

Sonra bu gruba mensup kişiler tespit edilme-ye başlandı. Benim gibi birçok kişi gözetim al-tına alındı, işkence gördü, aileler tehdit edildi, ekonomileri ve düzenleri bozuldu. Mahalle-den bizi gizli destekleyenler vardı ama açıktan destek görmüyorduk. İş vermiyorlardı, okul-dan atılmıştım. Bunalıma girdim. Üniversite-deki arkadaşlarım muhaliflerin safına katılıp savaşmamızı önerdiler, bende kabul ettim. Onlarla birlikte silah eğitimi aldım ve Ceyş el Hür’e (Özgür Suriye Ordusu) katıldım. Benim yüzümden ailem ve çevrem defalarca içeri alındı. Aşağılandı ve eziyet gördü. Gizli gizli ailemle görüştüğüm zamanlarda ailem Suriye’den gitmemi istiyordu. “Sen burada olduğun ve eylemlere katıldığın sürece bizler daha çok eziyet çekeceğiz. Hem senin akıbeti-ni düşünerek acı içindeyiz hem de Beşşar yan-lıları bize işkence ediyor. Ne olur arkadaşları-nı da ikna et ve Türkiye’ye gidin” diyorlardı. Bizde birkaç arkadaş Türkiye’ye geldik. Şimdi Islahiye’de çadırkentte kalıyoruz.

** Bu söyleşi, 10 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in İslahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye Halep ili El Sahur mahallesinden Naci Selam el İstaz ile söyleşi

Devlet büro malzeme ofisi Halep ve çevresinin bölge sorumlusu olan Naci Selam el İstaz Halep'te kalmak için direnenlerden. Telefonla yaptığımız görüşmede Suriye'de kalanların yaşam koşullarını ve yaşananları konuştuk.

ORSAM: Herkes Suriye'yi terk ediyor fakat sizin gibi birçok insan kalmayı tercih etti. Bize yaşadıklarınızı ve Halep'i anlatır mısınız?

Naci Selam el İstaz: Mahallemiz muhaliflerle doldu, yaklaşık 15 gündür muhaliflerin kuşatması altında. Beşşar'ın askerleri bizim bulunduğumuz mahalleyi, muhaliflerin cadde ve sokaklarımızda, evlerimizin köşelerinde olmaları nedeniyle bombalıyor. Evlerin birçoğu yıkıldı, evlerin önlerindeki araçlarımız yandı, cadde ve sokaklar delik delik oldu. Yaşadığımız apartmanın en alt katını sığınak gibi kullanıyoruz, bütün komşular bir daireye sıkıştık kaldık. Elektrik yok, suyumuz kısıtlı, ekmeği de nöbetleşe bombardıman altında ve kendimizi tehlikeye atarak uzak bir yerden temin ediyoruz. Halep öğle karışmış ki, muhaliflerin yanı sıra, muhalif görünüp hırsızlık yapanlar, insanları soyanlar ve sömürenler var. Evimizin ihtiyacını karşılamak için gıda, sebze almaya gidenlerden belli bir ücret alıyorlar, haraç veya rüşvet ne dersen de. Bu bombardıman altında bir de haraç veriyoruz, yoksa ekmek ve sebze alamayız. Silah sesinin kesildiği saatlerde, oturduğumuz apartmanın üstüne çıkıyorum, çatıdan Halep'i seyrediyorum. Geceleri ıslıl ıslıl olan şehir, şimdilerde karanlığa bürünmüş. Tanıdığım bölgeler, semtlere bakınca ve onları karanlıkta görünce hüzünleniyorum. Ancak yapacak bir şeyim yok.

ORSAM: Şehrin diğer bölgelerinde durum nasıl? İletişim kurabiliyor musunuz?

Naci Selam el İstaz: Babilfarac (saat kulesinin olduğu yer), toptancılar bölgesi (kaleye giden cadde), Meştel (halk bahçesi) her taraf bombardıman sonucu yıkılmış, harap olmuş durumda. O çevrede oturanlar bizlere bunu telefonla anlatıyor. Herkesin saçı sakalı birbirine karışmış, ticaret yok, çocuklar okulsuz, temizlik yetersiz, beslenme yetersiz ve uykuyu da nöbetleşe uyuyoruz çünkü her odada en azından 8 kişi var.

** Bu söyleşi, 13 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından telefonla gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde yaşayan Yaşar Cemal el Nahtavi ile söyleşi

Yaşar Cemal el Nahtavi Suriye'de İmamlık yaparken Hükümet baskısıyla, olayların yatıştırılması için hutbe vermeye zorlanmış. Muhaliflerin safına katılıp erzak temini işini üstlenmiş. Şimdi Suriye'ye gıda ve tıbbi malzemeler gönderiyor ve iletişimi sağlıyor.

Yaşar Cemal el Nahtavi: Suriye İdlib'e bağlı Tirmenin Köyü'ndenim. 35 yaşındayım. İmamım. Evliyim ve 3 çocuğum var.

ORSAM: Türkiye'ye gelme nedeninizi ve orada yaşadıklarınızı anlatır mısınız?

Yaşar Cemal el Nahtavi: Suriye'de her gün eylem olurdu. Ama özellikle Cuma günleri, Cuma namazından sonra kalabalık olurdu ve daha alevli eylemler yapılırdı. Hükümet tarafından olayların yatıştırılması için bana yazılı bir hutbe verildi. Devlet memuruydum ve o hutbeyi okumak zorundaydım. Bir hafta hü-

kümetten yana bir hafta muhalefetten yana hutbe okuyunca inandırıcılığımı kaybettim. Her iki grup arasında da itibarım kalmadı. Hiçbir mal varlığım yoktu. Baskı altındaydım ve muhaliflerin safına katıldım. Çevremizdeki hükümet yanlısı çiftliklere, işyerlerine saldırmaya başladık. Yaşamak için soygun yapıyorduk. Dinimle ve gördüğüm eğitimle zıt bir işe giriştim. Kısacası yoldan çıktım. Beni Türkiye'ye gönderdiler. Şuan onlara erzak alıyorum. Gıda, barınma ve tıbbi malzemeler yolluyorum. Toplanan paraların harcanması konusunda bana güveniyorlar. Bulunduğumuz bölgenin tüm hizmetlerini, yaşamsal ihtiyaçlarını karşılıyorum. Türkiye'de akrabası olan, olaylar nedeniyle Türkiye'ye göç etmiş herkese ulaşma imkanım var. Haberleri iletiyorum, mektupları ulaştırıyorum. Köyümüzün büyük bir bölümü tanklarla, toplarla yerle bir edildi. İlk direnişte çok kişi hayatını kaybetti, aileler dağıldı.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mustafa Şükrü el Hamdo ile söyleşi

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mustafa Şükrü el Hamdo Rejimi eleştirdiği için altı yıl hapis yatmış. Çıktığında durumu daha kötüleşince Suriye'den Türkiye'ye gelmek zorunda kalmış.

Mustafa Şükrü el Hamdo: Ben Mustafa Şükrü el Hamdo. Suriye'nin Halep ilinde yaşıyorum. 71 yaşındayım. 2 eşim var. İlk eşimden altı, ikinci eşimden 2 çocuğum var.

ORSAM: Suriye'de neler yaşadınız? Size Türkiye'ye gelme kararı verdiren olay neydi?

Mustafa Şükrü el Hamdo: Bundan 6 yıl önce Şanlıurfa'da bir düğüne davet edildim. Benim gibi Suriye'den davet edilen ve ailece düğüne gelen çok kişi vardı. Düğün bittikten sonra erkekler olarak sohbet etmek için bir odada toplandık. Urfa'da yaşayan bir akrabam sohbet sırasında bana bir soru sordu. Soru şuydu; "Beşşar'ın gelmesiyle Suriye'de bir değişim oldu mu? Yoksa O da babası gibi zalim mi?". Bende ortamın samimi olduğunu ve konuşulanların aramızda kalacağını düşünerek rahatça cevap verdim. Hiçbir şeyin değişmediğini, rejimin aynı rejim düzenin aynı düzen olduğunu söyledim. Beşşar'ın istese bile bu düzeni değiştiremeyeceğini çünkü çevresindekilerin bu düzenden beslendiğini, Suriye'nin kaymağını bu düzen sayesinde yediklerini söyledim. Ertesi gün diğer misafirlerle birlikte Suriye'ye döndüm. Daha 24 saat geçmeden beni karakola çağırdılar. Tüm söylediklerim kaydedilmişti. İnkâr etme şansım yoktu ve içeri atıldım. Urfa'daki misafirlerden ikisi aleyhime şahitlik yapmış, olayı abartarak anlatmış. Meğer muhaberat elemanıymışlar. Sonrası cezaevi. Tam 6 yıl yattım. Ne bir mahkeme, ne bir ziyaretçi ne de sağlıklı bir ortam. Adı cezaevi ama mağaradan farksız. Sonra bir af çıktı ve serbest kaldım.

Geri döndüğümde ikinci eşimin çocuklarımızla beraber evi terk ettiğini gördüm. Birinci eşim ve çocuklarımız ise hayatlarından memnun ve bana küslerdi. "Onları söylemeye, öyle konuşmaya mecbur muydun?" dediler. 6 yıl hapiste yatmış olmama rağmen bana hiç üzülmeler. Birikmiş param vardı. Evimi ve arabamı satıp nakite çevirdim. Önce Halep'i sonrada Suriye'yi terk ettim. Eşim ve çocuklarım dahi bana sahip çıkmadı. Çocuklarım dayılarının baskısıyla Beşşar yanlısı oldular. Ufak bir eleştiri yüzünden özgürlüğüm, iki eşimden, çocuklarımdan ve ülkemden oldum. Şimdi Hayat'ın reyhanlı ilçesinde baraka gibi bir evde kirada oturuyorum.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mustafa Kasım Cisrevi abu Bilel ile söyleşi

Mustafa Kasım Cisrevi, Rejimin baskısına maruz kalmış. Geçim kaynağı olan bağı ve bahçesi tahrip edilince Suriye'de kalmanın ve yaşamının bir anlamı kalmadığına karar verip ailece Türkiye'ye göç etmiş.

Mustafa Kasım Cisrevi: Suriye İdlip ili Herim'e bağlı Kefer Teluruk köyündenim. Mutlu bir aile hayatım vardı. Suriye'de ilk karışıklıklar çıkınca köyümüzün Dağlık kesiminde bulunan zeytin bahçemin içindeki yazlık bağ evini tamir ettim, bir ailenin yaşayabileceği ve kış şartlarına uygun bir hale getirdim. Elektriğim, suyum, arabam var. Bir atım iki yetişkin oğlum var. Zeytin, üzüm, armut, şeftali ağaçlarım da var. Bahçemde, hangi mahsul yetişirse pazara götürür satarız, eşimde el yapımı Hasır Kilim ve banyoda kullanılan benzeri şeyleri yapar, gelimimde boş vakitlerinde el örgüsü yapar birlikte bu ürünleri şehre götürür satarız.

ORSAM: Olaylar başlayınca hayatınızda ne gibi değişimler oldu? Sizin Türkiye'ye gelme nedeniniz neydi?

Mustafa Kasım Cisrevi: Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) yavaş yavaş örgütlenmeye ve çoğalmaya başlayınca bizim bölgemizde bir karargâh kurdular. Benim çevreme yakın dağ bölgesinde ormanlık alanda geniş bir çadırkent ve eğitim sahası yaptılar. Günün birinde şehre gittim. Askerler beni yolda çevirdi ve karakola götürdüler. Karakoldaki komutan, istihbarat almış ve bana sordu, "senin çev-

rende muhalifler Ceyş el Hür mensupları var mı, yok mu?" diye, bende yok dedim. Tamam deyip bıraktılar. Bana inandıklarını sandım, meğer takip altındaymışım. Bir akşam bizi ziyarete bir aile geldi, ürettiğimiz hasır kese ve benzeri ürünleri almak istediler, ihtiyaçlarını aldılar, paramızı verdiler, çaylarını içip uzaklaştılar. Tabii ki gelenler yalnız değilmiş, arkalarından bir araç çevreyi gözetlemiş, bizleri de evde tutarak ve gözetleyerek bağımızın, bahçemizin bütün çevresini dolaşmışlar ve neticede muhaliflerin karargâhını görmüşler. Yerini tespit etmişler. Aradan iki gün geçti, bir akşam çevremizin tanklarla, zırhlı araçlarla çevrildiğini gördük. Çatışma başladı, tanklar, zırhlı araçlar ne bağ bıraktı ne de ağaç. O güzelim ormanlık alan ertesi gün dümdüz edilmişti. Karargâhtakilerin kimi vurulmuş, kimi kaçmıştı. Bizi de onları saklamak ve ihbar etmemek suçundan sorguya aldılar, ancak baskı altında ve tehdit altında olduğumuzu da söyleyip birkaç inandırıcı söz ve yemin edince, birkaç küfür ve hakareten sonra serbest bıraktılar.

Evimiz, bahçemiz, aracımız, hayvanlarımız yok olmuştu. Bütün o çevre köylerin bahçeleri, bağ evleri de yok edilmişti. Orada kalmanın ve yaşamının bir anlamı kalmamıştı. Ailece göçüp geldik, bir ev kiraladık ve Reyhanlı'da oturuyoruz.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde çadırkente yerleşmeye gelen Lattuf Hamit Kinnavi abu Kamil ile söyleşi

Lattuf Hamit'in oğulları önce baskı altına alınmış, sonra suçlanarak cezaevine konulmuş. Lattuf Hamit, bölge insanının çiftçilik

yapamaz hale geldiğini, ekonomik zorluklar ve baskılar sebebiyle göç'ün daha da artacağını söylüyor.

Lattuf Hamit Kinnavi: Suriye'de İdlip'e bağlı Rağbete köyünden 5 çocuk babası 67 yaşında bir köylüyüm. Dar imkânlarla, büyük fedakârlıklarla iki oğlumu okuttum. 2 erkek 3 kız 5 çocuğumu da bölgemize göre okutmuş bir babayım. Oğullarım Devlet Dairesinde görevli. Birisi Şam'da bölge mahkemesinde müdür, diğeri de ulaştırmada görevli bir mühendis.

ORSAM: Suriye'de neler yaşadınız? Türkiye'ye gelme kararını verdiren olay neydi?

Lattuf Hamit Kinnavi: İdlip ve çevresi Beşşar'a karşı direnişe geçince, köyümüz kara listeye dahil edildi. Hepimiz muhalif gurubun adamları gibi görünmeye başladık, zaten öyleyiz ancak bir eylemimiz olmadı, çünkü ben yaşlıyım, ancak yakınlarım, kardeşlerim ve yeğenlerim faaliyet içinde. Bu eylemler çocuklarıma yansıdı ve Şam'da önce baskı altına alındılar, sonrada üzerlerine bir suç atılarak cezaevine kondular. Ziyaret etmemiz, konuşmamız bile yasak, sağlıklı olup olmadıklarını da bilmiyoruz. Çocuklarım evli, çocuk sahibidir, ortada kalmışlar, benim basit bir arazim var gelirimize yetmez zaten. Karışıklık nedeniyle bölgemiz insanı çiftçilik de yapamıyor. Ekilen mahsul harap ediliyor, talan ediliyor veya yakılıyor. Eşimi, gelinlerimi, torunlarımı aldım ve doğru hududa geldim, köyümüzden de birkaç aile gelmişti. Hep birlikte çadırkentlere doğru gideceğiz, durum düzelinceye kadar da Suriye'ye dönmeyeceğiz. Ancak oğullarımın hayatından endişe ediyorum.

ORSAM: Göç edenlerin evleri, eşyaları veya varsa dükkânları içindeki eşyalar muhafaza altında kalıyor mu?

Lattuf Hamit Kinnavi: Biz gelmeden önce çok aile göç etmişti, çevre köylerden de göç

edenler oldu, hiçbirinin arazisindeki mahsul, bağı bahçesindeki ağaç yerinde kalmadı. Evler boşaltılıyor, eski evler yıkılıyor, güzel evlere de gelip birileri yerleşiyor. Tam bir istila memleketi haline gelindi. Bölgemizden daha çok göç olacak.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Gaziantep'in İslahiye ilçesindeki kalan İsa Mahmut abu Hikmet ile söyleşi

İsa Mahmut abu Hikmet zirai ürün tüccarlığı yapıyor. Oğlunun askerde yaşadıklarından sonra kaçmasını istemiş fakat bu kez ailecek baskılara maruz kalmışlar. Yanımda çalışanlar, akrabaları, köylüleri eziyet görmeye başlayınca Türkiye'ye gelme kararı almış.

İsa Mahmut abu Hikmet: Halep'e bağlı Cisir Afrin ilçesi Rifatiye köyündenim. 45 yaşındayım. Tüccarım, ziraat teknisyenliği eğitimim var. Mesleğim gereği sürekli Halep'e gider gelirim. Gıda satışı yapan toptancılarla görüşüp sipariş alarak, kendi köyümden, çevre köylerden mevsimine göre mahsul toplar ve siparişe göre mahsul yetiştiririm.

ORSAM: Türkiye'ye geliş sebebiniz ekonomik zorluklar ve baskılar mı?

İsa Mahmut abu Hikmet: Büyük oğlum asker Lübnan hududuna yakın bir bölgede hizmet yapıyordu. Çıkan olaylar nedeniyle köylere ve Lübnan'a kaçmak isteyenlere karşı operasyonlara başlamışlar, oğlum çok defa katılmış, ancak sadece alevi olanlarda silah varmış.

Oğlum "Onlar asker, bizlerde askeriz, bizi hududa kadar, köylere kadar götürüp, birliğin en

önünde yürütürler, arkamızdan silahlı birlikler muhaliflere yani Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) mensuplarına ateş eder.” diyordu. Bu durumu oğlum bana bildirince bende kaç gel dedim. Seni ve senin gibileri yem olarak kullanıyorlar, sana bir şey olmadan kaç gel. Oğlum beni dinledi, kaçtı. Onu kırsal kesimde bir dostumun çiftliğinde sakladım. Uzun bir süre burada kaldı ama ben takip altına alınmışım. Sürekli evim basılıyor, aile fertlerim baskı altında tutuluyordu. Çok defa cebimdeki para, kamyonumdaki gıda maddeleri zorla alınmıştır. Oğlum için sabrettim, katlandım ama en son hububat ekili arazim ve ambarım yakıldı, bir traktörüm gitti, birçok araç gerecim, yine de oğlumu onlara teslim etmedim. Çevremdeki insanlarda eziyet görmeye başlamıştı, yanımda çalışanlar, akrabalarım, köylülerim. Halep’deki tüccarlar, toptancılara kadar yetişmişler, benden gıda alımı azaldı, önce oğlumun Türkiye’ye kaçışını sağladım, sonrada eşim ve çocuklarımı alarak Türkiye’ye geldik.

** Bu söyleşi, 10 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep’in Islahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelerek Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde kalan Nizam Haydar el abu Haşim ile söyleşi

Nizam Haydar el abu Haşim’in ayağı sarılı, yüzünün bir kısmı çizik, kaşlarını üzerinde bir yara bandı var. Muhaliflere karşı savaşırken yaralanmış fakat askerlerin kendi yaşadığı bölgede yaptıklarını görünce ailesini alıp Türkiye’ye sığınmış.

Nizam Haydar: Suriye’nin İdlip Vilayetine bağlı Serakib köyündenim. 30 yaşındayım, evliyim ve 2 çocuğum var. Köyde 10 dönümlük bir tarlam, yer altı suyum var ve sebze ekimi yapıyorum. Mevsimlik sebzeler yetiştirip, pazarda satarak geçiniyoruz.

ORSAM: Suriye neler yaşadınız, Türkiye’ye gelme sebebinizi anlatır mısınız?

Nizam Haydar: Suriye’de karışıklık çıkınca gönüllü asker ve ihtiyat askerleri toplamaya başladılar. Ürdün sınırına yakın olan Der’a ilinin Hammadiye mevkiinde bir yerde eğitim birlikleri oluşturulmuştu. Muhaliflere karşı savaşmamız için eğitildik, bizlere gerekli talimatlar verildi ve bir hafta içinde tam asker olduk. Vatan görevi diyerek arkadaşlarım ve ben itiraz etmedik, verilen emirleri yerine getirdik. Muhaliflerle savaştık, içimizde yaralanan da oldu ölenler de. Tabi ki biz de birçok muhalifi öldürdük, Ürdün’den sızmalarını önledik, Ürdün’e giden kaçak yollarda devriye gezdik.

Bu arada ailemle telefonda görüşüyordum. Köyümüzün kuşatıldığını, Beşşar’ın askerleri tarafından, yaşlı genç herkesin işkence gördüğünü ve kadınlara saldırıların başladığını öğrendim. Birliğimde yaralıydım, benim çevremden ve köyümden birkaç kişi ile birlikte, birliğimizden ayrılıp köyümüze, evlerimize kaçmayı planladık. Bir askeri aracı kullanarak Şam yakınlarına geldik, oradan da bir köylü ile anlaşıp köyümüze kadar başka bir araçla geldik. Birçok kişi öldürülmüş, kadınlara el uzatılmış, maddi durumu iyi olanların evleri yağmalanmış, açlık ve sefalet içinde bırakmışlar insanları. Ben asker olarak muhalifler tarafından yaralandım ama Beşşar’ın askerleri yüreğimi de yaraladığından Türkiye’ye sığınmak zorunda kaldım.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelerek Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde kalan Muhsin Asım el Huvec abu Talat ile söyleşi

Baas partisi mensuplarınca muhbirlik yapması için baskı altına alınan Muhsin Asım el Huvec, Özgür Suriye Ordusu'na katılmış. Yaşlılık ve hastalıklar sebebiyle Türkiye'ye sığınmak zorunda kalmış.

Muhsin Asım: Suriye'nin İdlip İline bağlı Keferderyan köyündenim, emekli posta memuruyum. 63 yaşındayım 5 çocuğum var (2 erkek 3 kız). Mesleğime mektup ve bargiye (Telgraf) dağıtımı yaparak başladım. Çevre köyler olmak üzere, beldeler ve İdlip vilayetinde çok kişiyi tanıdım. Her konuda ilişkiler, dostluklar kurdum. Emekli olunca İdlip yol güzergâhı üzerinde köyümün 2 Km. uzağında bir baraka içinde meşrubat, sigara Sebze Meyve satışı yapmaya başladım. Köyde bir evim, bir arabam var, 3 çocuğum Devlet Memuru, diğer ikisi henüz işsiz.

ORSAM: Suriye'de olaylar başladıktan sonra neler yaşadınız, sizi Türkiye'ye getiren süreci anlatır mısınız?

Muhsin Asım: Suriye'de karışıklık başlayınca Beşşar rejimi bölgenin Baas Partisi mensupları benden bilgi toplamamı istediler. Çevreyi çok çok iyi tanıdığımı bildiklerinden, hangi şahsın, hangi ailenin, hangi aşiretin kimi desteklediğini, kimin kime yardım ettiği, velhasıl Devlet adına, Baas partisi adına muhbirlik yapmamı istediler.

İlk günlerde başlayan muhalif eylemleri fazla ciddiye alınmamıştı. En yakın ilçe olan Cisir el Şuur en fazla ismini duyuran ilk belde oldu. Sonra Sermada, Terib, Atma ve Dana İlçesi. Ben işi başta ciddiye almadım, Suriye'de Beşşar rejimine bütün ülke çapında eylem yapılacağını tahmin etmiyordum. Birkaç kişinin, birkaç ailenin yaptığını Baas Partisi mensuplarına söyledim. Çünkü bende baskı altındaydım, açıkçası ilk başlar da ben de Beşşar rejiminden yanaydım, basit bir asayiş olayından ibaret kalacağını düşünüyordum. İş ciddiye

binince benden daha fazla bilgi edinmemi istediler, bende kabul etmeyip direnince, onlara bilgi verdiğimi muhaliflere sızdırmışlar. Bilerek kasten beni kendi çevremle düşman etmek ve birbirimizi vurup kırmamız için bir koz olarak kullanmışlar. Muhalifler beni tanır, ne şartlar altında olduğumu da bilirler, karakterimi de bilirler, çevremde geniş, öyle birilerinin gelip de beni kolayca ve açıkça vurmaları mümkün değil. Muhaliflerden birisi bana gelerek durumu anlattı, "önce onlara çalıştın, sonra çekildin şimdi senin ismini bize verdiler. Her ne kadar mecbur kaldığını veya bir anlık hatadan dolayı bunu yaptığını bilsek de artık kendini temize çıkarman lazım" dedi. İş yerimi kapattım. Eşimi ve küçük çocuklarımı Türkiye'ye gönderdim, Ceyş el Hür'e (Özgür Suriye Ordusu) katıldım. Onlara yemek pişiriyor, bulaşıklarını yıkıyordum. Benim savaştığım, konuşacak gücüm yoktur. Çok yıprandım, rahatsızlandım, hastalandım. Orman ile dağ arasında gidip gelmek bedenimi zedeledi ve hastalıklı birisi oldum. Netice'de bende Türkiye'ye sığınmak zorunda kaldım.

** Bu söyleşi, 14 Ağustos 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelen Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid ile söyleşi

İdlip İli'nde, Tirmenin Köyü'nden Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid oğlu ve akrabalarını çatışmalar sırasında kaybetmiş. Açlık ve sefalet uzun süre devam edeceği için her şey düzelene kadar Suriye'ye dönmeyi düşünmüyor.

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid: Suriye'nin İdlip İli'nde, Tirmenin Köyü'nde yaşıyorum. 25 yaşındayım. Evliyim ve 5 çocuğum var. Tarım aletleri ve tarım ilaçları satan bir dükkanım var. Aynı zamanda çiftçilik de yapıyorum.

Olaylar başlayınca çocuklarım Ceyş el Hür'e katıldı. Bende imkanım doğrultusunda maddi ve manevi destek veriyordum. Bu yardımlar bizim rejim yanlıları tarafından düşman ilan edilmemize sebep oldu. Benim ve akrabalarımın evi bombalandı, mallarımız talan edildi. Bir oğlum ve bazı akrabalarım çatışma sırasında hayatlarını kaybettiler. Ancak buna rağmen son gücümüze kadar dayandık. Ticari hayat ve zirai faaliyetler tamamen durunca ve çevremizdeki herkes göç etmeye başlayınca bizde kervana katılmak zorunda kaldık.

ORSAM: Şahit olduğunuz ve unutmadığınız bir olay var mı?

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid: İdlib'te ekmek kuyruğunda bekleyen insanlara uçaktan fiçılar atılmaya başlandı. Bu fiçıların içinde bombalar vardı. Özellikle insanların kalabalık olduğu bölgelere atılıyordu. Bu fiçılardan birisi benim yaklaşık 150 m uzağıma düştü. Birçok insan hayatını kaybetti birçoğu da yaralandı. Yaralılara müdahale edecek tıbbi bir merkez yoktu. Etraftaki insanlar yardımcı

olmaya çalıştı ancak doğru ve tam bir müdahale yapılamadığı için yaralıların çoğu sonradan hayatını kaybetti. Yaşayanların büyük kısmı ise sakat kaldı.

ORSAM: Suriye'ye geri dönmeyi istiyor musunuz?

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid: Şu anda tarlalar ekilemiyor. Hiçbir hammadde yok. Tohum yok, gübre yok, ilaç yok. Savaş bitse bile açlık ve sefalet uzun süre devam edecek. Bu nedenle her şey düzelene kadar Suriye'ye dönmeyi düşünmüyorum.

** Bu söyleşi, 15 Eylül 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelip çadırkentte kalan Mahmud Nayıf İgadi abu Rağıb ile söyleşi

Ordu ve muhaliflerin arasında kalan Mahmud Nayıf İgadi abu Rağıb baskı ve şiddet artıp, te-

mel gereksinimler karşılanamaz hale gelince Türkiye'ye gelmiş.

Mahmud Nayıf İgadi abu Rağıb: Suriye'nin Halep ilinin Hamdaniye Mahallesi'nde oturuyorum. 47 yaşındayım ve üç çocuğum var. Baharat ve kışlık yiyecekler satıyorum. Dükkanı oğlumla birlikte çalıştırıyoruz. Büyük bir dükkanımız var. Her türlü baharatı ve kışlık besinleri bulmanız mümkün. Hem perakende hem de toptan satış yapıyoruz.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Mahmud Nayıf İgadi abu Rağıb: İçinde bulunduğumuz bölge Esad'ın askerleriyle doldu. Bize yakın bir binayı karargah olarak kullanmaya başladılar. Birkaç cadde öte ise muhaliflerin işgalinde idi. Benim işyerim Esad'ın askerlerinin olduğu yerde, evim ise muhaliflerin olduğu bölgede kaldı. Şiddet olayları artınca muhalifler Esad'ın askerlerinin olduğu bölgeye gitmemi engellemeye başladılar. Esad'ın askerleri ise evime dönerken zorluk çıkarıyordu. Kısacası ordu ve muhalefet arasında kaldım. Tartaklanma, rüşvet, haraç derken iş muhbirliğe casusluğa kadar vardı. Esad yanlıları casusluk yapmazsam oğlumu benden alacaklarını söylediler. Onları oyaladım. Bugün yarın derken taleplerini yerine getirmedigimi anlayınca önce işyerimi talan ettiler. Ne varsa alıp götürdüler. Sonra da oğlumu aldılar. Oğlumun nerede olduğunu bir türlü öğrenemedim. Hala kayıp. Hiçbir gelirim, işim, mesleğim, kazancım kalmamıştı. Çatışmalar sürüyor, mahallemiz uçaklarla, tanklarla vuruluyordu. Elektrik su kesilmiş, yiyecek ekmek bulamaz hale gelmiştik. Önce ailemle birlikte Halep'ten İdlib'e geldik. İdlib'te bir süre kaldıktan sonra Türkiye'ye geldik. Gördüğüm şiddet nedeniyle sağlığımı kaybettim. Tedavim halen sürüyor. Sağlığım, malım mülküm en önemlisi oğlumu kaybettim. Artık Suriye'de kalmanın bir anlamı yoktu.

** Bu söyleşi, 15 Eylül 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Hatay'ın Reyhanlı ilçesine gelen Mustafa Ziyad el Nasiri ile söyleşi

Mustafa Ziyad el Nasiri Halep'de binalarının bodrum katını sığınak olarak kullanmaya başlamış, temel ihtiyaç maddeleri bulamaz duruma gelince göç etmek zorunda kalmış.

Mustafa Ziyad el Nasiri: Suriye'nin Halep İli'ne bağlı El Safa Mahallesi'nde yaşıyorum. 53 yaşındayım. Bankacıyım.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Mustafa Ziyad el Nasiri: Mahallemiz sürekli bombalanıyordu. Sığınakta yaşamaya başlamıştık. Elektrik kesildi, su kesildi, günlük gıda ihtiyaçlarımızı karşılayamaz hale geldik. Zemin ve bodrum katı sığınak'a dahil etmiş hem Esad'ın askerlerinden hem de bombalardan korunmaya çalışıyorduk. Ancak bu çok mümkün değildi. Uçaklardan mahallemize fıçılar yapmaya başladı. Fıçılar yere düşünce patlıyor ve içlerinden demir çubuklar ve çiviler etrafa yayılıyordu. En az 50 metrelik alanda tahribat yaratıyordu. Bunu ne İsrail Gazze'de yaptı ne de başka bir devlet işgal ettiği bir ülkeye. Tüm bunlara rağmen evimde kalmaya çalıştım. Birikmiş biraz param vardı. Zorda olsa gıda bulmaya çalışıyordum. Ancak gençleri toplama ve zorla orduya almaya başladılar. Gitmek istemeyeni anında vuruyorlardı. Gidenleri ise hiçbir silah ve savaş bilgisi olmadığı halde silahlandırıp Ceyş el Hür'ün karşısına koyuyorlardı. Kısaca çocuklarımız ölüme sürükleniyordu. Oğullarımı, kızlarımı ve eşimi alarak Türkiye'ye gelmeye mecbur kaldım. Belki aradığım huzuru burada da bulamadım. Ancak yavaş yavaş çevreme uyum sağlıyorum.

ORSAM: Halep'ten Türkiye sınırına gelene kadar neler görüp neler yaşadınız?

Mustafa Ziyad el Nasiri: Halep'in belli bir kesimi yıkılmış durumda. Diğer kısmı ise hal-ka kapalı. Orada neler olup bittiğini kimse bilmiyor. Halep'in çevresindeki köy ve belde-lerle birlikte oturma alanı yaklaşık 80 100 km. Telefonlar çalışmıyor. Birbirimizle irtibatımız kesilmiş durumda. Halep'ten çıkmada zorluk yaşadık ancak devamı kolaydı. İdlib ve çevre-sindeki köyler muhaliflerin elinde. O bölgede herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmadım. Sadece tüm yol boyunca yıkılmış köyler, yollarda bek-leyen insanlar ve göçe hazırlanan aileler vardı.

** Bu söyleşi, 15 Eylül 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Kilis'teki çadırkentte kalan Nazmi Malaf abu Abdo ile söyleşi

Yaşadığı beldeden güvenlik ve ekonomik sorunlar yüzünden İdlib'e giden Nazmi Malaf, oğlu askere alınınca muhaliflerin yardımıyla Türkiye'ye göç etmiş.

Nazmi Malaf abu Abdo: Suriye'nin İdlib vilayetine bağlı Kırkanya Beldesi'nde yaşıyorum. Çiftçiyim.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Nazmi Malaf abu Abdo: Suriye'de ve bazı Arap ülkelerinde tek erkek çocuğu olan aile-lerin çocuğu askere alınmaz. Benim 3 kızım, 1 oğlum var. Olaylar başlayınca kuralların hepsi çiğnendi. 19 yaşındaki oğlumu zorla as-kere aldılar. Ben yaşlıyım. Oğlum olmayınca 3 kızım ve eşimle kendimizi güvensiz hisset-

tik. Evimizi, tarlamızı, hayvanlarımızı bırakıp İdlib İli'ne yerleştik. Hayvanlarımızı sattık ve bir manav açtık kendimize. Oturduğumuz ev kira, açtığımız dükkan kira. Ticaret günden güne azalmakta, insanların alım gücü kötüleşmekte. Durum bu olunca elimde avucum-da ne varsa bitti. Bu sıralarda bazı yerlerde kız çocukları tacize uğramaya başladı. Yaşlı halimle o insanlarla başa çıkamazdım. Birçok kez dövüldüm, kızlarım tartaklandı. Eziyet görmeye, yoksulluk çekmeye başladık. Oğ-lumdan ise hiç haber alamıyordum. Artık on-dan umudu kesmeye başladım. Bir hemşerim bana göç etmemi tavsiye etti. Ama ben nasıl Suriye'den çıkacağımı, Türkiye'ye nasıl gele-ceğimi bile bilmiyordum. Muhaliflere müracaat ettim. Onlar bana yardımcı oldular ve Türkiye'ye gelebildim. Birkaç gün Reyhanlı'da kaldık. Sonrasında müracaat yapıp Kilis'teki çadırkente yerleştik. Burada oğlumu tanıyan insanlarla karşılaştık. Oğlumun sağ olduğunu, Türkiye'ye geldiğini ve Reyhanlı'da oldu-ğunu söylediler. Bizde Kilis'teki yetkililerden izin alıp Reyhanlı'ya geldik. Birkaç gün içinde oğlumu buldum. Artık tüm aile birlikteyiz ve Kilis'teki çadırkentte yaşıyoruz.

** Bu söyleşi, 15 Eylül 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil ile söyleşi

Muhaliflere katılan Nureddin Abdo Hacı Os-man abu Kamil eşi ve çocuklarının güvenliği için Türkiye'ye göç etmiş.

Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil: Suriye'nin Lazkiye ili Cebil el Kirad köyün-denim. 41 yaşındayım. 3 çocuğum var. Briket ve inşaat malzemeleri üretiyorum. Lazkiye bölgesinde ve kendi çevremde işten çıktıktan

sonra dini bilgin doğrultusunda sohbetlere katılır, konuşmalar yapardım. Her zaman cemaatle birlikte namaz kılmayı tercih ederim. Baas Partisi ve parti mensuplara bana sıcak bakmazlar, ben de onlara.

ORSAM: Suriye’de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil: Çocuklarımdan biri zihinsel engelli olduğu için tedavi ettirmem gerekiyordu. Hiçbir sosyal güvencem olmadığından devlet hastanesinde tedavi ettirmek zorundaydım. Ben küçük yaşta sorunun çözülmesini ve çocuğumun hayata kazandırılmasını istiyordum. Ancak hiçbir hastanede gerektiği ölçüde tedavi yapılmadı. Özel bir hastane benden tedavi için 30 bin dolar istedi. Ancak Suriye’de yaptığım işle bu kadar büyük bir parayı kazanmama/ biriktirmeme imkan yoktu. Bende bu parayı biriktirebilmek için ailemi köyde bıraktım ve Lübnan’a giderek 2 yıl orada çalıştım. 2 yılın sonunda yaklaşık 15 bin dolar biriktirebildim. Kalan miktarı toparlayabilmek için cami cemaatinden ve hayırseverlerden

yardım istedim. Sağır dilsiz ve zihinsel engelli çocuğumu tedavi edecek hastaneye 20 bin dolar verdim. Ancak onlar illa 30 bin dolar istiyorlardı. Yetkililere müracaat ettim, derdimi anlattım. Ama hiç kimse bana yardım etmedi; çünkü ben Baas Partili değildim. Bu sıralarda Suriye’de rejime karşı, Esad ailesine karşı bir ayaklanma başladı. Bende muhaliflerin safına katıldım. Ceyş Hür (Özgür Suriye Ordusu) mensupları bölgemizde karargah kurdu. Bende onlara manevi destek sağlıyordum, toplantılar düzenleyip, dini vaazlar veriyordum. Bir gece tanklarla köyümüz ve çevre köyler bombalanmaya başlandı. Evler yıkıldı, insanlar öldü. Bağ bahçe, yeşillik adına ne varsa yok edildi. Hem maddi hem de manevi açıdan büyük zarar gördük. Kardeşim ve akrabalarım Ceyş el Hür’e katıldı. Savaşttık. Ancak bir süre sonra dayanacak gücümüz kalmadı. Kadınlarımız, çocuklarımız perişan oldu. Onları alıp Türkiye’ye gelmek zorunda kaldım. Ben ve arkadaşlarım fırsat buldukça Suriye’ye gidip oradaki arkadaşlarımıza yardım ediyoruz. Çocuğum ise artık nefes alan bir ölü. Onun bu hale gelmesinin, tedavi edilmemesinin tek sebebi benim Baas Partili olmamam.

** Bu söyleşi, 15 Eylül 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mahmud Casim el Menef abu Sabri ile söyleşi

Suriye'nin İdlib vilayetinden Mahmud Casim, temel gereksinimlerini karşılayamamasının yanında baskı ve korku nedeniyle göç etmek zorunda kalmış.

ORSAM: Öncelikle kendinizi tanıtır mısınız?

Mahmud Casim el Menef abu Sabri: Ben Suriye'nin İdlib Nasara Mahallesi'nde yaşıyorum. 37 yaşındayım. 4 çocuğum var. Beyaz eşya ve mobilya satılan bir mağazam var. Köylerden, çevre belde ve ilçelerden birçok müşterim var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliştiren nedenlerinizi anlatır mısınız?

Mahmud Casim el Menef abu Sabri: Suriye'de iç karışıklık başlayınca akrabalarımınla birlikte Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu)'a yardımcı olmaya başladık. Ailemde 3 mücahit var. Yetişkin oğlu olanlar savaşmak için gönderiyor, olmayanlarda maddi ve manevi katkıda bulunuyor Ceyş el Hür'a. İdlib içinde hangi ailenin hangi esnafın ne yaptığını ihbar eden birçok kişi var. Beni ve çevremi de Beşşar yanlılarına ihbar etmişler. İdlib'e 20 km uzaklıkta bir havaalanı var. Bir gün uçaklar bulunduğumuz mahalleyi bombalamaya başladı. Benim, komşularımın, birçok insanın evi yerle bir oldu. Bulunduğumuz çarşıda bombalandı. Dükkanlar yandı, birçok işyeri tahrip oldu. Çevre köylerden gelen siparişler durdu. İş hayatı sona erdi. İnsanlar göç etmeye başlayınca kimse ne beyaz eşya ne de mobilya aldı. Çünkü insanların bu eşyaları koyacak evleri,

oturacak huzurları kalmamıştı. Şehirde sebze meyve satan dükkanlar ve bazı fırınlar haricinde hiçbir esnaf çalışamaz hale geldi. Zaten elektrik günde 4 5 saat oluyor. Sularda sürekli olarak kesiliyor. İdlib'te hayat her anlamda bitmişti. Çocuklarım can güvenlikleri olmadığı için okula gidemez oldular. Evimiz yıkıldığından akrabaların yanında sığıntı bir hayat yaşamaya başladık. Birçok evde 2 3 aileye kalıyordu. Her 3 4 odalı dairelerde ortalama 15 kişi kalıyordu. Susuzluk, gıdasızlık, baskının ve korkunun verdiği etkiler nedeniyle göçten başka çare kalmamıştı. Bir arkadaşımın Türkiye'ye göç etmeye karar verdik. Ancak İdlib'ten hududa gelebilmek ve hududu geçebilmek için bir bedel ödenmesi gerekiyordu. Bu bedeli ödeyebildik ve Türkiye'ye geldik.

ORSAM: Peki, şimdi ne yapacaksınız?

Mahmud Casim el Menef abu Sabri: Bir müddet kiralık bir evde oturacağız. Ama sonunda çadırkentlere gitmekten başka çaremiz yok.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde çadırkentte kalan Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur ile söyleşi

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur iki kardeşini çatışmalar sırasında yitirmiş, hayatta kalma olanakları ortadan kalkınca Türkiye'ye göç etmek zorunda kalmış.

ORSAM: Kendinizi tanıtır mısınız?

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur: Halep'e bağlı abuhudur Köyü Tellece Mezrası'nda yaşıyorum. Zeytinliğim ve zeytinyağı imalathanem

var. 45 yaşındayım ve 6 çocuğum var. Halep'te liseden sonra 2 yıl Tarım Yüksekokulu'nda okudum ve Ziraat Teknisyeni oldum. Zeytin-ciliğin yanı sıra sebze meyve üzerinde de uzmanlığım var, seracılığı da biliyorum.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliştiren nedenlerinizi anlatır mısınız?

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur: Suriye'de iç savaş başladığından bu yana iki kardeşim şehit oldu. Ceyş el Hür bölgemize yerleştikten sonra ben onlara gıda temin ederek ve cephe gerisinde her türlü ulaşımını karşılayarak destek oldum. Halep'te onların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayan, barınmaları için gerekli malzemeleri temin eden yardımsever insanlarla birlikte bir birikim elde edip adeta seyyar bir banka oluşturdum. Ceyş el Hür mensuplarından, fakir ve muhtaç olanlar insanlara kadar yardımları ulaştırdım. Suriye Ordusu, Ceyş el Hür ile karşı karşıya gelip yiğitçe ve erkekçe savaşmıyor. Yerimizi tespit edip, çevremizi ve üssümüzü uçaklarla bombaladıktan sonra top atışlarıyla bizi taciz ediyorlar. Bi-

zimkilerde sadece savunma silahları mevcut. Uçakları, zırhlı araçları vuracak imkanları yok. Ceyş el Hür mecburen bulunduğu bölgeyi veya düz araziye terk etmek zorunda kalıyor. Dağlara, yamaçlara dağılıyor. Bölgemizde çok az dağlık olduğu için mağaralara ve terk edilmiş köylere sığınıyorlar. Bunu fırsat bilecek yerleşim yerlerine gelen Nizam Ordusu kadın, çocuk, yaşlı demeden katliama başlıyor. O bölgenin insanların beslenebileceği ne varsa yok ediyorlar. Açlığa, susuzluğa ve sefaletle sürüklüyorlar. Bizi göçe zorluyorlar. Bende zeytinliklerimi, sebze ekili arazimi, evimi ve arabamı terk ederek İdlib'e oradan da Hatay Reyhanlı'ya geldim. Burada bir süre kaldıktan sonra çadırkente yerleştim.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde çadırkente kalan Nuriddin Cabir Attar ile söyleşi

Halep şehrinden Nuriddin Cabir Attar saldırılar sonucu evini kaybetmiş. Kendi gibi mağdur durumda olan diğer ailelerle birlikte Türkiye'ye gelmiş.

ORSAM: Kendinizi tanıtır mısınız?

Nuriddin Cabir Attar: Halep ili'nin Firdevs Mahallesi'nde yaşıyorum. Belediyeden emekli oldum. 53 yaşındayım. 5 çocuğum var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Nuriddin Cabir Attar: En büyük oğlumu 26 yaşında şehit verdim. Evimizin üzerine fiçilerden yapılan bir bomba atıldı. Üst kattakilerin çoğu öldü. Alt kattakilerden hem yaralananlar ve ölenler oldu. Benim büyük oğlumda bu olayda öldü, çocuklarımdan birisi ise yaralandı. Deprem gibi bir sarsıntı oldu ve apartmanımız yıkıldı. Kendimizi dışarıya attığımızda etrafımızdaki apartmanlarında yıkıldığını, her yerin ateş ve duman içinde kaldığını gördük. Üstümüzdeki kıyafetler ve birkaç ev eşyası dışında hiçbir şey kurtaramadık. Halep'ten Türkiye'ye gelmek için birçok aileyle birlikte yola çıktık. Emekli maaşım 15 bin Suriye parası. Rüşvet vere vere ancak İdlib'e kadar gelebildik. İdlib'te bir gece zeytin ağaçları arasında gizlendik. Bizim gibi onlarca insan vardı orada saklanan. Ne su ne ekmek, ne tuvalet ne de gecenin serinliğinde üstümüze örtecek bir battaniye ve yatağımız vardı. Tüm aileler yollarında getirdiği kuru ekmeği, turşuyu, helvayı birbiriyle paylaştı. Amacımız Türkiye'ye gelmekti ancak beklememiz gerektiğini söylediler. bir, iki, üç gün derken zeytinliklerin arasında perişan olduk. Korku, endişe, açlık ve çocuklarımdan gözümüzün önündeki haykırışları bizleri perişan ediyordu. Ancak çaremiz yoktu, beklemek zorundaydık. Bir kamyonet geldi ve bizi İdlib'ten Türkiye sınırına kadar aile başına 10 bin Suriye parası ile getirdi. Cilvegözü'nden Reyhanlı'ya geçmek için 2 bin

Suriye parası ödedim. Neticede cebimde sadece 3 bin Suriye parası kaldı. Ne ev kiralama imkanım var ne de çocuklarımda doyurma imkanım. Tek umudum çadırkentlerdir.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Hatay'ın Reyhanlı ilçesine gelen Gani Lütfi Kelmo abu Reşad ile söyleşi
Gani Lütfi Kelmo abu Reşad

Gani Lütfi Kelmo abu Reşad, yaşadığı Harim ilçesi Muhalifler ve Esad Ordusu arasında kalıp yıkılınca eşini ve çocuklarını alarak Türkiye'ye sığınmış.

ORSAM: Öncelikle kendinizi tanıtır mısınız?

Gani Lütfi Kelmo abu Reşad: İdlib'e bağlı Harim İlçesi'nde yaşıyorum. Su tesisatı ve kanal işleriyle uğraşıyorum. 45 yaşındayım. Harim, Reyhanlı'ya 3 km uzaklıkta. İlçe ve köyler tarım ve hayvancılıkla geçiniyorlar.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Gani Lütfi Kelmo abu Reşad: Baba Esad döneminde Harim ilçesi ve köylerine devlet arazi dağıttı. Ucuz bir kira bedeliyle bu yörenin insanları devletten kiraladıkları arazileri işletmeye başladı. Eskiden dağlık, taşlık ve kuru tarım yapılan yerler temizlendi ve sulu tarım yapılabilir bir hale getirildiler. Düz araziler hububat, pamuk ve mevsimlik sebzeye, dağlık tepelik kısımlarda çeşitli meyve ağaçlarına ve zeytinliklere ayrıldı. Bu çevrede yaşayanlar kendilerini bildiklerinden beri çiftçilik yapıyorlar. Baba Esad'ın başa gelmesiyle birlikte Esad yanlısı olduk ve semeresini de gördük. Bölgemizde muhalif olanları her zaman

dışladık hatta ihbar ettik. Suriye’de iç savaş başlayınca çevre il ve ilçelerde huzursuzluk da başladı. Yaşlılar ses çıkarmasa da gençler Ceyş el Hür’a katılmaya başladı. Beşşar’ın kalesi olarak bilinen iki ilçe Harim ve Salkin diğer bölgeler gibi Beşşar karşıtı oldu. Aleyhtar olanlarla olmayanlar arasında kavgalar başladı. Muhafifler bir kısım yandaşlarını silahlandırırken, Esad Ordusu da yandaşlarını silahlandırmaktaydı. Önce köyler yakılıp yıkıldı, mezralar yok edildi. Su tesisatları, sulama kanalları yıkıldı, tarım araç gereçleri yıkıldı. Sonra her iki ilçede tanklarla çevrildi ve bombardıman başladı. Bombalama günlerce sürdü ve çok kayıp verdik. Eşimi ve çocuklarımı alarak bu katliamdan kaçtım ve Türkiye’ye sığındım.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelerek Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutan Gaddur Haşim Killi abu Aziz ile söyleşi

Halep’e bağlı Hamdaniye mahallesinden Gaddur Haşim Killi abu Aziz, “Türkiye’de özgürüz ama huzurumuz yok, tedirginlik ve umutsuzluk içerisindeyiz” diyor.

ORSAM: Öncelikle kendinizi tanıtır mısınız?

Gaddur Haşim Killi abu Aziz: Halep’e bağlı Hamdaniye Mahallesi’nde yaşıyorum. Oto aksesuarları ve yedek parça satılan bir işyerim var. 48 yaşındayım ve 6 çocuğum var. Türkiye’ye 25 Eylül’de geldim. Reyhanlı’da ev kiraladım. Şimdide kışlık giysilerimizi ve yiyeceklerimizi getirmeye çalışıyorum.

ORSAM: Suriye’de yaşadıklarınızı ve Türkiye’ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Gaddur Haşim Killi abu Aziz: Geniş bir işyerim ve çevremdeki yedek parça satıcılarına göre de çok fazla malzemem vardı. Halep’e havadan fıçılarla bombalar yağmaya başlayınca birçok apartman çöktü. İşyerleri ve arabalar yandı. Yığıntılar arasında kaldık. Şehre çevre ilçelerden, köylerden ve şehirlerden giriş çıkış yapılamaz oldu. Benim evime de şarapnel parçaları isabet etti. Evim tahrip oldu. İki aile ile birlikte bodrum katını sığınak haline getirdik. Ancak su, elektrik ve gıda sorunu başladı. Can derdine düşen insanlar araba aksesuarı ve yedek parça almayı bıraktı. Zaten çoğunun arabası yandı. Birçok insanda göç edince yedek parça alacak kimse kalmadı. Ceyş el Hür mahallemize geldi. Her cadde ve sokağa karargah kurdular. Semtimizde Esad’ın askerleri kalmadı ama uçak ve helikopterlerle her gün bombalanıyorduk. Ölen insanların dini vecibesini yerine getirme imkanımız bile olmuyordu. Boş bir parsel veya tamamen yıkılan bir binanın bahçesine gömüyorduk insanları. İnvanması zor ama kimi kefensiz gömüldü bu insanların. Kiminin de cenazesi yıkanamadı. Çünkü bunları yapma imkanımız kalmamıştı. Cesetler kokmaya başlayınca hiç tereddüt edilmeden kefensiz gömüldüler. Halep’i daha önceden görmüş insanlar şimdi gitseler şehri tanıyamazlar. Okul, hastane, lüks oteller, işhanları, camiler yıkıldı, harabe oldu. Halep halkı taş yığınları arasında, canlarını hiçe sayarak, yığıntılar arasında malzeme çıkarmakta, demir toplamakta, para bulma umuduyla her taşı her yığıntıyı altüst etmektedir. Parçalanan ev eşyaları, mobilyalar fakir insanlar için yakacak yada ticari kazanç umudu oldu. Eşya ararken cesetlerle karşılaşanlar, onları oldukları yerde örtterek gömüyorlardı. Şu an, Türkiye’de özgürüz ama huzurumuz yok. Tedirginlik ve umutsuzluk içerisindeyiz. Suriye parasına göre Türkiye’de yaşam pahalı. Ailem çadırkentte yaşamak istemiyor. Ancak mevcut param kirada oturmaya ne kadar yeter bilemiyorum.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Salah Ali Takraviy ile söyleşi

Lazkiye'ye bağlı Cebelkırad köyünde çiftçilik yapan Salah Ali Takraviy rejim değişmeden Suriye'ye dönmeyeceğini söylüyor.

ORSAM: Öncelikle kendinizi tanıtır mısınız?

Salah Ali Takraviy: Lazkiye'ye bağlı Cebelkırad Köyü'nde yaşıyorum. 57 yaşımdayım ve 5 çocuğum var. Çiftçiyim. Babadan kalma arazilerim var. Bu arazilerde zeytin, sebze ve meyve yetiştiriyorum. Bir kamyonum ve bir arabam var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Salah Ali Takraviy: Lazkiye çevresinde Sünni birçok köy var. Bu köyler iç savaş başlayınca ister istemez huzursuz olmaya başladı. Asker çağına bile gelmemiş 16 17 yaşındaki çocukları zorla askere almaya başladılar. Gençleri eylemlere katılmasınlar diye askerlik bahanesiyle bir kampa aldılar. Ne aileler kampa gidip çocuklarını ziyaret edebiliyordu ne de çocuklar köye gelip ailelerini. Köylünün eli ayağı gençlerdir. Tarlada çalışmak, mahsulün şehre ulaştırılması, malları taşımak hep gençlerin işi. Gençlerde vakitsiz ve zorla askere alınınca elimiz ayağımız bağlandı ve tüm işler yaşlılara kaldı. Bu yetmezmiş gibi Beşşar'ın askerleri mahsul döneminde tarlaları, ormanları yak-tı. Ağaçlar ve bahçeler büyük ölçüde zarar gördü. Evlerimiz talan edildi ve haksız yere mallarımız alındı. Elektrik, su belli zamanlar gelir ama uzun süre kesik olur. Her yönüyle hayat çekilmez bir hale geldi. Yinede yılmayıp üretime devam etmeye karar verdik. Ancak

Lazkiye'ye veya İdlib'e doğru giden yollar tahrip edildi. Sıkı kontrol ve acımasız davranışlar ve malları satın alacak kimsenin kalmaması bizi yıldır-dı. Elimizde mahsul var ancak çevre köylerde bizden yıllardır alışveriş yapanların alım gücü azalmış ve paranın değeri kalmamıştı. Bu durumda ekonomimiz çöktü. İki oğlum ordunun elinde ve nerede olduklarını bilmiyorum. Bizim gibi birçok ailenin ve çocuklarının akıbeti de aynı. Birkaç ev eşyası ve satabildiğim malların parasıyla Türkiye'ye geldim. Kira ödemeye ne kadar dayanabilirim, bilmiyorum. Sonunda çadırkentlere gideceğim. Rejim değişmeden de Suriye'ye dönmeyeceğim.

** Bu söyleşi, 10 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Gaziantep'in Islahiye ilçesinde çadırkentte kalan Hadi Zekeriya el Kasimi ile söyleşi

İşçi emeklisi Hadi Zekeriya el Kasimi, yaşadığı bölge bombalanmaya başlayınca Suriye'yi terk etme kararı almış.

ORSAM: Kendinizi tanıtır mısınız?

Hadi Zekeriya el Kasimi: Suriye'nin Hama İli El Rummane Köyü'ndenim. 60 yaşımdayım. Uzun yıllar devlet dairesinde işçi olarak çalıştıktan sonra emekli oldum. 3'ü erkek, 4'ü kız 7 çocuğum var. Kızlarım evli. İki oğlum bizden uzakta, diğer oğlum ise Hama'da memur olarak çalışıyor.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Hadi Zekeriya el Kasimi: 1970'li yıllarda Baas Partisi'ne üye oldum. Baba Esad'ın yan-

lısı olduğum için Sünni olmama rağmen işe aldılar beni. Suriye'de işçi olsun memur olsun işe başlayabilmen için ya yüklü bir rüşvet vermen ya da partinin adamı olman lazım. Tüm aile fertlerimiz parti üyesi olduğumuz için işe girebildi. Aradan uzun yıllar geçtikten sonra işe alınan kişilerin çocuklarının rejimden yana propaganda yapması ve çevrelerindeki muhalifleri ihbar etmeleri istendi. Rejim yanlısı biri, bir Sünni'ye ya da muhalife iftira atıyor bile olsa ciddiye alınmakta ve iftira attıkları kişiler işkence görmekte, cezaevine konmaktaydı. Arap Baharı'ndan sonra iç karışıklıklar başlayınca bize ve bizim gibi birçok aileye yapmak zorunda olduğumuz görevler verildi. Bunlar rejim adına muhbirlik ve rüşvetti. Kabul etmeyene ise işkence vardı. Biz ve yakın akrabalarımız bu teklifi kabul etmeyince teker teker içeri alınmaya ve işkence görmeye başladık. Bazılarımızın malı, bazılarımızın canı gitti. Bazılarımızınsa namusuna el uzatıldı. Emeklilerin maaşlarını kesemediler ama çalışanları işten çıkardılar. Başka iş yapmalarına engel oldular, sefaletle mahkum ettiler. Hama ili ve köyleri bombalanmaya başlayınca oğlum, gelinim ve torunlarımla birlikte Suriye'yi terk etmeye karar verdik. Çevremizde maddi durumu iyi olan ailelere evimi ve tarlamı satıp yola koyuldum. Her kavşakta ayrı bir gruba rüşvet ödeye ödeye sınıra kadar ulaştık. Ancak beladan bir türlü kurtulamadık. Zira aynı bölgeden olduğum insanlar benim geçmişte Beşşar yanlısı olduğumu bildikleri için bana güvenmiyorlardı. Aile fertlerimle İdlib'e yakın bir bölgede yalnız kaldık. Açlık, sefalet ve kir içinde yaşadık. Ulaşımın olmadığı, çarşı pazarın bulunmadığı, ıssız bir yerde üç gün kaldıktan sonra bir kamyon sahibiyile anlaştım ve Türkiye sınırına kadar geldik. 30 km'lik bir yol için 500 \$ ödedim. Sınırdaki beni, Türkiye'ye geçirmeleri için ayrı bir ücret ödedim. Silahlı grupların çoğu iç savaş bahanesiyle soyguncu çetesi oluşturmuşlar. Kimin muhalif kimin soyguncu olduğunu fark etmek imkansız. Ancak içlerine girince anlıyorsunuz. Yoksul,

bitkin bir vaziyette Türkiye'ye gelince çadırkentlere sığındık.

** Bu söyleşi, 15 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in İslahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Gaziantep'in İslahiye ilçesinde çadırkentte kalan Abdilcabbarel Asasniy abu Şaker ile söyleşi

Halep'de kahvecilik yapan Abdilcabbarel Asasniy, oğullarına ve kendisine yapılan baskılardan sonra ailesinin zarar göreceğini düşünerek Türkiye'ye gelmeyi tercih etmiş.

ORSAM: Kendinizi tanıtır mısınız?

Abdilcabbarel Asasniy abu Şaker: Halep'in güneydoğusunda Karm el Ala Rif Halep'te yaşamaktayım. 55 yaşındayım. 6 çocuğum var. Kahvehane işletmekteyim. Çocuklarımdan biri asker, biri demiryollarında memur diğeri ise öğrenci.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Abdilcabbarel Asasniy abu Şaker: Asker oğlum, görevini ihmal ettiği iddiasıyla cezaevine konuldu. Bizde baskı görmeye başladık. Benim ailem Suriyeli yetkililerce kara listeye alındı. Demiryollarında çalışan oğluma şiddet ve baskı uygulanmaya başladı. Sonrada açığa alındı. Kahveme sürekli baskınlar yapıldı. Müşterilerim tehdit edildi. Kahvem semtin en işlek yerinde, gayet iyi çalışan biryer olmasına rağmen zamanla korkudan kimse gelmez oldu. Oğlumun olduğu askeri birlikten malzemeler alındığını ve bu malzemelerin Ceyş el Hür'a verildiğini sonradan öğrendik. Oğlumda şüpheli olarak cezaevine konulmuş. Birçok asker bu gerekçeyle içeri atılıyor, iftiraya uğ-

ruyormuş. Aslında amaç Sünnileri sindirmek, korkutmak ve zulmetmek. Oğlumdan bir daha haber alamadık. Ziyaretine gidemedik. Onu savunmamıza izin vermediler. Belkide öldürüldü. Haberimiz bile yok. Demiryollarından çıkarılan oğlum ve öğrenci olan çocuklarımla sığıntı yaşamı sürdürmeye başladık. Benim için Suriye’de yaşamanın imkansız olduğunu, her an benim ve aile fertlerimin zarar göreceğini düşünerek Türkiye’ye kaçmayı ve çadırkentlerde yaşamayı tercih ettim.

** Bu söyleşi, 15 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep’in İslahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Gaziantep’in İslahiye ilçesinde çadırkentte kalan Mustafa Asasiye ile söyleşi

Suriye’de terzilik yapan Mustafa Asasiye, köyü bombalanıp geçimini sağlayacak imkanlar ortadan kalkınca Türkiye’ye göç etmiş.

ORSAM: Kendinizi tanıtır mısınız?

Mustafa Asasiye: Suriye uyrukluyum. İdlib’e bağlı Tedrib Köyü’nde yaşıyorum. 3 çocuğum var. Tedrib’te dikiş atölyemiz var. Kadın erkek terziliğinin yanı sıra ev için gerekli olacak her şeyi dikiyoruz karı koca.

ORSAM: Suriye’de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Mustafa Asasiye: İç savaştan önce mutlu ve huzurlu bir aileydik. Köyün gençleri silahlanmaya başladı. Ben de zaman zaman onlara katılıyordum. Savaşır, eylemlere katılır, tüm köylü nöbetleşe mücadele ederdik. Boş zamanlarda ise herkes kendi geçimini sağlayacağı işine dönerdi. Köyümüz Nizam Ordusu’yla (Esad askerleriyle) kuşatıldı. Önce havadan bombardıman sonra rastgele top atışları başladı. Ceyş el Hür’de sadece savunma silahları var. Bu nedenle herkes evine çekildi ve bombardımanın bitmesini bekledi. Acımasızca devam eden kuşatma ve bombardıman üç gün devam

etti. Sonunda Nizam Ordusu bizi kaderimize terk ederek köyden uzaklaşmaya başladı. Bize en yakında Dana İlçesi ve İdlib Vilayeti var. Oradaki tanıdıklarımız yardıma geldi. Köyün her evinde mutlaka hasar vardı. Yaralı ve şehit sayısı çok fazla idi. Ben de iki kardeşimi ve birçok yakınımı kaybettim. Ne iş yerim ne de evim vardı artık. Hepsi taş toprak altındaydı. Geçimimi temin edecek bir malım olmadığı gibi artık mesleğimi yapacağım, sipariş alıp dikiş dikeceğim insanlarda kalmamıştı. Köyümüzde ve çevre köylerde göç başlayınca işsizlik ortaya çıktı. Bu olaylardan sonra ben hastalandım. Dilim tutuldu, sizinde gördüğünüz gibi çok zor konuşuyorum. Eşim Aliye iradeli bir kadın. Ben bu haldeyken o beni ve çocuklarımızı doğu hududuna kadar getirdi. Orada ağaçlar altında günlerce bekledik. Yarı aç, yarı tok yaşadık. 5 kişilik bir aileyiz. Bir battaniyemiz, bir naylon hasırımız ve üzerimizdeki hırkadan başka bir şeyimiz yoktu. Türkiye sınırına yakın bir yerde öylece kaldık. Sonra kendi bölgemden olan insanlarda insafsızlığa başladı. Bizi hududa para karşılığında getirdiler. Birikimlerimizin bir kısmı hududa gelmek için gitti. Türkiye'ye girince Reyhanlı'ya gittik. Bir ev kiraladık. Ancak sadece 20 gün dayandık. Paramız bitince çadırkente müracaat ettik. Ve artık buradayız.

** Bu söyleşi, 15 Ekim 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Gaziantep'in İslahiye ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelen ve Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Lattuf Bekkar el Nesimi ile söyleşi

Emekli öğretmen Lattuf Bekkar, çatışmalar sırasında evi yıkılıp, hayat şartları zorlaşınca Türkiye'ye göç etmiş.

Lattuf Bekkar el Nesimi abu İbrahim: Suriye'nin İdlib'e bağlı Salkin ilçesindenim. Emekli öğretmenim. 2 kız 2 oğlan çocuğum var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Lattuf Bekkar el Nesimi abu İbrahim: Suriye'de başlayan iç savaş önceleri bizim bölgemize yansımada. Uzun bir süre sakin, sessiz bir hayat sürdük. Son 4 ay içinde iç savaş bizim bölgemize de yansımaya başladı. Ceyş el Hür bölgemizde hakim olmaya başlayınca, rejim yanlıları ve Ceyş el Hür arasında çatışmalar başladı. Birçok aile Nizam Ordusu'ndan yana olduğu için Ceyş el Hür'ün bölgeyi ele geçirmesi uzun sürdü. Kuşatma sırasında uçaklar, helikopterler evleri bombalamaya başladı. Su kanalları tahrip edildi. Bölgede çiftçilik durma noktasına geldi. Dışarıdan da tarım girdisi olmayınca halkın ekonomisi bozuldu. Aileler birer birer göç etmeye başladı. 20 Bin Lira (Türkiye ile kıyaslanacak olursa tahmini olarak 500 TL) emekli maaşı alır. Hayat pahalılaşmaya başlayınca emekli maaşım ancak 15 günlük ihtiyaçlarımızı karşılamaya başladı. Emekli olduktan sonra birkaç tane küçükbaş hayvan almıştım ve geçimimi onlardan sağlıyordum. Bombardıman sırasında hayvanlarım telef oldu, evim yıkıldı. En önemlisi torunlarımdan biri hayatını kaybetti. Hayvanlardan elde ettiğim gelir de yok olunca ailecek açlık sınırına düştük. Çocuklarımdan ikisi İdlib merkezde öğretmen. İdlib'in abluka altına alınması ve uçaklarla bombalanması nedeniyle görevlerini yapamaz hale geldiler. Birçok okul kapandı ve eğitim tamamen durdu. Görevlerinin başında kalanlar maaşlarını almaya devam ediyorlar. Ancak göç edenler tespit edildiğinde görevlerini yapmadıkları için maaşları kesiliyor. Çocuklarım maaşları kesilir korkusuyla İdlib merkezden ayrıldılar. Bende kızlarımdan birini ve damadımı alarak Türkiye'ye geldim.

ORSAM: Suriye'ye geri dönmeyi düşünüyor musunuz?

Lattuf Bekkar el Nesimi abu İbrahim: Sal-kin'deki evimiz Nizam Ordusu'ndan olan çev-re yakınları tarafından talan edilmiş. Neyimiz varsa almışlar. Bizim göç ederek arkamız-da bıraktığımız evler ya Nizam Ordusu'nun yanlıları tarafından talan ediliyor ya da çevre mahallelerden gelen insanlar bu evlere yerleşiyor. Güzel olan evleri ise Nizam Ordusu mensupları alıyor. Halkın emeği, birikimi bu şekilde yok oluyor. Şimdi dönmek istesem bile ne evim ne de eşyam kaldı. Sadece yasal hak-kım olan emekli maaşımı alabiliyorum. Ço-cuklarım maaşımı çekip bana gönderiyorlar. Türkiye'de de ekonomik zorluk çekiyorum. İç kargaşa daha uzun sürerse kiralık evden çıkıp çadırkente yerleşmek zorunda kalacağım.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tuta-rak yerleşen Cemal Abdo ile söyleşi

Gıda alım satımıyla uğraşan Cemal Abdo Ha-şim abu Nureddin'in mallarına ve birikimle-rine el konulmuş. Çalışanları orduya alınınca işini yapamaz hale gelmiş.

Cemal Abdo Haşim abu Nureddin: Suriye'nin İdlib vilayetine bağlı Kefellesin Köyü'ndenim (Kefellesin köyü Türkiye'nin Cilvegözü hudut bölgesine yakın bir köy). 45 yaşındayım. 4 çocuğum var. Gümrük bölge-sinde Gıda üzerine toptan ve perakende satış yapıyorum. İşyerim 24 saat açık. Çocuklarım haricinde 10 çalışan var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Cemal Abdo Haşim abu Nureddin: İç savaş başladığı sırada bölgenin sayılı zenginlerinden biriydim. Önce ithal yollarımız tılandı. Dışa-rıdan hiçbir mal gelmez oldu. Gelen varsa da çok pahalıydı. Eş zamanlı olarak halkın alım gücü düşüyordu. İthal malı bulamadığımız/satamadığımız için yerli mallarla yetinmeye başladık. Şam ve Halep'e giden yollarda teh-likeye girince İdlib ve çevresindeki depolarda bulunan malları satmaya başladım. Her yerde olaylar vardı ancak ben olayların bu nokta-ya geleceğini tahmin etmiyordum. Olayların geçici olacağını ve Ordu'nun kısa süre içinde huzuru sağlayacağını düşünüyordum. Ancak bir gece ansızın tanklar bölgemizi abluka al-tına aldı. Binlerce asker köylere, beldelere ve gümrük sahasına girdi. Askerlerin geliş ama-cının suçluları ve silahları aramak olduğunu düşündüğümüz için endişe etmedik. Ancak durum böyle değilmiş. Benim ambarımda ne var ne yoksa aldılar. Kasamı, evimi, evimdeki her şeyi... İşçilerimin hepsi genç olduğu için orduya alındı. Yetişkin olan oğlumda orduya alınca tek başıma kaldım. Binlerce dolarım, milyonlarca Suriye liram gaspedildi. Bunun üzerine alacaklarımı toplamak istedim. Kimi karşı geldi, vermem dedi; kimi ise benim gibi soyulduğundan ödeme imkanının olmadığını söyledi. Eşimin eve gizlediği biraz birikmiş paramız ve altınımız vardı. Bu sayede kü-çük çocuklarımla birlikte Türkiye'ye geldik. Reyhanlı'da bir ev kiraladık ve bekliyoruz. Ne oğlumdan ne de yanımda çalışan elemanlar-dan haber alamıyorum.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay'ın Reyhanlı ilçesin-de çadırkente kalan Necib Bedii Allaviyi ile söyleşi

Ordu ile değil işgal askerleriyle karşı karşıya olduğunu söyleyen Necib Bedii, baskı ve şiddet artınca Reyhanlı'daki çadırkentte yerleşmiş.

Necib Bedii Allaviy abu Hasib: Suriye İdlib'e bağlı Taftanez Beldesi, El Rif Mezrasında yaşıyorum. 2 kız, 4 oğlan çocuğum var. 60 yaşındayım. Bölgeye TV, bilgisayar, beyaz eşya ve çeşitli elektronik cihazları ilk getiren kişilerden biriyim. Çocuklarım Bakalorya (lise seviyesinde mezuniyet) mezunu ve esnafılık yapıyorlar. Bir taksimiz, bir kamyonetimiz ve oldukça büyük bir işyerimiz var. Ekonomik anlamda kimseye muhtaç olmayan, kendi halinde, dini bütün bir aileyiz.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Necib Bedii Allaviy abu Hasib: Toptan ve perakende satış yaptığım birçok işyeri bombardıman nedeniyle kapandı. Elektrik, su, ulaşım kesilince hem sosyal hem de ticari hayatımız durdu. Malları aldığım firma Halep'te. Halep'le olan iletişimimiz koptu. Yerel telefonlar çalışmaz duruma geldi. Mobil telefonlar ise çoğu zaman kesiliyordu. Ne mal getirebiliyor ne de satış yapabiliyordum. İkamet ettiğimiz yer ile havaalanı arasında 2 km lik bir mesafe var. Köyleri, şehirleri bombalamak için kalkan uçakları yakından seyreliyorum. Beldemizdeki okulların, işyerlerinin, evlerin, camilerin çoğu bombalandı. 20.000'e yakın nüfusu olan bir belde de ancak 1000 1500 kişi kalmıştık. Yükünü alan ailesiyle birlikte göç ediyordu. Gerek evimin gerekse işyerimin yakınına düşen bombalar nedeniyle bende zarar gördüm. Kendi ülkemizde esir gibi yaşamaya başlamıştık. Sanki Ordu ile değil işgal askerleriyle karşı karşıyaydık. İtiraz etmek, hak aramak mümkün değildi. Bazı eşyalarımız elimizden zorla alınıyordu. Geniş ve boş evler karargah olarak kullanılıyor, tahrip ediliyordu. Baskı ve şiddet gördük. Bölgemize

Ceyş el Hür hakim olunca da bombardıman artmaya başladı. Karadan bölgemize giremeyen askerler, havadan yaptıkları saldırılarla masum insanları öldürmeye başladı. Çocuklarım benden önce geldi Türkiye'ye. Bende sonunda dayanamadım ve Türkiye'ye gelerek çadırkentlere yerleştim. Savaş bitinceye kadar Suriye'ye dönmeyeceğiz.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Hatay'ın Reyhanlı ilçesine gelen Nasif Ali Talal abu Şemseddin ile söyleşi

Çiftçilik yapan Nasif Ali'nin bombalanma sonucu çiftliği ve hayvanlarını zarar görmüş, durum düzelinceye kadar Suriye'ye dönmeyi düşünmüyor.

Nasif Ali Talal abu Şemseddin: Suriye İdlib'e bağlı Keferderyan Köyü'ndenim. 62 yaşındayım. 7 çocuğum var. Çocuklarımdan biri Halep'te öğretmen. Bir diğeri sağlık alanında teknisyen. Diğeri veteriner. Kız çocuklarım ilkokul mezunu. Çocuklarımdan hepsi evli. Köyden 5 km uzaklıkta içinde büyükbaş hayvan çiftliği olan bir arazim var. Sakin, mütevazı bir hayatım vardı. Yanımda temizlik, taşıma gibi işler için 6 kişi çalışıyordu.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizin Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Nasif Ali Talal abu Şemseddin: İç savaş başlayınca huzurum ve düzenim bozuldu. Sorumluluklarım nedeniyle başta sessiz kalmayı tercih ettim. Geçmişim temiz. Ne bir sabıkam ne de bir olaya karışmışlığım var. Çocuklarımı da böyle yetiştirdim. Aşiretimizden birkaç kişi daha önce rejime karşı direnmiş ve fişlenmişlerdi. İdlib ve çevresinin bombalanma-

sından benim çiftliğimde nasibini aldı. Hayvanlarımın bir kısmı telef oldu. Bir kısmı da duvarların yıkılması nedeniyle kaçtı. Kaçan hayvanlardan bazılarını buldum. Ancak birçoğu başkaları tarafından alınıp, götürülmüştü. Çocuklarımdan Halep'te oturanlar mahallelerinin bombalanması sonucu zor durumda kalmışlar. Damatlarımdan birisi vurulmuş. Evlerinde mahsur kalanlar olmuş. Birbirlerinden haftalarca haber alamamışlar. Bunu duyunca çocuklarımı ve torunlarımı İdlib'te bir araya toplamak istedim. Ancak başarılı olamadım. Kimi geçim kaygısıyla işini bırakmaktan korktu kimi de İdlib'in Halep'ten bir farkı olmadığını söyleyerek evinden ayrılmak istemedi. Ailem darmadağın olmuştu. Elimde bir araba, birkaç hayvan ve evimden başka bir şey kalmamıştı. Tek çarem Türkiye'ye göç etmektir. Önce hayvanlarımı sonrasında ise bazı eşyalarımı sattım. Maalesef hepsi çok ucuza gitti. Nakit olarak 20 bin dolara yakın bir para geçti elime ve bu sayede Türkiye'ye geldim. Halep'te olan çocuklarım, damatlarım ve torunlarım Türkiye'ye gelmek istemiyorlar. Eşimin ve benim aklımız, kalbimiz onlarda ama durum düzelinceye kadar Suriye'ye dönmeyi düşünmüyoruz.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen İbrahim Süleyman en Nayıf ile söyleşi

Halep Üniversitesi'nde öğretim üyesi İbrahim Süleyman rejimin onaylamadığı konferanslar verdiği için işkence ve baskı görmüş.

İbrahim Süleyman En Nayıf abu Salah: Suriye Halep'e bağlı Maarra Bölgesi'ndenim. Halep Üniversitesi'nde Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesiyim. 48 yaşındayım. 4 çocuğum var. Oğlum, Halep

Üniversitesi'nde öğrenci, kızlarımdan birisi ise eczacı.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

İbrahim Süleyman En Nayıf abu Salah: Ben Suriye milliyetçisi, iyi bir vatandaş ve tarafsız bir eğitimciydim. Tarafsızdım çünkü liderlerin geçici vatanın kalıcı olduğunu biliyordum. Vatanınızı birine emanet ederseniz, tıpkı bir malınız emanet etmiş gibi gözetlemeniz gerekir. İyi bir gözlemci iseniz hiç korkmayın. Hak yolunda her türlü eleştiriyi ve müdafaayı yapabilirsiniz. Ancak gözlem hakkında bilginiz yoksa gidişattan haberdar olmazsınız. Salim olarak verdiniz vatan yavaş yavaş ellerinizden kayıp gider. Ben bu düşünce ile haksızlıklara, yanlışlıklara ve zulümlere karşı konferanslar vermeye başladım. Kaba kuvvete asla başvurmadım. Eylemlere katılmadım. Sadece düşüncelerimi söyledim. Kuvvetle gelen hiçbir iradeyi benimsemedim, benimsemeyeceğim. Ordu mensupları, yöneticiler ve bakanlık yetkilileri beni de çevremi de iyi tanır. Bana tavrımı değiştirmemi, Beşşar yanlısı öğütler vermemi istediler. Hatta bu istekler baskı uygulamaya kadar uzadı. Direndim, istediklerini yapmadım. Önceleri sadece ihtar ettiler. Ancak sonrasında tavırları değişti. Gecenin bir yarısından beni alıp, bilmediğim yerlere götürüp işkence ettiler. Bir süre zindana benzer bir yerde kaldım. Etrafımdaki insanların feriyatlarını duydum. 4x4 ebadında, 16 20 m²'lik odalarda 40 50 kişinin tutulduğunu gördüm. Bana bunları gözdağı vermek için gösterdiler. Ama ben gittiğim yolu değiştirmedim. Fala-ka, kemerle dövme, ıslak ipe dövme gibi çeşit çeşit işkenceler uyguladılar. Ülkeyi terk etmemi söylediler. Bende en sonunda evimi, ailemi terk ederek Türkiye'ye geldim. Biraz birikmiş param vardı. Çevremdeki insanların maddi yardımıyla Türkiye'de rahat bir şekilde yaşıyorum. Vatan benim için her şey demek. Ancak acımasız insanların elinde olduğu süreçte Suriye'ye dönmeyeceğim.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde çadırkente yerleşen Muhsin Ali Zeki abu Farac ile söyleşi

Halep'de esnafılık yapan Muhsin Ali Zeki abu Farac şehirde yaşam olanağı zorlaşınca Türkiye'ye göç etmek zorunda kalmış.

Muhsin Ali Zeki abu Farac: Suriye Halep ili Maşarka Semti'ndenim. Kadın çocuk giyim eşyaları ve makyaj malzemeleri satıyorum. 48 yaşındayım. 5 çocuğum var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Muhsin Ali Zeki abu Farac: İşyerim kapalı çarşıdaki Emevi Camii'nin yakınında. Çarşı bombalandığında camide bombalandı. Sonrasında Ceyş el Hür bölgeye hakim oldu. Hava bombardımanı devam ettikçe çarşı harabeye

döndü. Bölgede ne kadar işyeri varsa yandı, yıkıldı. Bazılarıysa talan edildi. Bu bombardımanlar sırasında bir dayım bir de yeğenim enkaz altında kalarak hayatını kaybetti.

Önce kablolu telefonlar kesildi, sonrasında da elektrik. Şarjı biten telefonları kullanamadığımız için cep telefonlarıyla da iletişim kuramaz olduk. Çarşı kapalı, fırınlar kapalı, sebze meyve satan dükkanlar kapalı. Sadece Nizam Ordusu'nun bulunduğu bölgede ticaret var. Ceyş el Hür'ün olduğu bölgede alışverişin imkanı yok. Çünkü Ceyş el Hür'ün olduğu bölge durmadan bombalanıyor. Nizam Ordusu Halep'in 3'te 1'inde hakim. Yani 3'te 2'lik bir kesimde ticaret durmuş durumda. Bombardıman nedeniyle evlerine kapanmış halk aç ve sefil. Beşşar'ın bulunduğu bölgede kalanlar her tülü ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlar. O bölgelerden gelen hemşerilerimiz yiyecek getirip satıyorlar. Ancak her şey çok pahalı. Her şey karaborsaya düşmüş durumda. Büyük oğlum evli ve 2 çocuğu var. Tüm aile benim birikimimle geçinmeye başlayınca maddi açıdan perişan hale geldik. Türkiye'ye göç etmek zorunda kaldık. Çadırkente yerleştik. Suriye'de barış sağlanıncaya kadar dönmeyeceğiz.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelip Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Abdullah Hamid el Asasniy ile söyleşi

İdlib'de oturan Abdullah Hamid el Asasniy abu Naci gözaltına alınıp işkence görmüş, muhbirliğe zorlanmış. Anne ve babasını yanına alarak Türkiye'ye gelmiş.

Abdullah Hamid el Asasniy abu Naci: Suriye İdlib vilayeti El Reşadiye mahallesindenim. 35 yaşındayım. Müzik aletleri, cep telefonu ve aksesuarları satıyorum. 3 çocuğum var.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Abdullah Hamid el Asasniy abu Naci: Büyük ağabeyim Ceyş el Hür'e katıldı. Kardeşim ise Nizam Ordusu'nda. Kardeşim tankçı. Genellikle Şam'ın El Rif bölgesinde görev yapıyor. Kardeşimin anlattıklarına göre Nizam Ordusu sürekli olarak köyleri, mezraları bombalayıp o bölgeye hakim olmaya çalışıyor. Ağabeyim ise Halep'teki Ceyş el Hür birliklerine katıldı. Ben, ağabeyim ve beraberindeki arkadaşlarına maddi manevi destek oluyorum. Etrafımdaki iş adamlarından teberru toplayarak bir bütçe oluşturdum. Bu bütçe genellikle Ceyş el Hür'de savaşan kişilerin ailelerine harcanıyor. İdlib'te önceleri büyük varlık gösteren Ceyş el Hür daha sonra İdlib'ten çekilmek zorunda kaldı. Şu an İdlib merkez Nizam Ordusu'nun kontrolü altında. Her ne kadar sicilimde bir sorunun olmasa da muhbirler Ceyş el Hür'e yardım ettiğimi söyledikleri için gözaltına alındım. İşkence gördüm. Muhbirliğe zorlandım. Evim tahrip edildi. İşyerim bombardımanda yıkıldı. Hiçbir malım ve gelirim kalmadı. Yaşlı anne ve babamı alarak Türkiye'ye

geldim. Ağabeyimden ve kardeşimden hiç haber alamıyoruz. Durum düzelinceye kadar Suriye'ye dönmeyeceğim.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kalan Haşim el Cebir abu Musto ile söyleşi

Halep'de Eczacılık yapan Haşim el Cebir abu Musto olayların bu şiddette sürmesi halinde göç eden insan sayısı daha da artacağını söylüyor.

Haşim el Cebir abu Musto: Suriye'nin Halep İli, Kellese Mahallesi'ndenim. 45 yaşındayım. 3 çocuğum var. Eczacıyım.

ORSAM: Suriye'de yaşadıklarınızı ve Türkiye'ye geliş nedenlerinizi anlatır mısınız?

Haşim el Cebir abu Musto: Olayların başlamasıyla cerrahi alanında kullanılan ilaçların ve tedavi malzemelerin talebi arttı. Bombardıman nedeniyle yaralanan Ceyş el Hür mensuplarına ilaç temin ettiğime dair söylentiler yayılmaya başladı. Eczanemin bulunduğu bölge Ceyş el Hür'ün, evimin bulunduğu bölge ise Nizam Ordusu'nun kontrolü altında. Önceleceğim eczanemin bulunduğu bölge havadan bombalandı. Sonrasında da ailem taciz edilmeye başlandı. Elimdeki tüm malzeme tükendi, dükkanım bomboş kaldı. Basit ilaçların dışında hiçbir ilaç bulup, getiremiyordum. Hizmet veremez hale gelince de eczanemi kapattım. İsmim muhaliflere yardımcı oluyor diye çıktığı için, evim sürekli Nizam Ordusu tarafından gözetlenmeye başlandı. Aylarca evden dışarı çıkamadım. Alishverişe 16 yaşındaki oğlum ve 18 yaşındaki kızım birlikte gidiyorlardı. Hatlı

telefonlar kesilmiş, cep telefonları ise dinleniyordu. Hiç kimseyle sağlıklı bir konuşma yapma imkanı kalmamıştı. En sonunda cesaretimi toplayarak Nizam Ordusu mensuplarıyla görüştüm. Bir bedel karşılığında Halep'i terk edip İdlib'e, Ceyş el Hür'ün kontrolündeki bölgeye geldim. İdlib'ten Babilhava'ya, oradan Cilvegözü'ne kadar hiçbir darp olayı yaşamadan ulaştım ve Türkiye'ye giriş yaptım. Halep'te bombardıman devam etmekte. Şehrin 3'te 2'si Ceyş el Hür'ün, kalan kısmı Nizam Ordusu'nun elinde. Türkiye'ye gelmek isteyen çok fazla insan var. Eğer olaylar böyle devam ederse göç eden insan sayısı daha da artacaktır.

** Bu söyleşi, 5 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Kemaleddin Mustafa abu Hamza ile söyleşi

Market işleten Kemaleddin Mustafa abu Hamza ailesinden birçok kişi kaybetmiş. Hayatını sürdürebilme koşulları dayanılmaz raddeye gelince Türkiye'ye gelmiş.

Kemaleddin Mustafa abu Hamza: Suriye İdlib ili, Dana ilçesi'ndenim. 4 çocuk babasıyım. 43 yaşımdayım. Marketim var. 3 kardeşim, 17 amcaoğlum var. Geniş bir aileyiz.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Kemaleddin Mustafa abu Hamza: İç savaş başlayınca akrabalarım ve kardeşlerim Ceyş el Hür'e katıldı. Bir kısmı İdlib Bölgesi'nde bir kısmı ise Halep'te Nizam Ordusu'na karşı savaştı. Ailemizden 3 kişi şehit oldu. Şehit olanların eşleri, çocukları kimsesiz kaldı. Onların geçimini de ben karşılamaya başladım. Savaşın şiddeti arttıkça evimiz yıkıldı, işyerimiz yıkıldı. Eşyalarımızın bir kısmını kurtarabildik ama çoğu göçük altında kaldı. Ceyş el Hür'e katılanları 10 günde bir görebiliyor-

duk. Olup bitenler hakkında onlardan bilgi alıyor ve yardımcı olabileceğimiz konuları öğreniyorduk. Önce yetim kalan çocukları Türkiye'ye gönderdim. Şu an Kilis'teki çadır-kentte kalıyorlar. Biz ise Tirmenin Köyü'ne yakın bir yere yerleştik. İdlib'in içi tamamen Nizam Ordusu'nun kontrolüne geçince işyerim talan edildi. Zaten kim göç ederse etsin, evi, dükkanı Nizam Ordusu ve burada kalanlar tarafından talan ediliyordu. Kimse kimseye acıımıyordu. Bazıları aç kalmamak için soyuyor bazıları ise çeteler kurup bu durumdan faydalanıyordu.

Işığın oldu her yer bombalanmaya başlanmıştı. Misket bombaları da atılmaya başlayınca insanlar iyice zor durum düştü. Kimilerinin elleri yüzleri yandı, kimileri ise hastanelik oldu. Çevremizde doğru dürüst hastane, okul, market kalmamıştı. Elektrik ve su sürekli kesiliyordu. Bir de mevsim değişip kış kapıya dayanınca artık orada yaşayamayacağımızı anladım. Kardeşlerimden birisinin ailesini yanıma alarak önce İdlib'e bağlı Türkiye hududuna yakın olan Atma Köyü'ne geldik. Sonrasında huduttan geçerek Türkiye'ye sığındık. Suriye'de huzur ve refah içinde yaşarken, yoksul olup, şehit verip göç etmek zorunda kaldık. Şimdi Reyhanlı'da bir gecekonduda kirada oturuyoruz. Suriye'de kalan aile fertlerimin hiçbirinden haber alamıyorum.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Mustafa Şehho Hacı Otman ile söyleşi

Tarihi Bölümü mezunu, öğretmen Mustafa Şehho Hacı Otman görevini yapmayı istemesine rağmen aile ve ilçe halkından kimse kalmadığı için göç etmiş.

Mustafa Şehho Hacı Otman: Suriye İdlib'e

bağlı Binnec ilçesindenim. 40 yaşında iki çocuk babasıyım. Maddi durumu iyi bir ailenin mensubuyum. Halep Üniversitesinde Arap dili ve Tarihi Bölümünden mezunum ve Suriye'de öğretmenlik yapıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mustafa Şehho Hacı Otman: Binnec'de Özgür Suriye Ordusu ve Zafer Ordusu mensubu; Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) ve Ceyş el Nasır ordusu olmak üzere muhalif kanattan iki ordu bu bölgede bulunuyor. Bu ordular genelde ilçeye bağlı köylerde ve beldelelerde karargâh kuruyorlar. Ayrıca Binnec Beşşar Esad'ın yeni tayin ettiği Tarım Bakanının da memleketi fakat bakan memleketinin bombalanmasına hiç tepki göstermediğinden dolayı hiç sevilmiyor. Bennic halkı ve Tarım Bakanının hemşerileri olarak Sünni olmasına rağmen istifa etmemesinden dolayı Tarım Bakanını nefretle anıyoruz.

Askeri bölgenin, askeri birliklerin ve hava alanının yanında olan ilçemiz her an bombalanma riski altında. Belirli saatlerde atılan Misket ve Fıçı bombaları nedeniyle meskenlerin yanında mezarlıklar dahi bombalanıyor. Kemiklerin etrafa saçıldığı mezarlıklarda 5 6 metre derinliğinde çukurlar oluşmuş durumda. Suriye'de Sünnilere karşı tam bir zulüm ve katliam yapılıyor.

İlçenin çevre yollarının bir kısmı Ceyş el Hür ve Ceyş el Nasır ordusunun elinde ise de hava hâkimiyeti Esad Ordusunda olduğundan hiçbir etkileri olmamakta. Sahip oldukları silahlarla Uçak ve Helikopterleri vurmaları çok zor.

Sağlık Hizmeti de tamamen durmuş durumda. İlçemizde zaten sadece iki hastane var ve tıbbi malzemeler o kadar yetersiz ki bir yaralıyı Türkiye'ye yetiştirinceye kadar ön müdahale

le yapabilecek durumda bile değiller. Yaralılar ile dolu olan hastanede insanlar bombardımandan ölmese bile tıbbi yetersizlik nedeniyle ölüyorlar.

Akrabalarımın çoğunu kaybettim. Ailemin araç ve gereçleri yakıldı ve işyerlerimiz enkaz hiline döndü, tüm malımız heder oldu. Görev yaptığım okul ve ilçede yer alan diğer okullar göç nedeniyle tamamen boşaldı. İlçede kaldığım sürece maaşımı alabiliyordum. Benim Devletin verdiği maaşa ihtiyacım yok ancak mesleki açıdan kalmayı tercih etsem de ailemden ve ilçe halkından kimse kalmadığı için bende diğerleri gibi Suriye'de yaşanan zulüm ve katliamdan kaçmak zorunda kaldım. Başka ne yapabiliirdim ki?

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Vahid Lütfi el Habbaz abu Mustafa ile söyleşi

Marangoz Vahid Lütfi el Habbaz abu Mustafa çatışmalar başladığında önce ailesini Türkiye'ye göndermiş, Suriye'de kalmak zorlaşınca kendisi de gelmiş.

Vahid Lütfi el Habbaz abu Mustafa: Suriye İdlib'e bağlı Keferuruk Köyü'ndenim. 43 yaşındayım ve 5 çocuk babasıyım. Marangoz ve doğrama ustasıyım. İdlib Halep yolu güzergahında 2 dönümlük arazi üzerinde her türlü makine ve kerestenin olduğu bir işyerim var. Evlere, işyerlerine, kamu kurum ve kuruluşlarına kapı, pencere, büro malzemesi yapıyorum. İşyerimde 5 işçi çalışmakta.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Vahid Lütfi el Habbaz abu Mustafa: iç savaş başlayınca köyümüz bombalandı. Misket bombası atıldı ve birçok çocuk ve kadın hayatını kaybetti. Çevredeki köy ve ilçelerden göçler başladı. Bu da ticaretin durmasına sebep oldu. Satış olmadığı için üretimde yapamıyorduk. Bölgemizde Ceyş el Hür hakimdi. Onlar bombalamalar sonucu evlerimiz yıkılınca barınaklar yaptı. Ailemle birlikte o barınaklarda kalmaya başladık. Çatışmalar sırasında kardeşim hayatını kaybetti. Önce ailemi Türkiye'ye gönderdim. Ben yalnız başıma Suriye'de kalmaya devam ettim. Gündüzleri köy dışında, ağaçlık alanlarda duruyorduk. Geceleri ise bacası tüten, ışığı yanan bir ev görürsek orada kalıyorduk. Ama mum ışığında oturmak zorundaydık. Kış gelmeye başlamıştı. Bölgemizde odun kömür yoktu. Mazot ise çok pahalı. Bombardıman devam ederse kış boyunca daha çok insan göç etmek zorunda kalacak.

Eskisi gibi cemaat bir araya gelerek namaz bile kılamıyoruz. Çünkü nerede kalabalık var ise orası bombalanıyor. İçimizde Beşşar yanlısı muhbirlerde var. Biz onlara "Şebbehi" diyoruz. İster halktan ister Ceyş el Hür'den olsun, bir ispiyoncu tespit edildiği zaman anında infaz ediliyor.

Köyümüzde ve çevredeki köylerde sadece yok yaşlı ve yoksul insanlar kaldı. Herkes göç ediyor. Bende daha fazla yalnız kalamadım ve ailemin yanına, Türkiye'ye geldim.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Asım Nebi abu Musto ile söyleşi

Minibüs işletmecisi Asım Nebi abu Musto göçler yüzünden iş yapamaz olmuş, Türkiye'ye gelmiş. Suriye'de durum düzelinceye kadar dönmeyi düşünmüyor.

Asım Nebi abu Musto: Suriye İdlib'e bağlı Sermade beldesinde yaşıyorum. 46 yaşındayım ve 4 çocuğum var. Sermade Halep arasında minibüs işletmecisiyim ve bir taşıt kooperatifinin de başkanıyım. Sermada beldesi Cilvegözü Hudut Kapısından sonra Suriye'ye girişteki ilk yerleşim yeri. 10 bin nüfusa sahip olan Sermada gelişmiş ve modern bir belde. Halep'de ve diğer çevrelerde yaşanan bombardımandan kaçanlar şimdilerde en güvenli yer olarak Sermada Bölgesini ve Türkiye hududuna yakın bölgeleri tercih ediyorlar. Ancak buradaki yerleşim yerleri diğer bölgelerden gelen nüfusu kaldıramadığından göçler Türkiye'ye kaymış durumda. Zaman zaman Sermade ve çevresi de havadan bombardımana uğradı, birçok ev yıkıldı fakat Halep ve Hama kadar zarar görmedi.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Asım Nebi abu Musto: Sermade çevresinde Ceyş el Hür (Özgür Suriye Ordusu) ile birlikte ayrıca Ceyş el Nasır ve Ceyş el Salafiyye (Radikal İslamcılar Ordusu) da karargâhlar kurarak buradaki hâkimiyeti sağlamış durumdadılar. Genelde genç yaşta olanlar bekârlar, ailesinin geçimini ve güvenliğini temin ederek Türkiye'ye yerleştirmiş olanlar, vicdanen ve zihinsel olarak rahat olanlar bu ordulara katılıyorlar. Benimde Ceyş el Hür ve Ceyş el Nasır'da yakınlarım ve arkadaşlarım var. Ben de bazen Nizam Ordusu'na karşı yapılan hareketlere katılıyorum. Bir kısım insanlar ise lojistik ve maddi destek sağlıyor.

Çalışmakta olduğum minibüs durağı ve araçlarımız Halep'e çalışamaz duruma geldiğinden Taşıt Kooperatifi de dağıldı. Kimimiz aracını satıp kimimiz ise aracımızla beraber Türkiye'ye geldik. Benim Suriye'de hiçbir kazancım kalmadı. Sermade'ye göçler artınca

insanlar azaldı ve iş yapamaz oldum. Çevre illere gitmek zorlaştığından Halep'e de yolcu taşıyamaz oldum. Bu nedenle ailemi alıp huduttan Türkiye'ye geçtim. Suriye'de durum düzelinceye kadar da dönmeyi düşünmüyorum.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Fadıl Kasım el Cibril abu Nahsen ile söyleşi

Sebze halinde komisyonculuk yapan Fadıl Kasım el Cibril abu Nahsen kendimizi işgal altındaki bir ülkede yaşar gibi hissediyorduk diyor.

Fadıl Kasım el Cibril abu Nahsen: Suriye'nin Halep İli El Kellese Mahallesi'nde yaşıyorum. 37 yaşında 2 çocuk babasıyım. Sebze halinde komisyonculuk yaparak geçimimi sağlıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Fadıl Kasım el Cibril abu Nahsen: İç savaş başlayınca iki kardeşimi askere aldılar. Aileler ve askerler arasındaki iletişim kesildiği için daha sonra onlardan hiç haber alamadım.

Halep ve çevresinin bombalanırken; sebze hali şehrin ortasında olduğundan ilk vurulan yerlerden biri oldu. Çevre köylerin yolları da kesilince işlerimiz tamamen durdu. Halep'in merkezine hiçbir meyve sebze gelemez oldu. Ama ordunun hâkim olduğu yerlerde dış mahaller ve çevre yollarda bombardıman olmadığından halk buralara tezgâh kurabiliyordu.

Ceyş el Hür'ün (Özgür Suriye Ordusu) hâkim olduğu yerler sürekli bombalandığı için hiçbir alışveriş merkezi çalışmıyor. Zira halk kendini güvende hissetmediğinden evlerinden çıkıp bu bölgelere gitmiyorlar. Ordunun olduğu bölgelerde ise insanlar korku ve endişe içinde alışveriş yapabiliyor. Ayrıca halk olsun esnaf olsun belli bir bedel ödeyerek bu bölgelerde yaşayabiliyor.

Kendimi, kendi ülkemde değil de işgal altındaki bir ülkede yaşar gibi hissediyorum. Ne çocuklarımız okula gidebiliyor ne de kadınlarımız evden çıkabiliyordu. Dört duvar arasına mahsur kalmış durumdaydık. Bindir güçlkle su bulabiliyorduk elektrik ise tamamen yoktu. Eve aldığımız tüp gaz hem çok pahalı hem de karaborsaya düşmüş durumdaydı. Rica minnet ve yüksek bir fiyatta tüp alabiliyorduk. Ancak gaz alsak da ocakta pişirecek ne doğru dürüst sebzemiz meyvemiz ve gıda maddemiz bulunmuyordu. Sadece çay ve kahvaltılık ile idare etmeye çabalıyorduk.

Böyle bir yaşamın yanı sıra korku ve endişeden dolayı gücümüz tükendi ve göç etmeye karar verdik. Sahip olduğum kamyonetime alabildiğim eşyalarımı aldım ve köy yolundan bindir güçlkle ve rüşvet vererek İdlib'e varabildim. İdlib'in Şehir merkezi Esad'ın askerlerinin kontrolünde. Şehir dışındaki köylerde ise Özgür Suriye Ordusu kontrolü ele almış durumda. Sorgu sualler ve bindir güçlkle hududa gelebildim. Bir gün hudutta kaldıktan sonra Türkiye'ye gelebildim.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Mahmut Necib Gazel ile söyleşi

Mahmut Necib Gazel Ceyş el Hür saflarında çatışmalara katılmış, mühimmat, barınma, beslenme yetersizliğinden daha önce ailesini getirdiği Hatay'a geri dönmüş.

Mahmut Necib Gazel: Suriye İdlib'e bağlı Taftanez beldesindenim 45 yaşındayım ve 4 çocuk sahibiyim.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mahmut Necib Gazel: İç savaş öncesi devlet dairesinde tarım işleriyle uğraştığım gibi boş zamanlarımda kendime ait tarlada çiftçilik yaparak ve yöredeki çiftçilere ziraat konusunda yardımcı olarak geçiniyordum.

İkamet ettiğimiz Taftanez beldesi Askeri hava alanına iki kilometre mesafede olduğundan ilk bombalanan ve sürekli gözetim altında bir beldedir. Bombardımanda beldenin yaklaşık üçte ikisi tamamen bombalandı. İlk hedef camiler, okullar, hastaneler ve fırınlar oldu. Elektrikimiz ve ulaşım yollarımız tamamen kesilerek ölüme terk edildik ve göçe zorlandık. Büyük bir aileye sahiptim fakat bombardımanda kardeşim ve ablamın oğluyla birlikte ailemden en az 60 kişiyi kaybettim. Bombardımandan sonra harabeye dönen evimizde kalarak direnmeye başladık, gündüzleri yıkık evimizin gölgesinde bağ bahçede geceleri ise kadın ve çocukları saklanabilecekleri bir yerde bırakıp beldenin diğer gençleriyle birlikte çatışmalara iştirak ettik. Susuzluk, açlık ve barınsızlık nedeniyle çeşitli bulaşıcı hastalıklara yakalandık.

Bütün aile, genç fertlerini Özgür Suriye Ordusuna yardımcı olmaları için Ceyş el Hür'e verdiğinden kara listeye alındı.

Çatışmalarda MEG olarak bildiğimiz Rus yapımı uçaklar bizi İsrail gibi El Ankudiye (Mis-

ket Bombası) bombalarıyla vurdular. Biz de dâhil beldede yaşayan kadın ve çocuklar da Misket bombaları nedeniyle yara bere içinde kaldık.

Eşimi ve çocuklarımı Hatay Reyhanlı'ya getirip bir ev kiraladım ve bir müddet kaldıktan sonra arkadaşlarımla birlikte tekrar Nizam Ordusuna karşı savaşmak için Halep'e döndük. Onlar bizi füzelerle bombalarla ve acımasız bir şekilde içi çivi ve demir parçaları dolu olan Suriye yapımı Fıçı Bombalarıyla vuruyorlardı. Fıçı bombaları düştüğü yeri yakıp yıkıyor harabeye çeviriyordu. Biz ise bu uçakları düşürmek ve vurmak için yetersiz olan silahlarla karşılık veriyor ve mühimmat yetersizliğimden dolayı beklemek zorunda kalıyorduk.

Mühimmat yetersizliği uğraşlarımızı boşa çıkardığından, barınma, beslenme yetersizliğinden ve ailemi özlediğimden dolayı Hatay'a tekrar döndüm. Fakat fırsat buldukça çatışmalara gideceğim.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Muammer Sabri el Caferi abu Nihad ile söyleşi

Muammer Sabri el Caferi abu Nihad yoksullaşan, ailelerinden şehitler veren, yaralanan ve direnci azalan insanlar göç etmeye başladı diyor.

Muammer Sabri el Caferi abu Nihad: Suriye İdlil Vilayeti Martmasrin Bölgesi'ndenim. 65 yaşındayım. 8 çocuğum var. Tarım arazilerimiz ve çiftliklerimiz var. Tanınmış bir aileyiz. 6 oğlan, 2 kız çocuğum var. Hem beldemizde hem de zeytinliklerimizde evlerimiz ve çeşitli

tarım araçlarımız var. 2 oğlum Ceyş el Hür'de filen savaşıyorlar. Ben ve yakınlarımda maddi destek sağlıyoruz.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Muammer Sabri el Caferi abu Nihad: İç savaş başlayınca evlerimiz önce tanklarla sonrada uçaklarla bombalandı. Hepimizin evleri yıkıldı. Evsiz barksız, açıkta kaldık. Tarım arazilerimiz talan edildi, zeytinliklerimiz yağmalandı. Bir yandan Nizam Ordusu bomba yağdırırken diğer yandan da hırsızlar zarar veriyorlardı. Biz Nizam Ordusu'na karşı direnirken, içimizden bazıları kendilerine göre bir örgüt kurmuşlar. Fakir insanları kandırıp, bir hırsızlar şebekesi oluşturuyorlarmış. Devletin ambarlarını, gıda yaşam malzemesi bulunan yerleri soyuyorlarmış. Hatta petrol stoku yapıp fiyatları yükseltip sonrasında satıyorlarmış. Benim gibi malı mülkü olan birisi bile iflasın eşiğine geldiğine göre, aylık sabit bir maaşla geçinen insanlar dilenecek durumdalar demek ki. Bizlere Nizam Ordusu'ndan çok bu soyguncu çeteleri zarar verdi. Bizde hem onlara ve hem Nizam Ordusu'na karşı savaşımaya başladık. Bizden birçok kişi iç kargaşa nedeniyle öldü ya da sakat kaldı. Suriye'deki iç savaş iyi niyetli insanlarla kötü niyetli insanların arasındaki savaşa dönüştü. Yoksullaşan, ailelerinden şehitler veren, yaralanan ve direnci azalan insanlar göç etmeye başladı. Bende ailemle birlikte Türkiye'ye gelmek zorunda kaldım. Suriye'de durum düzelmezse geri dönmeyeceğim.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Mus'ab el Naci abu İbrahim ile söyleşi

Mus'ab el Naci abu İbrahim'in evi Nizam Ordusu'nun, işyeri Ceyş el Hür'ün bölgesinde kalmış. Yaşam koşullarının zorlaşmasından Türkiye'ye gelmiş.

Mus'ab el Naci abu İbrahim: Suriye Halep İli, Kellase Mahallesi'ndenim. 57 yaşındayım ve belediye'den emekli oldum. 2 oğlan, 3 kız çocuğum var. Kızlarım evli. 6 torun sahibiyim. Halep'teki itriyat ve giyim çarşısında çocuk oyuncakları ve mutfak eşyaları satılan bir dükkanım var. Benden küçük 3 kardeşim var. Kardeşlerimden birisi üniversite öğrencisi, diğerleri de Uzun Çarşı'da Hazır giyim üzerine bir mağaza işletiyorlar. Evim ve işyerim arasında 3 km'lik bir mesafe var. Bu nedenle ulaşımımı dolmuşla yapıyorum. Ancak iç savaş başladığından beri şehir içi güvenliği olmadığı için yürümek zorunda kalıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mus'ab el Naci abu İbrahim: Çarşı içi Ceyş el Hür'ün, evim ise Nizam Ordusu'nun kontrolünde. Nizam Ordusu'nun hakim olduğu yerler bombalanmadığı için evimde bir zarar yok. Ancak çarşıda durum böyle değil. Ceyş el Hür çarşıya yerleştiğinden beri sürekli bir bombardıman var. Birçok dükkanı karargah olarak kullanıyorlar. Bu nedenle çarşıda ne güvenlik ne de ticaret kaldı. Bir süre sonra işyerime gitmemeye başladım. Esnaf olan kardeşlerimde benim gibi dükkanlarını açmadılar. Üniversitede okuyan kardeşimi ise zorla askere aldılar. Nerede askerlik yaptığını bilmiyoruz.

İç savaş devam edince susuzluk, elektriksizlik ve gıda sorunu yaşamaya başladık. Telefonlarda çalışmıyordu. Bu nedenle birbirimizden haberde alamıyorduk. Sıkıntılı ve işgal altındaki bu hayattan kurtulmak için ilk fırsatta Halep'in dışına çıktık. Yanımıza sadece giyim eşyalarımızı alarak İdlib'e bağlı Tünel Köyü'ne sığındık. Sonrasında da Hatay Reyhanlı'ya geldik.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Salahaddin el Nasiri ile söyleşi

Matbaacılık yapan Salahaddin el Nasiri'nin matbaası yıkılmış, araç ve gereçlerim yanmış. Suriye'de çözüm oluncaya kadar Türkiye'de kalacağımı söylüyor.

Salahaddin el Nasiri abu Kenan: Suriye'nin Halep ilçesinde yaşıyorum. İki çocuğum var. Lise mezunuyum ve geçimimi Matbaacılık ile sağlıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Salahaddin el Nasiri abu Kenan: İç savaşta matbaamın bulunduğu bölge Ceyş el Hür'ün(Özgür Suriye Ordusu) kontrolüne geçince havadan sürekli olarak bombalandı. Binanın zemin katında bulunan işyerim atılan Fıçı Bombaları nedeniyle yerle bir oldu. Binadan daha önce sadece iki aile göç etmişti diğerleri ise binadaydılar ve bombardıman sırasında ya öldüler ya da ağır yaralandılar. Ben ise o sırada işyerimden iki kilometre uzakta-ki evimde olduğumdan enkaza dönen binayı daha sonra gördüm. Tek gelir kaynağım ve sermayem bir fıçı bombasıyla yok oldu. Matbaamdaki tüm araç ve gereçlerim yandı.

Bölgede meydan savaşı hiç olmuyor Esad'ın askerleri dişe diş ve mert bir şekilde savaşmıyorlar. Ceyş el Hür her nerede ise orası sadece havadan bombalıyor böylece halkı göçe zorlayarak Ceyş el Hür'a yapılacak yardımların önünü kesiyor ve bölgeden çıkmasını sağlıyorlar.

Elektriğin ve suyun kesildiği, fırınların bombalandığı, sebze ve meyvenin bindir güçlkle elde edildiği Halep gibi bir şehirde bende milyonlarca kişi gibi acılar ve sıkıntılar çektim. Herkes gibi bende arabama iki battaniye bir halı ve birkaç ev eşyası alıp evimi terk ettim ve Halep'ten bir çıkış yolu aramaya başladım. Önce çevre köylere sonrada İdlib'e geçtim. Biraz birikmişim ile Hatay'a geldim ve Reyhanlı'da bir ev tuttum.

Huzurlu bir hayatım vardı ama şimdi yoksul bir sığınmacı oldum. Çözüm bulununcaya kadar Türkiye'de kalacağım.

** Bu söyleşi, 25 Kasım 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Muhib el Casim Hüseyin abu Rağıb ile söyleşi

Türkiye sınırına yakın Binnec ilçesinden Muhib el Casim Hüseyin, çalışma imkânı ve oturacak ev kalmayınca mecburen göç etmiş.

Muhib el Casim Hüseyin abu Rağıb: Suriye İdlib'e bağlı Binnec ilçesinden göç ettim. 62 yaşındayım ve 5 çocuk babasıyım. Belediyeden emekliyim.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Muhib el Casim Hüseyin abu Rağıb: Binnec ilçesinde emeklilikten sonra Mustafa el Bekkar isimli bir arkadaşım ile birlikte ortak olarak bir pastane çalıştırmaya başladık. Kendisi sanatkâr ben ise bu mesleğin dışında olduğumdan, sermaye benden işgücü kendisinden şeklinde anlaştık ve tatlı çeşitleri, mevsiminde

dondurma, haytalı, dut şurubu, hurma şurubu ve benzeri bütün meşrubatlardan oluşan bir pastane açtık. Sabahları simit ve benzeri sıcak bütün çörek çeşitleri de yapıyordu ustamız. Böyle bir kazanç yolumuz vardı. 3 kızım evlidir ve eşleri İdlib merkezdedir. 2 oğlum da marangoz olarak bir atölye sahibidirler.

İç savaş başlayınca Muhalif gruplar her yerde olduğu gibi bizim bölgemizde de ayaklanmaya başladılar. Bir kesim Özgür Suriye Ordusu'na (Ceyş el Hür'e) bir kesim de Ceyş el Nars'a katılmış. Nizam ordusuna karşı savaşıyor ve yardımlar topluyorlardı. Binnec ilçesi hainler ve muhbirler hariç tamamen muhalif gruplarla birlikte hareket ediyor. Maddi ve manevi destek tam olarak sürüyordu. Askeri havaalanı bize 3 km uzaklıktaydı ve sürekli uçaklar havalanmaya ve bizleri bombalamaya başladı. Çarşı, cami, toplu olarak oturulan yerleşim yerleri, ekmek kuyrukları, benzin kuyrukları ne varsa havadan kontrol ediliyor ve vuruluyordu. Çok insan öldü, çok ev yıkıldı. Enkazın altında kalanlardan hala çıkarılamayanlar var.

İş yerimiz çalışmaz oldu. Halk göç ediyor, alım gücü azalıyordu ve millet sadece günlük ekmek derdine düştü. Ne tatlı yiyen kaldı ne de meşrubat içen. Bu savaş esnaflar için her yönüyle bir yıkım oldu. Çocuklarımız da Ceyş el Hür ile birlikte savaştı. Şehir dışından gelenlere yardımcı oldular ve hala mücadeleleri sürüyor.

Sadece emekli maaşımı alabiliyordum, ancak hiçbir çalışma imkânı ve oturacak ev kalmamıştı. Mecburen göç ettim. Benim ilçem olan Binnec ilçesinden Türkiye sınırına yarım saatlik bir yol var. Bir gece ailemi de alarak sınıra geldim. Bir gün sınırda bekledikten sonra Türkiye'ye geldim. Oğullarım gelmedi ama eşlerini ve çocuklarını beraberimde getirdim. Hep birlikte bir evde oturuyoruz.

Suriye'de Ceyş el Hür ile savaşanlar aylık 150 dolar alıyorlar. Ailelerinin geçimi için ço-

cuklarım bu paraları bana gönderiyorlar. Ev kiramıza ve buradaki maiyetimize yetiyor. Reyhanlı'daki Suriyelilere dışarıdan yardımlar geliyor. Avrupa'daki zengin Araplar eleman gönderiyorlar ve buradaki ihtiyaçları tespit edip, gıda ve barınma ihtiyaçları dağıtıyorlar. Bu şekilde bir hayat sürdürüyorum.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin Halep ilinden Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Necmeddin Züher abu Mustafa ile söyleşi

Araba alım satımıyla uğraşmış Necmeddin Züher abu Mustafa, yeni göç edenlere "Savaşacak yaşta olsaydım bende gider savaşırdım" dediğini söylüyor.

Necmeddin Züher abu Mustafa: Suriye'nin Halep ili Halluk Mahallesinden geliyorum. 63 yaşındayım ve 6 çocuk babasıyım. Taksi şoförüym. Almanya'dan getirdiğim arabaları satarak geçiniyorum. Her kim yurtdışından araba alırsa beni gönderir. Ücreti karşılığında Almanya'dan Suriye'ye Türkiye üzerinden getirdim. Başka bir mesleğim de yoktur.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Necmeddin Züher abu Mustafa: Halep'te iç savaş başlayınca araba ticareti durdu. Arabamda bombardıman sırasında evimle birlikte enkaz altında kaldı ve 3 çocuğumu kaybettim. Ailemden evli kızım ve Halep dışında yaşayan 2 oğlum hariciande kimse kalmadı. Tam bir sefalet içindeydim. Yaşım gereği ağır işlerde çalışmadığımdan, Hatay Reyhanlı'da Salep Simit satıyorum. Ev kiram, ekmek pa-

ram çıksa da mesleğim olmadığından ve sürekli ayakta durmam gerektiğinden sağlık yönünden büyük sıkıntı içindeyim. Ayrıca sıcak havalarda salep satılmadığından bazen birkaç simit satarak onların kazancıyla yetiniyorum. Havaların soğuması ile birlikte salep satışı arttı. Şimdi iyi kazanıyorum, ortalama 20 25 lira kazanıyorum.

İç savaş yalnız ekonomimizi elimizden almadı, aynı zamanda onurumuz ve gururumuzu da ayaklar altına aldı. Ben Avrupa'da Suriye'ye gidip gelen biri olarak salep satarak geçineceğimi kesinlikle hesap etmemiştim. Çocuğum yaşındakilere muhtaç duruma düştüğümünden mahcubiyet duyuyorum.

Halep'te lüks bir evim, temiz bir yaşamım vardı. Şimdi Reyhanlı'da barakada yaşıyorum. Önümüz kış ve benim evimde kışlık hiçbir şeyim yok. Ne bir sobam, ne bir halım ne de odun kömürüm var. Bütün gün sokakta çalıştığımdan evime dönüp sıcak bir sobanın yanında dinlenmek en büyük hayalim ama bu kazançla ve bu ortamda mümkün görünmüyor.

Halep'ten yeni yeni göç edenlere söylüyorum. Durum gitgide bozuluyor ve şartlar daha da zorlaşıyor, bombardıman devam ediyor. Savaşacak yaşta olsaydım bende gider savaşırdım. Ceyş el Hür ordusuna kayıt yaptırırdım. Savaş katılanlar en azından aylık 150 dolar alıyorlar. Benim burada sürünmemden daha iyi ancak yaşlılık buna mani oluyor. Sabretmekten başka çarem yok.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz ile söyleşi

Çiftçilik yapan Bekkar Hamid el Cannad eşini ve çocuklarını alarak Türkiye'ye gelmiş, şimdi seyyar satıcılık yapıyor.

Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz: Suriye'nin Halep iline bağlı Bergum köyündenim. 55 yaşındayım ve 5 çocuk sahibiyim. Küçükbaş hayvan çiftliği var.

Ailemin maddi durumu iyi olduğundan Halep'teki öğrenimimi tamamlamadan, babamın yanında köyde yaşamaya başladım. Arazimiz, küçükbaş hayvanlarımız, traktör tarımsal araç gereçlerimiz ve nakliye aracımız var.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz: Köyümüz Halep ile Hama arasında kalan Şam'a da yol güzergâhı olup işlek ve çevremizdeki köylerin imar ve ulaşım yönünden en gelişmiş köyüdür. Elektriğimiz, suyumuz, okulumuz, sağlık merkezimiz her şeyimiz vardı. Huzurlu bir ortamda iken, iç savaş başlayınca bütün Suriye'de olduğu gibi bizim de huzurumuz bozuldu.

Çeyş el Hur yanlıları ile Nizam ordusu yanlıları olarak köyümüz ikiye bölününce birbirimizle savaşımaya başladık, her iki taraftan da ölümler ve yaralanmalar oldu. Hane hane göçler başladı. 150 hanelik köyde 20 hanelik nüfus kaldı. Herkes göç edince de köyün güvenliği kalmadı.

Çevre yollarımız da ulaşımına kapandığından köyde yaşamının ve hayvan yetiştirmenin bir anlamı kalmamıştı. Yanımda çalışan işçilerde köyden ayrılınca hayvan çiftliklerinde ben ve çocuklarım kaldık. Zor zamanlarımız oldu, endişe ve korku vardı. Çevremizde hırsızlar ve çeteler türemişti. Bizden haraç almaya başla-

dılar. Kimin kiminle olduğunu bilemez olduk. Birçok araç gerecim, hayvanım benden zorla alındı. Hayvanlarım telef oldu, yem su bulamaz oldum. Evlerimiz yakıldı yıkıldı derken başka bir bölgeye göç ettim. Hayvanlarımı ucuz bir bedelle sattım. Geriye bir arabam bir de traktörüm kalmıştı. Eşim ve çocuklarımı alarak arabama yükleyebildiğim kadar eşya ile birlikte Türkiye'ye geldim.

Türkiye'de hayat şartları Suriye parasına göre pahalı geldiğinden çalışmak zorunda kaldım. Bir tezgah açtım ve dürüm satıyorum. Yani seyyar kebabçılık yapıyorum. Çünkü sadece çobanlık tarım işinden anlıyorum. Bana para kazandıracak bir el sanatım, herhangi bir mesleğim yoktur. Yetişkin çocuklarımdan biri bir fırında çalışıyor, diğeri ise el arabası ile sebze satıyor. Burada yaşamak zorunda olduğumuza göre, canımızı kurtarmanın bir bedeli olarak bu eziyete ve yoksulluğa katlanmak zorundayız.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin Halep ilinden Türkiye'ye gelecek Hatay'a yerleşen Muammer Necib Hasan abu Adil ile söyleşi

Muammer Necib Hasan'ın oğlu şarapnel parçasıyla ağır bir yara alıp sakat kalmış. Yoksulluk, ısınma ve barınma sorunları baş gösterince Türkiye'ye gelmiş.

Muammer Necib Hasan abu Adil: Halep ilinin Hamdaniye mahallesinden göç ettim. İş yerim Bebibeccen semtindeydi. 3 çocuk sahibiyim ve 32 yaşındayım.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Muammer Necib Hasan abu Adil: Halep'teki işyerim babadan kalmadır. Her türlü baharat ve kahve satıyordum. İç savaşta hem mahalle-miz hem de işyerimin bulunduğu semt Ceyş el Hür'ün işgali altına girince Nizam ordusu bu yerleri havadan bombalamaya başladı. 10 yaşındaki oğlum fırının önünde ekmek kuyruğundayken gelen şarapnel parçasıyla ağır bir yara aldı ve sakat kaldı. Ailece huzurumuz ve düzenimiz bozuldu.

Çevremizde ne malları satabilecek kimse kaldı ne de yıkılan çarşıdan malları çıkara-bilecek imkânım. Her şey yerinde kaldı. Şu anda dükkânım kilitli ama üst katlar, çevrem yıkılmış vaziyette. Ne olduğunu ne kaldığı-nı bilmiyorum çünkü şu anda oraya gitmem imkânsız, her an bombalanabilir. Gelirim ve imkanım kalmayınca eşimi ve çocuklarımı alarak İdlib yakınlarında bir akrabamın yanı-na yerleştim. Akrabam İdlib'e bağlı Tirmenin köyünde ikamet etmektedir. Burada her ne kadar ulaşım, yoksulluk vb. problemler olsa da can güvenliği açısından rahat bir yerdir. Bombalanmamış bir bölge diyebilirim. Ancak ben buraya gelmeden önce Nizam ordusu ge-lip gençleri toplamış ve almış. Tarımsal faali-yet ve ticari hayat durmuş vaziyette. Köylüler tarlalardan ot toplayarak, bölgenin Kömeç dediği bir çeşit sebze ve bahçelerinde ektikleri soğan, marul, ıspanak ile geçiniyorlar. Ekmek-lerini de eski usul de sac üzerinde yapıyorlar. Fazla bir otlak, mera ve hazır yem olmadığın-dan da hayvanları yeterli beslenemediğinden köylü büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarından yararlanamıyor, mecburen tüccarlara satıyor-lar. Her türlü eziyet, yoksulluk derken önü-müz kış mevsimi olduğundan ve orada ısınma ve barınma sorunu olduğundan mecburen Türkiye'ye geldim.

Hatay Reyhanlı'da bir gecekonduda kirada oturuyorum. Bazen hamallık, bazen ırgatlık, inşaat işleri yani ne bulursam onu yapıyorum. Belli bir mesleğim olmadığından zorluk çek-

sem de buradaki hayat şartlarına uyum sağ-lamaya çalışıyorum. Benim gibi bölgemizden gelenlerin çoğu da iş bulmuş çalışıyor. Serma-yesi olanlar Türkiye'den gıda maddesi, biskü-vi, gofret, çocuk bezi alıp Suriye'ye satmaya götürüyor. Ancak benim arabam ve param ol-madığından bunları yapma imkânım olmuyor. İç savaş malımı hayatımı söndürdü. Suriye'de durum değişinceye kadar burada kalacağım.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin Halep ilinden Türkiye'ye gele-rek Hatay'a yerleşen Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan ile söyleşi

Öğretmen Musab Lütfi Haccar "Çevremdeki evi yıkılan, işyerini bırakmak zorunda kalan birçok insan ya çadırkentlere gitti ya da kiralık ev bulup Reyhanlı'ya yerleşti" diyor.

Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan: Halep ilinin Maşarka Mahallesinden geliyorum. 35 yaşın-dayım ve öğretmenim. 2 çocuk babasıyım.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye ge-tiren nedenleri anlatır mısınız?

Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan: İç savaş başlayınca tarafsız olarak kaldım ve öğret-menlik görevimi sürdürdüm. Ancak okulların bombalanması ve Ceyş el Hür Ordusunun bölgemize gelmesi sonucu okul kapatılınca okulu terk ettim ve evimi de alarak Türkiye'ye geldim.

Öğretmenlik mesleğinden başka hiçbir mes-leğim ve çalışma yeteneğim yoktur. Maddi imkânsızlıklardan ötürü Reyhanlı'da günlüğü 20 liraya çaycılık yapmaya başladım. 250 liraya

2 oda bir mutfak kiraladım ve ailemle birlikte yaşama tutunmaya çalışıyorum. Çevremdeki birçok insan Türkiye'ye geldi. Evleri yıkılanlar, iş yerlerini bırakıp gelenler ya çadırkentlere gitti ya da kiralık ev bulup Reyhanlı'ya yerleşti.

Öğretmenlik maaşımı alamıyorum. Maaşımı almam için göreve dönmem gerekiyor fakat can güvenliğim olmadığı için Suriye'ye geri dönmedim. Eşim ve çocuklarım olmasa Ceyş el Hür'e katılıyorum. Aylık 150 dolar veriyorlar. Bu öğretmenlik maaşıma yakın bir miktar ancak çocuklarım ve eşim orada güvende olmaz. Burada da yalnız kalamazlar. Bu nedenle Ceyş el Hür'e katılmadım. İşsiz olanlar veya mesleği olmayanlar ve bazı gönüllüler Ceyş el Hür'e katılıyorlar. Aylık 150 ila 200 dolar maaşları var. Aralarında yalnız Suriyeli değil, Pakistanlı, Afganistanlı, Yemenli, Libyalı ve Filistinli olanlar da var. Kimi cihad için gelmiş, kimi de hem cihad hem de para.

Temiz ve kutsal bir mesleğim var ve onu icra edemiyorum. Vatanımdan, arkadaşlarımdan uzaktayım. Bütün gün çay yapıp servis etmek-

ten, bardak be bulaşık yıkamaktan, yerleri süpürüp silmekten bıktım. Psikolojim de bozuldu. Fakat hala sağlıklı olduğum için, ailemi bombardıman altında kalmaktan kurtardığım için biraz teselli buluyorum. İnat edip gelmedim belki de enkazın altında kalırdık. Belki de bir şarapnel parçası yaralayıp öldürürdü bizi. Sabır içinde bekliyorum şimdi. Yapacak başka bir şeyim yok.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin İdlib Bölgesinden Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Mustafa Hatib Abdulgafur abu Şahabeddin ile söyleşi

Mustafa Hatib Abdulgafur, iç savaşın ortaya çıkma nedenini, Baas Rejiminin baskısına karşı genç kuşakların özgürlük isyanı olarak ifade ediyor.

Mustafa Hatib Abdulgafur abu Şahabeddin: 65 yaşındayım. 5 çocuğum var ve emekli imamım.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mustafa Hatib Abdulgafur abu Şahabeddin: Suriye’de dinimizi ve dini görevimizi icra etmeye kimse mani değildir. Ancak derslerde ve hutbelerde bazı konulara sınırlandırma getirilmiş durumda. Zalimin zulmünden bahsedemeyiz. Bazı ayetleri tefsir edemeyiz. Bazı konulara ise hiç değinemeyiz.

Çocuklarımız okur ama devletin kilit noktalarında hiçbir kimse görev alamaz. Daima ikinci plandaki devlet işlerinde görev alırız. Bugünkü Bakanlar bile her ne kadar Sünni ise de siyasi açıklamalarda bulunamazlar, yorum yapamazlar. Her şey devlet başkanının, Baas Partisi mensuplarının ve Dışişleri Bakanının elinde. Bizde sembolik bir meclis ve sembolik bir Bakanlar Heyeti var. Meclis seçimleri, belediye seçimleri ve muhtarlık seçimlerinde de aynı problem var. Baasçı olmayanlar aday dahi olamazlar.

Devlet başkanı seçiminde her bölgeden 15 20 kişi oy kullanır. Diğerleri sandığa bile gitmez fakat seçim sonuçları açıklandığında oyların %90’ı kullanılmış gibi gösterilir. Bizde mahalle veya köy muhtarı seçimle değil tayinle gelir ve herhangi bir maaşı ya da sosyal güvencesi yoktur.

İç savaş, Kargaşa, Muhalefet bundan dolayı çıktı. Makamınız, rütbeniz, kişiliğiniz ne olursa olsun, Baas Partisinden değilseniz ve Sünni iseniz bir değeriniz yoktur. En düşük rütbedeki veya makamdaki kişi en yüksek makamdakine emir verir, söz dinlemez, başına buyruktur.

Eskiler okumamıştı, bu duruma katlanıyorlardı. Yeni nesil ise değişen dünyada bir değişim aradılar. Özgürlük dediğimiz şey bunun içindir. Ticarete, eğitimde, seyahatte özgürüz fakat onurumuz yok. Bazı bölgelerde insan yerine dahi konulmuyoruz, itibarımız yok. Bizi ciddiye almadıklarından önemli meselelerde emir veremeyiz, emir alırız. Bu nedenle gençler arasında huzursuzluk oldu. Bu nedenle devlete isyan ettik, kavgamızı başlattık.

Baas Partili devlet görevlilerinden birine yanlısını söyleyemeyiz. İçeri atılırız ve nerede ne kadar gözetim altında kalacağımız belli değildir. Cezaevlerindeki siyasi suçluları ve muhalefet edenleri kimse savunamaz ve ailesi dahil kimse ziyaret edemez. Zaten yerini bilmek de mümkün değildir. İç savaş da bu yüzden başlamıştır. Suriye’den göç nedenleri kısaca budur.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Nebhan Hacı Aliyaser ile söyleşi

Elektronik eşya satıcısı Nebhan Hacı Aliyaser “insanlar aç, sefil ve geleceğinden endişeli bir bekleyiş içinde” diyor.

Nebhan Hacı Aliyaser: Suriye’nin Halep’e bağlı Bab beldesindenim. 37 yaşındayım. Beyaz eşya tüp bayiim var, ev araç gereçleri satıyorum. Evli ve 2 çocukluyum. İlköğretim okudum, Arapça Din ve Kur’an kursuna gittim. İş yerimin bütün mallarını Halep’teki toptancılardan alıyorum.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Nebhan Hacı Aliyaser: İç savaşın başlamasıyla bölgemize ulaşım durdu, hiçbir eşya getirme imkanı kalmadığı gibi, mevcut malları da satamaz olduk. Hem Suriye parasının değer kaybetmesi hem de çevreden göç olayları başlayınca ticaret aksadı. Tüp gaz karaborsa ya düştüğünden bayilik yapamaz hale geldik. Elektronik eşya da sürekli elektrik kesinti olması ve insanların evlerinde oturma huzurunun kalmaması sebebiyle kullanılmaz hale geldi. Bölgemizde hayat tamamen durdu.

Beldemiz bombalandı, meskenler, camiler ve iş yerlerinin çoğu yerle bir oldu. Halk genellikle beldenin dışındaki köylerde, mezralarda kalıyor. Nizam Ordusu ve onun mensupları evlerimize girdi kıymetli eşya para ziynet ne varsa aldılar, halkı soydular. Kadınlar taciz edildi. Bazı şahıslar, varlıklı aileler haraca bağlandı. Bombardıman yetmediği gibi belli günlerde kendi memleketlerinde yaşamak için bedel ödüyorlar.

Çocuklara verilecek ciddi bir eğitim yok, doğru dürüst çalışan bir devlet dairesi, devlet düzeni de kalmadı. Çevre çiftçiler mahsullerini tarlalardan alamadılar. Zeytin ağaçlarındaki zeytinleri toplayacak kimse kalmadı, her türlü mahsul yerli yerinde kaldı, mevsimi geçince bozuldu. Bölge insanı aç sefil ve geleceğinden endişeli bir bekleyiş içinde. Türkiye'ye gelmek isteyen binlerce insan var ama malları, yurtları nedeniyle gelemiyorlar.

İş yerimde her türlü ticari malımı ve evimdeki bütün eşyalarımı terk ederek Türkiye'ye geldim. Evini terk edenin de malları yerinde kalmıyor, hırsızlık had safhada, evlere ve iş yerlerine girip her şeyi alıyorlar. Bazı insanların tek geçim kaynağı hırsızlık, soygun olmuş. Yapacak bir şeyleri yok çünkü. Akrabalar, dostlar dahi birbirine acımaz hale gelmiş, her aile kendi derdine düşmüş. Kardeşin kardeşe hiçbir faydası kalmamış. Dayanışma gücünü de yitirdik, evimizi ve irademizi de.

Türkiye'de rastgele işlerde çalışıyorum, nakliye arabalarına kömür çimento yüklüyorum, günlük iş ne bulursam çalışıyor ve ev kiramı ödüyorum, çocuklarıma bakıyorum.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde kiralık ev tutarak yerleşen Kaddur Haşim abu İbrahim ile söyleşi

Kaddur Haşim Ceyş el Hür'e maddi destekte bulunmuş, yardım etmiş bu yüzden fişlenmiş, kayıt altına alınmış. Kaçak durumuna düştüğünden eşiyle birlikte Türkiye'ye gelmiş.

Kaddur Haşim abu İbrahim: İdlib ili Akrebat köyündenim. Hayvancılıkla uğraşıyorum. 55 yaşında 5 çocuk babasıyım. Çobanlık yaparak, hayvan besiciliği ile çocuklarımı okuttum, iki çocuğum yüksek okul mezunu. Ancak onları ciddi bir işe yerleştirme imkanım olmadı. Aynı sınıfından aynı okuldan mezun olanlar Baas Partisi mensubu olduklarından müdür oldular, yetkili makamlara geldiler, benim çocuklarım sıradan birer memur. Hala Suriye'deler ve onlara zarar gelmesin diye yerlerini kimliklerini açıklamıyorum. Diğer oğlum da İdlib'de ticaretle uğraşıyor. 2 kızım da evli, birisi eşiyle aylar önce Türkiye'ye göç etti, diğeri ise hala İdlib'te.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Kaddur Haşim abu İbrahim: Ezilen bütün insanlar gibi, bizler de muhalif gruptan yana yer aldık. Evimiz yıkıldı, hayvanlarım telef oldu, aşağılandım, tartaklandım ama hiçbir zaman fikrimden caymadım. Çocuklarım da

Suriye'nin bir vatandaşı gibi değil de, sanki bir sığıntı gibi yaşıyorlar. Onlar kendilerinden az okumuş olanların emri altında memur iken, diğerleri Daire Müdürü olmuşlar. Eşitlik yok, hukuk arama yok, adalet yok. Nefretimiz, karışı koymamız bundan oldu.

Çevremde benim gibi mağdur edilen bütün aileler bu sebepten Ceyş el Hür'a katıldı. Bu nedenle imkanı olanlar savaşımaya başladı. Ceyş el Hür'a maddi destekte bulundum, bir müddet evimi açtım birkaç kişiye, ekmeğimi paylaştım. Nizam Ordusu benim bu insanlara yardım ettiğimi biliyor, fişlenmiş, kayıt altına alınmış birisiyim. Benim akrabalarım da öyle. Bizim ailenin ve samimi olduğum bütün insanların malı mülkü düzeni ellerinden gitti.

Ben eşimle Türkiye'ye geldim. Ama çocuklarım, torunlarım orada. Bir kamyonetim var, onunla gıda maddeleri battaniye alıp Suriye'ye götürüyorum. Kırsal kesimde satıyorum.

Suriye'de kalanlar fabrikalar çalışmadığı için aç ve sefil durumda. Elektrik olmayınca, petrol olmayınca üretim de durdu. Ancak

Türkiye'den götürülen mallarla yaşamlarını sürdürüyorlar. İdlib merkezi hala Nizam Ordusu'nun elinde. Sadece İdlib'in çevre köy ve beldeleri Ceyş el Hür'un elinde. Kendi vilayetimize, şehrimize gidemiyoruz. İhtiyaçlarımızı alacak bir ortam kalmadı. Güven kalmadı. Can güvenliği yok. Bizleri yakaladıkları an içeri atarlar. Kaçak duruma düştü benim gibi binlerce insan.

Kış geldi orada hala sobasız evde oturanlar var, hala evinde doğru dürüst gıda maddesi olmayanlar var. Zulmün had safhada olduğu bir düzen içinde yaşıyoruz, göç bu nedenle olmuştur ve bu düzen sürdüğü sürece de devam edecektir.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Süheyl Mahmud abu Riyad ile söyleşi

Otel çalışanı Süheyl Mahmud, kardeşini bombardıman esnasında yitirmiş. Ailesini alarak Türkiye'ye gelmiş.

Süheyl Mahmud abu Riyad: Suriye Halep ili Maşarka mahallesindenim. Halep'te Bab el Farac mevkiinde üç yıldızlı bir otelde çalışıyordum. 30 yaşlarındayım. Evliyim ve 2 çocuk babasıyım. Halep'te lise okudum. Askerlikten sonra da otelde iş bularak çalışmaya başladım. Aile çevremiz fakir, babam ve kardeşlerim de sebze halinde, çarşıda kimi meyve sebze satıyor kimi de ayakkabı tamiri ve benzeri el işlerinde çalışıyorlar. Otelin Halep'in merkezinde olduğu ve uzun süredir bu yerde çalıştığım için her milletten insanlarla konuşuyorum, basit bir Türkçem ve İngilizcem var. Ancak Arap dilini ve edebiyatını iyi bilirim, ayrıca güzel meze hazırlarım ve otelcilik işlerinde bir uzmanlığım var.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Süheyl Mahmud abu Riyad: Huzurlu bir yaşamım, kendime ait bir evim vardı ama iç savaş çıkınca ailem zor şartlarda kaldı, evimizin bulunduğu mahalle bombalandı. Kardeşlerimden biri öldü, 3 öksüz yeğenim ve yenge me de bakmak zorunda kaldım.

Şartlar ne olursa olsun Halep'ten çıkmamaya kararlıyım. Bombardıman sıklaştıkça, ölümler olunca hiçbir ticari kazancın kalmaması nedeniyle buna mecbur kaldım ve fikrimi değiştirerek Türkiye'ye göç etmeye karar verdim. Kendi ailem ve dul yengemi, öksüz yeğenlerimi alarak Türkiye'ye geldik. Babam ve diğer kardeşlerim bizden aylar önce geldiklerinden Kilis'teki çadırkente yerleşmişlerdi. Ama ben çadırkenti benimsemediğim için Reyhanlı'da kiralık bir ev tuttum.

Eski model bir Skoda tipi arabamla geldim Türkiye'ye. Burada bazen şehir içinde bazen

de şehirden köylere Suriyelileri, mallarını, yüklerini taşıyorum. Bütün Suriyelilere telefon numaramı verdim, bir iş olduğunda nakliye işi gerektiğinde beni arıyorlar ve bu şekilde Türkiye'de hayatımı devam ettiriyorum. Suriye'de durum düzelinceye kadar da dönme imkanım yok. Sizdeki özgür yaşamın bizde de olmasını temenni ediyorum, zira önemli olan özgür yaşamaktır.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Zekeriya Haman el Şemmari abu Hamza ile söyleşi

Zeytinyağı imalathanesi olan Zekeriya Haman, Suriye'de huzur ve barış sağlanıncaya kadar da Türkiye'de kalacağını diyor.

Zekeriya Haman el Şemmari abu Hamza: Suriye İdlib'e bağlı Salkin ilçesi El Rif bölgesinden geldim, 47 yaşındayım. Zeytin ağacı ile ektim, çevreden de durumu iyi olmayanların arazilerini de kiralayarak zeytincilik çiftçiliği yapmaya başladım. Zamanla arazilerimi genişlettim ve bir zeytinyağı fabrikası sahibi oldum. Çocuklarım da yetişince onlarla birlikte kendi bölgemizde ailece bu mesleği sürdürdük. Arabam, traktörüm, nakliye için kamyonetim var ve yanımda işçi çalıştırıyorum.

Baba Esad döneminde bölgenin devlet arazileri halka dağıtıldı, toprak reformundan ben de yararlandım. Aldığım 20 dönümü zeytin ağacı ile ektim, çevreden de durumu iyi olmayanların arazilerini de kiralayarak zeytincilik çiftçiliği yapmaya başladım. Zamanla arazilerimi genişlettim ve bir zeytinyağı fabrikası sahibi oldum. Çocuklarım da yetişince onlarla birlikte kendi bölgemizde ailece bu mesleği sürdürdük. Arabam, traktörüm, nakliye için kamyonetim var ve yanımda işçi çalıştırıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Zekeriya Haman el Şemmari abu Hamza: İç savaş başlayınca bölgemiz ikiye bölündü, Beşşar yanlıları ve muhalifler olarak. Beşşar yanlılarının gerekçesi geçmişte toprak reformundan yararlandıkları ve arazilerinin devlete ait olmasına rağmen geçimlerini bu arazilerden sürdürmeleri. Yeni nesil ise yapılan zulüm, eziyet karşısında daha modern bir yaşamı tercih etmesi sonucu karşı koyuyor. Devlet de onları sıkıştırıp, muhaliflere karşı savaşmalarını ve onlara bilgi vermelerini isteyince iş kargaşaya dönüştü, zira birçok aileden hem Beşşar yanlısı, hem muhalif olunca birbirlerini ihbar etmeleri gerektiğinin farkına vardılar. Ya bunu yapacaklardı ya da arazileri ellerinden alınacak, Beşşar yanlısı olanlara verilecekti. Uzun süre birbirleriyle mücadele ettiler ortak bir noktaya varamadılar kendi bölgelerinde.

Bir yandan Ceyş el Hür mensupları Beşşar yanlılarını vurmaya başladı, bir yandan da Beşşar yanlıları Muhafızları vurmaya başladı. İki ateş arasında kaldık. Yavaş yavaş arazilerimiz talan edildi, bombardımanda evlerimiz yakıldı yıkıldı.

Hem kendi aramızda bir düzen bozukluğu olması hem de devletin hedefinde kalmamız nedeniyle göç etmeye karar verdik, bölgemizden birçok kişi de göç etti. Türkiye'ye bütün aile fertlerimle birlikte gelme imkanımız vardı, geldik. Sadece ailemizden birisi yaralandı ama şehit vermedik. Reyhanlı'da da arabamızla ve çocuklar da kamyonetle toptan gıda ve çeşitli yaşam malzemeleri alarak sınırdan Suriye'ye götürüyoruz ve bu şekilde yaşamımızı sürdürüyoruz. Suriye'de huzur ve barış sağlanıncaya kadar da Türkiye'de kalacağız.

** Bu söyleşi, 6 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin İdlib ilinden Türkiye'ye gelerek Hatay'da tedavi gören Velid Muhammed Zeydan ile söyleşi

Velid Muhammed Zeydan birçok eziyet görmüş, yaralanmış. Tedavi için Türkiye'ye gelmiş.

Velid Muhammed Zeydan: Suriye İdlib ilindenim. 62 yaşındayım. Ticaretle uğraşıyorum.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Velid Muhammed Zeydan: İç savaş başlayınca tüm mahaller uçaklarla bombalandı. İş yerimiz yağmalandı, hayvanlarımız elimizden alındı. Çevremdeki herkes ölmek için göç etti. Evli çocuklarım torunlarımı da alıp Türkiye’ye geldi ama ben Suriye’de kaldım. Ticaret yapmam engellendi. Yaşamım kısıtlandı. Her gittiğim yerde tartaklandım, hakaret işittim. Ama ben yine de inadına göç etmedim. “Suriye’de öleceğim.” dedim. Dayak yemekten vücudumda kırılmayan kemik kalmadı. En sonunda yatağa düştüm. Yakın akrabalarım tıbbi müdahaleye gerek olduğunu söylediler ve beni zorla Türkiye’ye gönderdiler. Türkiye’ye geldiğimde çocuklarımı buldum. Tedavi oldum. Ancak aldığım yaraların birçoğunun tedavi şansı kalmamış.

Bu söyleşi yapıldıktan birkaç gün sonra Velid Muhammed Zeydan’ın oğlu anlatıyor; “Babamı hemen tedavi ettirdik. Ancak 24.12.2012 tarihinde Hatay Reyhanlı’da vefat etti. Babam Suriye’de yaşamayı ve orada ölmeyi istiyordu. Ancak öldüğü yer Türkiye oldu. Gerekli yasal işlemler yapıldıktan sonra cenazesini Suriye’ye götüreceğiz.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir*

Suriye Halep’ten Reyhanlı’ya gelerek yerleşen Semi Necib Abdullah abu Hikmet ile söyleşi

Konfeksiyoncu Semi Necib Abdullah iç savaş başlayınca işyeri, evi yıkılmış. Türkiye’ye

gelerek Suriye’ye gıda ve hazır giyim ürünleri göndermeye başlamış.

Semi Necib Abdullah abu Hikmet: Suriye Halep ili Ayn el Tel Mahallesi’ndenim. 58 yaşındayım. 4 çocuk babasıyım. Konfeksiyoncuym. 2 çocuğum ve 16 çalışanımla birlikte Ürdün, Suudi Arabistan, Katar ve Kuveyt’e kadara kadar hem iç hem de dış giyim ürünlerimizi ulaştırıyoruz. İç savaş başlayınca ticaret yolları kapandı, talepler azaldı. Önce dış piyasaya ihraç imkanı kalmadı, sonrasında ise iç pazarda. İşçileri işten çıkarmaya başladım. Üretim için alınan kumaşlar, aksesuarlar elimde kaldı. Milyonlarca Suriye Lirası değerindeki sermayem hiçbir işe yaramaz oldu.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Semi Necib Abdullah abu Hikmet: Dükkanımın olduğu iş merkezi bombalandı. Mahallem işgal edildi. Her taraf yakılıp yıkılınca herkes gitmeye başladı. Bende can derdine düştüm ve Halep’i terk ederek Türkiye’ye geldim. Biraz birikmişim vardı. Ayrıca Ortadoğu’da tanıdığım iş adamlarından maddi yardım talep ettim. Reyhanlı’da bir işyeri açarak gıda ve hazır giyim üzerine Suriye’ye mal göndermeye başladım. Hatay Reyhanlı’da olup Suriye’ye mal götürenler hisseli ticaret yapıyorlar. Kırsal kesimlere, köylere veya az zarar görmüş beldelere giderek malları orada ambarlıyorlar. Bölgenin ihtiyacına göre de satış yapıyorlar. En büyük sıkıntı Suriye Lirasının değer kaybetmesi ve halkın nakit sıkıntısının gitgide artması. Daha önce 300 500 lira arasında satılan bir gömlek şu an 1000 liraya satılmakta. Geçmişte 750 1000 liraya satılan bir pardösü bugün 3000 liraya satılıyor. En çok talep odun sobasına. Zira şu an Suriye’de akaryakıt karaborsaya düşmüş durumda. Halk artık odun tahta parçalarını, çuval ve benzeri şeyleri yakarak ısınmaya çalışıyor.

Ben göç ettiğim Türkiye’de iş kurdum, ekmek paramı kazanmaya başladım. Hatta benim gibi hayatlarını kurtarmak için gelen Suriyelilere iş imkanı sağladım.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’nin İdlib Bölgesinden Türkiye’ye gelerek Hatay’a yerleşen Mahmut İdris el Selim abu İbrahim ile söyleşi

Çiftçilik yapan Mahmut İdris el Selim çatışmalarda oğlunu kaybetmiş. Can güvenliği, ekonomik sıkıntı ve savaşın verdiği baskı sonucu göç etme kararı almış.

Mahmut İdris el Selim abu İbrahim: Suriye İdlib’e bağlı Kefellesin köyündenim. 62 yaşındayım. İki eşim var ve 11 çocuk babasıyım. Çocuklarım 15-28 yaş arasında. 8 oğlum var. Çocuklarımdan 5’i evli, 12 torunum var. Köyümüzde arazilerimiz var. Zeytin, üzüm, incir yetiştiriyoruz. Tek gelir kaynağımız tarım hayvancılık.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mahmut İdris el Selim abu İbrahim: İç savaş başlayınca 26 yaşındaki oğlum Ceyş el Hür’e katıldı. Yaşanan çatışmalarda oğlum şehit oldu. İki oğlu var. Onun ölümüyle tüm aileyi bir huzursuzluk ve endişe kapladı. Zeytinliklerimize, bahçemize zarar verildi. Mahsullerimizi toplayamadık. Ekonomik olarak çok zarar gördük. Hayvanlarımızı otlatmak mera kalmamıştı. Elektrik kesintisi, yiyecek sıkıntısı.. Ekmek bile bulamıyorduk. Tarlamı ve hayvanlarımı satmak istedim. Ancak herkesin göç etmesi, alınacak arazilerin ekilecek durumda olmaması, hayvanları otlatmak mera bulunmaması nedeniyle kimse almadı. Hayvanları

kesilmeleri için ucuz bedellerle kasaplara sattım. Bir yandan can güvenliği diğer yandan ekonomik sıkıntı ve savaşın verdiği baskı sonucu göç etme kararı aldık. Reyhanlı’ya geldik ve ev kiraladık. Bahçe içinde, 4 odalı bir eve tüm aile yerleştik. Gelirken yanımızda bir kamyonet getirdik. Bu kamyonetle hem kendi ihtiyaçlarımızı karşılıyoruz hem de hududa veya şehir içine nakliye yapıyoruz. Zeytin mevsiminde Reyhanlı’daki tarlalarda çalıştık. Soğan ektik, ağaç budadık. Ailedeki kadınlar evde Suriye ekmeği yapıp çevremizde oturan Suriyelilere satıyorlar. Suriye’ye gidip gelenlerle sürekli irtibat halindeyiz. Onlardan duyduğumuza göre evlerimizde bıraktığımız eşyalar talan edilmiş. Maddi manevi çok zarar gördük. En büyük sıkıntım ise torunlarımın eğitiminin yarım kalmış olması.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Hatay’ın Reyhanlı ilçesine gelen Nayıf Abdo Zahir abu Ekrem ile söyleşi

Suriye’nin Hama bölgesinde yaşayan Nayıf Abdo Zahir abu Ekrem türlü zorluklardan geçerek Türkiye’ye gelmiş.

Nayıf Abdo Zahir abu Ekrem: Suriye’nin Hama ili El Rif bölgesindenim.

ORSAM: Türkiye’ye geliş nedeninizi ve geliş sürecinizi anlatır mısınız?

Nayıf Abdo Zahir abu Ekrem: 6 çocuğumdan ikisi ve bir torunum hayatını kaybetti. Bunun üzerine kızlarımı, gelinlerimi ve torunlarımı alarak Türkiye’ye geldim. Bir kamyonete bindik. Birkaç ev eşyası ve gıda malzemesiyle yollar düştük. Hama ile Türkiye sınırı arasında 130 km’lik bir mesafe var. Bölgemizde

yüzlerce insan bombardıman sonucu hayatını kaybetti. Bunun üzerine herkes bizim gibi on binlerce insan göç etti. Benzinin olmaması, yolların bozukluğu gibi birçok olumsuz etken vardı. Ana yollarda ulaşım imkanı yok. Ulaşım için köy yolları kullanılıyor. Ayrıca Ceyş el Hür'ün olmadığı bazı bölgelerde çeteler ve hırsızlar var. Oradan geçen insanları sorguluyor, fazla eşyası olanların eşyalarını alıyorlar. İnsanlara uzun süre yol vermiyorlar. Saatlerce bekletiyorlar. Yaralı birçok insan yollarda ilkel bir şekilde tedavi ediliyor. Bazılarına ise ilkel bir tedavi bile uygulanamıyor. Bombardıman bölgesinde yaşanmaz. Ama oradan kurtulup sınıra gelene kadar da hayatınızı kaybetme ihtimaliniz var. Yaralılar kan kaybından, diğer insanlar ise hastalıktan ölüyorlar. Uçaklar yollarda oluşan kalabalık bir topluluk gördüğü anda bombalamaya başlıyorlar. Uzaktan top atışları yapılıyor. Türkiye sınırına 20 km kala top atışları bitiyor. Zira bu bölge Ceyş el Hür'ün elinde. İdlib'in tüm kırsal kesimi kurtarılmış ise de şehir merkezinde hala Beşşar güçleri var. Yol boyunca çocuklara kuru ekmek ve peynirden başka bir şey yediremedik. Durup dinlenme, sıcak bir yemek bulma imkansızdı. Bunun için ne vaktimiz vardı ne de güvende olabileceğimiz bir yer.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin Halep ilinden Türkiye'ye gelecek Hatay'a yerleşen Numan el Haşim abu İbrahim ile söyleşi

İşçi emeklisi Numan el Haşim abu İbrahim kendisi gibi Suriye'den Reyhanlı'ya gelenlerle birlikte ev tutmuş, gününbirlik işlerde çalışıyor.

Numan el Haşim abu İbrahim: Halep'in Hamdaniye Mahallesi'ndenim. 53 yaşında-

yım. 5 çocuk babasıyım. Belediyeden işçi emeklisiyim. Büyük oğlum Suriye'nin Tartus bölgesinde askerlik yapıyor. 3 aydır ondan haber alamıyoruz.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Numan el Haşim abu İbrahim: İç savaşta mahallemize atılan fıçı bombalar nedeniyle evimiz hasar gördü. Birçok duvarın hasarlı olmasına rağmen evde oturmaya devam ettik. Belediyeden emekli bir işçi 20 bin Suriye parası maaş alır (Türk parası ile yaklaşık 400 TL). Suriye'de ekonomi çökünce her şeyin fiyatı arttı. 25 liradan aldığımız bir ekmek torbasını (1 ekmek torbası 8 ekmekten oluşmakta) 150 liradan almaya başladık. Durum bu olunca 8 ekmekle tüm aile 2-3 gün idare etmek zorunda kaldık. Yarı aç yarı tok yaşıyorduk. Aynı durum sebze fiyatları içinde geçerliydi, meyveyi ise hiç yiyemiyorduk. Elektrik genelde kesik oluyordu. Tüp gaz karaborsa idi. kış mevsimi yaklaşıncı mazotlu soba kurmayı düşündük ancak mazotta 40 liradan 200 liraya yükselmişti. Çocuklarımızla beraber Türkiye'ye gelmek için eşime ısrar etmeye başladım. Ancak eşim askerdeki oğlumuz olmadan hiçbir yere gitmeyeceğini söylüyordu. Bende eşimi ve çocuklarımı bırakarak Türkiye'ye geldim. Eşim vekaleten emekli maaşımı alıyor ve yaşam savaşını veriyor. Birkaç Suriyeli birlikte ev tutuk ve orada yaşıyorum. Gününbirlik işlerde çalışıyorum; bazen tarım işçiliği bazen hamallık yapıyorum bazen de Suriye'den getirdiğimiz eşyaları satıyorum. (Hatay'da Suriye'den getirilen ikinci el ev araç gereçleri hatta giyim eşyaları bile satılmaya başlandı. Suriye'deki bazı insanların hiçbir gelir kaynağı kalmadığı için boş evlere girip ne var ne yoksa alıyorlar.) İç savaş ve kış şartları çoğu insanı hırsızlığa sürükledi. Üretim yok, paranın değeri sürekli düşmekte. Hırsızlık yapan insanların sayısı daha da artacak.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin İdlib Bölgesinden Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Naci Hassun el Kasravi ile söyleşi

Çiftçilik yapan Naci Hassun el Kasravi "Umudumuz bu rejimin biran önce devrilmesidir" diyor.

Naci Hassun el Kasravi: Suriye İdlib İli, Kille Köyü'ndenim. 55 yaşındayım. 6 çocuk babasıyım. Yıllardan beri çiftçilik yapıyorum. Traktörüm, kamyonetim, her türlü arazi aracı var. İnsanlar göç etmeye başlayınca onların arazilerini aldım. Göç edenler arazilerini ekmemi ve mahsul zamanında ne kadar kar verirsem kabul edeceklerini söylediler. Yetişkin iki oğlumla arazileri sürdük, hububat ekimine başladık. Ama helikopterler üzerimize uçuyor ve bize taciz atışı yapıyorlardı. Kendi ülkemizde, kendi ordumuz tarafından çiftçilik yapmamız, boş arazileri sürmemiz, gıda üretmemiz engelleniyordu. Bir yandan korku bir yandan araçları çalıştırmak için mazot bulamama. Arazileri ekemedik.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Naci Hassun el Kasravi: Çocuklarım korkuyorlardı. Odunla ekmek pişiriyor, jeneratör ile elektrik üretiyorduk. Benzin ve mazotta karaborsa olunca sadece kişisel ihtiyaçlarımızı alarak Türkiye'ye geldik. Biz çiftçiyiz. Burada yapabileceğimiz bir iş yok. Bazı arazi sahipleri bizleri birkaç gün çalıştırdı. Ancak verdikleri yevmiye ihtiyaçlarımızı karşılamıyordu. 4 odalı bir evde çocuklarım, gelinlerim ve torunlarımla toplam 13 kişi kalıyoruz. Yıl-

başı geldi biz daha soba kuramadık. Evimizde doğru dürüst halı, kilim yok. İnce örtülerle, eski battaniyelerle döşedik evi. Zaman zaman elektrik sobası yaksak da Türkiye'de elektrik pahalı olduğundan sürekli kullanamıyoruz. Çeşitli işlerde ırgatlık yapıyoruz. İkinci el eşyalar üzerinde çalışmaya başladık. Ancak bu işi yapan çok olduğundan bir getirisi olmuyor. Zaman zaman çocuklarımla hududu geçiyor ve Suriye'ye gidiyoruz. Evimizde kalan eşyaları getiriyoruz. Terk edilmiş evlerden de ihtiyaç malzemeleri alıyoruz. Gündüz kalabalık olduğunda hemen bombardıman başlıyor. Ancak gece karalıktaki gidip gelebiliyoruz. Gıdamız yetersiz, soğuktan korunacak giysilerimiz yok. Umudumuz bu rejimin biran önce devrilmesidir. Yoksa fakir ve açıkta kalan tüm Suriyeliler gibi bizlerde sefaletten ve yoksulluktan öleceğiz.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin Halep ilinden Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Nevvaf Muhsin el Seyyid ile söyleşi

Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencisi Nevvaf Muhsin el Seyyid yaşam koşullarının zorlaşması ve can güvenliği yüzünden ailesiyle birlikte Türkiye'ye göç etmiş.

Nevvaf Muhsin el Seyyid: Suriye Halep İli'nden Kellese Mahallesi'ndenim. Bekarım. Halep Üniversitesi'nde Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencisiyim.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Nevvaf Muhsin el Seyyid: Üniversitede rejime karşı olan bir gruba üyeyim. Birçok arkadaşım vurularak öldürüldü. Bende ailemin hayatının tehlikede olduğunu düşündüğüm için babamı, annemi, iki kız kardeşimi ve bir yeğenimi alarak Türkiye'ye geldim. Babam Hatay'da bir tezgah açtı ve dürüm satıyor. Bende hamallık yapıyorum. Yükleme işi olmadığında ise kömür paketleme işinde çalışıyorum. Mevcut rejim sürdükçe Suriye'ye dönmem imkansız. Hatta Türkiye'deki bazı Suriyelilerden bile korkuyorum. İç savaş başladıktan sonra birçok eyleme katıldım. Arkadaşlarımdan bazıları kayıp, aileleri bile nerede olduklarını bilmiyorlar. Halep'in uçaklarla, misket bombalarıyla vurulduğu dönemlerde onlarca insanın enkaz altında kaldığına tanık oldum. Yaralanan insanları götürecek bir hastane, tedavilerini sağlayacak tıbbi imkan yoktu. Halk yaralananları ilkel yöntemlerle tedavi ediyordu. Gündüzleri hiçbir cenazeyle müdahale edilemiyor, ölenleri ancak gece gömebiliyorduk. Kendi askerlerimiz ve kendi insanlarımız tarafından zulme uğrarken işgal altında kalmış bir şehrin görüntüsüne büründü Halep. Bir yanda yıkılmış evler, yangınlar, gaz ve barut kokuları diğer yanda ise kamyonlarla dolaşıp yıkılmış evleri, işyerlerini soyan hırsızlık çeteleri. Bir yerde can bir yerde mal derdi. Sıcak bir kap yemeğe hatta ekmeğe hasret kaldığımız günler oldu. Üstümüzdeki giysileri değiştirmemiz imkansızdı. Yıkınmak için su yoktu. Çamaşır makinesi, deterjan, sabun yoktu. Leş gibi kokuyorduk. Bu şartlar altında Halep'te kalmak, evimizde kalmak imkansızdı. Tek çaremiz Türkiye'ye göç etmekte.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye Halep'ten Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Şakir el Zammar Tillavi abu Şahab ile söyleşi

Market işleten Şakir el Zammar Tillavi abu Şahab kış sonuna kadar iç savaş biterse geri dönmeyi umuyor.

Şakir el Zammar Tillavi abu Şahab: Suriye Halep İli Muarra Beldesi'ndenim. 55 yaşındayım. 4 çocuğum var. Market işletiyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Şakir el Zammar Tillavi abu Şahab: 6 ay önce İdlib'ten Reyhanlı'ya geldim. Evli olan oğlum iç savaş sırasında yaralandı. Sağlık durumu nedeniyle çalışmıyor. Onun 3 çocuğu benim 3 çocuğum, sobası bile olmayan bir evde oturuyorlar. Oturduğumuz evin kirasını zor ödüyoruz. Tarlalarda çalışıyor, zeytin topluyor, soğan ekıyor, hamallık yapıyorum. Bazen bir kap sıcak yemeğimiz bile olmuyor, ekmek bile alamıyoruz. Çalışarak kazandığım paranın hepimize yetmesine imkan yok. Suriye'den gelirken biraz birikmişim vardı, o da bitmek üzere. Karnı doymayan, sıcak bir evleri bile olmayan çocuklar kış boyunca iyice perişan olacaklar. Bizim ülkemizde fakirler açlığa sefaletle terk edilir. Gıda, kömür, tüp yardımı yapılmaz kimseye. Suriye'deki evim bombalandı. Marketim yağmalandı. Hiçbir malım, servetim kalmadı. Bugüne kadar hiç ağır işlerde çalışmamıştım ama burada ağır işlerde çalışıyorum.

Suriyeliler olarak bizler birbirimize merhametli değiliz. Bazı hayırseverlerden Reyhanlı'ya çeşitli gıda malzemeleri, battaniye ve soba geliyormuş. Birçok Suriyeli bunlardan almış ama benim gibi birçok ailenin haberi bile olmadı bu yardımlardan. Dağıtımın rastgele yapılması bizim gibi aileleri mağdur etmiştir. Mahalle mahalle, ev ev arama yapılsa ve yoksul Suriyeliler tespit edilseydi bende bu yardımlardan faydalanabilirdim. Herkes

kendi köylüsüne yardımı ulaştırıyor. Bazen muhtaç olmayanlar bile yardımlardan faydalanabiliyor.

Bazı giyim eşyalarımızı komşularımız verdi. Bazen semt pazarından, pazar sonunda satılmayan meyve sebzeler veriliyor. Ancak aylık elektrik, gaz ve kira parası beni perişan ediyor. Umudum kış sonuna kadar iç savaşın bitmesi ve memleketimize geri dönmemizdir.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'nin İdlib ilinden Türkiye'ye gelerek Hatay'a yerleşen Kaddur Hacı Nuri el Kad ile söyleşi

Kaddur Hacı Nuri el Kad Türkiye sınırına yakın Sermade beldesinde kahvehane çalıştırmış. Tanklar gümrük sahasına yerleştirilip bölgeyi bombalayınca işyeri yıkılmış.

Kaddur Hacı Nuri el Kad: Suriye'nin İdlib ili Sermade Beldesi'ndenim. 41 yaşındayım. 3 çocuk babasıyım.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Kaddur Hacı Nuri el Kad: Sermade belde-si Türkiye sınırına en yakın nokta. Yıllardan beri orada kahvehane çalıştırıyorum. Tır şoförlerinin uğrak yeridir. Türkiye'den gelirken ve Türkiye'ye dönerken gümrükte sıra bekleyenler araçlarını bırakır benim yanımda kalırlardı. Günlerce bekleyenler olurdu. Bu sayede Hataylı çok dostum oldu. İç savaş başlayınca Sermade bölgesindeki iş alanları tamamen durdu. Tanklar gümrük sahasına yerleştirilip

buraları bombalayınca benim işyerimde yok oldu. Ne tırlar geldi ne de benim onlara hizmet edecek bir yerim kalmıştı. Ailece tel örgülerden geçtim ve Reyhanlı'ya yerleştik. Tanıdık şoförler bana ev tuttu, yardım etti. Ama Reyhanlı'ya gelen Suriyelilerin sayısı arttıkça yardımlarda kesilmeye başladı. Reyhanlı'da bir iş yeri açtım. Sandviç, humus, dürüm gibi yiyecekler satıyorum. Kiraladığım ev 500 TL. Diğer masraflar ise en az 600 TL. Elektrik, su, gaz derken aylık en az 1500 TL gerekiyor. Ancak ben bu parayı kazanamıyorum. Çocuğum ilkokul 7. sınıf öğrencisi. Suriye'de ilköğretim 8 sene. Reyhanlı'da çocuklar için okul açılmış. Servis ücreti 20 TL. Ama benim o ücreti verecek durumum bile yok.

Suriye'deki evim işgal edilmiş. Birçok ev gibi harabeye dönmüş, içindeki eşyalar alınmış. Daha önceleri Suriye'den ucuz ekmek ve gıda malzemeleri getirme imkanımız oluyordu ama artık hiçbir kalmadı. Suriye'de ticaret ve üretim tamamen durdu. Akrobalarım un ve buğday stoklamışlar. Ancak şu an Suriye'de buğday satmak esrar satmaktan daha büyük suç olmuş. Halk ne un yapmak için değirmen bulabiliyor ne de buğdayını satabiliyor.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Mahmud el Bereci el Vihebi ile söyleşi

Gıda ticareti yapan Mahmud el Bereci el Vihebi "Şehirde ekmek kuyruğunda bekleyen insanlar bile bombalandı" diyor.

Mahmud el Bereci el Vihebi: Suriye İdlib'e bağlı Keferderyan Köyü'ndenim. 47 yaşındayım. Tüccarım.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mahmud el Bereci el Vihebi: Memleketimde her türlü hububat, zeytin ve çeşitli gıda maddeleri üzerine ticaret yapıyordum. İdlib ilinde bir ambarım ve satış bürom var. Köyde de ambarım bulunmakta. Köylünün ürettiği malları satın alıyor, stokluyor, İdlib’deki ambarda toplayıp tüm Suriye’ye dağıtımını yapıyordum. Bölgemize Ceyş el Hür yerleşince Suriye’nin diğer bölgeleriyle olan ticaret yollarım kapandı. Stoklanmış malların bazılarının zamanında satılması/tüketilmesi gerekiyordu ancak olmadı. Bazı malların ise bakımı, ilaçlanması, havalandırılması gerekiyordu ama bunları yapacak imkanda yoktu. Yanımda çalışanlar bombardımanlar sonucu göç ettiler.

Çocuklarımda biri askerlik görevini yaparken gördüğü eziyetler sonucu firar edip Türkiye’ye kaçtı. Bende korkumdan aile fertlerimi alarak Türkiye’ye geldim. 3 aydır Türkiye’deyim. Benden sonra gelenlere sorduğumda evimin de ambarımın da yağmalandığını duydum.

Bölgede birçok yerde stok yapılmış tahıl hububat bulunmakta ancak değirmen yok. Bende gizlice Suriye’ye gidip geliyorum. Türkiye’den bir un değirmeni almayı ve un öğütürerek Suriye’de halka ekmek sağlamaya çalışıyorum.

Şehirde ekmek kuyruğunda bekleyen insanlar bile bombalanınca, halk Ceyş el Hür’ün hakim olduğu kırsal kesimlere kaçıyor. Ancak kırsal kesimlerde de fırın yok. Halk ekmeğini kendi evinde, tandırda yapıyor. Bende ucuz bir rakama halka un temin edeceğim. Suriye parasının değer kaybetmesi sonucu ekmek yapmak yüksek maliyetlere çıksa da bölgenin bir insanı olarak bunu yapmak görevim. Birçok kişi bana bu konuda yardımcı oluyor. Halkın beslenme ihtiyacının karşılanması için bu riske girmek zorundayız.

** Bu söyleşi, 27 Aralık 2012 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den gelip Hatay Reyhanlı’da kalan Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed ile söyleşi

Emekli olan Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed bir gösteri sırasında yapılan bombardıman sonucu oğlunu kaybetmiş. Rejim değişse bile Suriye’ye dönmeyi düşünmediğini söylüyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed: Halep Vakıflarda görevli hizmetli iken emekli oldum. 63 yaşındayım. İki kızım ve bir oğlum vardı. Oğlumu iç bombardıman sırasında kaybettik, dul gelinim ve üç torunum ile Halep’den Türkiye’ye göç ettik.

ORSAM: Suriye’de iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye’ye getiren sebepler nelerdir, anlatır mısınız?

Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed: Oğlum Ahmet, Halep Üniversitesi Arap Dili Edebiyatı mezunu. Aynı okuldan mezun arkadaşları Baas yanlısı, iktidar yanlısı olduklarından görev aldılar, üst makamlara geldiler. Onlar iyi maaş ve iyi imkanlar elde ederken ben Baas dışı olduğumdan, ailem ve çevremde rejim aleyhtarı akrabalarım olduğundan, benim ve bütün akrabalarımın hiçbir çocuğu görev alamadı. Oğlum üniversite mezunu bir genç. Ancak sebze halinde bir tezgah açmış çalışıyordu. Seyyar olarak itilerek ve devamlı baskı görerek çalışıyordu. İç savaş olunca ister istemez Ceyş el Hür ordusuna katılıp onlarla savaşmaya, gösteriler yapmaya, eylemlere katılmaya başladı. Bir eylem sırasında Halep’te

vuruldu. Akrabalarımın, komşularımın, yakın çevremın bazıları Lübnan'a bazıları Ürdün'e gitti. Ben ise Türkiye'ye geldim. Kimse kim-seden haber alamıyor. Herkes kendi canının derdine düştü.

Hatay Reyhanlı'da ev kiraladım. Çocuklarım, gelinim ve torunlarımla iki odalı bir evde otu-ruyoruz. Suriyeli bir şahıs burada bir lokanta açmış. Bende temizlik işlerinde çalışıyorum. Günlük yirmi lira veriyorlar. Lokantada ar-tan yemekler, sebze meyve varsa alıp evime getiriyorum. Çeşitli yardım cemiyetlerinden de yardım aldım. Şimdilik evimin ihtiyaçla-rını karşılayabilecek durumdayım. Halep'teki evim bombardıman sonucu yıkılmış. Rejim değişse bile orada barınacak bir yerim olma-dığından uzun süre Türkiye'de kalmayı düşün-üyorum.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçe-sinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Beşir Nazmi el Hamdo ile söyleşi

Suriye'de nakliyecilik yapan Beşir Nazmi el Hamdo "Göç etmek isteyip de edemeyen binlerce insan var. Ulaşım sorunu, yoksulluk nedeniyle göç edemiyorlar. Suriye'de yaşam bitmiştir." diyor.

ORSAM: Öncelikle bize kendinizden biraz bahseder misiniz?

Beşir Nazmi el Hamdo: Suriye İdlib'e bağlı Murattıl el Numan Beldesindenim. 48 yaşın-da, iki çocuk babasıyım. Suriye'den Ürdün'e nakliye işinde çalışıyorum. Tır sahibi olarak yıllardan beri ekmeğimi şoförlükten kazanı-yorum.

ORSAM: Suriye'deki iç savaş sürecinde neler yaşadınız ve Türkiye'ye nasıl geldiniz?

Beşir Nazmi el Hamdo: Beldemiz aniden ku-şatıldı ve bombalanmaya başlandı. Komşula-rımdan ve çevremden 17 kişi öldü, yaralı sayı-sını bilmiyorum. İçimizde herhangi bir suçlu, terörist ya da devlet düşmanı da yoktu. Tek suçumuz Sünni olmamız Günahsız, sebep-siz yere bombalandık. Evim kısmen yıkıldı. Ben ve aile fertlerim şans eseri yara almadan kurtulduk ama komşularım aynı şansa sahip değildi. Bu hadise 30 Aralık'ta meydana gel-di. Bölgemizle hudut arasında yaklaşık 60 km vardır. Hududa varıncaya kadar çok eziyetler çektim. Birikmiş param vardı, ev eşyalarımızı da kamyonete yükledik, oğlum kamyonetle ben otomobilimle Türkiye'ye gelmek üzere yola koyulduk. Yolda aramalar, barikatlar var-dı. Hudut bölgesine geldiğimizde bazı gruplar bizleri aramaya başladılar. Gıda malzemele-rimiz arabalardan indirdiler, bazı ev eşyaları-mızı aldılar. Türkiye'ye geldiğimizde ev kirala-dık ama hiçbir eşyamız kalmamıştı. Cebimde 120 bin Suriye lirası vardı. Birkaç eşya aldım ve cebimde sadece bir ay yetecek kadar pa-ram kaldı. Ben arabamla, oğlum kamyonetle taşımacılık, dolmuşçuluk yapıyoruz. Hudut bölgesine gerektiğinde de Suriye'ye nakliye işi yapıyoruz.

Suriyeli olup Türkiye'de yaşayan herkesin bir akrabası, bir yakını kalmıştır. Onların Suriye'de hiçbir geliri beslenme imkanı kal-madığından onların yaşamı için parası kar-şılığında ya da bazı hayırseverlerim yardım-larıyla ihtiyaçlarını onlara götürüyoruz. Göç etmek isteyip de edemeyen binlerce insan var. Ulaşım sorunu, yoksulluk nedeniyle göç ede-miyorlar. Suriye'de yaşam bitmiştir.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Derviş Talib el Hasavi abu Mahir ile Söyleşi

Suriye'nin İdlib ili Muarra ilçesi el Rif Bölgesinden göç etmek zorunda kalan 34 yaşındaki Derviş Talib el Hasavi, eğitimini Halep Üniversite'si Edebiyat Bölümü'nde tamamlamış. 2 çocuk babası ve lise öğretmeni.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Derviş Talib el Hasavi abu Mahir: Babam birkaç küçükbaş hayvana sahip, 8 dönümde arazisi olan fakir bir köylü, 2'de kız kardeşim var. Büyük fedakârlıklar ile beni okuttu. Huzurlu bir yaşamımızı vardı.

Muarre Bölge'si Ceyş el Hür'ün ve el Nasr birliklerinin olduğu yerlerden birisidir. İç savaşın kızışması ile birlikte SUVVAR denilen gönüllü ve fedai birliklerde bölgemize gelince çatışmalar çoğaldı. Yıllarca yoksulluk çeken ve rejime karşı mücadele etmiş birisi olarak, görevimi bıraktım ve bende savaşçı birliğe katıldım. Görevimi bırakınca, öğretmenlik maaşımda kesildi, yaşadığımız bölgede bombalandı ne ev kaldı nede hayvan her şeyimizi kaybettik. Yaşlı babam, yaşlı annem, eşim ve çocuklarım ile birlikte ailemi Türkiye'ye gönderdim. Ailem 4 aydır Türkiye'de ben ise yılbaşında geldim.

Hem savaştım hemde arkadaşlarımın yiyecek, giyecek ve her türlü ihtiyaçlarını karşılamak için uğraştım. Birçok yaralıyı hududa kadar yetiştirip tekrar birliğime katıldım. Ceyş el Hür'da savaşanlara aylık veriliyordu. Bende aldığım paraları aileme gönderiyordum. Kumanyalar ile idare ediyor, baraka gibi yerlerde

arkadaşlarımla yatıp kalkıyordum. Çok defa Taftanaz Bölgesi'ndeki havaalanını kuşattık, bizi geri püskürttüler. Düz bir arazi olduğundan fazla şansımız yoktu, her defasında yaralanıyor ya da şehit veriyorduk. Elimizde mevcut silahlar bir zırhlı birliği teslim almaya yetmiyordu, bize de güçlü silahlar gelmiyor, bazen de mermisiz bile kalıyorduk. Çoğu kez günde bir kez yemek yeme fırsatı buluyorduk. Dinlenme, yıkanma, çamaşır değiştirme ise ayda bir kere oluyordu. Şartlarımız zor olduğundan, arkadaşlarımızın çoğunun psikolojisi de bozuldu, bıktılar, yoruldu ve bazıları birliklerini terk etti. Fırar ettiler. Aydan aya nöbetleşerek, geri bölgelere çekilip dinlenme imkânı olsa da, geri bölgelerde de ekmek, su, elektrik, barınma gibi sorunlar mevcuttu. Cephedekilerden bir farkımız yoktu yine bombalanıyordu çevre köyler, yerleşim alanları... Nerede bir ışık görürlerse, nerede bir baca tüterse bombardımana tutuyorlardı.

Sonunda ben de dayanamadım ve Türkiye'ye geldim. Ne iş bulursam çalışıyorum. Hamallıkta yaptım, nakliye yapan Suriyelilerin mallarını yükleyip Suriye'ye götürüp sattığımızda oldu. Ticari kazancı olan bazı eşyaları Türkiye'ye getirip satıyoruz. Kışı Türkiye'de geçirdikten sonra durum düzelmese yeniden savaşmaya döneceğim.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Macid Salman el Zührevi ile söyleşi

Macid Salman el Zührevi, Halep'i "açlığın ve sefaletin" şehri olarak tanımlıyor. Bu şartlar altında Halep'e dönmesinin imkansız olduğunu söylüyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Macid Salman el Zührevi: Suriye'nin Halep ilinde yaşıyorum. 55 yaşındayım. 3 çocuğum var. Halep kapalı çarşısında gelinlik, kına kıyafetleri ve gece kıyafetleri satardım. Ayrıca mahallede bir atölyem ve 30 çalışanım vardı. Bu çalışanlarıma bıçkı dikiş ve benzeri işler yaptırarak bu ürünleri Ortadoğu ülkelerine pazarladım. Bütün Arap devletlerinden bana sipariş gelirdi.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Macid Salman el Zührevi: Suriye'deki ticaretin durması, hiçbir ihracatın yapılma imkânının kalmaması ve Ortadoğu ülkelerinden kimsenin artık Halep'e gelmemesi sonucu işlerim durdu ve işçiler ayrıldı. Bende dükkanımda kalan malları satarak geçiniyordum. Son aylarda da kapalı çarşının bombalanması ve iş yerimin de zarar görmesi sonucu her şeyi yerinde bırakarak, canımı kurtarmak amacıyla eşim ve çocuklarımı alarak Türkiye'ye geldim.

Türkiye'ye benden sonra gelen tanıdıklarım sordum ne iş yerim kalmış ne de içindeki eşyalar. İç savaş fırsatçıları hırsızlık peşine düşmüş. İş yerlerini ve evleri işgal ederek, kapı pencere kırarak ganimet peşine düşenlerin şehri olmuş Halep.

Türkiye'ye geleli bir ay oldu, ancak aklım hala Halep'te. Çöp yığınlarının dağ gibi olduğu, pis kokuların yayıldığı, elektriğin bazen hiç gelmediği, bazen de belli semtlere günde iki üç saat geldiği bir şehir Halep. Çevre köylerden ve beldelerden kimsenin uğramadığı ekmeğin bin bir güçlükle alındığı bir şehir. Yıkılmış iş yerleri, yıkılmış evler arasında çaresizce ka-

lan, hiçbir iş yapamayan, geliri olmayan, açlık ve sefaletle mücadele eden, bir çuval unun, bir şişe yağın, bir makarnanın, sebzenin hasretle beklendiği türlü güçlüklerle elde edildiği bir şehir. Bu şartlar altında Halep'e geri dönmem imkansız.

Hatay Reyhanlı'da bir iş yeri açmayı ve kendi mesleğimi burada sürdürmeyi düşünüyorum. Yurt dışında tanıdıklarım ile telefonlaşıyorum, onlardan yardım, kredi, borç bekliyorum. Eğer bana para gönderirlerse ticaret hayatıma burada devam edeceğim. Eğer bana yardım etmezlerse kendi mevcut imkanlarımla bir şeyler yapmayı düşünüyorum. Şu anda işsiz durumdayım ancak henüz muhtaçlık durumunda değilim.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Muhyiddin Kermo el Cebeli abu Tarık ile söyleşi

Muhyiddin Kermo el Cebeli abu Tarık bombalama ve yağmalama nedeniyle her şeyi Suriye'de bırakarak Türkiye'ye geldiklerini anlatıyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Muhyiddin Kermo el Cebeli abu Tarık: Suriye'nin İdlib İli Muarra Rif bölgesindenim. 3 çocuğum var. Eşimi, kızımı, damadımı ve 2 torunumu alarak Hatay'a geldim. Bölgemizde rastgele bombalama ve yağmalama nedeniyle insanlar ve arazilerimiz zarar görüyordu. İnsanların yaşadığı işkencenin sonu yoktu. Bu nedenle her şeyi bırakarak gelmek zorunda kaldım.

ORSAM: İç savaşta yaşadıklarınızı bize anlatır mısınız?

Muhyiddin Kermo el Cebeli abu Tarık: 15 Ocak 2013 tarihinde Halep'de meydana gelen üniversite öğrencilerinin bulunduğu, öğrenci yurdundaki patlamada ağabeyimin oğlunu kaybettim. Ziraat Mühendisliği son sınıf öğrencisiydi. Bende durumu Halep'de bulunan bir yakınım aracılığıyla telefonda öğrendim. O gün Halep Üniversitesi Mühendislik Fakültesinde yıllık yapılan sınavlardan biri varmış. Halep'in merkezi bir yer olması nedeniyle, ordu da hakim olduğu bir bölgede yer alan üniversitede sınav düzenlenmiş. Çevre illerde ve ilçelerde yaşayan bütün öğrencilerde Üniversitenin yatakhaneğinde kalabilmek için içeri akşamdan girmişler. Belli bir saat sonra yurdun iç ve dış kapılarının tamamı kitlenmiş. Oraya gelen öğrenci sayısını kimse bilmiyor ancak bu sayıyı içerdeki öğretim üyeleri bilir. Öğrencilerin yanı sıra Halep dışından gelen sınav denetçileri, görevlilerde yatakhane de iken Halep semalarından bir uçak, fıçı bombalar ile okul öğrencilerinin ve bazı görevlilerin toplu olarak bulunduğu binayı vurdular. Bombalama sonunda, yüzlerce insan öldü, yüzlercesi de yaralandı. Anlatılanlara göre bu planlı bir katliamdı. Geleceğin Ziraat Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri, Mimarları öldürüldü.

** Bu söyleşi, 20 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Musa Salih el Hassaviy abu Halid ile söyleşi

Çiftçilik yapan Musa Salih el Hassaviy abu Halid, ziraat yapacak hammadde kalmaması akaryakıt, elektrik temini yüzünden tarım

yapılamaz hale gelince Türkiye'ye gelmiş. İç savaş başlayınca gelecek için umutlarını kaybettiklerini söylüyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Musa Salih el Hassaviy abu Halid: Suriye'nin İdlib İli'ne bağlı Salkin ilçesindenim. 46 yaşındayım. 3 çocuk babasıyım. Çiftçiyim. Yaşlı anne babam ve engelli kız kardeşimle birlikte yaşıyorum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Musa Salih el Hassaviy abu Halid: İç savaşta bağımız, bahçemiz, tarlamız, elimizde neyimiz varsa hepsi zarar gördü. Geleceğimiz içinde bir umut kalmamıştı. Zira ziraat yapacak hammadde, akaryakıt, elektrik yoktu. Tarım yapılamaz hale gelmişti. Her tarafın yakılıp, yıkıldığı; yolların tahrip edildiği bir yerdik artık Salkin.

Bir yanda Nizam Ordusu, bir yanda Ceyş el Hür derken çatışmalar sonucu çok sayıda ev tahrip oldu. Çok sayıda insan öldü. En fazla zararı kendi halinde, hiçbir suçu olmayan köylüler gördüler. İnsanlar tartaklandı, dövüldü, öldürüldü. Tarlalar yakıldı, ekinler ateşe verildi. Hiçbir suçları yoktu. Ne için işkence gördüklerini bilmiyorlardı. Şikayet edecek, bu zulme, katliama dur diyecek bir merci yoktu.

Bende çok defalar acı çektim. Aileme karşı bir sorumluluğum vardı ve Suriye'de bu koşullara daha fazla dayanamazlardı. Sadece giyim eşyalarımızı alarak Türkiye'ye geldik. Hatay Reyhanlı'da Harran denilen bir köyde yaşıyoruz. Bir çiftçinin yanında çalışıyorum. Suriye'nin her bölgesinden gelen çok kişi bu köye yerleşti. Tarım işinden anlayan Suriyeliler soğan ve zeytin toplama işinde çalışıyorlar.

Çoğumuzun evinde soba yok, battaniye yok. Zaman zaman yardım kuruluşları Suriyelilere yardım dağıtıyor. Ancak bu yardımlar Reyhanlı merkezde olanlara ulaşıyor. Bize yardım geldiği haber ulaşınca kadar gelenler bitmiş, dağıtılmış oluyor.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Necmi Ali Kiro abu Mahfuz ile Söyleşi

Suriye'nin İdlib ili Harim ilçesinde bağlı el Rif Bölgesi'nden göç eden 53 yaşındaki Necmi Ali Kiro, 5 çocuk babası.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı anlatır mısınız?

Necmi Ali Kiro abu Mahfuz: Harim ilçesinde 20 dönümlük bir arazim vardı, çocuklarımla birlikte bu araziye sebzeler ekerek yaşamamızı sürdürüyorduk. Bu yıl bakla, soğan, nane, tere, maydanoz ektilim. Harim'de, Salkın'deki ve Sermade beldesindeki lokantalara kasaplara ve pazarda da halka satıyordum. Önceleri toplama esnasından can güvenliğimiz dahi olmuyordu ancak bölgemizde Ceyş el Hür hakim olunca ve jeneratörle elektrik, santrifüj makinesi sayesinde suyumuzu arıtma imkanı bulunca hem çiftçilik yapabiliyorduk hem de suya ve elektriğe sahip olmuştuk. Böylece temel ihtiyaçlarımızı sağlayabiliyorduk ancak halkın alım gücünün azalması, bölgede az sayıda insan kalması nedeniyle çiftçiler ürettikleri malları mecburen araçlarla bazen de çuvallarla sırtlarında getirerek Türkiye'ye satılması için getiriyordu.

Çocuklarımdan biri askerlik çağına geldi ancak onu göndermedim, halen Ceyş el Hür'da

görevli. Bölgemize yakın olan Taftanaz Ha-vaalanının kuşatılmasında ve savaşın birlikte görev yapıyor, diğer aile fertleri Türkiye'de. İki günde bir Suriye'ye gidip geliyoruz, tarlamızda hangi mahsul yetişmişse toplayıp değerlendiriyoruz. Bu şekilde git gel yapmak çok sıkıntılı ancak başka bir işimiz ve gelirimiz yok.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Ömer Asım el Hadravi abu Rıdvan ile söyleşi

Mutfak eşyaları satarak geçimini sağlayan Ömer Asım el Hadravi abu Rıdvan, işyerinin bombalanması nedeniyle Türkiye'ye gelmiş. Suriye'nin yıkıldığını ve uzun zaman daha düzelemeyeceğini söylüyor.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı anlatır mısınız?

Ömer Asım el Hadravi abu Rıdvan: Suriye'nin Halep ili El Safa Mahallesi'ndenim. 45 yaşındayım ve 3 çocuk babasıyım. Mutfak araç gereçleri satılan bir mağazam var. Benim mağazama alışveriş için Halep'in zenginleri ve üst düzey görevliler gelirdi. Halep'te 2012 yılı Ağustos ayından sonra şiddetli çarpışmalar başladı. İç savaşın başlamasıyla Halep'in zenginleri şehri terk etmeye başladı. Çarşı bombalandı. Muhafifler çarşı ve çevresini ele geçirince artık müşteri gelmez oldu. Dükkanı kapattım. Tüm malzemeler içeride kaldı. Çocuklarımla da alıp Türkiye'ye geldim. O tarihten bu yana iki defa Halep'e gittim. Dükkanların çoğu yağmalanmış ve yıkılmıştı. Taş ve beton yığınları arasında dükkanımı aramaya başladım. Kısmen yıkılmıştı ve bazı eşyalar alınmıştı. Kalan eşyaları almak istedim ancak taşıma imkanım yoktu. Araçlar artık çarşımızın yakınına dahi gelemiyorlardı.

Türkiye’de bir işyeri açtım. Araçlar kiraladım, şoförler tuttum. Maddi durumum iyi. Temiz ve güzel bir ev kiraladım. Başta Kilis olmak üzere Cilvegözü üzerinden İdlib ve Halep’e ve çevre ilçelerine un, şeker, bisküvi, çocuk bezi, çocuk maması ve süt tozu gönderiyorum. Suriye parasının değer kaybetmesi nedeniyle halkın alım gücü azalmış durumda. Ben çok az bir karla yapıyorum bu işi. İşsiz kalan, buraya göç edemeyen insanlara yardımcı olmak amacındayım. Hem ben kazanıyorum hem de Suriye’de yaşayan şoförler kazanıyor. Suriye’de un, ekmek, bulgur, pirinç bekleyen, açlık sefillik yaşayan aileler var. Suriye yıkılmış durumda ve düzelmesi uzun yıllar alacak.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelerek Hatay’ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Taha Allavi el Hüseyin abu Nazmi ile Söyleşi

Suriye’nin Hama ili Karm el Cebel Rif Bölgesinden göç eden Taha Allavi el Hüseyin Hama’da ulaşımın tamamen durduğunu, yolların tahrip edildiğini ve güvenliğin kalmadığını akaryakıt sıkıntısından birçok insan yollarda kaldığını anlatıyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Taha Allavi el Hüseyin abu Nazmi: Suriye’nin Hama ili Karm el Cebel Rif Bölgesindenim. 65 yaşındayım. 6 çocuğum ve 3 torunum var. Suriye’de yaşarken şehir içi ve şehirlerarası otomobil dolmuşluğu yapıyordum. 1 otomobil durağım ve 8 aracım vardı.

ORSAM: Suriye’de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı anlatır mısınız?

Taha Allavi el Hüseyin abu Nazmi: Yıllardan beri otomobil şoförlüğü yaparım, şehir içi şehir dışı bütün Suriye’yi dolaştım. Çocuklarımda şoförlük yaparak ekmek parası kazanmaktalar. İç savaş başlayınca bombalanan ilk vilayetlerden biri Hama oldu. Eski tarihlerde de bombalanmış yıkım ve ölüm görmüş bir yerdir Hama. Bombalamalardan sonra, şehir içi yollar, cadde ve sokaklar ulaşımına kapanacak derecede tahrip oldu. Her yerde barikat, her yerde kontrol olunca bizimde çalışmalarımız aksadı. Hama’ya dışarıdan gelen kimse kalmayınca ulaşım sektörü tamamen durdu. Şehirlerarası yollarda da güvenliğe dair bir şey kalmamıştı. Ayrıca akaryakıt sıkıntısından birçok insan yollarda kaldı ve vurulma endişesiyle yaşamak zorunda kaldı. Daha sonra da güvenlik sebebiyle çalışmalar tamamen durdu. Çok kez uçaklar, helikopterler ve şehir içinde bulunan keskin nişancılar halkımızı vurdu. Birçok araç içinde bulunan yolcular ile birlikte vuruldu, onlarca insan bu şekilde ölüp gitti. Benimde 8 aracım vardı, ikisini kaybettim. İç savaş başlayınca da 4’ünü sattım. Kalan ikisini de ben ve oğlum kendi ihtiyaçlarımız için kullanıyoruz.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye’den Türkiye’ye gelerek Hatay’ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Cemal Nasır al Sarhani abu Kamil ile söyleşi

Turistik lokanta işletmecisi Cemal Nasır al Sarhani “Herkesin kendi can derdine düştüğü bu ortamda yardımlaşma ve insanı duygular yok olmuştu kuru ekmek bile saklanır hale gelmişti. Evinde gıda maddesi olan insanlar bir başkasına vermiyordu” diyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Cemal Nasır al Sarhani abu Kamil: Suriye'nin Halep ilinde Maşarka semtinde yaşıyordum. 52 yaşındayım. Turistik lokanta işletiyordum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Cemal Nasır al Sarhani abu Kamil: Halep Kalesi Bölgesinde geniş bir iş yerim vardı, semtin en lüks lokantası ve nargile yeri olarak biliniyordu. 6 çalışanımla birlikte yıllarca bu sektöre hizmet verdim. İç savaş başlamadan önce Halep sosyetesinin bulunduğu dinlenme yerlerinden biriydi. Her türlü Arap ve Ortadoğu yemekleri kebab ve meze çeşitleri ile ünlü bir yerdi. İç savaş ile birlikte bölge diğer bölgeler gibi bombalandı, ana yollar kapatıldı, elektrik ve sular kesildi bu nedenle iş yerimi terk etmek zorunda kaldım.

Halkın toplu olarak oturma imkanı kalmadığı gibi lokantaya ve nargileye ayıracak zamanları da imkanları da kalmamıştı. Çok zenginler göç etmişti çevremde sadece yoksul ve az geliri olan insanlar kalmıştı. Bombardımanla Halep'in alt yapısı tamamen bozulmuştu, Halep'e çevre illerden kimse gelmiyordu, ticaret hayatı yok olmuştu, hiçbir sebze meyve hatta kuru maddeler bile getirilemez olmuştu. Böyle bir ortamda lokantada çalışamaz, insanlar evlerinde barınamaz duruma gelmişti.

Birkaç bombalama olayına şahit oldum, evler yıkıldı iş yerleri tahrip edildi ve yağmacılar tarafından soyuldu. Herkesin kendi can derdine düştüğü bu ortamda yardımlaşma ve insanı duygular yok olmuştu kuru ekmek bile saklanırm hale gelmişti. Evinde unu pirinci ve başka gıda maddesi olan insanlar bir başkasına vermiyordu. Soğuk günlerde yüzlerce aile sobsız evlerde yıkıntılar içerisinde battaniyelere sarılarak hapis hayatı yaşıyordu.

Bu ortamdan kurulmak için ben de mecburen göç ettim ve hala Türkiye'deyim. Burada işsiz durumdayım ancak iş bulursam çalışacağım.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Vasfi Hüseyin el Bagari abu Nahsen ile söyleşi

Yedek parça ve tarım sulama tesisatları satan Vasfi Hüseyin el Bagari "Bölgemizdeki bazı insanlar göç etmiyor acılara sıkıntılara baskılara dayanıyor, bir kısmı malını terk edemiyor, bir kısmı maaşlı insanlar geldikleri an maaşları kesilir, gelirleri kalmaz" diyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Vasfi Hüseyin el Bagari abu Nahsen: Suriye'nin Halep ilinde Al Bab ilçesinde yaşıyordum. 47 yaşındayım 3 çocuğum var. Lastik, yedek parça ve tarım sulama tesisatları satıyordum.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Vasfi Hüseyin el Bagari abu Nahsen: İlçede çok güzel bir evim vardı zamanında 7 milyon Suriye parası ile almıştım o tarihlerde, TL olarak 200 binin üzerinde eder. Geniş bahçeli bir ev. İş yerim de bana aitti, içinde malzemelerin olduğu bir ambar ve perakende satış yerinin olduğu raflı dekorlu bir iş yeri. Oğlum Nahsen ile düzenli ve huzurlu bir hayatımız vardı. Kimseye muhtaçlığım yoktu. Her türlü aracın yedek parçalarını bulundururdum, tarım alanında sulamada kullanılabilecek her türlü

boru, jeneratör ve benzeri şeyler satardım, iyi bir sermayem vardı.

İç savaş başlayınca tarım arazileri ekilemez oldu, göçte başlayınca satışım tamamen durdu. Mahsulden mahsule bana hesap ödemesi yapan köylüler ödeme imkanını kaybedince alacaklarım gitti. Paranın değeri düştü. Göç edenler maddi zarara uğrasa da baskıdan zulümden kurtuldular. Göç etmeyenler sıkıntı içinde kaldılar. Ben göçmesem de kardeşim akrabam göç etti, ister istemez bir huzursuzluk ve yalnızlık yaşadım. Aile fertleri birbirimizden haber alamaz hale geldik. Bombardıman oldu istilacı guruplar mallarımızı elimizden zorla aldılar, suyumuz elektriğimiz kesildi, buğday stoklarımız azaldı, evde pişirdiğimiz ekmeğe bir katık bulamaz hale geldik. Etrafımdaki gençler katıldıkları savaşlarda öldüler Suriye'de kalan ailelerin çoğu yaşlı, yoksulluk içindeler.

Böyle bir ortamda kalmam mümkün olamazdı, bende çevremdeki insanlar gibi göç ettim. Bölgemizdeki bazı insanlar göç etmiyor acılara sıkıntılara baskılara dayanıyor, bir kısmı

malını terk edemiyor, bir kısmı maaşlı insanlar geldikleri an maaşları kesilir, gelirleri kalmaz. Bir kısmının çocuğu Halep'te Şam'da Suriye'nin birçok bölgesinde görevli okumuş insanlar. Bu insanların aileleri göç ettiği an haber alınamıyor çocukları zarar görüyor.

Şu anda kiralık bir evde oturuyorum, eskiden oturduğum lüks evim ne oldu ne hale geldi bilmiyorum. Türkiye'de can güvenliğim olsa da huzur ve mutluluğum yoktur.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Haşim Necmeddin el Salahi abu Zeldan ile söyleşi

Toptan gıda malzemeleri satan Haşim Necmeddin el Salahi satacak ürün ve yeni mahsul olmayınca iş yerini kapatmış. Ticaret yapma olanağı bitip, gelir imkanı kalmayınca ve orta-

da can güvenliği de olmayınca çocuklarını da alıp Türkiye'ye göçmüş.

Haşim Necmeddin el Salahi abu Zeldan: Suriye'nin İdlib iline bağlı Serakıb beldesindenim. 51 yaşında, dört çocuk babası bir tüccarım.

ORSAM: Suriye'deki hayatınız nasıldı, Türkiye'ye geliş sebebiniz nelerdir?

Haşim Necmeddin el Salahi abu Zeldan: Suriye'de toptan gıda malzemeleri satarım. Genelde bütün kuru maddelerin yanı sıra bölgenin zeytin bağı olanların zeytinlerini alırım. Zeytinyağı tenekelerini köylülere veririm, köylülerde mahsul sonrası zeytinyağı ile birlikte bana teslim ederler. Başta Halep İdlib Hama ve Şam'a kadar bağlantılı olduğum tüccar arkadaşlarıma gönderirdim. İyi bir ticaretim vardı. İç savaş çıkınca köylüler zeytinliklerini toplayamadan göç etmek zorunda kaldılar. Bakımı yapılmayan ağaçlar ve tanesi toplanamayan ağaçların çoğu başkaları tarafından istila edildi. Çoğu ağaçlar odun amaçlı olarak yerinden sökülüp götürüldü. Bölge halkı elektrik ve mazot olmadığından bağlara ekili bütün ağaç türlerine hücum edip sökmeğe başladılar. Isınmak ve yemek amacıyla artık odun kullanılmaktadır. İş yerimde ne var ne yok hepsini satıp tükettim. Satacak bir malım kalmadı yeni mahsul olmayınca iş yerimi kapattım. Ticaret kalmayınca, gelir kalmayınca ve ortada can güvenliği de olmayınca çocuklarımı da alıp Türkiye'ye göçtüm.

Benim gibi maddi durumu iyi olan birkaç kişiyle birlikte hareket edip, Suriye'de kalan yoksullara Reyhanlı'da oturup yerleşenlere her türlü desteği veriyoruz. Gıda maddesi, battaniye ve çeşitli giyim kuşam eşyaları dağıttık vatandaşlarımıza. Kış ortasında sobası olmayan çok aile var. Suriye'ye gidip geliyorum. İdlib'in kırsal kesiminde Nizam Ordusu yoktur. Beşşar'ın birlikleri şehir merkezinde

ve Şam Halep arasında hakimiyet kurmuş. Ulaşım yolları kapalı, bir cadde, bir ara, sokak açık değil. Her yerde barikatlar, yakılmış arabalar, taş toprak yığını, kontrol noktaları var. Halep'in içi de öyle. Hiçbir caddesinde ulaşım yoktur. Kış mevsimi olmasına rağmen pis kokular yayılmış, ileride havalar ısınca hiçbir canlı bu kokular içinde yaşayamaz. Savaşta, bombardımanda ölmeyenler, ileride pislik kokularından, hastalıklardan ölecekler. Enkaz altında gömülmemiş insan cesetleri bile var.

Bazı aileler yakınlarının nerede olduğundan haberdar değil. Kardeşler, yetişkin evli çocuklu her biri bir yerde. Herkes kendi can derdine düşmüş. Kimin nereye göçtüğü belli değil.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den gelip Hatay Reyhanlı'da kalan Hurşid Cabir el Salahi ile söyleşi

Hurşid Cabir el Salahi, İçsavaş başlayınca eşini ve çocuklarını, anne, baba ve kardeşleriyle birlikte Türkiye'ye göndermiş, kendisi Ceyş el Hür saflarında savaşmak amacıyla kalmış. "Göç olaylarının çoğu Ceyş el Hür'e destek gelmesin diye bölgenin bombalanması neticesidir" diyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Hurşid Cabir el Salahi: Suriye'nin İdlib İli'ne bağlı Taftanaz Beldesi'ndenim. 32 yaşında, evli ve iki çocuk babasıyım.

ORSAM: Suriye'deki iç savaş sizi ve ailenizi ne şekilde etkiledi? Türkiye'ye geliş sebepleriniz nelerdir?

Hurşid Cabir el Salahi: İçsavaş başlayınca eşim ve çocuklarımı, annem, babam ve küçük kardeşlerimle birlikte Türkiye'ye gönderdim ve ben Ceyş el Hür saflarında savaşmak amacıyla kaldım. İdlib bölgesinde bütün çalışmalarında hazır oldum. Çok sayıda asker öldürdük. Çok sayıda tank tahrip ettik ve çok sayıda askeri malzeme ele geçirdik. Taftanaz ilçesi 15 bin nüfuslu bir yerleşim, havaalanına 2 km.lik bir mesafededir. Suriye'de ilçeler ve beldeler arasında en çok bombalanan yer, en azından 150 şehidimiz var ilçemizde. Yüzlerce ev, cami, iş yeri ve akla gelen ne varsa bombardıman sırasında yıkıldı.

Havaalanını birkaç kez kuşattık ancak yeterli kadar askeri malzeme olmadığından bir türlü bu ele geçiremedik. Uçakta düşürdük, helikopter de. Ancak tesadüflerle veya şans eseri, gerçek bir ölçüm aracımız yoktu. Rastgele yayılım ateşleri ile uçakları vuruyorduk, isabet oranımız azdı. Bölgemizde ortalama 400 bine yakın Mücahit var. Ancak çoğu askeri eğitimden uzak, sadece gönüllü olarak gelmişler. Iraklı, Yemenli, Libyalı ve Filistinli de var aramızda. Bizlerin bu bölgede varlığı sebebiyle köylülerden bize yiyecek, giyecek ve barınma yardımı engellensin diye bu yerler bombardıman altında kalıyor. Biz savaşırken yemeğimiz, dinlenecek yerimiz olmadığından yorgun düşüyoruz ve dağılıp uzak yerlerde dinlenmek zorunda kalıyoruz.

Göç olaylarının çoğu Ceyş el Hür'ün bu bölgede olması ve bizlere destek gelmesin diye bombalanması neticesidir. Bizi sindirmek, halkı sindirmek amacıyla ulaşım yolları kapatıldı, belli noktalar bombalandı ve tarım arazilerimizdeki mahsullerimiz yakıldı. Sırf faydalanmayalım diye ağaçlar kökünden söküldü.

Bir iki yara aldım ama ciddi değil. Sağlık ekibimiz var, tıbbi malzemelerimiz de var. Ancak yataklı hiçbir hastanemiz yok bölgede. Ya

geniş bir evi veya ambarı hastaneye çevirmiş durumdayız ya da bir çadırı. Türkiye'nin yardımları ile Cilvegözü Hudut kapısından sonraki Suriye Babel Hava da bir hastane açıldı. Türk yetkililer gelip açılışa katıldılar güzel bir hastane oldu ancak çadırkentlerde yaşayanlara ve çevre köylere hizmet verebilecek kapasitede ağır yaralıları ameliyat edecek derecede tıbbi cihaz ve malzeme olduğunu sanmıyorum.

Biz mücahitlere parasal yardım, Türkiye'deki aile fertlerimize de gıda yiyecek türlü her şey veriliyor, giyim kuşamda dağıtılmış. Belli bir parasal yardımda geliyor. Dinlenmek için Türkiye'ye geldim.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

Suriye'den Türkiye'ye gelerek Hatay'ın Reyhanlı ilçesine yerleşen Mahmut el İbrahim Nasiri ile söyleşi

Halep'li mobilya doğrama ustası Mahmut el İbrahim Nasiri "Türkiye hududuna yakın yerlerde ikamet edenler var ancak elektrik, su, ekmek sıkıntısı içindeydiler. Böyle devam ederse onlarda gıda yetersizliğinden açlık ve sefaletten dolayı göç edeceklerdir" diyor.

ORSAM: Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Mahmut el İbrahim Nasiri: Suriye'nin Halep ili Aziziye Mahallesi'nde yaşıyordum. 25 yaşındayım mobilya doğrama ustasıyım. Yaşlı annem babam ve dört kız kardeşimle birlikte yaşıyorduk.

ORSAM: Suriye'de iç savaş öncesi hayatınızı, iç savaşta yaşadıklarınızı ve sizi

Türkiye'ye getiren nedenleri anlatır mısınız?

Mahmut el İbrahim Nasiri: Halep'te yaşayacak durumum kalmadı, annem ev hanımı, babam emekli. Babamın emekli aylığı 20 bin Suriye parası, TL olarak 400 lira civarında. Bana bir iş yeri açmıştı babam, askerliğimi de yeni bitirmiştım. Mobilya atölyesinde koltuk, kanepeler, dolap, büro malzemeleri yapıyordum. İyi bir işim ve gelirim vardı, kız kardeşlerim ise çalışmıyordu. Bombardımanda bütün Haleplilerin başına gelenler gibi benimde iş yerim ve çevresi bombalandı, evimiz de kısmen yıkıldı oturulamaz hale geldi. Açlık sefalet ve kapalı alanda sıkışıp kalmak bir yana hastalıklar da başladı.

7 kişilik bir aile olarak Hatay Reyhanlı'da bir ev kiraladık. Mesleğimle ilgili bir iş buldum bana burada 20 lira yevmiye veriyorlar ve evimizin kirası 600 lira. 7 kişilik bir ailenin aylık masrafı en az 1500 TL, bazı Suriyeli dostlardan tanıdıklardan borçlandım, şu an Suriye'ye gidip babamın emekli maaşını da alamıyoruz, babam da gidemeyecek durumda. Halep'e geri dönmek intihar gibidir. Reyhanlı'da tarım işleri var kadınlar tarlalara gidip çalışıyor ancak benim aile fertlerim bugüne kadar hiç arazide çalışmadı bu kış mevsiminde açık alanda sabah 07.00 dan 15.30 a kadar tarlada çalışmak için alışkın olmak gerek ama mecbur kaldık.

Çalışmaya gittiler 1 günü zor geçirdiler zaten bilmedikleri bir iş olduğu için ertesi gün gitseler de işe almayacaklarını söylendi. Şu an Ocak ayındayız ve hala evimizde bir sobamız yok, yeteri kadar yorgan ve battaniyemiz de yok. Soğuk bir evde küçük bir tüpten ısınmaya çalışıyoruz.

Ailemden gizli Halep'e gittim ne evimizde eşya kalmış ne de bir komşu. Mahalle ve semt olduğu gibi terk edilmiş her tarafta pis koku, elektrik su da yok, dumanlar ve ev yıkıntılarından başka bir şey yok. Suriye bitmiş Halep tanınmaz halde. Her taraf asker, tank ve soygun çeteleri ile dolu, aile kalmamış, ticaret durmuş.

İdlib'e bağlı köylerden birine uğradım Türkiye hududuna yakın yerlerde ikamet edenler var ancak elektrik, su, un ve ekmek sıkıntısı içindeydiler. Sebze meyve denilen bir şey kalmamış herkesin geçmişten kalma birkaç kahvaltılık yemeği, çayı, şekeri var ama ancak bir mevsim zor yeter. Böyle devam ederse onlarda gıda yetersizliğinden açlık ve sefaletten dolayı göç edeceklerdir.

** Bu söyleşi, 15 Ocak 2013 tarihinde Feyyat Özyazar tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilmiştir.*

ORSAM RAPORLARI

ORSAM Rapor No: 1 Mart 2009 Deniz Haydutluğu ile Mücadele ve Türkiye'nin Konumu: Somali Örneği (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 12 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 2 Şubat 2010 Rusya Federasyonu'nun Bakışı: Irak Faktörünün Türkiye'nin Ortadoğu Politikasına Etkisi (1990-2008) (Tr - Rus)	ORSAM Rapor No: 21 Kasım 2010 Irak'tan İrağa: 2003 Sonrası Irak'tan Komşu Ülkelere ve Türkiye'ye Yönelik Göçler (Tr)	ORSAM Rapor No: 30 Şubat 2011 Kerkük'te Mülk Anlaşmazlıkları: Saha Araştırmasına Dayalı Bir Çalışma (Tr)
ORSAM Rapor No: 2 Nisan 2009 60. Yılında Nato ve Türkiye (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 13 Şubat 2010 7 Mart 2010 Irak Seçimleri Öncesi Şii Kökenli Parti ve Seçmenlerin Politik Davranışlarının Analizi (Tr)	ORSAM Rapor No: 22 Ocak 2011 Türkiye-Yemen İlişkileri ve Yemen'deki Türkiye Algısı (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Rapor No: 31 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 7 Mart 2011 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan Gelişmeler ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri (Tr)
ORSAM Rapor No: 3 Mayıs 2009 Irak'ın Kilit Noktası: Telafer (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 14 Şubat 2010 Seçim Öncesi Irak'ta Siyasal Durum ve Seçime İlişkin Beklentiler (Tr)	ORSAM Rapor No: 23 Ocak 2011 Katar-Irak-Türkiye-Avrupa Doğal Gaz Boru Hattı Projesi Mümkün mü? (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 32 Mart 2011 Suudi Arabistan'da Şii Muhalefet Sorunu ve Etkileri (Tr)
ORSAM Rapor No: 4 Temmuz 2009 2009 Lübnan Seçimleri: Kazananlar, Kaybedenler ve Türkiye (Tr)	ORSAM Rapor No: 15 Mart 2010 Orsam Heyetinin 7 Mart 2010 Irak Seçimlerine İlişkin Gözlem Raporu (Tr)	ORSAM Rapor No: 24 Ocak 2011 Kuveyt Emirliği: Savaş ve Barış Arasındaki El Sabah İktidarı ve Türkiye ile İlişkiler (Tr)	ORSAM Rapor No: 33 Mart 2011 Irak'ta Türkmen Varlığı (Tr)
ORSAM Rapor No: 5 Ağustos 2009 Türkiye-Lübnan İlişkileri: Lübnanlı Dinsel ve Mezhepsel Grupların Türkiye Algılaması (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 16 Nisan 2010 Oman Sultanlığı: Arap Yarımadasında Geleneksel ile Modernite Arasında Bir Ülke (Tr)	ORSAM Rapor No: 25 Ocak 2011 Hukuki ve Siyasi Yönleriyle Güvenlik Konseyi'nin İran Ambargosu (Tr)	ORSAM Rapor No: 34 Mart 2011 Irak'ta Türkmen Basını (Tr - Ar)
ORSAM Rapor No: 6 Kasım 2009 Tuzhurmatu Türkmenleri: Bir Başarı Hikayesi (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Rapor No: 17 Nisan 2010 7 Mart 2010 Irak Parlamento Seçim Sonuçlarının ve Yeni Siyasal Denklemin Değerlendirilmesi (Tr)	ORSAM Rapor No: 26 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 5 Şubat 2011 Kırgızistan'da Son Gelişmeler: Dün, Bugün, Yarın (Tr - Rus)	ORSAM Rapor No: 35 Mart 2011 Irak'ta Mevcut Siyasi Durum ve Önemli Siyasi Gelişmeler (Tr)
ORSAM Rapor No: 7 Kasım 2009 Unutulmuş Türkmen Diyanı: Diyala (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Rapor No: 18 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 3 Mayıs 2010 Komşuluktan Stratejik İşbirliğine: Türk-Rus İlişkileri (Tr - Rus)	ORSAM Rapor No: 27 Şubat 2011 Mısır Devriminin Ayak Sesleri: Bir Devrin Sonu mu? (Tr)	ORSAM Rapor No: 36 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 1 Mart 2011 Eu's Water Framework Directive Implementation in Turkey: The Draft National Implementation Plan (Eng)
ORSAM Rapor No: 8 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 1 Aralık 2009 Karadeniz'in Bütünleşmesi İçin Abhazya (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 19 Eylül 2010 Türkiye'ye Yönelik Türkmen Göçü ve Türkiye'deki Türkmen Varlığı (Tr)	ORSAM Rapor No: 28 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 6 Şubat 2011 Uluslararası Deniz Hukukunda Kıyı Devletlerinin Gemilere El Koyma Yetkisinin Sınırları: Gürcistan'ın Karadeniz'de Seyreden Gemilere El Koyması (Tr)	ORSAM Rapor No: 37 Mart 2011 Tunus Halk Devrimi ve Sonrası (Tr)
ORSAM Rapor No: 9 Ocak 2010 Yemen Sorunu: Bölgesel Savaşa Doğru mu? (Tr - Eng)	ORSAM Rapor No: 20 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 4 Ekim 2010 Kırgızistan'da Mevcut Durum, İktidar Değişiminin Nedenleri ve Kısa Vadeli Öngörüler (Tr)	ORSAM Rapor No: 29 Şubat 2011 Tunus Halk Devrimi ve Türkiye Deneyimi (Tr)	ORSAM Rapor No: 38 Mart 2011 Libya Savaşı, Uluslararası Müdahale ve Türkiye (Tr)
ORSAM Rapor No: 10 Yemen İç Savaşı: İktidar Mücadelesi, Bölgesel Etkiler ve Türkiye ile İlişkiler (Tr - Eng)			
ORSAM Rapor No: 11 Şubat 2010 Unutulan Türkler: Lübnan'da Türk Varlığı (Tr - Eng - Ar)			

ORSAM Rapor No: 40
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 2
Mart 2011
İklim Değişiminin Güvenlik Boyu-
tu ve Ortadoğu'ya Etkileri
(Tr)

ORSAM Rapor No: 41
Mart 2011
Karikatürlerin Dilinden Irak'ı An-
lamak-1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 42
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 3
Nisan 2011
Nil Nehri Havzasının Hidropolitik
Tarihi ve Son Gelişmeler
(Tr)

ORSAM Rapor No: 43
Nisan 2011
Kuzey Irak'ın Sosyal-Siyasal
Yapısı ve Kürt Bölgesel
Yönetimi'nin
Türkiye ile İlişkileri
(Tr)

ORSAM Rapor No: 44
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 4
Nisan 2011
Meriç Nehri Havzası Su
Yönetimi'nde "Uluslararası
İşbirliği" Zorunluluğu
(Tr)

ORSAM Rapor No: 45
Nisan 2011
Suriye'de Demokrasi mi İç Savaş
mı? :
Toplumsal-Siyasal Yapı, Değişim
Senaryoları ve Sürecin Türkiye'ye
Etkisi
(Tr)

ORSAM Rapor No: 46
Mayıs 2011
Suriye'de İktidar Mücadelesi,
Uluslararası Toplumun Tepkisi ve
Türkiye'nin Konumu
(Tr)

ORSAM Rapor No: 47
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 5
Mayıs 2011
Türkiye-Suriye İlişkileri: Sınır-
aşan Sularda Örnek İşbirliği Olarak Asi
Dostluk Barajı
(Tr)

ORSAM Rapor No: 48
Mayıs 2011
Orsam Söyleşileri - 2
Iraklı Araplar, Azınlıklar ve Aka-
demisyenler-1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 49
Mayıs 2011
Orsam Söyleşileri - 2
Irak Türkmenleri-1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 50
Mayıs 2011
Orsam Söyleşileri - 3
Iraklı Kürt Yetkililer, Akademisy-
enler ve Gazeteciler-1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 51
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 8
Mayıs 2011
75. Yılında Montrö Boğazlar
Sözleşmesi
Karadeniz'in Değişen Jeopolitiği
Çerçevesinde
(Tr)

ORSAM Rapor No: 52
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 9
Mayıs 2011
Afganistan ve Bölgesel Güvenlik
(Ortadoğu, Orta ve Güney Asya,
Rusya Federasyonu)
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 53
Mayıs 2011
Madagaskar: Bağımsızlığın 50.
Yılında Kazanımlar,
Kaçan Fırsatlar ve Türkiye ile
İlişkiler
(Tr)

ORSAM Rapor No: 54
Mayıs 2011
Iraklı Grupların Temel Siyasi
Sorunlara Bakışı ve Türkiye ile
İlişkiler: Saha Araştırmasına
Dayalı Bir Çalışma
(Tr)

ORSAM Rapor No: 55
Haziran 2011
Suriye Muhalefeti'nin Antalya
Toplantısı:
Sonuçlar, Temel Sorunlara Bakış
ve Türkiye'den Beklentiler
(Tr)

ORSAM Rapor No: 56
Haziran 2011
Seçimler ve Ak Parti'nin Te-
crübesi
(Tr - Ar)

ORSAM Rapor No: 57
Haziran 2011
12 Haziran 2011 Türkiye Genel
Seçimlerinin Ortadoğu Ülkelerin-
deki Yansımaları
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 58
Temmuz 2011
Karikatürlerin Dilinden 12 Haziran
2011 Türkiye Genel Seçimlerinin
Ortadoğu'daki Yansımaları
(Tr)

ORSAM Rapor No: 59
Temmuz 2011
Karikatürlerin Dilinden Irak'ı An-
lamak - 2
(Tr)

ORSAM Rapor No: 60
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 6
Temmuz 2011
Mekong Nehri Suları Üzerinde
İşbirliği ve İhtilaf
(Tr-Eng)

ORSAM Rapor No: 61
Temmuz 2011
Antalya'da 1-2 Haziran 2011 Tar-
ihlerinde Gerçekleşen "Suriye'de
Değişim
Konferansı" nın Tam Deşifresi
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 62
Ağustos 2011
Karikatürlerin Dilinden Irak'ı An-
lamak - 3
(Tr)

ORSAM Rapor No: 63
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 7
Ağustos 2011
Görünmez Stratejik Kaynak:
Sınır- aşan Yeraltı Suları
(Tr)

ORSAM Rapor No: 64
Ağustos 2011
AK Parti'nin 12 Haziran 2011
Genel Seçimlerindeki Zaferi
(Tr - Ar)

ORSAM Rapor No: 65
Ağustos 2011
Karikatürlerin Dilinden Arap
Baharı - 1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 66
Ağustos 2011
Karikatürlerin Dilinden Libya İç
savaşı ve Uluslararası Müda-
hale - 1
(Tr)

ORSAM Rapor No: 67
Ağustos 2011
Somali: Bir Ulusun Yok Oluşu ve
Türkiye'nin İnsani Yardım Girişimi
(Tr)

ORSAM Rapor No: 68
Eylül 2011
Karikatürlerde Usame Bin Ladin
Operasyonu ve Yankıları
(Tr)

ORSAM Rapor No: 69
Eylül 2011
Karikatürlerin Dilinden Irak'ı An-
lamak - 4
(Tr)

ORSAM Rapor No: 70
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 10
Eylül 2011
XXI. Yüzyılda Rusya ve
Türkiye'nin İran Politikaları
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 71
Eylül 2011
Gazze Sorunu: İsrail Ablukası,
Uluslararası Hukuk, Palmer Rapo-
ru ve Türkiye'nin Yaklaşımı
(Tr)

ORSAM Rapor No: 72
Eylül 2011
Ortadoğu Ülkelerine Dair
İstatistikler
(Tr)

ORSAM Rapor No: 73
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 11
Ekim 2011
Anadolu Etki Alanı
(Tr-Eng)

ORSAM Rapor No: 74
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 12
Ekim 2011
Ukraine in Regress: The Tymosh-
enko Trial
(Eng)

ORSAM Rapor No: 75
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 13
Ekim 2011
Kazaklar ve Kazakistanlılar
(Tr)

ORSAM Rapor No: 76
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 14
Ekim 2011
İtalya'da Unutulmuş Türk Varlığı:
Moena Türkleri
(Tr - It)

ORSAM Rapor No: 77
Ekim 2011
ABD'nin Çekilmesinin Ardından
Irak Politikasının Bölgesel,
Küresel Etkileri ve Türkiye'ye
Yansımaları
(Tr)

ORSAM Rapor No: 78 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 8 Ekim 2011 Türkiye'de ve İsrail'de Yapay Sulak Alanlar ile Atıksu Arıtımı ve Atıksuyun Sulama Amaçlı Olarak Tekrar Kullanımı (Tr)	ORSAM Report No: 87 Kasım 2011 Türkmen in Iraq and Their Flight: A Demographic Question? (Eng)	ORSAM Rapor No: 98 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 17 Ocak 2012 Kırgızistan'da Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Türkiye ile İlişkilerine Etkisi (Tr)	ORSAM Rapor No: 107 Şubat 2012 Uluslararası Hukuk ve Irak Anayasası Açısından Azınlıkların İnsan Hakları (Tr)
ORSAM Rapor No: 79 Ekim 2011 Yaklaşan Seçim Öncesi Tunus'ta Siyasal Denklemler (Tr)	ORSAM Rapor No: 88 Kasım 2011 Irak'ta Bektaşilik (Türkmenler – Şebekler – Kakailer) (Tr)	ORSAM Rapor No: 99 Ocak 2012 Türk Siyasal Partilerinin Hatay'daki Suriyeli Sığınmacılar Konusundaki Açıklamaları ve Hatay'daki Siyasi Parti Tem- silcileri ile Hareketlerin Suriye Olaylarına Yaklaşımları (Mart-Aralık 2011) (Tr)	ORSAM Rapor No: 108 Şubat 2012 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (EİT) Geleceği (Tr - Eng)
ORSAM Rapor No: 80 Ekim 2011 Karikatürlerin Dilinden Irak'ı An- lamak - 5 (Tr)	ORSAM Rapor No: 89 Kasım 2011 Değişim Sürecindeki Fas Monarşisi: Evrim mi? Devrim mi? (Tr)	ORSAM Rapor No: 100 Ocak 2012 Irak İstatistikleri (Tr)	ORSAM Rapor No: 109 Şubat 2012 Türkiye'nin Yükselişi ve "Bric" Bölgesi (It)
ORSAM Rapor No: 81 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 15 Ekim 2011 Büyük Güçlerin Afganistan Politikaları (Tr-Eng)	ORSAM Rapor No: 90 Kasım 2011 Arap Dünyasının İstisnai Krallığı: Yerel Aktörler ve Arap-İsrail Uyuşmazlığı Çerçevesinde Ürdün Krallığı'nın Demokratikleşme Deneyimleri (Tr-Eng)	ORSAM Rapor No: 101 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 11 Ocak 2012 Emniyetli İçme Suyu ve Sanita- syon Hakkı (Tr)	ORSAM Rapor No: 110 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 13 Mart 2012 İran'da Su Kaynakları ve Yönetimi (Tr)
ORSAM Rapor No: 82 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 16 Ekim 2011 Bölge Devletlerinin Perspektifin- den Afganistan (Tr-Eng)	ORSAM Rapor No: 91 Aralık 2011 Türkiye ve Arap Birliği'nin Suriye'ye Yaptırım Kararları ve Olası Sonuçları (Tr)	ORSAM Rapor No: 102 Ocak 2012 Irak Hangi Şartlarda, Nasıl Par- çalanabilir?: En Kötüye Hazırlıklı Olmak (Tr – Eng)	ORSAM Rapor No: 111 Mart 2012 Suriye Kürt Muhalefetine Eleştirel Bir Bakış (Tr)
ORSAM Rapor No: 83 Kasım 2011 Suriye'de Değişimin Ortaya Çıkardığı Toplum: Suriye Türk- menleri (Tr)	ORSAM Rapor No: 92 Aralık 2011 Irak'ta İhtilafı Bölgelerin Durumu (Tr)	ORSAM Rapor No: 103 Ocak 2012 Irak'ta Petrol Mücadelesi: Çok Uluslu Şirketler, Uluslararası Anlaşmalar ve Anayasal Tartışmaların Işığında Bir Analiz (Tr)	ORSAM Rapor No: 112 Mart 2012 İran İslam Cumhuriyetinde Anayasal Sistem ve Siyasal Partiler (Tr)
ORSAM Rapor No: 84 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 9 Kasım 2011 Somali'nin Açlık Felaketi: "Siyasi Kuraklık" mı Yoksa Doğal Afet mi? (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 93 ORSAM Water Research Pro- gramme Report: 10 December 2011 Turkey and Wfd Harmonization: A Silent, But Significant Process (Eng)	ORSAM Rapor No: 104 ORSAM Su Araştırmaları Programı Rapor No: 12 Şubat 2012 Sınırışan Akiferler Hukuku Taslak Maddeleri Üzerine Bir Değerlendirme (Tr – Eng)	ORSAM Rapor No: 113 BLACK SEA INTERNATIONAL Rapor No: 18 Nisan 2012 Mongolia: A Developing Democ- racy and a Magnet for Mining (Eng)
ORSAM Rapor No: 85 Kasım 2011 Suriye Politik Kültüründe Tarihsel Pragmatizm, Beşar Esad Dönemi Suriye Dış Politikası ve Türkiye- Suriye İlişkileri (Tr)	ORSAM Rapor: 94 Aralık 2011 Türkiye-Fransa Krizinde Algının Rolü: Fransızların Türkiye Algısı (Tr)	ORSAM Rapor No: 105 Şubat 2012 Irak Hukuk Mevzuatında Azınlıkların Siyasal Hakları (Tr)	ORSAM Rapor No: 114 Nisan 2012 Karikatürlerle Suriye Sorununu Anlamak - 8 (Tr)
ORSAM Rapor No: 86 Kasım 2011 Geçmişten Günümüze Irak Türk- men Cephesi'nin Yapısı ve İdari Durumu (Tr)	ORSAM Rapor No: 95 Aralık 2012 Karikatürlerle Arap Baharı – 2 (Tr)	ORSAM Rapor No: 106 Şubat 2012 Irak Hukuk Mevzuatında Azınlıkların Siyasal Hakları (Tr)	ORSAM Rapor No: 115 Nisan 2012 Suriye'de Güvenli Bölge Tartışmaları: Türkiye Açısından Riskler, Fırsatlar ve Senaryolar (Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 117
Nisan 2012
Musul'a Yatırım Geleceği
Yatırım Demektir
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 118
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 19
Mayıs 2012
Ukrayna - Türkiye Ticari - Eko-
nomik Münasebetlerinin Analizi
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 119
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 20
Mayıs 2012
Bölgesel Gelişimin Trend ve
Senaryolarının Araştırılmasındaki
Araç: Jeopolitik Dinamikler
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 120
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 21
Mayıs 2012
Kazakistan Siyasi Sisteminin
Gelişimi: 2012 Parlamento
Seçimleri
(Tr)

ORSAM Rapor No: 121
Mayıs 2012
Musul'da Yerel Siyaset ve Irak
Siyasetinde Yeni Dinamikler
(Saha Çalışması)
(Tr - Eng - Ger)

ORSAM Rapor No: 122
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 15
Mayıs 2012
Irak'ta Su Kaynakları Yönetimi
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 123
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 22
Haziran 2012
Küresel Göç ve Avrupa Birliği ile
Türkiye'nin Göç Politikalarının
Gelişimi
(Tr)

ORSAM Rapor No: 124
Temmuz 2012
Türkiye Afrika'da: Eylem Planının
Uygulanması ve Değerlendirme
On Beş Yıl Sonra
(Tr - Eng - Fr)

ORSAM Rapor No: 125
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 23
Temmuz 2012
Rusya'nın Ortadoğu Politikası
(Tr)

ORSAM Rapor No: 126
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 16
Temmuz 2012
Yeni Çerçeve Su Kanunu'na
Doğru: Su Kanunu Taslağı
Üzerine Notlar
(Tr)

ORSAM Rapor No: 127
Ağustos 2012
Suriye'de Kürt Hareketleri
(Tr)

ORSAM Rapor No: 128
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 24
Eylül 2012
Günümüz Şartlarında Türkiye
- Belarus Ekonomik Münas-
ebetlerinin Gelişimi
(Tr - Rus - Eng)

ORSAM Rapor No: 129
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 25
Eylül 2012
Belarus-Türkiye: Devletlerarası
İşbirliğinin Pozitif Dinamikleri
(Tr - Rus - Eng)

ORSAM Rapor No: 130
Kasım 2012
Suriye Çerkesleri
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 131
Kasım 2012
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 26
"Üçüncü Dalga": Postmoderniz-
min Jeopolitiği
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 132
Kasım 2012
Dışişleri Bakanı Ahmet
Davutoğlu'nun
Kerkük Ziyareti
(Tr)

ORSAM Rapor No: 133
Kasım 2012
Irak Kürdistan Bölgesi'nde Mu-
halefetin Doğuşu ve Geleceği
(Tr)

ORSAM Rapor No: 134
Kasım 2012
Irak Çerkesleri
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 135
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 27
Kasım 2012
Türkiye'nin Eski Sovyet Cum-
huriyetleriyle
Münasebetlerinin Özellikleri
(Tr - Rus - Eng)

ORSAM Rapor No: 136
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 28
Kasım 2012
Türk-Ukrayna İlişkilerinde Ente-
grasyon Faktörü Olarak
Türk-Kırım Münasebetleri
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 137
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 29
Aralık 2012
Belarus'un Enerji Politikası ve
Belarus'un Rusya ve AB ile En-
erji Alanında Geliştirdiği İşbirliği
(1992-2011)
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 138
Aralık 2012
Birlik mi, PYD'nin Güç Gösterisi
mi? Erbil Anlaşmasından Sonra
Suriye Kürt Dinamikleri
(Tr)

ORSAM Rapor No: 139
Aralık 2012
Suriye'de Kürtler Arası Dengeler,
Rejim Muhafızları ve Türkiye:
Çatışma-İstikrar Ayrımındaki
İlişkiler Örneği
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 140
Aralık 2012
Kuzey Irak'ta İç Siyasal Dengeler
ve Stratejik İttifak'ın Geleceği
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 141
Aralık 2012
Irak'ta Türkmen Eğitiminin
Durumu
(Tr)

ORSAM Rapor No: 142
Ocak 2013
President Obama's Second Term:
Domestic and Foreign Challenges
(Eng)

ORSAM Rapor No: 143
Ocak 2013
2012 Irak Değerlendirmesi ve Irak
Kronolojisi
(Tr)

ORSAM Rapor No: 144
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 17
Ocak 2013
ORSAM Su Söyleşileri 2011
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 145
ORSAM Su Araştırmaları
Programı Rapor No: 18
Ocak 2013
ORSAM Su Söyleşileri 2012
(Tr - Eng)

Rapor No: 146
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 30
Ocak 2013
2013 Yılında Avrasya: Siyasi ve
Ekonomik Analiz
(Eng)

ORSAM Rapor No: 147
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 31
Ocak 2013
Kültürler Arası Diyalog: İdil Ural
Bölgesinden Büyük Litvanya
Knezliğine
Belarus-Litvanya Tatarları
(Tr - Rus)

ORSAM Rapor No: 148
Ocak 2013
Uluslararası Politika ve Uyarlıklar
(Uyarlıklar Çatışması ve Diyalog)
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 149
Şubat 2013
David Cameron ve AB: Dönüşü
Olmayan Karar
(Eng)

ORSAM Rapor No: 150
Mart 2013
Suriye Türkmenleri: Siyasal
Hareketler ve Askeri Yapılanma
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 151
Nisan 2013
Irak Kürdistan Bölgesi'nde
Demokrasi Süreci ve Sorunları
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 152
Nisan 2013
Irak'ta 2013 Yerel Seçimlerine
İlişkin Temel Veriler
(Tr)

ORSAM Rapor No: 153
Nisan 2013
Irak'ta Seçim Yasaları
(Tr)

ORSAM Rapor No: 154
Mayıs 2013
Programı Rapor No: 19
Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi
Kapsamında Sınırdaş Sular
(Tr)

ORSAM Rapor No: 155
BLACK SEA INTERNATIONAL
Rapor No: 32
Mayıs 2013
Montreux Boğazlar Konferansı
Tutanaklarından Tarihe Düşen
Notlar ve Kanal İstanbul
(Tr)

ORSAM Rapor No: 156
ORSAM Reyhanlı Raporu
(Tr - Eng)

ORSAM Rapor No: 157
Reyhanlı'da Suriyeliler ile
Söyleşiler - I
(Tr - Eng)

AKADEMİK KADRO

Hasan Kanbolat	ORSAM Başkanı
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ORSAM Danışmanı, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Hasan Ali Karasar	ORSAM Danışmanı, The Black Sea International Koordinatörü - Bilkent Üniversitesi
Prof. Dr. Tark Oğuzlu	ORSAM Danışmanı, Uluslararası Antalya Üniversitesi
Doç. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Danışmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Danışmanı, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Tür	ORSAM Danışmanı, ODTÜ Uluslararası İlişkiler
Habib Hümmüzlü	ORSAM Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Canat Mominkulov	ORSAM Danışmanı, Al Farabi Kazak Ulusal Üniversitesi
Elmira Cheremisova	ORSAM Danışmanı, St. Petersburg Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Didem Danış	ORSAM Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlyas Kemaloğlu (Kamalov)	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
Doç. Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Danışmanı, Kırgızistan-Türkiye Manas Univ. Öğretim Üyesi
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Elmira Cheremisova	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, St. Petersburg Üniversitesi
Av. Aslıhan Erbaş Açık	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
Pınar Arıkan Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ Uluslararası İlişkiler Bölümü
Noyan Gürel	ORSAM Danışmanı
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Dr. Göknil Erbaş	ORSAM, Karadeniz
Tamer Koparan	ORSAM Yönetici Editörü
Bilgay Duman	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Oytun Orhan	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Fazıl Ahmet Burget	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu, Afganistan
Seval Kök	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Shalaw Fatah	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Aytekin Enver	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Tuğçe Kayıtmaz	Mütercim Tercüman
Uğur Çil	ORSAM, Ortadoğu

ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Uzmanı

ORSAM DANIŞMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid	Irak Danıştay Eski Başkanı
Av. Aslıhan Erbaş Açık	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
Hasan Alsancak	İhlas Holding, Gn.Md.Yrd., Statejik İş Geliştirme ve Dış İlişkiler
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Ahat Andican	Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ali Arslan	İstanbul Üniversitesi, Tarih Bölümü
Başar Ay	Türkiye Tekstil Sanayii İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Doç. Dr. Ersel Aydın	Bilkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı & Fulbright Genel Sekreteri
Dr. Serdar Aziz	ORSAM Danışma Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. İdris Bal	TBMM 24. Dönem Milletvekili
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
Kemal Beyatlı	Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Barbaros Binicioğlu	Ortadoğu Danışmanı
Prof. Dr. Ali Birinci	Polis Akademisi
Doç. Dr. Mustafa Budak	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
Doç. Dr. Hasan Canpolat	Milli Savunma Bakanlığı Danışmanı
E. Hava Orjeneral Ergin Celasin	23. Hava Kuvvetleri Komutanı
Doç. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	YÖK Başkanı
Doç. Dr. Didem Danış	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü
Prof. Dr. Ramazan Daurov	Rusya Bilimler Akademisi Doğu Çalışmaları Enstitüsü, Direktör Yardımcısı
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi, Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü
Dr. Amer Hasan Fayyadh	Bağdat Üniversitesi, Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı
Mete Göknel	BOTAŞ Eski Genel Müdürü
Osman Göksel	BTC ve NABUCCO Koordinatörü

Timur Göksel
 Av. Niyazi Güney
 Prof. Dr. Muhamad Al Hamdani
 Numan Hazer
 Doç. Dr. Pınar İpek
 Dr. Tuğrul İsmail
 Doç. Dr. Şenol Kantarcı
 Doç. Dr. Niliüfer Karacasulu
 Selçuk Karavaş
 Prof. Dr. M. Lütfullah Karaman
 Doç. Dr. Şaban Kardaş
 Arslan Kaya
 Dr. Hicran Kazancı
 İzzettin Kerküklü
 Prof. Dr. Ahmet Kesik
 Doç. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli
 Prof. Dr. Mustafa Kibaroglu
 Prof. Dr. Aleksandr Knyazev
 Prof. Dr. Alexandr Kolesnikov
 Prof. Dr. Erol Kurubas
 Prof. Dr. Talip Küçükcan
 Hediye Levent
 Dr. Max Georg Meier
 Prof. Dr. Mosa Aziz Al Mosawa
 Büyükelçi Shaban Murati
 Dr. Sami Al Taqi
 Prof. Dr. Mahir Nakip
 Prof. Dr. Vitaly Naumkin
 Dr. Farhan Ahmad Nizami
 Prof. Dr. Dorayd A. Noori
 Muhammed Nurettin
 Murat Özçelik
 Prof. Dr. Çınar Özen
 Doç. Dr. Harun Öztürkler
 Prof. Dr. Victor Panin
 Prof. Aftab Kamal Pasha
 Dr. Bahadır Pehlivan Türk
 Doç. Dr. Fırat Purtaş
 Prof. Dr. Suphi Saatçi
 Safarov Sayfulla Sadullaevich
 Ersan Sarıkaya
 Patrick Seale
 Dr. Bayram Sinkaya
 Doç. Dr. İbrahim Sirkeci
 Dr. Aleksandr Sotnichenko
 Zaher Sultan
 Dr. Irina Svistunova
 Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin
 Mehmet Şüküroğlu
 İlhan Tanır
 Doç. Dr. Oktay Tanrısever
 Prof. Dr. Erol Taymaz
 Prof. Dr. Sabri Tekir
 Dr. Gönül Tol
 Dr. Umut Uzer
 Dr. Ermanno Visintainer
 M. Ragıp Vural
 Prof. Dr. Vatanyar Yagya
 Yaşar Yakış
 Semir Yorulmaz
 Volkan Çakır

Beyrut Amerikan Üniversitesi Öğretim Üyesi
 Prens Group Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
 Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı
 Emekli Büyükelçi
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Dokuz Eylül Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Vodofone Genel Müdür Yardımcısı
 İstanbul Medeniyet Üniversitesi - (SBF) Uluslararası İlişkiler Bölümü
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 KPMG, Yeminli Mali Müşavir
 Irak Türkmen Cephesi Türkiye Temsilcisi
 Kerkük Vakfı Başkanı
 Kalkınma Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü
 Çukurova Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 Okan Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 Rus-Slav Üniversitesi (Bişkek)
 Diplomat
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü
 Gazeteci (Suriye)
 Hanns Seidel Vakfı Proje Müdürü (Bişkek)
 Bağdat Üniversitesi Rektörü
 Arnavutluk Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü
 Orient Research Center Başkanı
 Erciyes Üniversitesi İİBF Öğretim Üyesi
 Rusya Bilimler Akademisi Doğu Çalışmaları Enstitüsü Direktörü
 Oxford Üniversitesi İslami Çalışmalar Merkezi Yöneticisi
 Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
 Beyrut Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı
 Büyükelçi
 Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesi
 Pyatigorsk Üniversitesi (Pyatigorsk, Rusya Federasyonu)
 Hindistan Batı Asya Araştırmaları Merkezi Başkanı
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Gazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı
 Kerkük Vakfı Genel Sekreteri
 Tacikistan Cumhurbaşkanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkan Yardımcısı
 Türkmeneli TV (Kerkük, Irak)
 Ortadoğu ve Suriye Uzmanı
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Regent's College (Londra, Birleşik Krallık)
 St. Petersburg Üniversitesi (Rusya Federasyonu)
 Lübnan Türk Cemiyeti Başkanı
 Rusya Strateji Araştırmaları Merkezi, Türkiye-Ortadoğu Araştırmaları Masası Uzmanı
 Gazi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Enerji Uzmanı
 ORSAM Danışma Kurulu Üyesi, Vatan Gazetesi Washington Temsilcisi
 ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 ODTÜ, Kuzey Kıbrıs Kampüsü Rektör Yardımcısı
 İzmir Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dekanı
 Middle East Institute Türkiye Çalışmaları Direktörü
 İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri
 Vox Populi Direktörü (Roma, İtalya)
 2023 Dergisi Yayın Koordinatörü
 St. Petersburg Şehir Parlamentosu Milletvekili, St. Petersburg Üniversitesi (Rusya Federasyonu)
 Büyükelçi, Dışişleri Eski Bakanı
 (Gazeteci, Mısır)
 ORSAM Danışmanı, Afrika

ORTADOĞU ETÜTLERİ YAYIN KURULU

Meliha Benli Altunışık
 Bülent Aras
 Tayyar An
 İlker Aytürk
 Recep Boztemur
 Katerina Dalacoura
 F. Gregory Gause
 Fawaz Gerges
 Ahmet K. Han
 Raymond Hinnebusch

ODTÜ
 Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı
 Uludağ Üniversitesi
 Bilkent Üniversitesi
 ODTÜ
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 Vermont Üniversitesi (ABD)
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 Kadir Has Üniversitesi
 St. Andrews Üniversitesi (Birleşik Krallık)

Rosemary Hollis
Bahgat Korany
Peter Mandaville
Emma Murphy

City Üniversitesi (Birleşik Krallık)
Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)
George Mason Üniversitesi (ABD)
Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)

ORTADOĞU ANALİZ YAYIN KURULU

Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık
Hasan Kanbolat
Doç. Dr. Hasan Canpolat
Doç. Dr. Hasan Ali Karasar
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen

ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
ORSAM Başkanı
Milli Savunma Bakanlığı Başdanışmanı
ORSAM Danışmanı, The Black Sea International Koordinatörü - Bilkent Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

Mithatpaşa Caddesi 46/6 Kızılay-ANKARA
Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48
www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr

INTERVIEWS WITH SYRIAN REFUGEES IN REYHANLI - I

REYHANLI'DA SURIYELİLER İLE SÖYLEŞİLER - I

حوار مع المواطنين السوريين في ریحانلي – ١

CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES
ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية

INTERVIEWS WITH SYRIAN REFUGEES IN REYHANLI - I

REYHANLI'DA SURIYELİLER İLE SÖYLEŞİLER - I

حوار مع المواطنين السوريين في ریحانلي – ١

ORSAM Report No: 157

May 2013

ISBN: 978-605-4615-53-7

Ankara - TURKEY ORSAM © 2012

Content of this report is copyrighted to ORSAM. Except reasonable and partial quotation and exploitation under the Act No. 5846, Law on Intellectual and Artistic Works, via proper citation, may not be used or re-published without prior permission by ORSAM. Assessments expressed in this report reflect only the opinions of its authors and do not represent the institutional opinion of ORSAM.

CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES

History

In Turkey, the shortage of research on the Middle East grew more conspicuous than ever during the early 90's. Center for Middle Eastern Strategic Studies (ORSAM) was established in January 1, 2009 in order to provide relevant information to the general public and to the foreign policy community. The institute underwent an intensive structuring process, beginning to concentrate exclusively on Middle affairs.

Outlook on the Middle Eastern World

It is certain that the Middle East harbors a variety of interconnected problems. However, neither the Middle East nor its people ought to be stigmatized by images with negative connotations. Given the strength of their populations, Middle Eastern states possess the potential to activate their inner dynamics in order to begin peaceful mobilizations for development. Respect for people's willingness to live together, respect for the sovereign right of states and respect for basic human rights and individual freedoms are the prerequisites for assuring peace and tranquility, both domestically and internationally. In this context, Turkey must continue to make constructive contributions to the establishment of regional stability and prosperity in its vicinity.

ORSAM's Think-Tank Research

ORSAM, provides the general public and decision-making organizations with enlightening information about international politics in order to promote a healthier understanding of international policy issues and to help them to adopt appropriate positions. In order to present effective solutions, ORSAM supports high quality research by intellectuals and researchers that are competent in a variety of disciplines. ORSAM's strong publishing capacity transmits meticulous analyses of regional developments and trends to the interested parties. With its web site, its books, reports, and periodicals, ORSAM supports the development of Middle Eastern literature on a national and international scale. ORSAM supports the development of Middle Eastern literature on a national and international scale. ORSAM facilitates the sharing of knowledge and ideas with the Turkish and international communities by inviting statesmen, bureaucrats, academics, strategists, businessmen, journalists, and NGO representatives to Turkey.

Feyyat Özyazar

He was born in Reyhanli district of Hatay in 1954. After working as a clerk in Iskenderun Civil Court of First Instance for a brief period, he quit his job and worked freelance by writing petitions in Reyhanli. He still work as a columnist in a local paper. He has many published articles and interviews and also he has a published poetry book. Feyyat Özyazar is a member of ORSAM Advisory Board.

PRESENTATION

The terrorist attack that took place in Reyhanli has been a tragic indicator of how easily the instability in neighboring countries could spread to Turkey. Another tragic scene that we are used to see after the 2011 uprising in Syria and in 2003 invasion of Iraq, was witnessed also in Reyhanli district of Hatay. Official statements and the general view of the Turkish public opinion point out the Syrian regime as subject of the bombing. Accordingly, it is possible to read the attack as the Assad regime's striving to punish Turkey due to its Syria policy and to expand the battle field by drawing Turkey into the conflict.

The bombing had a major impact on Turkey. However, the people in the region and the local people in Reyhanli were directly subjected to violence. This situation further deepened the polarization in the region, which is directly influenced by the conflicts as it is the border town with Syria and where a tense environment prevails. The Reyhanli district has been hosting almost as many Syrian guests as its own population since the beginning of the uprising in Syria. Thus, it has radical impacts on the social, economic and security situation of the district. As ORSAM, we have conducted a great number of interviews with Syrian refugees, moving in Reyhanli since the beginning of the conflicts in Syria. In those interviews, we listened to their life stories. As ORSAM, we considered it necessary to share those interviews we have been publishing on our website with the Turkish public opinion once again after the last Reyhanli bombing. We bring this study, in which we gathered the aforesaid interviews, to the public attention with the hope that it will contribute to understanding the situation in Reyhanli and also to the outlook on Syrian guests; and we extend our thanks to those who contributed.

Hasan Kanbolat
ORSAM Director

Contents

Presentation	4
Interviews	
1- Abdo Yunus al-Hadji who sells musical instruments	7
2- Usama Halid, a retired public officer	8
3- Mustafa Kaddur from Kalcebril village of Idlib	10
4- Zeydan Hasan abu Izzet was tortured during Hafez al-Assad rule	11
5- Abid Al-Salih Naf'i, owner of a textile atelier	11
6- Abdulkерim Idavi Habbaz who is involved in animal breeding	13
7- Abdullah Abu Najip al Shammari, an undergraduate	14
8- Public officer Naci Selam al Istaz	14
9- Imam Yaşar Jamal al Nahtavi	15
10- Mustafa Şükrü el Hamdo stayed in prison for six years for criticizing the regime	16
11- Mustafa Kasım Jisravi abu Bilel, a vine grower	17
12- Farmer Lattuf Hamit Kinnavi	17
13- Merchant Isa Mahmoud abu Hikmet	18
14- Nizam Haydar al abu Hashim, a vegetable grower.....	19
15- Muhsin Asım al Huvec abu Talat, a retired postal officer	20
16- Abdo Mustafa al Cebeli abu Halid who sells agricultural implements and pesticides	21
17- Herbalist Mahmoud Naif Igadi abu Ragib	22
18- Banker Mustafa Ziyad al Nasiri.....	22
19- Farmer Nazmi Malaf abu Abdo	24
20- Nureddin Abdo Hadji Osman, producer of construction materials.....	24
21- Mahmud Casim al Menef abu Sabri, a white goods seller.....	26
22- Olive oil manufacturer Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur.....	26
23- Nuriddin Jabir Attar, retired from Municipality.....	27
24- Plumber Gani Lütü Kelmo abu Reshad	28
25- Gaddur Haşim Killi abu Aziz sells spare parts.....	29
26- Farmer Salah Ali Takraviy	29
27- Retired worker Hadi Zekeriya al Kasimi	31
28- Abdilcabbarel Asasniy abu Shakir who has a coffee house in Aleppo	32
29- Tailor Mustafa Asasiye.....	32
30- Retired teacher Lattuf Bekkar al Nesimi	33
31- Food wholesaler Jamal Abdo Hashim abu Nureddin.....	34
32- Necib Bedii Allaviy who has electronic appliance store.....	35
33- Farmer Nasif Ali Talal abu Şemseddin	36
34- Ibrahim Süleyman, faculty member at University of Aleppo.....	37
35- Esnaf Muhsin Ali Zeki abu Farac.....	38

36- Abdullah Hamid's big brother is in Jaish al Hur, his brother in regime's army.....	39
37- Pharmacist Hashim al Cebir abu Musto.....	39
38- Grocery owner Kemaleddin Mustafa abu Hamza.....	40
39- History teacher Mustafa Şehho Hacı Otman.....	41
40- Carpenter Vahid Lutfi al Habbaz	42
41- Minibus operator Asim Nebi abu Musto	42
42- Fadıl Kasım al Cibril abu Nahsen, vegetable commission merchant.....	44
43- Mahmoud Necib Gazel joined the ranks of opposition in conflicts.....	45
44- Farmer Muammer Sabri al Caferi abu Nihad.....	45
45- Mus'ab al Naci abu Ibrahim sells cooking utensils	46
46- Typographer Salahaddin al Nasiri abu Kenan.....	47
47- Muhib al Casim Hussein abu Raghib, owner of patisserie	48
48- Taxi driver Necmedin Züher abu Mustafa	49
49- Farmer Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz	50
50- Muammer Necib Hasan abu Adil who owns a coffee store	51
51- Teacher Musab Lütfi Haccar.....	53
52- Retired imam Mustafa Hatib Abdulgafur abu Shahabeddin.....	53
53- Nebhan Hacı Aliyaser, owner of electrical appliance store	55
54- Kaddur Hashim abu Ibrahim involved in animal breeding.....	56
55- Hotel employee Suheyl Mahmud abu Riyad.....	57
56- Olive oil manufacturer Zekeriya Haman el Şemmari.....	58
57- Velid Muhammed Zeydan fled to Turkey for treatment.....	58
58- Ready-made seller Semi Necib Abdullah abu Hikmet	59
59- Farmer Mahmoud Idris al Selim abu Ibrahim.....	60
60- Nayif Abdo Zahir from El-Rif district of Hama	60
61- Retired worker Numan el Haşim abu Ibrahim.....	61
62- Farmer Naci Hassun al Kasravi.....	62
63- Nevvaf Muhsin al Seyyid, student at faculty of law.....	63
64- Shakir al Zammar Tillavi, owner of grocery store.....	63
65- Kaddur Hadji Nouri al Kad, owner of a coffee house	64
66- Food merchant Mahmoud al Bereci al Vihebi	65
67- Adil Süleyman el Kallavi abu Ahmed, retired from foundation	66
68- Carrier Bashir Nazmi al Hamdo	66
69- Dervish Talib al Hasavi- abu Mahir, a high-school teacher.....	67
70- Ready-made seller Macid Salman al Zührevi.....	68
71- Muhyiddin Kermo al Cebeli from Muarra Rif district of Idlib	69
72- Farmer Musa Salih al Hassaviy.....	70
73- Farmer Necmi Ali Kiro abu Mahfuz	71
74- Omar Asım al Hadravi who sells kitchen utensils.....	71
75- Driver Taha Allavi al Hüseyin abu Nazmi.....	72
76- Cemal Nasır al Sarhani, owner of a touristic restaurant.....	72
77- Vasfi Hussein al Bagari abu Nahsen who sells agricultural implements.....	73
78- Food wholesaler Haşim Necmeddin al Salahi abu Zeldan	74
79- Hurshid Jabir al Salahi joined opposition	75
80- Furniture dealer Mahmut al Ibrahim Nasiri.....	76

By: Feyyat Özyazar
ORSAM Middle East Advisor

INTERVIEWS WITH SYRIAN REFUGEES IN REYHANLI - I

The local people call the Syrian refugees fleeing to Turkey and seeking shelter in the country as “Foreign Refugees”, while they call themselves “Temporary Guests”. Thursdays are the fruit vegetable marketplace day of Reyhanlı district. Local people of Reyhanlı call it “Perşembe Pazarı” (“Thursday Marketplace”). There are as many Syrians as locals in the marketplace.

As Idlib is the neighboring district of Hatay, the local people of Idlib come to Reyhanlı. I see a Syrian who made shopping in the marketplace. I say hello and approach to him, then we start our interview.

An Interview with Abdo Yunus al Hadji, a Syrian who now lives in Reyhanlı district in Hatay by fleeing to Turkey

“I am unemployed. Because I can do my job only in a society with happy people,” says Abdo Yunus Al-Hadji who sells musical instruments.

Abdo Yunus al Hadji: My name is Abdo Yunus al Hadji. I come from Keferhum village of Idlib. I have a music studio in Idlib. I sell camera, CD’s and almost all kind of musical instruments. I was a happy and comfortable man with no debt or problem until the uprisings broke out. After the outbreak of events,

naturally the people started not to listen to music anymore. Weddings were started to be held in silence without music. Nobody bought cassette or CD anymore. So, I became unemployed. Because I can do my job only in a society with happy people. You cannot sell anything related to music to people living under the shadow of death and war. When this is the case, I joined the opposition groups. I engaged in conflicts and I stayed in places where I could hide. We got tired and hungry. Neither food nor water. We had to go down to villages. Some people welcomed us warmly. And some of them told on us behind our back. There is no connection or organization among the opposition. We have been fighting against the government and regime in random groups. We cannot find hospital or medicine when we get injured. Therefore, I had a close brush with death. I cannot fully use one of my arms now.

ORSAM: Did you come to Turkey with your family?

Abdo Yunus al Hadji: No, I came alone. My parents and siblings did not come along with me. They could not leave their home. We have animals and land of our own. “We prefer to die here than leave our home,” they said. Sometimes I visit friends in tent city, and sometimes stay with my friends who rent

house in Reyhanlı. I eat to survive and keep living. Believe it or not, nothing tastes good anymore. But I have to eat and drink to survive. We turned into sort of migratory birds. We are suspicious of everyone. We are afraid of every look. People, thereby, started to become suspicious of us. Some of them regard us as “traitors”, and some others as victim/innocent. But the worst is to be regarded as weak and desperate.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 26 July 2012.*

An Interview with Usama Haled, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in tent city in Islahiye district of Gaziantep

A retired public officer Usama Haled firstly preferred to stay neutral. However, as the pressures and economic difficulties increased, he

joined the opposition front. As the violence got intense, he fled to Turkey.

Usama Haled: My name is Usama Haled. I am a retired public officer. I was born in Keferhum village of Idlib province. I lived in the central Idlib.

I am neither pro Assad supporter, nor opponent. Nowadays, things look bad for those who say; “I am neutral. I do not want to get involved in the events”. My children study at university in Aleppo. They cannot come to Idlib. And I cannot go to Aleppo. Because even the roads are divided. The road going to Aleppo is seized by opponents and is separate from the road going to Idlib and seized by pro Assad supporters. If you want to pass through roads, you have to be a party to one of these groups. Because neither in Idlib and its neighborhood, nor across Syria you can find a neutral road.

ORSAM: Did you come to Turkey with your family, or by yourself?

Usama Haled: I came here with my family. However, my uncles, nephews/nieces, friends, my savings, house and everything remained in Syria.

ORSAM: So you came to Turkey. What are you going to do now?

Usama Haled: I don't know. I cannot decide whether I should go to tent cities, or rent a house. But it is likely that I cannot be happy in either case. Because being a refugee feels like living in prison. My children cannot go to school anymore, their dreams lie in ruins now; there is no such thing as happiness, peace in the family anymore.

ORSAM: Why did you have to leave Syria?

Usama Haled: In the beginning of the Arab Spring process, as a person with university degree, I couldn't imagine the protests would spread across Syria. I thought "Syria is a powerful state, and has a powerful regime. Who could ever oppose to Bashar Assad and stage protests against him?" I did not take the initial uprisings spreading from Daraa to Damascus seriously. I considered them as a simple tribal conflict. Nevertheless, when retired officers, public officers and certain businessmen were involved in tribes, I felt Syria was being dragged into a dangerous point.

In this case, I decided to stay neutral. I suggested the same to my family and friends as well. I waited, remained patient and silent. In Syria, you can't tell your secret even to your immediate family. We all live in fear due to the brutal laws and practices of the regime. Those who do not meddle in politics, and who do not react against corruption and injustice live freely. But a slightest reaction could be the end of you and the people around you.

As my retirement pension was insufficient, I bought 5 decares of land in Idlib. I made additional income by growing fruit vegetable in season. Between the two options, I had to opt for either one of them for our own sake. So I chose the opposition. First of all, my pension was started to be held over. Then my garden was messed up. I did not have income anymore, I went through a financial collapse. I couldn't do heavy jobs, take the hills or take to the roads because of my age. I took the sides with the opposition, but I could not afford materially or morally supporting them. When I was an untroubled and happy man, I became unhappy and poor. Worse still, not only me but many other people are in the same situation.

People around me who are in favor of the Bashar Assad regime were firstly manhandled, beaten and their assets were confiscated by the opponents. But none of them was killed in their homes. As for the opponents, there was no option other than fleeing to the inner regions of Syria or to Turkey, when people were started to be killed.

ORSAM: When you were leaving, what was the latest situation in Idlib and in the neighborhood?

Usama Haled: The area starting from the Turkish border to Idlib is seized by the opposition. The province, on the other hand, is seized by the Assad forces. Nonetheless, the neighboring villages and municipalities are also controlled by the opposition.

ORSAM: And how do you know each other?

Usama Haled: Each village and municipality or district has its own authority. And these authorities have their assistants. There are various signs and cipher messages among us.

ORSAM: Has anyone that you don't want ever joined in your group, or have you ever been raided by someone you don't know?

Usama Haled: Yes. We had hard times in Idlib province. Some people among us were caught and even killed. However, nobody could dare to infiltrate into our group in rural areas and out of town.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 26 July 2012.*

An Interview with Mustafa Kaddur, a Syrian who fled to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay by renting a house

Mustafa Kaddur, from Kalcebril village of Idlib province, came to Reyhanlı with his wife and two children. We talked to him about the issues such as; high cost of living, worsening economic conditions and public security in Syria.

Mustafa Kaddur: My name is Mustafa Kaddur. I am 30 years old, and my wife is 25 years old. I have two children. I was born in Kalcebril village of Idlib province. I am a high school graduate. A friend of mine and I operate a canteen on the international highway to Damascus on Aleppo Hama route. I did my military service on the Lebanese border-line, in the area between Israel and Lebanon. I have never fought, but I served in the army for 4 years (2 years of official service and 2 years of requirement military service). In the area where I did my military service is the one that covers the long tour area of Syrian army in Lebanon.

ORSAM: How has the Syrian economy been affected by the uprisings that have been going on for over a year?

Mustafa Kaddur: Everything is approximately 10 times more expensive than its previous price. When a liter of petrol was 15 20 SYP, now it ranges between 150 200 SYP and it is on the black market. Some individuals cornered the petrol market, and they sell it as they wish. It is the same for propane cylinder. The cheapest energy was electricity. Right now, it is the most expensive one. It is not only expensive, but also there is not always electricity. Frequently the electricity is cut off. Therefore none of the tradesmen can work consistently. Bread is rationed out among us. While a kilo of bread was 15 SYP (In Syria, bread is sold in kilo), today it is 50 Syrian Pound. And people wait in long queues to buy it. All kind of consumer goods, food stuffs, kitchenwares are all very expensive now. You work for all day long under these circumstances, and then you have more difficulty in going back to your home. The routes are dangerous, there is no life safety. If nobody, there are robbers who pose a risk. We barely visit each other even within the village. Everybody lives in fear. Now we are like strangers to each other with our neighbors and friends, with whom we lived together for years. Everyone started to be suspicious of one another. We never invite anyone over as guest. Because whenever someone comes to our house, the questioning starts: "Who is he? Why did he come? What are the news?"

ORSAM: How did you and your opponent friends make a living in such an economic environment?

Mustafa Kaddur: We had representatives. They helped us depending on our financial situation and the service we provide. But I don't know their financial source.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 26 July 2012.*

An Interview with Zeydan Hasan abu Izzet, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in tent city in Islahiye district of Gaziantep

Zeydan Hasan abu Izzet was exposed to torture and imprisoned during the period of Hafez al Assad. After the outbreak of events, his children joined the ranks of the Free Syrian Army (Jaish al Hur). When their lives were at risk due to the pro Assad informers, they fled to Turkey.

Zeydan Hasan abu Izzet: I come from Muradiya Neighborhood of Salkin district in Aleppo. My children and I are on the opposition front. I was exposed to torture and imprisoned during the Hafez al Assad period. Now my children are suffering. Following the outbreak of conflict, my sons joined the ranks of the Free Syrian Army (Jaish al Hur) and started to fight. My two daughters, wife and I stayed at home. There were pro Assad informers around us. As a family, we are already on the blacklist because of the events in the past. When those, who informed against us, added to this; our lives were put at risk. Apart from the safety of our lives, the Assad's soldiers started to rape women in many neighboring villages. So I fled to Turkey to save my honor.

ORSAM: Did everyone in your situation emigrated as well? Where did they go?

Zeydan Hasan abu Izzet: Most of them fled to Aleppo, Hama. I preferred Turkey. Most of the people migrated to save their honor like me.

ORSAM: You mentioned that you had been exposed to torture during the period of Hafez Assad, Bashar Assad's father. Could you tell us about those years and why you were tortured?

Zeydan Hasan abu Izzet: A land reform was made in our region. The government provided farmers with lands. However, only the members of the Ba'ath Party could get these lands. Nobody was allowed to build anything on their lands. People whose houses were old, or those with more family members could not get permission to build a building. Only certain groups were given this kind of permissions. Sunnis and anti regime supporters were exposed to pressure like this. My friends and I resisted. We reacted. Therefore I was exposed to torture and imprisoned during that period.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 7 August 2012.*

An Interview with Abid al Salih Naf'i, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in tent city in Islahiye district of Gaziantep

The reason why Abid al Salih Naf'i, who lives in the tent city in Islahiye district of Gaziantep, came from Syria to Turkey is the Sectarian Factionalism and the economic problems stemming from the increase in the costs of raw materials, rents, and taxations.

Abid al Salih Naf'i: We are four siblings. We operate a textile atelier. We manufacture Gallabiya (men's clothing), Zubun (women's clothing) and sleepwear. All of the shops in our neighborhood are old, and all of them belong to foundations.

Let me tell you what happened a couple of years ago. New teachers were appointed to

the school in our neighborhood, as well as to the other schools around two tears ago. They established a close relationship with the people. They held meetings, conversations on education. They met with students' parents, visited neighborhood residents, and became to know us by name. Our children started to have education in a good, happy and peaceful atmosphere. Then we heard that those who were appointed as teachers were indeed undercover police officers. They asked children questions such as; who liked Bashar Assad, and whether they had Assad's photo in their house. They blacklisted people depending on the statements of children who said "My father doesn't want the photo of Bashar Assad at home", and "My uncle swears at Bashar Assad and spits in his photo". After the information on all the children at school and their families were collected and recorded, an operation was carried out in the neighborhood. Those who didn't like Bashar Assad and who didn't have his photo hung on the wall of their houses and who swore at Assad were all taken into custody, and we haven't been hearing from them.

ORSAM: What kind of changes took place after the outbreak of events?

Abid al Salih Naf'i: First of all they raised the rents to extremely high levels. Then they raised the duties. Increase in raw materials and labour all got worse. We endured despite all.

ORSAM: How did you decide to come to Turkey?

Abid al Salih Naf'i: My son is doing his military service near Damascus. When he took a leave of absence, he told us something he witnessed. They send Sunni soldiers to Sunni villages with simple arms. Then Alawite troops follow them with armored vehicles. Sunni soldiers and the Sunni opposition groups, namely the Free Syrian Army (Jaish al Hur) clash with one another. As they are the soldiers of Assad, of course, they have to engage in an armed conflict; and people are killed in both sides. Then the Alawite troop coming in armored vehicles surround our village and they open random fire in the village. Tens of people are killed both among the members

of Free Syrian Army, locals of the village and among the soldiers. All in all, sectarian factionalism is at the highest level. That is the reason why I fled to Turkey.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 7 August 2012.*

An Interview with Abdulkirim Idavi Habbaz, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in tent city in Islahiye district of Gaziantep

Abdulkirim Idavi Habbaz, who is living in tent city in Islahiye district of Gaziantep, resisted against the regime practices and joined the opposition. Coming up with no solution to problems such as lack of equipment as well as health and accommodation problems, he fled to Turkey.

Abdulkirim Idavi Habbaz: I am 45 years old. I am married with 5 children. I am involved in animal breeding. I live in Hirzane hamlet in Esselam Town of Hama province. I am a member of a large family, known as “al Najar” family.

ORSAM: What did you go through in Syria? How did you decide to flee to Turkey?

Abdulkirim Idavi Habbaz: I am an inoffensive and God fearing man. I don't have another job, other than animal breeding. I have a little garden. I grow vegetable/fruit for my own needs. One of my sons is currently doing his military service.

When the unrest broke out a year ago, a large military build up was started to be done in our region. It is a mountainous and forestry area with abundance of water. There are plain

areas as well. As villagers, we could not afford to feed the army. But they started to take our animals whenever they want. The stock farmers in the neighborhood was not comfortable with the aforesaid situation. Everybody started to make loss. Nobody paid attention to our complaints. We also took up arms, and started to resist against soldiers who wanted to take our animals by force. From time to time we achieved deterring them, and sometimes we failed. But at the end, we ran out of missiles and resistance. They started to take whatever they want beyond measure and this neighborhood became poor.

I informed my son, doing his military service, about the situation to find a solution. But when he told his commanders that; “My family and neighbors were mistreated, their properties were plundered by military forces”, nobody paid attention. He is a young man, so he left his troop and came with his military uniform and arms. He started to hide in the mountainous area. He formed a group and they started to resist against the army. In the first place, we started to fight for our lives and assets, then we joined the ranks of the opposition. We got crowded and more powerful.

After a while, our weapons became insufficient. We couldn't find medicine and doctor to treat our friends going through health problems, and we couldn't find a place to take shelter in winter. Thus, we had to split. Some of us fled to Lebanon, while some of us fled to Turkey. Some people couldn't cross the border, while some of them achieved like me. I have been in Turkey for two months. All of my family, except for my son who left the army, is here with me. However my son and his friends have been fighting along with the opposition. I could see my son only for a week, and I haven't seen him since then. I can't hear from him anymore either.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 10 August 2012.*

An Interview with Abdullah abu Najip al Shammari, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in tent city in Islahiye district of Gaziantep

While studying in the Department of Commercial Accounting at Aleppo University, Abdullah abu Najip al Shammari staged protest actions along with university students and joined the ranks of Free Syrian Army (Jaish al Hur) by receiving weapon training with the opponents.

Abdullah abu Najip al Shammari: I study at Aleppo University, Department of Commercial Accounting.

ORSAM: Could you tell us about the process bringing you to Turkey?

Abdullah abu Najip al Shammari: The outbreak of the Arab Spring led to mobility in university. We came together with students sharing the same opinion, and started to make plans about the future. We brought other students into our fold. We aimed at fighting against the Bashar Assad regime. We staged protest demonstrations within and out of school, and held meetings. We organized a march to make ourselves heard all across Syria last year. As it was also supported by the people, the march created a tremendous impression in Aleppo.

Then the members of this group was started to be identified. Most of us were detained, exposed to torture; families were threatened, their economies and peace were disturbed. Some people in the neighborhood supported us, but they couldn't provide open support.

They didn't employ us, I had been dismissed from the school. I went into depression. My friends from the university suggested to join the ranks of the opposition and to fight against the regime, and I accepted. I received weapon training with them, and joined the ranks of Jaish al Hur (Free Syrian Army). My family and people around me were detained because of me. They were humiliated and tortured. When I secretly talked to my family, they asked me to leave Syria. "As long as you stay here and participate in demonstrations, they will further torture us. We are already in pain thinking about your fate, and besides pro Assad supporter torture us. Please convince your friends and go to Turkey," they said. And we came to Turkey with a group of friends. Currently, we live in tent city in Islahiye.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 10 August 2012.*

An Interview with Naji Selam al Istaz from al Sahur Neighborhood in Aleppo province of Syria

Naji Selam al Istaz, who is the state supply office authority responsible for Aleppo and its neighborhood, still insists on living in Aleppo. During our conversation on the phone, we talked about the living conditions of those live in Syria and the developments in the country.

ORSAM: Everybody is leaving Syria, but many people like you prefer to continue living in the country. Could you tell us about what you have been going through, and Aleppo in general?

Naji Selam al Istaz: Our neighborhood is full of opponents, it has been besieged by the opposition forces for approximately 15 days.

The military forces of Bashar Assad have been bombing our neighborhood due to the fact that opponents are in our streets, neighborhood and next to our houses. The majority of houses have been demolished, our vehicles in front of our houses have been set on fire, and streets and roads have been riddled. We use the ground floor of the building we live in as shelter, we got stuck in a single apartment with all the neighbors. There is no electricity, we have limited amount of water, and we provide bread from far away by putting our lives at risk under bombardment. Aleppo is in such a chaotic atmosphere that besides the opponents, there are also burglars who pretend to be opponents, and those who rob and exploit people. They take certain amount of money, say it exaction or bribery, from people who go to buy some food and vegetable to meet our household needs. We also pay tribute under this bombardment, otherwise we cannot buy bread or vegetable. During hours when gunshots ended, I climb up the rooftop of the building and watch Aleppo. The city that used to glitter at nights is now plunged into darkness. Looking at the regions and neighborhoods I know, I feel sad seeing them in darkness. But I have nothing to do.

ORSAM: What is the situation in other parts of the city? Can you communicate with them?

Naji Selam al Istaz: Everywhere including Bab al Faraj (where clock tower is located), wholesalers area (street going to the tower), Mashtel (public garden) are all damaged and destroyed as a result of the bombardment. The neighborhood residents of the area inform us about all these developments. Everybody is shaggy, there is no trade, children cannot go to school, cleaning is not sufficient, people suffer from inadequate nutrition, we sleep in rotation because there are at least 8 people in each room.

** This interview was made by Feyyat Özyazar on the phone, on 13 August 2012.*

An Interview with Yaşar Jamal al Nahtavi, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in Reyhanlı district of Hatay

While serving as Imam in Syria, Yaşar Jamal al Nahtavi was forced to give khutbah in order to quell the continuance of the riot. He joined the ranks of opposition and became responsible for the provision of supplies. Currently he sends food and medical equipment to Syria, and provides communication.

Yaşar Jamal al Nahtavi: I come from Tirmenin village of Idlib province in Syria. I am 35 years old. I am Imam. I am married with three children.

ORSAM: Could you tell us about the reason why you came to Turkey, and what you went through in Syria?

Yaşar Jamal al Nahtavi: Protest demonstrations were staged everyday in Syria. But especially on Fridays, more violent actions were staged following the Friday prayer when it became more crowded. The government gave me a written khutbah to quell the continuance of the riot. I was a public officer, and I had to read that khutbah. I lost my credibility as I read a pro regime khutbah in a week, and pro opposition khutbah the other week. I lost my influence among both groups. I didn't have any asset. I was under pressure, and took sides with the opposition. We started to attack against pro regime farms, and shops in the neighborhood. We robbed to survive. I was conflicting with my religion and the education I received. In a nutshell, I went off the rails. They sent me to Turkey. Now I purchase supplies for them. I send them food products, medical stuff etc. They trust me on spending

the money collected. I provide all the services and vital needs of the area we live in. I can reach everyone who fled to Turkey due to the unrest, and those who have relatives in Turkey. I transmit the news and deliver letters. The majority of our village was destroyed through artilleries. Many people were killed during the first resistance and families were dispersed.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Mustafa Shukri al Hamdo, a Syrian who fled to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay by renting a house

Mustafa Shukri al Hamdo, who rent a house and settled in Reyhanlı district of Hatay, was in prison for six years due to the fact that he criticized the regime. As he got worse after his release, he had to come from Syria to Turkey.

Mustafa Shukri al Hamdo: My name is Mustafa Şükrü al Hamdo. I lived in Aleppo province of Syria. I am 71 years old. I have two wives. I have six children from my first wife, and two children from my second wife.

ORSAM: What did you go through in Syria? How did you decide to come to Turkey?

Mustafa Shukri al Hamdo: I was invited to a wedding in Şanlıurfa 6 years ago. There were many people like me who were invited from Syria and attended the ceremony as a family. After the wedding ceremony, as a group of men we gathered in a room to have a conversation. During the conversation, one of my relatives living in Urfa asked me a question. “Has

there been any change in Syria since Bashar Assad came into power? Or is he also brutal as his father?” he asked. As I thought that it was a sincere atmosphere and what we talked would be between ourselves, I responded sincerely. I told him that nothing has changed, and that the regime is the same regime and the system is the same system as well. I told him that Bashar Assad couldn’t change this system even if he wanted, because his circle fed from this system and that they took advantage of it due to this system. Following day, I went back to Syria along with other guests. I was called to the police station in less than 24 hours after I arrived in the country. All I had said was recorded. I had no chance to deny it, and I was put in prison. Two of the guests in Urfa have evidence against me, and told what happened with exaggeration. To my surprise, they were from the intelligence service. Then came the prison. I was in prison for 6 years. Neither trial, nor visitor or a healthy environment. It is called prison, but it is almost the same as a cave. Then an amnesty was granted, and I was released.

When I came back, I saw that my second wife had left the house along with our children. My first wife and our children, on the other hand, were content with their lives and were angry with me. “Did you have to tell what you said, did you have to talk like that?” they said. Although I was in prison for 6 years, they weren’t sad for me at all. I had some savings. I sold my house and car, and converted my assets into cash. First I left Aleppo, and then Syria. Even my wife and children didn’t embrace me. My children became pro Assad supporters as a result of the pressure by their uncles. I lost my freedom, my two wives, children and my country because of a simple criticism. Currently, I live in a tiny house I rent in Reyhanlı district of Hatay.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Mustafa Kasım Jisravi abu Bilal, a Syrian who fled to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay by renting a house

Mustafa Kasım Jisravi was exposed to pressure of the regime. When his vineyards and orchards, which were his source of income, were destroyed; he decided there was no meaning to stay and live in Syria anymore and thus fled to Turkey along with his family.

Mustafa Kasım Jisravi: I come from Kefer Teluruk village of Harim in Idlib province of Syria. We were a happy family. When the unrest first broke out in Syria, I fixed the vineyard house within the olive garden located in the mountainous area of our village we used go in summers, and I made it suitable to live in winter conditions where we could live as a family. I have electricity, water, car. I also have a horse and two adult sons. In addition to this, I have olive, grape, pear, peach trees. When new crops grow, we bring them all to market place and sell them; my wife, on the other hand, weaves hand made mats, rugs and similar stuff that are used in bathroom and my daughter in law knits something in her spare time and bring all these to sell in the town.

ORSAM: What kind of changes did you go through when uprisings first broke out? What was the reason bringing you to Turkey?

Mustafa Kasım Jisravi: When Jaish al Hur (Free Syrian Army) started to slowly become organized and to grow, they established a base in our neighborhood. They established a tent city and a training bay in a forestry area near

the mountainous region where I lived in. One day I went down to city. The military forces stopped and took me to the police station. The commander in the station got information and asked me “if there were Jaish al Hur members around me, or not”; and I said no. They said okay, and let me go. I thought they believed in me, but to my surprise I was being followed. One evening a family came to visit us and wanted to buy the mat sacs and similar stuff we produce, they bought they needs, gave our money, drank their tea and went away. Of course, those who came were not alone, a vehicle following them pried around and went around our garden and place, and as a result they saw the base of opposition forces. They detected the place. Two days later in the evening, we saw that we had been surrounded by tanks and armored vehicles. Then the conflict began. Tanks and armored vehicles destroyed my land, trees. When we looked the other day, we saw that the beautiful forestry was totally destroyed and became plain. Some of those in the base were killed, and some of them had fled. They questioned us for hiding them and not grassing on them, but when we promised that we had been under pressure and threatened, they released us after some insulting words.

Our house, trees, car, animals were all gone. The orchards and vineyard houses in the neighborhood were all destroyed. There was no meaning to live there anymore. We fled to Turkey along with my family and rent a house. Currently, we live in Reyhanlı.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Lattuf Hamit Kinnavi abu Kamil, a Syrian who fled to Turkey and settled in tent city in Reyhanlı district of Hatay

The sons of Lattuf Hamit were initially suppressed, and then they were put in prison. Lattuf Hamit states that the local people cannot be engaged in farming anymore and that the migration will further increase due to the economic difficulties and pressure.

Lattuf Hamit Kinnavi: I am a villager coming from Raghbete village of Idlib in Syria, and I am 67 years old with 5 children. I did my best to provide education to my two sons under difficult circumstances. I am a father who provided education to my 5 children, my 2 sons and 3 daughters. My two sons are public officers. One of them is court manager in the district court, and the other one is an engineer in the transportation.

ORSAM: What did you go through in Syria? How did you decide to come to Turkey?

Lattuf Hamit Kinnavi: When Idlib and its neighborhood resisted against Bashar Assad regime, our village was included in the blacklist. All of us started to be regarded as the members of the opposition group, and we already are; but we did not stage a protest demonstration, because I am old. But people around me, my brothers and nephews take part in the actions. My sons were affected by these actions and first they were suppressed in Damascus, and then they were put in prison. They do not let us visit or talk to them, we don't even know whether they are healthy or not. My children are married and have children, they have nowhere to go, I have a simple land and it is not enough to provide an income. The people in the neighborhood cannot engage in farming due to the conflict. The crops are destroyed, or set on fire. Thus, I took my wife, daughters in law and grandchildren along with me and directly came to the border. A couple of families from our village also came along with us. We all go to tent cities, and won't come back until things get better. But I am concerned about my sons' lives.

ORSAM: Are the migrants' houses, furnitures or their stuff in shops, if there are any, are preserved?

Lattuf Hamit Kinnavi: There were people who emigrated from the neighboring villages before we fled to Turkey, and their crops and trees were all destroyed. The houses were evacuated, the old houses were set on fire, and some people moved in fancy houses. It totally turned into a country under invasion. People will further migrate from our region.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Isa Mahmoud abu Hikmet, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in Islahiye district of Gaziantep

Isa Mahmoud abu Hikmet works as agricultural product merchant. He asked his son to go over the hill after what he went through in the army, but then they were exposed to pressures as the whole family. He decided to flee to Turkey when his employees, relatives and villagers were started to be tortured.

Isa Mahmoud abu Hikmet: I come from Rifatiah village of Cisir Afrin district in Aleppo. I am 45 years old. I am a merchant, and have an educational background as agricultural technician. I frequently visit Aleppo as a part of my job. I talk to wholesalers who sell food products, receive orders from them, and then I harvest seasonal products from neighboring villages and grow crops depending on the order.

ORSAM: Did you come to Turkey due to economic difficulties and pressures?

Isa Mahmoud abu Hikmet: My elder son served his military service near the Lebanese border. They started operations against the villages and those who intended to flee to Lebanon due to the unrest. My son participated for many times, but only the alawites were armed.

“They are soldiers, we are soldiers as well, they bring us to the border and villages and make us walk in the front rank of the troop, and then the armed forces shoot at opponents, namely the members of Jaish al Hur (Free Syrian Army),” my son said. When my son told me so, I told him to flee and come. And I also told my son that they use him and people like him as bait. So, my son listened to me and fled. I hid him in my friend’s farm in the rural area. He stayed here for a long time, but I was already being followed. My house was constantly raided, and my family members were all under pressure. They took my money from my pocket and food products from my truck by force for plenty of times. I endured for my son, I put up with it; but lastly my cultivated land and my granary were set on fire, my truck was gone, as well as plenty of my equipments. However, I did not turn my son over to them. People around me including my employees, relatives, and villagers were all exposed to torture. They even reached the merchants, wholesalers in Aleppo. They started to buy less food products from me. First of all I helped my son to flee to Turkey. Then I came to Turkey along with my wife and children.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Nizam Haydar al abu Hashim, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in Reyhanlı district of Hatay

Nizam Haydar al abu Hashim’s foot is bandaged, some parts of his face is scratched and there is a plaster on his eyebrow. He got injured while fighting against the opponents, but when he saw what the regime forces did in his neighborhood, he took his family along with him and took shelter in Turkey.

Nizam Haydar: I come from Sarakib village of Idlib province in Syria. I am 30 years old, and married with 2 children. I own 10 decares of land in the village and ground water, and I plant vegetable garden. We grow seasonal vegetable, and make our living by selling them in the market place.

ORSAM: What did you go through in Syria? Can you tell us the reason why you came to Turkey?

Nizam Haydar: When the unrest broke out in Syria, they started to recruit military volunteers as well as reserve soldiers. Training units were established in somewhere near Hammadiyah neighborhood of Daraa province which is close to the Jordan borderline. We were trained to fight against the opposition, we were given the necessary instructions and we completely became a soldier in a week. My friends and I did not object as it was a national service, and we followed the orders. We fought against the opposition, some people were injured and some were killed among us. Of course, we also killed lots of opponents. We hindered them from leaking from Jordan, and we patrolled in fugitive routes to Jordan.

Meanwhile I talked to my family on the phone. I heard that our village was besieged, that everyone including young and aged people were all tortured by the Assad forces, and that the soldiers started to molest and harass women. I was injured in my unit, and we made a plan to leave our group with a couple of people from my village and to go back to our homes.

We stole a military vehicle and came close to Damascus, then we made a deal with a villager and came to our village by another vehicle. Many people were killed, women were molested, houses of some families in good shape were plundered, and people were left in poverty and misery. I was injured by the opponents as a soldier, but I had to take shelter in Turkey as Assad's soldiers injured my heart.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Muhsin Asım al Huvec abu Talat, a Syrian who fled to Turkey and currently lives in Reyhanlı district of Hatay

Muhsin Asım El Huvec, who was forced by the Ba'ath party members to grass on opponents, joined the Free Syrian Army. He had to take shelter in Turkey due to his old age and diseases.

Muhsin Asım: I am from Keferderyan village of the Idlib province in Syria. I am a retired postal officer. I am 63 years old, and have 5 children (2 sons, 3 daughters). I started my job by delivering letters and telegraph. I met lots of people in neighboring villages, towns and Idlib province. I established relationships and friendships on every subject. When I was retired, I started to sell beverages, tobacco, vegetable, fruit in a booth 2 km. away from my village on Idlib route. I own a house in my village and a car. Three of my children are public officers, and my other two children are unemployed.

ORSAM: What did you go through after the outbreak of unrest in Syria? Could you tell us about the process that brings you to Turkey?

Muhsin Asım: When the unrest broke out in Syria, the Assad regime the members of the Ba'ath party in the region asked me to collect information. As they know that I know the neighborhood quite well, they demanded me to grass on people in the opposition and to

collect information regarding which family or tribe supports whom and regarding who supports whom, on behalf of the government, the Ba'ath party.

Initially the protest actions of the opposition were not taken seriously. Jisr al Shughour, which is the closest district, has been the most popular town in the area. It is followed by Sermada, Tarib, Atma and Dana. First of all I did not take it seriously, and I didn't imagine that protest demonstrations could be staged against the Assad regime all across Syria. I told some information regarding what a couple of people and families did to the Ba'ath party members. Because I was also under pressure, and indeed I was in favor of the Assad regime in the beginning, and thought that it would be limited to a simple unrest. When the crunch came, they asked me to collect more information, and when I refused to do so they leaked the fact that I grassed on the opposition on behalf of the regime out to the opponents. They used it as a trump card to set me against the people around me and for us to fight against one another on purpose. The opponents know me, and they know under which circumstances I am; besides I am a sociable person and it is not possible that somebody comes up and simply kills me. One of the opponents came and told me about the situation, "first you worked for them, then you withdrew and now they gave us your name. Even though we know that you were forced to do so or you did it because of a momentary mistake, you need to clear your name to us," he said. I closed my workplace. I sent my wife and my younger children to Turkey, I joined the ranks of Jaish al Hur (Free Syrian Army). I cooked for them and washed their dishes. I am not strong enough to fight or talk. I got exhausted and sick. I fell sick from constantly going between forest and mountain. As a result, I had to take shelter in Turkey.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 14 August 2012.*

An Interview with Abdo Mustafa al Cebeli abu Halid who came from Syria

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid from Tirmenin village of Idlib province lost his son and relatives during the conflicts. As famine and misery will carry on for a long time, he is not planning to go back to Syria until everything is settled down.

Abdo Mustafa al Cebeli abu Halid: I live in Tirmenin village of Idlib province in Syria I am 25 years old. I am married with 5 children. I own a store where I sell agricultural implements and pesticides. I am also engaged in farming.

When the conflicts broke out, my children joined Jaish al Hur. I also provide moral and material support as much as I could. These contributions led the pro regime supporters to bear hostility against us. The houses of my relatives, as well as my house, were bombed and our properties were destroyed. One of my sons and some relatives were killed during the conflict. Despite this, we hung on till the end. When commercial and agricultural activities totally came to an end, and when everyone around us started to migrate, we had to join the caravan as well.

ORSAM: Did you witness something that you cannot forget?

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid: People who were waiting in the queue to buy bread in Idlib were targeted through barrels thrown from aircrafts. There were bombs in those barrels. The barrels were thrown especially on crowded areas. One of the barrels fell ap-

proximately 150 meters away from where I stood. Many people were killed, and many others were injured. There were no medical center to treat the injured people. The people around tried to help but most of the injured people died afterwards as nobody could treat them in a proper way. And the majority of those who survived became permanently disabled.

ORSAM: Do you want to go back to Syria?

Abdo Mustafa el Cebeli abu Halid: For the time being agricultural lands cannot be planted. There is no raw material. No seed, no fertilizer, no pesticide. Even if the war is over, famine and misery will continue for a long period of time. Therefore, I am not planning to go back to Syria until everything is settled down.

This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 15 September 2012.

An Interview with Mahmoud Naif Igadi abu Raghieb, a Syrian who fled to Turkey and stays in tent city

Mahmoud Naif Igadi abu Raghieb, who remained in between the army and the opposition, fled to Turkey as the pressure and violence increased and basic needs could not be met.

Mahmoud Naif: I live in Hamdaniya neighborhood of Aleppo in Syria. I am 47 years old, and have three children. I sell spice and winter food. My son and I run the shop together. We have a large shop. You can find all kind of spice and winter food. We sell retail, as well as wholesale.

ORSAM: Could you tell us what you experienced in Syria, and the reasons you came to Turkey?

Mahmoud Naif: The area we lived in was full of Assad forces. They started to use a building near us as their headquarter. A couple streets away was seized by the opposition forces. My shop remained in the area controlled by the Assad forces, while my house remained in the area controlled by the opposition. As the acts of violence increased, the opposition forces started to stop me from going to the area controlled by the Assad forces. On the other hand, the Assad forces gave me a rough time while returning back home. All in all, I remained in between the army and the opposition. There were manhandling, bribery, extortion, and even whistle blowing and espionage. The pro Assad supporters threatened me to take my son away from me, if I did not spy for them. I stalled them. But as they understood I would not meet their demands, firstly they destroyed my shop. They took everything. Then they took my son away from me. I couldn't find him. He is still lost. I had no income, job, earning anymore. The conflicts still continued, and our neighborhood was hit by aircrafts and tanks. Electricity water was cut off, and we could not find anything to eat. First of all we came to Idlib from Aleppo along with my family. After we stayed there for a while, we came to Turkey. My health deteriorated because of the violence I was exposed to. My treatment still continues. I lost my properties, possessions, but most importantly I lost my son. There was no meaning to stay in Syria anymore.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 15 September 2012.*

An Interview with Mustafa Ziyad al Nasiri, a Syrian who came from Syria to Reyhanlı district of Hatay

Mustafa Ziyad al Nasiri started to use basements of the buildings as shelter in Aleppo, and he had to migrate as he could not find basic necessities anymore.

Mustafa Ziyad al Nasiri: I live in Al Safa neighborhood under the administration of Aleppo in Syria. I am 53 years old. I am a banker.

ORSAM: Could you tell us what you went through in Syria, and the reasons you came to Turkey?

Mustafa Ziyad al Nasiri: Our neighborhood was constantly bombed. We started to live in a shelter. The electricity was cut, water was cut, after a while we could not meet our daily needs. We started to use ground floor and the basement as shelter, and strived to protect ourselves both from Assad forces and bombs. Nevertheless, it was not quite possible. Barrels started to be thrown by aircrafts on our neighborhood. When the barrels fell on the ground, it exploded and iron sticks and nails spread all around. It caused to destruction at

least in an area of 50 meters. Neither Israel did it to Gaza nor any other state did it to a country it invaded. Despite all these, I tried to stay at home. I had some savings. And I tried to find something to eat, even if it was difficult. However, they started to collect young people and forced them to join the army. They shot those who did not want to go with them. And they armed those who accepted to go along with them, even though they had no idea how to fight and how to use arms; and then they put them against Jaish al Hur. All in all, our children were drifted into death. Thus, I had to flee to Turkey by bringing my sons, daughters and my wife along. I might not have found the peace I searched for. But I have started to adapt myself to the area with each passing day.

ORSAM: What did you go through while coming from Aleppo to Turkey?

Mustafa Ziyad al Nasiri: Certain parts of Aleppo are destroyed. Other parts, on the other hand, are closed to public. Nobody knows what is going on over there. The set-

tlement area with the neighboring village and towns of Aleppo is about 80 100 km. Telephone lines do not work. We could not communicate with one another. We had difficulty in going out from Aleppo, but the rest was easy. Idlib and neighboring villages are seized by the opposition forces. I did not confront any problem in that area. Only there were villages that had been destroyed, people waiting on the roads, and families preparing to migrate all along the road.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 15 September 2012.*

An Interview with Nazmi Malaf abu Abdo, a Syrian who fled to Turkey and who now lives in the tent city in Kilis

Nazmi Malaf, who went from his town to Idlib due to security and economic problems, fled to Turkey with the support of opposition as his son was forced to join the army.

Nazmi Malaf abu Abdo: I live in Kırkanya under the administration of Idlib province in Syria. I am a farmer.

ORSAM: Could you tell us what you went through in Syria and the reasons you came to Turkey?

Nazmi Malaf abu Abdo: In Syria as well as certain Arab countries, if the a family has a single son, their son is not recruited into the armed services. I have three daughters and a son. When the conflicts broke out, all rules were violated. They forced my 19 year old son to join the army. I am an old man. When I had no son, we felt ourselves insecure with my three daughters and my wife. We left our home, land, and animals behind, and moved

to Idlib province. We sold our animals and opened a greengrocer. We lived in a rented house, and the shop we opened was also rented. Trade is on decline with each passing day, and the purchasing power is getting worse as well. In those circumstances, I had nothing left. During the same period, girls started to be harassed in certain places. I did not have strength to cope with them. I was beaten for several times, my daughters were manhandled. We started to be tortured, and started to live in poverty. On the other hand, I could not hear from my son. I started to give up hope. A friend of mine recommended me to migrate. But I did not know how to leave Syria and flee to Turkey. I applied to opponents. They helped me, and I could come to Turkey. We stayed in Reyhanlı for a couple of days. Then we applied and moved in the tent city in Kilis. Here we met people who knew my son. They told us that my son is alive, that he came to Turkey, and that now he is in Reyhanlı. Thus we received permission from the authorities in Kilis and came to Reyhanlı. I found my son within a couple of days. Right now we are together as a whole family, and live in the tent city in Kilis.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 15 September 2012.*

An Interview with Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil who came from Syria

Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil, who joined the opposition, fled to Turkey for the safety of his wife and children.

Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil: I come from the Jabil Elkirad village of Latakia Province in Syria. I am 41 years old with three children. I produce briquette and con-

struction materials. I attended the religious talks in line with my religious knowledge and gave speeches after work in Latakia and in my neighborhood. I always preferred performing prayer with the congregation. The Ba'ath Party and the party members do not like me, and neither do I like them.

ORSAM: Could you tell us what you went through in Syria and the reasons you came to Turkey?

Nureddin Abdo Hacı Osman abu Kamil: As one of my children is mentally retarded, I had to have my child treated. As I did not have any social security, I had to have my child treated in state hospital. I wanted my child to be treated at a young age and to be reintegrated to the society. However, none of the hospitals could treat him properly. A private hospital wanted 30 thousand dollars for the treatment. Nevertheless, it was not possible for me to earn/save such amount of money while doing my job in Syria. Thus, I left my family behind in the village and went to Lebanon and

worked for two years over there in order to save that money. I could save only around 15 thousand dollars at the end of two years. And I asked for help from the mosque congregation and benefactors to collect the rest of the required money. I gave 20 thousand dollars to the hospital that would treat my deaf mute and mentally retarded child. But they wanted 30 thousand dollars. I talked to the authorities, told about the situation. However nobody helped me, because I did not support the Ba'ath party. During the same period, an uprising broke out in Syria against the regime and the Assad family. And I took sides with the opposition. The members of the Jaish al Hur (Free Syrian Army) created a base in our area. I provided them with moral support, held meetings and preached. One night, our village and the neighboring villages started to be bombed by tanks. The houses were destroyed, people were killed. Lands, vineyards and orchards were all destroyed. We were damaged in both material and moral terms. My brother and relatives also joined the Jaish al Hur. We fought. But after a while, we could

not struggle anymore. Our wives and children became miserable. I had to bring along my wife and children and come to Turkey. My friends and I go to Syria and help our friends over there when we find a chance. My child, on the other hand, is a living dead. The only reason why he could not be treated is due to the fact that I do not support the Ba'ath Party.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 15 September 2012.*

An Interview with Mahmoud Jasim al Menef abu Sabri, who settled in Reyhanlı district of Hatay by renting a house

Coming from Idlib province of Syria, Mahmoud Jasim had to immigrate for not being able to meet their basic needs and also due to pressure and threat.

ORSAM: Could you briefly introduce yourself?

Mahmoud Jasim al Menef abu Sabri: I live in Idlib Nasara district of Syria. I am 37 years old. I have 4 children. I own a white goods and furniture store. I have many customers from villages, neighboring towns and districts.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Mahmoud Jasim al Menef abu Sabri: When the uprising broke out in Syria, my relatives and I started to help Jaish al Hur (Free Syrian Army). There are three mujahids in my family. Those who have adult son send them to fight, while those who do not have son provide moral and material support to Jaish al Hur. There are lots of people in Idlib reporting about the actions of families and shop-

keepers. The pro Assad supporters reported me and people around me. There is an airport 20 km away from Idlib. One day, aircrafts started to bomb our neighborhood. My house, the houses of my neighbors and lots of people were destroyed. The bazaar in our neighborhood was also bombed. Shops were set on fire, and lots of workplaces were destroyed. The orders coming from neighboring villages stopped. The business life came to an end. When people started to migrate, nobody bought white goods or furniture anymore. Because people had no house left to buy these furnitures, or peace to live in. There was no other shops left except for groceries and some bakeries in the city. People can benefit from electricity only 4 5 hours a day. Water is constantly cut off. The life in Idlib came to an end in every sense. My children could no more go to school due to the lack of the security of life. As our homes were destroyed, we started to take shelter in our relatives. 2 3 families lived together in many houses. Approximately 15 people lived in 3 or 4 roomed apartments. There was no choice other than immigrating due to the lack of water, food, the pressure and threat. A friend of mine and I decided to immigrate to Turkey. However, it was required to pay a price to go from Idlib to the border and to cross the border. We could pay the price and came to Turkey.

ORSAM: What are you going to do now?

Mahmoud Jasim al Menef abu Sabri: We will stay here in a rent apartment for a while. But we have no other choice other than ultimately moving into the tent city.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur, who lives in tent city in Reyhanlı district of Hatay

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur lost his both brothers during the conflict, and he had to immigrate to Turkey when they had no other option to survive.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur: I live in Tel-lece Hamlet of abuhudur Village in Aleppo. I own an olive grove and an olive oil factory. I am 45 years old and I have 6 children. I studied at Agricultural High School for two years in Aleppo, and I became Agricultural Technician. I also specialized in the field of vegetable and fruit growing, as well as greenhouse cultivation.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Hadi Abdo Kelleş abu Kaddur: Since the civil war broke out in Syria, my two brothers were martyred. After Jaish al Hur deployed in our neighborhood, I supported them by providing them with food and transportation opportunities. I created a portable bank by building up savings with humanitarians who provided necessary materials for their accommodation and who met their vital necessities in Aleppo. I delivered those aids from the members of Jaish al Hur to poor and needy people. The Syrian Army does not face and fight manly and bravely against the Jaish al Hur. After they detect us and drop bombs on our neighborhood and our base by aircrafts, they harass us by firing artillery shells. Our forces only have defense weapons. They do not have means to fight against the aircrafts and armored vehicles. Thus, Jaish al Hur has no other option but leave its location. They split into groups towards mountains and highlands. Since there is hardly any mountainous area in our region, they take shelter in caves and abandoned villages. Taking advantage of

this situation, the regular army start massacring people regardless of their being women, children, elder. They destroy everything that the local people in the area could be fed. They force people to suffer from drought, famine and misery. They force us to migrate. I left my olive grove, my vegetable planted land, home and car behind in Idlib; and then arrived in Reyhanlı district of Hatay. I settled in the tent city after I stayed here for a while.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Nuriddin Cabir Attar from Syria who lives in the tent city in Reyhanlı district of Hatay

Coming from Aleppo, Nuriddin Cabir Attar lost his home as a result of the attacks. He fled to Turkey along with other families who are in the same situation with himself.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Nuriddin Cabir Attar: I live in the Firdovs Neighborhood of Aleppo. I am retired from municipality. I am 53 years old. I have 5 children.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Nuriddin Cabir Attar: My eldest son was martyred at the age of 26. A bombshell made out of barrels was dropped on our house. Most of those who were upstairs died. People downstairs were both injured and killed. My eldest son was also killed as a result of this attack, while one of my children was injured. An attack that felt like an earth-

quake took place, and the building that we lived in was destroyed. When we let ourselves out, we saw that the buildings around us were also destroyed and everything had burned into flames. We could not save anything other than the clothes we wore and some stuff in the apartment. We set off from Aleppo to come to Turkey along with many other families. My retirement pension is 15 thousand SYP. We could only arrive in Idlib by bribing. One night, we hid in an oil grove in Idlib. There were tens of people hiding there like us. We had neither bed nor blanket to cover ourselves in the chill of night, or bread or toilet. All families shared bread, pickles, halvah they brought along among themselves. Our goal was to come to Turkey, but they said we had to wait. We suffered among olive groves for days. Fear, concern, famine, cries of my children devastated us. But we had no other option, we had to wait. A pickup truck came and transported us from Idlib to Turkey border for 10 thousand SYP per family. I paid 2 thousand SYP to go from Cilvegözü to Reyhanlı. After all, I only have 3 thousand SYP left now. I can neither rent an apartment nor feed my children. My only hope is tent cities.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Gani Lütfi Kelmo abu Reshad, who came from Syria to Reyhanlı district of Hatay

Gani Lütfi Kelmo abu Reshad took shelter in Turkey along with his wife and children when the Harim district he lived in was destroyed between the opposition and the Assad Army.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Gani Lütfi Kelmo abu Reshad: I live in Harim district of Idlib. I work in the field of plumbing and trench work. I am 45 years old. Harim is located 3 km away from Reyhanlı. Districts and villages make a living from agriculture and stockbreeding.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Gani Lütfi Kelmo abu Reshad: During the Hafez Assad period, the government distributed lands to Harim district and its villages. The locals of this area started to operate the lands they rented from the government at a low cost. The mountainous and stony areas where dry farming used to be made in the past were cleaned and the areas became suitable for irrigated farming. While lowlands were reserved for grain, cotton and seasonal vegetables, the highlands were reserved for various fruit trees and olive groves. Those who live in this area have been engaged in farming all their life. After Hafez Assad came into power, we became pro Assad supporters and we reaped the benefits. We always excluded the opponents in our area, and we even reported against them. When the civil war broke out in Syria, unrest came along in neighboring provinces and districts. Even though elders did not object, the young started to join the Jaish al Hur. The two districts called Harim and Salkin which are known as the strongholds of Bashar became anti Assad districts such as others. Those who are against Assad and those who are not started to fight against each others. While the opponents armed some of their supporters, the Assad Army armed its supporters as well. First of all, villages and hamlets were destroyed. Water systems, irrigation canals were destroyed, and agricultural equipments were set on fire. Both districts were surrounded by tanks and they started to be bombed. The bombing lasted for days and we had many losses. I ran away from

this massacre by bringing along my wife and children, and then took shelter in Turkey.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Gaddur Hashim Killi abu Aziz, who rent an apartment in Reyhanlı district of Hatay after coming from Syria to Turkey

“We are free in Turkey, but we are not in peace; we are in the depths of despair,” says Gaddur Hashim Killi abu Aziz from Hamdaniya neighborhood of Aleppo.

ORSAM: Firstly could you introduce yourself?

Gaddur Hashim Killi abu Aziz: I live in al Hamdaniya neighborhood of Aleppo. I own a place where I sell auto accessories and spare parts. I am 48 years old, and I have 6 children. I arrived in Turkey on September 25th. I rented an apartment in Reyhanlı. I am trying to bring our winter clothes and food right now.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Gaddur Hashim Killi abu Aziz: I had a large store and more to sell than other sellers of spare parts in the neighborhood. When the bombs started to be fired in barrels from air in Aleppo, many buildings were destroyed. Stores and cars went up in flames. There were ruins all around us. Nobody could no more come in or out of the area from neighboring districts, villages and cities. Shrapnel pieces hit my house as well. My house fell into ruin. We turned the basement into a shelter with two families. However, the problem of wa-

ter, electricity and food came up. People who struggled for their lives started not to buy auto accessories and spare parts anymore. Most of their cars already burned. There was no one left to buy spare parts, as many people migrated. Jaish al Hur came into our neighborhood. They created headquarters on each street and road. The Assad forces left our neighborhood, but we were bombed by aircrafts and helicopters everyday. We couldn't even fulfill the religious duties of people who died. We buried them to an empty lot or to the garden of a totally destroyed building. It is hard to believe, but some of the bodies were buried without burial robes. Some of them were buried without being bathed. Because we had no other choice. When bodies started to stink, they were buried without burial robes without any hesitation. If those who already visited Aleppo went there, they cannot recognize the city. Schools, hospitals, luxurious hotels, office blocks, mosques were destroyed, ruined. The locals of Aleppo search for materials, collect iron among rubbles by putting their lives at stake, and turned each ruin and wreck upside down to find some money. The poor tried to get warm by using destroyed furnitures, household goods as fuels or used them to earn money. Those who encountered bodies while searching for furnitures or goods covered and buried the bodies wherever they found them. We are free in Turkey now, but we are not in peace. We are in the depths of despair. The standard of living in Turkey is higher than Syria. My family does not want to live in the tent city. But I do not know how much longer we can afford to live in a rented apartment in current conditions.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Salah Ali Takraviy, who settled in Reyhanlı district of Hatay by renting an apartment

Salah Ali Takraviy, who was engaged in farming in Jabal al Akrad village of Latakia, says he won't go back to Syria before the regime changes.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Salah Ali Takraviy: I live in Jabal al Akrad village of Latakia. I am 57 years old and have 5 children. I am a farmer. I have lands inherited from my father. I grow olive, vegetable and fruit on these lands. I have a truck and a car.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Salah Ali Takraviy: There are lots of Sunni villages in the neighborhood of Latakia. Those villages became restless when the civil war broke out. They started to recruit children at the age of 16 17 who are not even at military age into the armed services by force. They forced the young to join a camp under

the pretext of military service in order to prevent them from taking part in demonstrations. Neither parents could go to camp and visit their children, not children could come to visit their parents in the village. The young people in the village are those who help peasants. It is all the young people's job to work in the field, to carry the crop to the city, and to carry the products. When the young people were inconveniently recruited into the armed services by force, we couldn't do anything and the elders had to do everything the young used to do before. On the top of it, the Assad forces set the fields and forests on fire during the crop period. Trees and gardens were damaged to a large extent. Our homes were destroyed and plundered. There were electricity and water cut offs most of the time. Life became unbearable in all aspects. Nevertheless, we decided to sit tight and carry on. However, the routes going to Latakia or Idlib were destroyed. Tight controls and inhuman attitudes as well as the fact that there was no one to sell the products deterred us. We had

crops, but those who bought from us from the neighboring villages for years could no more afford it and there was a devaluation. Under these circumstances, our economy collapsed. My two sons are in the army and I do not know where they are now. Many families and their children have been going through the same situation like us. I fled to Turkey by bringing along some stuff from home thanks to the money I earned by selling some products. I am not sure how much longer I can afford to pay rent. Ultimately, I will go to the tent city. I will not go back to Syria before the regime changes.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 10 October 2012.*

An Interview with Hadi Zekeriya al Kasimi, who came from Syria and now lives in the tent city in Islahiye district of Gaziantep

Retired worker Hadi Zekeriya al Kasimi decided to leave Syria when his village started to be bombed.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Hadi Zekeriya al Kasimi: I am from Al Rummane village of Hama in Syria. I am 60 years old. After working in a government office for many years, I was retired. I have 7 children, three sons and 4 daughters. My two daughters are married, my two sons are away from us, and my other son works as a clerk in Hama.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Hadi Zekeriya al Kasimi: I joined the Ba'ath Party in 1970s. As I was in favor of Hafez

Assad, they hired me despite the fact I was Sunni. In order to find a job either as a worker or as a clerk, you need to bribe or be a member of the party in Syria. As all of us were party members in the family, we could all find a job. After many years, the children of those who had been employed were asked to make propaganda in favor of the regime and to report against the opponents around them. Even if a pro regime supporter slandered a Sunni or an opponent, he was taken seriously and those who fell victim to slander were tortured and put in prison. When popular uprisings broke out after the Arab Spring, along with many other families, we were given missions that we had to accomplish. These were whistleblowing and bribery for the regime. Those who did not accept to do so were tortured. When we did not accept it along with my relatives, they started to put us in prison and torture us. Some of us lost our properties, some of us lost our lives, while some of us were dishonored. They could not cut the salaries of the retired people, but they fired them. They prevented them from finding another job and beggared them. When Hama and neighboring villages started to be bombed, we decided to leave Syria along with my son, my daughter in law and my grandchildren. I sold my house and field to the families in good shape, and I set off. We bribed many groups on each crossroad and arrived in the border. However, we could not get out of a scrape. Because those from where I came knew that I was an Assad supporter, they did not believe me. My family and I became isolated in an area near Idlib. We suffered from hunger, misery. After we stayed in an isolated place with no transportation or shop for three days, I stroke a bargain with a truck driver and we came to the Turkish border. I paid 500 dollars for 30 km. I made another payment on the border to enter in Turkey. Most of the armed groups started a robber gang on the ground of civil war. It is impossible to know who is opponent

and who is plunderer. You know it only when you are among them. We took shelter in tent cities when we haggardly arrived in Turkey in misery.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 15 October 2012.*

An Interview with Abdilcabbarel Asasniy abu Shaker who lives in the tent city in Islahiye district of Gaziantep

Abdilcabbarel Asasniy, a coffeehouse keeper in Aleppo, preferred coming to Turkey as he thought his family would suffer after the pressure applied on himself and his sons.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Abdilcabbarel Asasniy abu Shaker: I live in Karm al Ala Rif Aleppo, which is located on the southeast of Aleppo. I am 55 years old. I have 6 children. I am a coffeehouse keeper. One of my children is doing his military service, one of them works in railways, and others study.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Abdilcabbarel Asasniy abu Shaker: My son who has been doing his military service was put in prison in alleged malpractice. We started to be tortured. Syrian authorities black-listed my family. My son working in railways started to be applied pressure and tortured. Then he was suspended. My coffeehouse was constantly raided. My customers were threatened. Although my coffeehouse is located in

an active spot of the neighborhood and has many customers, after a while people stopped coming to my place from fear. Then we heard that military articles had been stolen from the military unit of my son, and that they had been given to Jaish al Hur. My son was put in prison as a suspect. Many soldiers are put in jail on that ground, and slandered. In main objective is to suppress, intimidate and torture Sunni people. We haven't heard from my son since then. We could not visit him. They did not let us defend him. Maybe he was killed. We have no clue. We started to take shelter along with my son fired from railways and my children who are students. As I thought that it is impossible to live in Syria and that my family and I could be hurt at any moment, I decided to flee to Turkey and live in tent cities.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 15 October 2012.*

An Interview with Mustafa Asasiye, who lives in the tent city in Islahiye district of Gaziantep

Mustafa Asasiye, who led his life as a tailor in Syria, immigrated to Turkey when his village started to be bombed and when no opportunity left to earn his life.

ORSAM: Could you introduce yourself?

Mustafa Asasiye: I am a Syrian. I live in Tedrib village of Idlib. I have three children. We have a sewing atelier in Tedrib. Besides tailoring, my wife and I also sew anything necessary for home.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Mustafa Asasiye: We were a happy and peaceful family before the civil war. The youth of the village started to get armed. I also joined them from time to time. We fought, took part in the demonstrations, and struggled as whole village. At leisure, everyone went back to their jobs to earn their life. Our village was surrounded by the regular army (Assad forces). Firstly air shelling, then random artillery shootings were launched. Jaish al Hur only have defense weapons. Therefore, everybody went back to their homes and waited for shelling to end. The blockade and shelling lasted for three days. At the end, Assad forces left us to our fate and started to withdraw from the village. Dana district and Idlib Province are the closest places to our village. Our friends over there came to help. Each house in the village was all damaged. There were lots of injured and martyrs. I lost my two brothers, and many friends. I neither have my atelier nor my house. They were all destroyed. I did not have anything left to earn my living, and there was nobody left to receive order either. When migration started in our village and in neighboring villages, unemployment problem came out. I got sick after these events. I became tongue tied, and as you can see I can hardly speak. My wife Aliye is a strong woman. She brought me and my children to the eastern border. We waited there under trees for days. We lived half hungry half full. We are a five person family. We had nothing left other than a blanket, a plastic mat and our cardigans. We got stuck in a place near the Turkey border. Then people from my hometown also became cruel. They brought us to the border in return for money. We had to spend some of our savings to come to the border. We went to Reyhanlı when we arrived in Turkey. We rent an apartment. However, we could only stay for 20 days. When we ran out of money, we applied to stay in the tent city. We are here now.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Islahiye district of Gaziantep, on 15 October 2012.*

An Interview with Lattuf Bekkar al Nesimi, who came from Syria to Turkey, rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

Retired teacher Lattuf Bekkar immigrated to Turkey when his home was destroyed during the conflicts and the living conditions became harsher.

Lattuf Bekkar al Nesimi abu Ibrahim: I am from Salkin district of Idlib in Syria. I am a retired teacher. I have 2 daughters and 2 sons.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Lattuf Bekkar al Nesimi abu Ibrahim: The civil war that broke out in Syria was not observed in our district in the first place. We lived a quiet and uneventful life for a long time. However, in the last 4 months the civil war started to spread into our district as well. When Jaish al Hur became dominant in our district, conflicts started to take place between pro regime supporters and Jaish al Hur. As many families were in favor of the Regular Army, it took a long time for Jaish al Hur to take the control of the district. During the siege, aircrafts and helicopters started to bomb houses. Water channels were destroyed. Farming in the area came to a standstill. The economy of the people regressed also due to the lack of agricultural input in the region. Families started to migrate one by one. My retirement pension is 20 Thousand Lira (approximately 500 TL in Turkey). As the life became more expensive, my retirement pension could only meet our 15 day needs. After my retirement, I had bought some livestock and I could earn my living from those.

During the bombardments, my animals perished and my house was destroyed. Above all, one of my grandchildren was killed. Since I also lost my income from my livestock, we were on the hunger threshold as the whole family. Two of my children are teachers in central Idlib. They became unable to work as Idlib was blockaded and bombed by aircrafts. Many schools were closed and the education came to a dead stop. Those who still work continue to receive their salaries. Nevertheless, when those who migrated are detected, their salaries are cut as they no longer work. My children did not leave central Idlib in fear of their salaries would be cut. So I fled to Turkey by bringing one of my daughters and my son in law along with me.

ORSAM: Are you planning to go back to Syria?

Lattuf Bekkar al Nesimi abu Ibrahim: Our house in Salkin was destroyed by those from the Regular Army. They took whatever we had. Houses we left behind to migrate are either destroyed by the pro Syrian regular army or those coming from the neighboring districts settle in those houses. Beautiful houses, on the other hand, are taken by the members of Syrian regular army. The efforts, savings are gone just like that. Even if I want to go back now, I neither have my house nor my furnitures. I can only receive my retirement pension which is my legal right. My children draw my salary and send to me. I have been going through financial problems in Turkey as well. If the conflicts persist, I will have to leave the house I rent and to move in tent city.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Cemal Abdo who rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

The goods and savings of Cemal Abdo Hashim abu Nureddin, who is engaged in food trade, were seized. When his employees were recruited into the army, he could not do his job anymore.

Cemal Abdo Hashim abu Nureddin: I am from Kefellesin Village (which is located close to the Cilvegözü border zone of Turkey) of Idlib in Syria. I am 45 years old. I have 4 children. I am engaged in retailing and wholesaling food in the customs area. My workplace is open 24 hours a day. I have 10 employees except for my children.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Cemal Abdo Hashim abu Nureddin: When the civil war broke out, I was one of the well known rich people of the district. First of all, our export routes were blocked. No export goods entered into our borders. Even if there was any, it was too expensive. The purchasing power of the people simultaneously decreased. As we could not find/sell export goods, we started to do with domestic goods. When the routes to Damascus and Aleppo also came under threat, I started to sell goods in the storages in Idlib and its neighborhood. There were conflicts all across the region, but I couldn't see it would come to this point. I thought the events were temporary and that the Army would bring peace before long. Nevertheless, one night tanks suddenly blockaded our area. Thousands of soldiers entered in villages, towns and customs area. As we thought the soldiers came to capture criminals and arms, we did not worry about it. However, this was not the case. They took away whatever they found in my storage. My safe box, my house, everything in the house etc... As all my employees were young, they were all recruited into army. As my adult son

was also recruited into the army, I was all on my own. My thousands of dollars, millions of Syrian Liras were seized. Then, I wanted to gather all my receivables. Some of them opposed to this, and said they wouldn't give; while some others said they could not afford to pay as they had been robbed like me. We had some savings and golds that my wife had hidden in the house. So that, we could flee to Turkey along with my little children. We rent a house in Reyhanlı and now we wait. I can hear neither from my son nor from my employees.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Necib Bedii Allaviy, who came from Syria and lives in Reyhanlı district of Hatay

Necib Bedii, who said he was faced with the occupying forces, not with the army, moved

in the tent city in Reyhanlı as the oppression and violence increased in the area.

Necib Bedii Allaviy abu Hasib: I live in El Rif hamlet of Taftanez town in Idlib, in Syria. I have 2 daughters and 4 sons. I am 60 years old. I am one of those who first brought TV, computer, white goods and various electronic devices in the region. My children are high school graduates, and they are tradesmen. We have a taxi, a truck, and a quite large workplace. We are a religious family which lives a quiet life and which is not in need in economic terms.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Necib Bedii Allaviy abu Hasib: Many stores I sell retail and wholesaling were closed due to the bombardment. When electricity, water, and transportation were cut, both our social and commercial life came to a stop. The company I purchased goods from is located in Aleppo. Our communication with Aleppo

is cut off. Local telephone lines did not work anymore. Mobile phones, on the other hand, were mostly cut. I could neither bring goods nor sell what I had. There are 2 kilometers between where we lived and the airport. I watch the aircrafts which take off to bomb the villages and cities. Most of the schools, workplaces, houses, mosques in our town were bombed. There were only 1000 1500 people left behind in our town with a population of approximately 20.000 people. Those who gathered their stuff together migrated along with their families. I was also damaged due to the bombs falling into the neighborhood of both my house and my workplace. We started to live like prisoners in our own country. It was as if we were faced with occupation forces, not with the army. It was not possible to object, or to claim rights. Some of our stuff were taken away from us. Large and empty houses were used as headquarters, and were destroyed. We were exposed to oppression and violence. When Jaish al Hur took the control in our district, the bombardment started to rise. Forces which could not enter in our area from by land started to kill innocent people through the attacks they carried out from the air. My children fled to Turkey before I came. Finally I couldn't stand and moved in the tent city after I arrived in Turkey. We will not go back to Syria until the war ends.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Nasif Ali Talal abu Shemseddin who came from Syria to Reyhanlı District of Hatay

The farm and livestock of Nasif Ali who is engaged in farming was damaged due to the bombardment, and he is not planning to return to Syria until things settle down.

Nasif Ali Talal abu Shemseddin: I am from Keferderyan village of Idlib in Syria. I am 62 years old. I have 7 children. One of my children is teacher in Aleppo. My other child is health technician and the other one is veterinary. My daughters are primary school graduates. All my children are married. I have a land with a cattle farm in it that is located 5 kilometers away from the village. I lived a quiet and modest life. I had 6 employees who worked as cleaner and carrier.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Nasif Ali Talal abu Shemseddin: When the civil war broke out, I had no peace and order anymore. In the first place, I preferred keeping quiet due to my responsibilities. I have a clear background. I neither have a criminal record nor did I involve in anything. I raised my children like that as well. Some people from our tribe resisted to the regime and they were blacklisted. My farm also had its share of the bombs that fell in Idlib and the neighborhood. Some of my animals perished. Some others escaped due to the fact that walls had been destroyed. I found some of the animals which escaped. However, most of them had been taken away by others. My children who lived in Aleppo were stuck in a difficult situation due to the fact that their neighborhood had been bombed. One of my sons in law was shot. Some people were stuck at their homes. They could not hear from each other for weeks. When I heard it, I wanted to gather my children and grandchildren together in Idlib. However, I could not achieve it. Some of them were afraid of losing their jobs, and some other did not want to leave their homes by saying that there was no difference between Idlib and Aleppo. My family had fallen to pieces. I had nothing left behind other than a car, a couple of animals and my house. My

only option was to migrate to Turkey. Firstly I sold my cattle, then some of my stuff. Unfortunately, I had to sell all of them at a very cheap price. I gained approximately 20 thousand dollars in cash, and thus I could come to Turkey. My children, sons in law and my grandchildren in Aleppo do not want to come to Turkey. My wife and I always think of them, but we are not planning to return to Syria until things settle down.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Ibrahim Suleiman En Nayif abu, who rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

Ibrahim Suleiman, who is a faculty member in University of Aleppo, was tortured and oppressed for having given lectures not approved by the regime.

Ibrahim Suleiman en Nayif abu Salah: I am from Maarra District of Aleppo, in Syria. I am a faculty member in the Department of Arabic Language and Literature at University of Aleppo. I am 48 years old. I have 4 children. My son is a student at University of Aleppo, and one of my daughters is Pharmacist.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Ibrahim Suleiman En Nayif abu Salah: I was a Syrian nationalist, a good citizen and an objective academician. I was objective, because I knew that leaders were temporary and the homeland was permanent. If you entrust your country to someone, you have to keep an eye on it just like you entrust your property. If you are a good observer, don't worry. You can criticize and defend as you wish on the right way. However, you cannot be informed about the course of events if you do not know anything about observation. The country you entrusted safely slowly slips away from your

hands. From this point of view, I started to give lectures against the injustices, mistakes and oppressions. I have never resorted to brute force. I have never taken part in actions. I only expressed my opinion. I have not adopted any will coming by force. Military men, administrators, ministry officials know me and people around me very well. They wanted me to change my attitude, and to give pro Assad advices. These demands even turned into oppression. I resisted, I did not do what they wanted me to do. In the first place, they only warned me. Then their attitude changed. In the dead of night, they took me away from home and brought me somewhere I did not know and tortured me. I was kept at a place which looked like a prison. I heard the screams of people around me. I saw that 40 50 people were kept captive in 16 20 m2 rooms of 4x4. They showed all those in order to intimidate me. However, I did not change my way. They resorted to various torturing methods such as bastinado, strapping etc. They told me to leave the country. Finally I left my home, family behind, and came to Turkey. I had some savings. I live in Turkey without any problem also thanks to the financial support from the people around me. Homeland means everything to me. Nevertheless, I will go back to Syria as long as cruel people continue to stay in power.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Muhsin Ali Zeki abu Farac, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Muhsin Ali Zeki abu Farac, a tradesman in Aleppo, had to migrate to Turkey when the living conditions became harsh in the city.

Muhsin Ali Zeki abu Farac: I am from Masharka neighborhood of Aleppo in Syria. I sell woman children clothes and cosmetics. I am 48 years old. I have 5 children.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Muhsin Ali Zeki abu Farac: My store is close to Emevi Mosque in grand bazaar. When the bazaar was bombed, the mosque was also bombed. Then Jaish al Hur seized the control of the area. As the air attack continued, the bazaar went to rack and ruin. All the stores in the area were destroyed and ruined. Some of them were plundered. During those bombardments, my uncle and niece were trapped in the wreckage and died.

Firstly wired telephone service was cut, then the electricity. As we could not use the mobile phones that ran out of battery, we could not communicate through them. Bazaar is closed, bakeries are closed, and groceries are closed. There is trade only in the areas where Syrian regular army seizes control. In the area where Jaish al Hur seize the control, there is no shopping opportunity. Because the area where Jaish al Hur seize control is constantly bombed. Syrian regular army dominates one third of Aleppo. In other words, trade came to a stop in two thirds of the city. The people who are locked in their homes due to the bombardment are hungry and miserable. Those who live in the areas where Bashar seizes control can meet all their needs. Our fellow citizens coming from those areas bring food and sell here. However, everything is too expensive. Everything went on the black market. My elder son is married with 2 children. When the whole family started to live on my savings, we became miserable in economic terms. We had to migrate to Turkey. We settled in the tent city. We won't return to Syria until peace is brought about here.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

Interview with Abdullah Hamid al Asasniy, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Abdullah Hamid al Asasniy abu Naci, who lives in Idlib, was taken under custody, tortured and forced to whistle blowing. He brought his father and mother along with him and came to Turkey.

Abdullah Hamid al Asasniy abu Naci: I am from Al Reshadiya, a neighborhood of Idlib province in Syria. I am 35 years old. I have a store where I sell musical instruments, mobile phones and accessories. I have 3 children.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Abdullah Hamid al Asasniy abu Naci: My elder brother joined Jaish al Hur. My brother is in Syrian regular army. My brother is a tanker. He is generally in Al Rif district of Damascus. My brother says that Syrian regular army is constantly dropping bombs on villages, hamlets and and strives to seize the control in the region. My elder brother joined the Jaish al Hur forces in Aleppo. I provide financial and moral support for my elder brother and his friends. I set a budget by gathering donation money from the businessmen around me. This budget is generally spent for families of those who fight within Jaish al Hur. Making its presence felt in Idlib at first, Jaish al Hur had to withdraw from Idlib afterwards. Currently, central Idlib is under the control of Syrian regular army. Even though I have no problem in my personal record, I was taken into custody due to the fact that whistleblow-

ers told I helped Jaish al Hur. I was tortured. I was forced to whistleblow. My house was destroyed. My store was destroyed during the bombardment. I had no goods or income left. I brought my old mom and dad along with me and came to Turkey. We cannot hear from my elder brother and brother. I will not go back to Syria until things settle down.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Hashim al Cebir abu Musto, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Hashim al Cebir abu Musto, who is pharmacist in Aleppo, says the number of immigrants will further rise in case the violent events continue.

Hashim al Cebir abu Musto: I am from Kellese neighborhood of Aleppo in Syria. I am 45 years old. I have three children. I am a pharmacist.

ORSAM: Could you tell us about your experiences in Syria and the reasons why you came to Turkey?

Hashim al Cebir abu Musto: After the events broke out, the demand for medicines used in surgeries and treatment materials also increased. Rumors regarding that I provided medicine for Jaish al Hur members who were injured in bombardment began to spread. Jaish al Hur seize control in the district where my pharmacy is located, while the Syrian regular army seize the control of the area where my house is located. The area where my pharmacy is located was firstly bombed by aircrafts. Then my family started to be harassed.

I ran out of everything I had in the pharmacy, and I had nothing left. I could not find and bring any medicine except for simple medicines. When I had nothing left to sell, I closed my pharmacy. As I was blacklisted for helping the opponents, my house started to be constantly watched by the Syrian regular army. I could not leave my house for months. My 16 year old son and 18 year old daughter went shopping together. Telephone lines were cut, and mobile phones were wiretapped. There was no chance to properly have a conversation with anyone. Lastly, I built up my courage and talked to the members of Syrian regular army. I paid a price and came to the area controlled by Jaish al Hur after leaving Idlib. I came from Idlib to Babel Hawa and arrived in Cilvegözü without any batter, and finally entered Turkey. The bombardment in Aleppo still continues. Jaish al Hur seize the control of two third of the city, while Syrian regular army seize the control of the rest. There are lots of people who want to come to Turkey. If the events continue like this, the number of migrants will further increase.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 5 November 2012.*

An Interview with Kemaleddin Mustafa abu Hamza, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Kemaleddin Mustafa abu Hamza who has a grocery store lost many members of his family. When he could no more stand the living conditions in Syria, he came to Turkey.

Kemaleddin Mustafa abu Hamza: I come from Dana district of Idlib province in Syria. I am a father with 4 children. I am 43 years old.

I have a grocery store. I have 3 brothers and 17 cousins. We are an extended family.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Kemaleddin Mustafa abu Hamza: When the civil war broke out, my relatives and brothers joined Jaish al Hur. Some of them fought in Idlib, while some of them fought in Aleppo against the Regular Army. Three people in our family were martyred. Wives and children of the martyrs were desolated. I started to support them. As the violence became more intense, our house and grocery store were destroyed. We could save some of our stuff, but most of them were buried in the wreckage. We could see those who joined Jaish al Hur once every ten days. We got information from them about what was going on, and we learned the issues we could be helpful about. First of all, I sent the orphaned children to Turkey. Currently, they stay in the tent city in Kilis. On the other hand, we settled in somewhere near Tirmenin Village. When the Army completely seized the control of Idlib, my grocery store was plundered. When someone migrated, their houses and stores were plundered by the Regular Army and by those who still lived there. Nobody had pity on others. Some people robbed not to starve, and some others started a gang and took advantage of it.

Everywhere with lights on started to be bombed. When cluster bombs started to be dropped, people were stuck in a completely difficult situation. Some people were injured on their face and hands, while some other were hospitalized. There was no hospital, school, groceries left in the neighborhood. Electricity and water was constantly cut off. In addition, when winter was about to come, I decided that we could no more live there. I

brought a family of one of my brothers along with me, and firstly we came to Atma Village of Idlib near the Turkish border. Then we crossed the border and took shelter in Turkey. While we lived in Syria in peace and abundance, we became poor and people were martyred and we had to migrate. Currently, we live in a rent squatter's house in Reyhanlı. I cannot hear anything from anyone in my family in Syria.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Mustafa Shehho Hadji Otman, who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

Although Mustafa Shehho Hadji Otman, a teacher graduated from Department of History, wanted to do his job; he had to migrate as there was no one left from his family and the local people.

Mustafa Shehho Hadji Otman: I am from Binnec district of Idlib, Syria. I am 40 years old and father of two children. I am a member of a family in good shape. I graduated from the Department of Arabic Language and History at Aleppo University, and I work as a teacher in Syria.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mustafa Shehho Hadji Otman: In Binnec, there are two armies from opposition wing which are Jaish al Hur (Free Syrian Army) and Jaish al Nasr from Free Syrian Army. These armies generally set their bases in villages and

towns of the district. Besides Binnec is also the hometown of Minister of Agriculture who was newly appointed by Bashar Assad, but he is not liked at all due to the fact that he did not react to the bombardment on his hometown. As the people in Binnec and his fellow townsmen, we hate the Minister of Agriculture due to fact that he has not resigned yet albeit he is Sunni.

Our district, which is near the military zone, military troops and airfield, is under the risk of a bombardment at any moment. Due to the cluster and barrel bombs dropped at certain hours, even the graveyards are bombed next to settlements. There are holes of 5 6 meters of depth in the graveyards where bones are scattered around. In Syria, Sunni people are tortured and massacred.

Even though some of the highways in the district are controlled by Jaish al Hur, and some others are controlled by Jaish al Nasr; they cannot be effective due to the fact that Assad forces have the air supremacy. It is so hard for them to open fire against the aircrafts and helicopters through the weapons they have.

Health service has also come to a dead stop. There are only two hospitals in our district, and the medical equipment is so insufficient that they cannot even perform a medical intervention until they take the injured to Turkey. Even if people do not die of the bombardment, they die because of the medical insufficiency in the hospital, which is full of injured people.

I lost most of my relatives. Tools and equipments of my family were all destroyed, out stores went wrack and were ruined, all our goods were wasted. The school I worked at, and the other schools in the district became completely empty due to the immigration. I could receive my salary as long as I stayed

in the district. I do not need the salary given by the government, but I had to escape from the torture and massacre in Syria like others did, as nobody was left in the district despite the fact that I preferred staying to do my job. What else could I have done?

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Vahed Lutfi al Habbaz abu Mustafa, who settled in Reyhanlı district of Hatay

When the conflicts broke out, carpenter Vahed Lutfi al Habbaz abu Mustafa firstly sent his family to Turkey; then he also came here as it became quite difficult to live in Syria.

Vahed Lutfi al Habbaz abu Mustafa: I come from Keferuruk village of Idlib in Syria. I am 43 years old, and father of 5 children. I am a carpenter and a joiner. I have an atelier with all kinds of machines and lumbers on 2 decares of land on Idlib Aleppo route. I make doors, windows, office furnitures to order for offices, houses, state institutions and organizations. I have 5 employees in my atelier.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Vahed Lutfi al Habbaz abu Mustafa: Right after the outbreak of civil war, our village was bombarded. Cluster bombs were dropped, a great number of children and women were killed. People started to emigrate from the neighboring villages and districts. This situation led to a downturn of trade. As we could not sell anything, we could not manufacture

either. Jaish al Hur seized the control of our area. When our houses were destroyed as a result of the bombardments, they built shelters. We began to stay in those shelters along with my family. My brother was killed during the conflicts. First of all I sent my family to Turkey. Then I carried on staying in Syria on my own. During the day, we stayed in woodlands, out of the village. During nights, on the other hand, we stayed anywhere we saw light. However, we had to sit by candle light. Winter almost came. There was no firewood in our neighborhood. Fuel, on the other hand, was very expensive. If the bombardment continued, more people would have to immigrate throughout winter.

We cannot even perform our prayer together with the crowd the way it used to be. Because wherever there is a crowd, that place is bombarded. Pro Assad reporters are all around. We call them "Shabiha". When a whistleblower is detected, whether he is from the public or Jaish al Hur, he is immediately executed.

There are only very old and poor people left in our village and in the neighboring villages. Everybody immigrates. I could not stay on my own any longer and I came to my family in Turkey

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Asım Nebi abu Musto, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Minibus operator Asım Nebi abu Musto could not do his job due to the immigration, and came to Turkey. He is not planning to turn back to his country until things settle down in Syria.

Asım Nebi abu Musto: I live in Sermada in Idlib, Syria. I am 46 years old, and I have 4 children. I am a minibus operator between Sermada Aleppo, and also I am a chairman of a transportation cooperative. Sermada is the first settlement in the entrance of Syria right after the Cilvegözü Border Gate. Sermada is a developed and modern town with 10 thousand population. Those who escape from the bombardment in Aleppo and the neighborhood preferred the areas close to Turkish border and Sermada as the safest place. However, as the settlements in the area cannot absorb all people coming from other regions, migration began to flow towards Turkey. Sermada and its neighborhood were also bombarded by air strikes from time to time, lots of houses were destroyed but the aforesaid area was not damaged as Aleppo and Hama.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Asım Nebi abu Musto: In the neighborhood of Sermada, Jaish al Hur (Free Syrian Army FSA) and also Jaish al Nasr and Jaish al Salafiyya (Army of Radical Islamists) set up bases and seized the control in the area. Generally single young men; those who guarantee the security and subsistence of their family by settling them in Turkey; and those who feel conscientiously and mentally comfortable join these armies. I also have my relatives and friends within Jaish al Hur and Jaish al Nasr. Sometimes I myself participate in the actions against the Assad forces. Some people, on the other hand, provide logistic and financial support.

As our minibus stop and the vehicles could no more work in Aleppo, the Transportation Cooperative was dissolved. Some people sold their vehicles, and some of us came to Turkey by our minibuses. I no more have income in Syria. As the immigration flow to Sermada increased, the number of local people decreased and I could no more work. As it

became more difficult to go to neighboring provinces, I could not transport passengers to Aleppo either. Therefore, I brought along my family and crossed the Turkish border. I am not planning to go back to Syria until things settle down in the country.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Fadıl Kasım al Cibril abu Nahsen who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

“We felt like we lived in a country under occupation,” says Fadıl Kasım al Cibril abu Nahsen who is a broker in wholesale market hall.

Fadıl Kasım al Cibril abu Nahsen: I lived in Kellese neighborhood in Aleppo, Syria. I am 37 years old, and a father of 2 children. I make my living by acting as a broker in wholesale market hall.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Fadıl Kasım al Cibril abu Nahsen: When the civil war broke out, my two brothers were both enlisted in the army by force. As families and soldiers could no longer hear from each other, I could not hear from my brothers either.

When Aleppo and the neighborhood were bombed; the wholesale market hall was one of the first places attacked due to the fact that it is located in center of the city. When the roads of the neighboring villages were blocked, we couldn’t work anymore. No vege-

table or fruit arrived in central Aleppo. However, as there was no bombardment in areas where the army seized the control, in suburbs and highways, people could set up shops in those places.

As the areas where Jaish al Hur (Free Syrian Army) seizes the control were constantly bombed, none of the shopping centers worked. Because the local people did not leave their homes and went to those areas, as they did not feel secure. In the areas where the army seizes the control, on the other hand, people went shopping in fear. Besides, the people and tradesmen can live in those areas in exchange for a certain price.

I felt like I do not live in my country, but rather in a country under occupation. Neither our children could go to school, nor our wives could go outside. We were stuck. We could barely find water, and electricity was completely cut. The bottled gas we bought was both very expensive and also went on the black market. We could buy it only at high prices and we hardly found it. However, even if we bought gas, we had neither vegetable and fruit nor food to cook. We strived to get by only with tea and food for breakfast.

In addition to such a life, we were also exhausted by fear, and thus we decided to immigrate. I packed my stuff, loaded it on my truck, and I drove through rural roads and finally arrived in Idlib with a heavy heart. Central Idlib is also under the control of Assad forces. In suburban villages, on the other hand, the Free Syrian Army seizes the control. I arrived in the border after many questions and great difficulties. I could come to Turkey after staying overnight in the border.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Mahmoud Najib Gazel, who rent an apartment in Reyhanlı district of Hatay and settled in here

Mahmoud Najib Gazel joined the Jaish al Hur, took part in the conflicts, and due to the lack of ammunition, shelter and food, he came back to Hatay where he had already brought his family.

Mahmoud Najib Gazel: I am from Taftanez in Idlib, Syria. I am 45 years old, and I have 4 children.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mahmoud Najib Gazel: Before the civil war, I worked in the Department of Agriculture in a government office, while I was engaged in farming in my own fields, and helped the farmers in the neighborhood on agriculture at my leisure.

As our hometown Taftanez is located two kilometers away from the Military airfield, it is the first place bombarded and constantly watched. During the bombardments, approximately two third of the town was completely bombed. First targets were mosques, schools, hospitals and bakeries. We were left for dead as the electricity and roads were completely cut, and we were forced to immigrate. We were an extended family, but during the bombardment at least 60 people in my family, including my brother and nephew, were killed. After the bombardment, we turned back to our houses which had gone to rack and ruin and we began to resist: During daytime we stayed under the shadow of our destroyed house, and at nights we left women and children in a place where they could hide and we went to participate in conflicts along with

other young men from the town. We caught various infectious diseases due to the problems such as dehydration, famine and lack of shelter.

The whole family was blacklisted due to the fact that young members of the family joined Jaish al Hur (Free Syrian Army) to help the Free Syrian Army.

During the conflicts, Russia made MiG fighter jets dropped Al Ankundiya (Cluster Bomb) bombs on us like Israel did. Women, children and who lived in the town, including us, were injured because of the cluster bombs.

I rented an apartment after bringing my wife and children in Reyhanlı district of Hatay, and after staying a while, my friends and I went back to Aleppo to fight against the Regular Army. They attacked through jets and brutally dropped Syrian made Barrel Bombs, filled with nails and iron pieces, on us. Wherever barrel bombs dropped, it destroyed everywhere. On the other hand, we responded through insufficient weapons to hit the afore-said jets, and we had to wait due the lack of ammunition.

As the lack of ammunition caused to the waste of our efforts, due to the insufficiency of shelter, food, and as I missed my family, I came back to Hatay. However, I will participate in conflicts when I find a chance.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Muammer Sabri al Jafari abu Nihad, who settled in Reyhanlı district of Hatay

“People who have become poor, who have martyrs in their families and who are becoming less resistant started to immigrate,” says Muammer Sabri al Jafari abu Nihad.

Muammer Sabri al Jafari abu Nihad: I am from Martmasrin district of Idlib Province, Syria. I am 65 years old. I have 8 children. We have agricultural lands and farms. We are a notable family. I have 6 sons and 2 daughters. We have various agricultural implements, houses both in our town and in our olive groves. My two sons de facto fight in Jaish al Hur. My relatives and I provide them with financial support.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Muammer Sabri al Jafari abu Nihad: When the civil war broke out, our houses were first bombed through tanks and then through jets. Our houses were all destroyed. We ended up homeless with nothing. Our agricultural lands were destroyed, oil groves were plundered. While the Regular Army dropped bombs, on the other hand robbers gave damage. While we resisted against the Regular Army, some people among us formed an organization. They deceived poor people and formed a robbery gang. They plundered state warehouses, and places with basic foodstuff. In fact they stocked oil, increased prices and then they sold it. If a person like me in a good shape is on the verge of bankruptcy, I can't imagine those with an average salary per month. Those gangs gave us more damage than the Regular Army did. We began to fight both against them and also against the army. Many people among us were killed or injured due to the internal conflict. The civil war in Syria turned into a war between well intentioned and evil minded people. People who

have become poor, who have martyrs in their families and who are becoming less resistant started to immigrate. Along with my family I also had to come to Turkey. I am not planning to go back to Syria unless things settle down.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Mus'ab al Naci abu Ibrahim, who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

Mus'ab al Naci abu Ibrahim's house is located in the area where the Regular Army seizes the control, while his store is located in the area under the control of Jaish al Hur. He had to migrate due to these difficult circumstances under the occupation.

Mus'ab al Naci abu Ibrahim: I am from Kellase neighborhood of Aleppo in Syria. I am 57 years old, and I was retired from the Municipality. I have two sons and three daughters. My daughters are married. I have 6 grandchildren. I have a store in Aleppo where I sell toys, and kitchen utensils. I have three younger brothers. One of them studies at university, while others have a clothing store in Long Bazaar. The distance between home and my store is 3 km. Therefore, I prefer minibus for transportation between home and my work place. However, since the outbreak of civil war, I have to walk due to the lack of security in the city.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mus'ab al Naci abu Ibrahim: The Bazaar is under the control of Jaish al Hur, while the

neighborhood where my house is located is under the control of the Regular Army. As the areas where the regular army seize control are not bombed, there is no harm in my house. But this is not the case in the Bazaar. Since the arrival of Jaish al Hur in Bazaar, there is a constant bombardment. They use many stores as their base. Therefore, there is neither security nor trade in Bazaar. After a while I stopped going to my store. Just like me, my brothers who also have their store in the Bazaar stopped opening their shops. On the other hand, they forced our younger brother who studied at university to enlist in the army. We do not know where he is now.

As the civil war continued, we started to go through problems due to the lack of water, electricity and food. Telephone lines did not work either. Therefore, we could hear from each other. We left Aleppo as soon as possible to get rid of these difficult circumstances. We

only took our clothes and took shelter in Tulel village in Idlib. Then we came to Reyhanlı district of Hatay.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Salahaddin al Nasiri, who rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

The printing house of Salahaddin al Nasiri was destroyed, and his equipments were burnt out. He says he is going to stay in Turkey until the problems are solved in Syria.

Salahaddin al Nasiri abu Kenan: I live in Aleppo, Syria. I have two children. I gradu-

ated from high school, and I make my living from printing business.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Salahaddin al Nasiri abu Kenan: During the civil war when Jaish al Hur (Free Syrian Army) seized the control of the area where my printing house is located, it was constantly bombarded by air. My working place in basement was entirely destroyed due to the barrel bombs. Only two families had left the building to immigrate, but others were in the building and they were either killed or severely injured during the bombardment. As I was at home, located two kilometers away from the building, during the bombardment; I saw the wreckage after the attack. My only source of income and capital was destroyed because of a barrel bomb. All of my equipments were destroyed.

There is no pitched battle in the area, the Assad forces do not fight manly tooth for tooth. Wherever Jaish al Hur is, that area is bombarded by air. So that the people are forced to immigrate, thus the aids to be provided for Jaish al Hur are prevented.

In Aleppo, where electricity and water is cut off, bakeries are bombarded, vegetable and fruit is obtained with lots of difficulties, I also went through many problems and pain like many other people in the city. Like everyone else, I brought two blankets, a carpet and a couple of stuff in my car, left home and started to look for a way out of Aleppo. First of all, I went to neighboring villages and then to Idlib. I arrived in Hatay with some savings and rent an apartment in Reyhanlı.

I had a peaceful life before, but now I am a poor refugee here. I am going to stay in Turkey until I find a way out.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 25 November 2012.*

An Interview with Muhib al Casim Hussein abu Ragib, who came from Syria to Turkey and settled in Hatay

Muhib al Casim Hussein had to migrate from Binnec district, which is located near Turkey border, when he lost his job and his house was destroyed.

Muhib al Casim Hussein abu Ragib: I migrated from Binnec district of Idlib province, Syria. I am 62 years old and I am a father of 5 children. I am retired from Municipality.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Muhib al Casim Hussein abu Ragib: After my retirement, a friend of mine Mustafa al Baqqar and I started to run a patisserie. As he is an artist and I know nothing about the job, we agreed that I would provide the capital and he would do the job; and we opened a patisserie where we sell desserts, seasoned ice cream, mulberry syrup, palm syrup etc. We sold bagels and pastry in the mornings. We earned our living like this. I have 3 married daughters and their husbands are in central Idlib. On the other hand, my two sons are carpenters and they have an atelier.

When the civil war broke out, opposition groups started to stage a revolt in our area like in everywhere else. Some groups joined the Free Syrian Army (Jaish al Hur), while some others joined Jaish al Nars. They fought against the Regular Army and they collected money. Binnec district act in unison with

opposition groups except for traitors and reporters. And the financial and moral support continued to be provided. The military airport was 3 km away from our location, and the aircrafts started to constantly take off and bomb us. The bazaar, mosque, collective settlements, bread and oil lines were all controlled and bombed by air. Many people were killed and a large number of settlements were destroyed. There are many people who could not be freed from the wreckage.

We could not open our patisserie anymore. The people migrated, purchasing power was on the decrease, and people started to fight for their living. People neither ate dessert nor drank beverage anymore. This civil war was a kind of destruction for tradesmen in every aspect. My sons also fought along with Jaish al Hur. They have been providing support for those who came from outside the city, and they still carry on fighting.

I could only receive my retirement salary, but we could no more work and our house was destroyed. I had to migrate. There is a half

hour distance between Turkish border and Binnec district which is my hometown. One night, I brought my family along with me and came to the border. After waiting for a day in the border, I arrived in Turkey. My sons did not come, but I brought along their wives and my grandchildren over here. All of us stay here in an apartment. Those who fight within Jaish al Hur in Syria receive 150 dollars in a month. My sons send their salaries to me for the household maintenance. This amount is enough for our house rent and our maintenance here. Syrians in Reyhanlı receive support from outside. Rich Arabs in Europe send units to the area, they detect the needs over here and provide food and accommodation services. I lead such a life.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Necmeddin Zuher abu Mustafa, who came from Aleppo to Turkey and settled in Hatay

A car dealer Necmeddin Zuher abu Mustafa says to new immigrants that “I would also go and fight, if I were younger”.

Necmeddin Zuher abu Mustafa: I come from Halluk neighborhood of Aleppo, Syria. I am 63 years old and father of 6 children. I am a taxi driver. I make my living by selling cars that I bring from Germany. Whomever buys a car abroad, they send me to bring it in. I used to bring those cars from Germany to Syria via Turkey in return for a certain amount of money. I do not have another job.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Necmeddin Zuher abu Mustafa: When the civil war broke out in Aleppo, car business came to a stop as well. During the bombardment my car was trapped in the wreckage along with my house, and I lost my three children. Nobody could survive in my family except for my married daughter and my two sons who live outside Aleppo. I am in a total misery. As I cannot carry out heavy work due to my age, I sell Salep Bagels in Hatay Reyhanlı. Although I earn enough to pay my rent and to lead my life, I have a big problem in terms of health as I have to stand up while working during the day. Besides, I might also have to make do with what I earn by selling only bagels from time to time, as I cannot sell salep in hot weather. Salep sales also increased as the weather got cold. Currently I make relatively good money, I earn 20 25 lira on average.

The civil war did not only take our economy away, but also it swallowed our pride. I never thought I would make my living by selling salep, as I used to earn my living by going to Eu-

rope and bringing cars to Syria. I feel embarrassed as I have become dependent on those at the age of my children.

I used to have a luxurious house and a decent life in Aleppo. Now I live in a shack in Reyhanlı. Winter is about to come and I am not prepared for winter conditions. I have neither a heating stove, nor carpet or charcoal. My biggest dream is to take a rest next to a heating stove when I come home after working outside all day long, but it does not seem possible in such an environment with such income.

I’m telling those who have recently been migrating from Aleppo: It is getting worse, and the circumstances are getting worse as well. Bombardments continue. I would also go and fight, if I were younger. I would join Jaish al Hur. Those who join those groups and fight receive 150 dollars in a month. I would prefer this option rather than living here under these circumstances, but my age is an obstacle. I have no choice other than being patient.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz, who came from Syria to Turkey and settled in Hatay

Bekkar Hamid al Cannad, who is a farmer in Syria, came to Turkey along with his wife and children, and currently he earns his living by hawking.

Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz: I come from Bergum village of Aleppo, Syria. I am 55 years old and I have 5 children, I have a small cattle farm.

As my family was in good shape, I started to work in the village with my dad without completing my studies in Aleppo. We have our land, sheep and goats, tractors, agricultural equipments and machinery, and livestock carrier.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Bekkar Hamid el Cannad abu Aziz: Our village is the most developed village in the neighborhood in terms of transformation and construction plan which is located between Aleppo and Hama, also which has an itinerary to Damascus. We had electricity, water, schools, health centers and everything. While we lived in a peaceful atmosphere, we did not have peace anymore like the rest of Syria when the civil war broke out.

When Jaish al Hur supporters and the regular army supporters divided our village into two, we started to fight, and people were killed and injured in both parties. People started to migrate. Only 20 household population remained in the village from 150 household population. When everyone immigrated, there was no more security in the village.

As our highways were closed to traffic, living in the village and raising livestock became meaningless. Besides, when my employees left the village as well, only my children and I were remained in the farm. We had hard times, we were concerned and frightened. There were burglars and gangs around us. They started to prey on us. We did not know who supported whom anymore. My agricultural equipments, and livestock were taken away from me by force. My livestock perished, and I could no more find animal feed water. Our houses were

set on fire and destroyed, and I moved to another place. I sold my livestock at a low price. Only my car and tractor remained. I brought along my wife and children and came to Turkey with as much as stuff we loaded to our car.

As the living conditions in Turkey is relatively more expensive than it was in Syria, I had to work. I opened a stall and here I sell wrap. In other words, I run a mobile kebab shop. Because the only thing I know about is sheep-herding agriculture. I do not know anything else, or have any profession other than this to make my living. One of my adult sons work in a bakery, and my other son sells vegetable on a barrow. As we have to live here, we have to endure this hardship and poverty as the price of saving our lives.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Muammer Necib Hasan abu Adil, who came from Syria to Turkey and settled in Hatay

Muammer Necib Hasan's son was badly injured by a shrapnel piece, and he became permanently disabled. When poverty, accommodation and heating problems arose, he came to Turkey.

Muammer Necib Hasan abu Adil: I migrated from Hamdaniye neighborhood of Aleppo, Syria. My workplace was located in Bebibecen neighborhood. I am a father of 3 children and I am 32 years old.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Muammer Necib Hasan abu Adil: I inherited the spice store, which I run in Aleppo, from my father. I sold all kinds of spice and coffee. When Jaish al Hur seized the control of both our neighborhood and the neighborhood where my store was located during the civil war, the Regular Army started to fire bombs into these neighborhoods by air. My 10 year old son was badly injured by a shrapnel piece when he was in bread line in front of the bakery, and he became permanently disabled. Our family was unsettled we had no more peace.

There was no one left around to whom I could sell the goods in the store, neither could I have pulled the goods out of the wreckage. Everything stayed in place. Right now, my store is locked, but the upper floors and my neighborhood are all destroyed. I do not know what is left behind, because I can by no means go there right now, because the area might be bombed at any moment. When I lost my source of income and I had no other choice, I brought my wife and my children along with me and we moved to a relative who lives near

Idlib. My relative lives in Tirmenin village in Idlib. Despite the transportation problems, poverty etc. in the village, it is a good place in terms of life security. It is not a shelled area. However, before we arrived here, the Regular Army came and took young men away to join the army. Agricultural activities and business life came to a dead stop. Villagers pick from fields and make their living by selling a vegetable called Kōmeç, and onion, lettuce, spinach they plant in their garden. They bake their bread on old style sheet iron. Due to the lack of meadow, pasture and feed, villagers cannot get benefit from their livestock as they are not fed sufficiently, so they sell their livestock to merchants. I had to come to Turkey due to poverty, accommodation and heating problems as winter is about to arrive.

I rent a shanty house in Hatay Reyhanlı. Sometimes I work as porter, farm laborer, construction worker, or whatever I find. Although I have hard times as I do not have a profession, I am striving to adapt myself into the living conditions here. Most of those coming from our region are working as well.

Those who have capital buy food products, biscuits, wafers, diapers etc. from Turkey and sell them in Syria. However, I do not have an opportunity to do so as I do not have a car and money. The civil war turned my life into a misery. I will stay here until things settled down in Syria.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan, who came from Aleppo to Turkey and settled in Hatay

Musab Lütfi Haccar, who is a teacher, says: “Many people around me whose houses were destroyed and who had to leave their stores either went to tent cities or rent an apartment and settled in Reyhanlı”.

Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan: I come from Masharka Neighborhood of Aleppo. I am 35 years old and I am a teacher. I am father of 2 children.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Musab Lütfi Haccar abu Rıdvan: When the civil war broke out, I remained neutral and carried on working as a teacher. However, when the school was closed as a result of bombardments and the arrival of Jaish al Hur in our region, I left the school and came to Turkey along with my family.

I know nothing other than my teaching profession. Due to the financial problems, I started to work as tea seller in Reyhanlı for 20

TL a day. I rent an apartment with 2 rooms and a kitchen for 250 TL, and my family and I are striving to hold on to life. Many people around me came to Turkey. Those, whose houses were destroyed and left their stores either went to tent city or rent an apartment and settled in Reyhanlı.

I cannot receive my salary. I need to get back to work as a teacher to receive my salary, but I could not return to Syria as I do not have a life security over there. I would have joined Jaish al Hur if I did not have my wife and my children. They give 150 dollar per month. It is close to my teaching salary, but my children and my wife would not be safe there. They cannot live alone here either. Therefore, I did not join Jaish al Hur. Those who do not have a job or a profession and some volunteers join Jaish al Hur. They receive a salary ranging between 150 and 200 dollars. There are not only Syrians, but also Pakistani, Afghan, Yemeni, Libyan and Palestinian people in Jaish al Hur. Some of them joined the group for Jihad, and some others joined for both Jihad and money.

I have a decent and holy profession, and I cannot practice my profession. I am far from my country, friends. I am fed up with serving tea, washing the dishes, and cleaning the place out all day long. I am depressed. But, I console myself with the fact that I am healthy, I saved my family from the bomb attacks. If I hadn't come here, we might have been trapped in the wreckage. Maybe we would have been killed by a shrapnel. I wait in patience now. I have nothing else to do.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Mustafa Hatib Abdulgafur abu Shahabeddin, who came from Idlib to Turkey and settled in Hatay

Mustafa Hatib Abdulgafur suggests that the civil war stemmed from the revolt of young generation for freedom against the oppression of the Ba'ath Regime.

Mustafa Hatib Abdulgafur abu Shahabed-din: I am 65 years old. I have 5 children and I am a retired imam.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mustafa Hatib Abdulgafur abu Shahabed-din: Nobody prevents us from performing our religion and our religious duties in Syria. However, some restrictions were imposed in lessons and khutbahs. We cannot mention the cruelty of tyrant. We cannot interpret some verses from the Qoran. We cannot talk about some issues at all.

Our children study, but they cannot take office in crucial positions within state institutions. We are always appointed to second class positions. Even current Ministers cannot

make political statements and comments, even if they are Sunni. Only Head of the State, Ba'ath Party members and Foreign Minister have the control. We have a symbolic assembly and a symbolic Council of Ministers. The same problem is observed also in Parliamentary elections, municipal elections, and mukhtar elections. Those who are not from Ba'ath cannot even become candidate.

From each district, 15 20 people go to the polls in Presidential elections. Others do not even go to the polls but when the election results are announced, voter turnout is 90%. In our system, neighborhood mukhtar or village headman are not elected but they are appointed, and they do not receive salary, nor do they have a social security. The civil war, conflict, and opposition stemmed as a result of this. No matter what your position, rank or character is, you are nothing if you are not from the Ba'ath party and if you are Sunni. The person with lowest rank gives order to the one with highest rank, he disobeys.

The old were ignorant, and they put up with it. The new generation, on the other hand,

is in the quest of a change in the changing world. What we call freedom is for that. We are free in trade, in education, in travel; but we do not have a dignity. In some regions, we are not even treated like a human being. As they do not take us seriously, we cannot give orders on important issues, but instead we receive orders. Therefore, unrest broke out among the young. Therefore, we rebelled against the regime, and we started our fight. We cannot say wrong sides of a Ba'ath Party government official to his face. Otherwise we are put in prison and nobody knows how long and where we are kept under custody. No one can defend the political prisoners and opponents, and nobody including their family can visit the aforesaid prisoners. It is not possible to know where they are either. That's why the civil war broke out. Briefly those are the reasons of migration from Syria.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Nebhan Hadji Aliyaser, who rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

Nebhan Hadji Aliyaser, who owns an electronics store, says that “people are hungry, miserable and worried about their future.”

Nebhan Hadji Aliyaser: I am from Bab town of Aleppo, Syria. I am 37 years old. I have a store where I sell white goods, home appliances and bottled gas. I am married and have two children. I graduated from primary school, and I took Arabic Religious and Quran courses. I purchase all items for my store from wholesalers in Aleppo.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went

through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Nebhan Hadji Aliyaser: After the civil war broke out, transportation to our area came to a stop. We could neither bring any goods from outside, nor sell the goods in the store. Due to the fact that Syrian pound (SYP) lost its value and that people started migrate from the neighborhood, trade came to a halt. As bottled gas went on the black market, we could no more work as dealers. Also, due to the constant power blackout and as people could no more live in their homes in peace, electronic items were not used anymore. Everything came to a dead stop in our area.

Our town was bombed, settlements, mosques and most of the stores were all destroyed. People stay mostly in villages and hamlets out of the town. The Regular Army and the related forces intruded in our homes and took away money, jewelery and whatever they found precious, and stole from people. Women were harassed. Some people, rich families were forced to pay money. Top it all off, they paid a price in certain days to live in their homeland.

There was almost no education, no properly working government office, and no state order anymore. The farmers in the neighborhood could not harvest their crops. There was no one to collect olives during the harvest season, none of the crops were harvested and they were all ruined when the harvest season was over. The local people were hungry, miserable and worried about their future. There are thousands of people who want to come to Turkey, but they cannot come as they do not want to leave their homes and properties behind.

I left everything behind including my electronics store and my home behind and came

to Turkey. And you cannot find what you leave behind due to the robbery, they steal whatever they find. Some people make their living only by stealing things. Because they cannot do anything else. Relatives and friends do no more have a pity on each other, and everybody has become preoccupied with their own troubles. We lost the power of solidarity, our willpower and our homes.

In Turkey, I work in random jobs; I load charcoal cement on transportation vehicles, I do whatever I find as a daily job and pay my rent and look after my children.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Kaddur Hashim abu Ibrahim, who rent an apartment and settled in Reyhanlı district of Hatay

Kaddur Hashim abu Ibrahim supported and provided financial assistance for Jaish al Hur, and thus he was blacklisted. He came to Turkey along with his wife as he was sought as a fugitive.

Kaddur Hashim abu Ibrahim: I am from Akrebat village, Idlib province. I am engaged in livestock farming. I am 55 years old and father of 5 children. My two children have college degrees, and it is thanks to my shepherding and stockbreeding. However, I could not provide them with a good job. Those who graduated from the same school and department were assigned to high positions as they were from Baath Party, but my sons are only a regular civil servants. They are still in Syria and I do not reveal their identities to prevent any possible damage to them. My other son, on the other hand, is engaged in trade in Idlib.

My two daughters are married, and one of them migrated to Turkey with her husband months ago, while my other daughter is still in Idlib.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Kaddur Hashim abu Ibrahim: Like all people who are oppressed, we took sides with the opposition group as well. Our house was destroyed, my animals all perished, I was despised and assaulted; but I have never changed my view. Also my children live like a refugee as if they are not a Syrian citizen. While they work as civil servants under those who are less educated than themselves, others work in top positions. There is no equality, no justice. Therefore we are filled with hate, and we oppose.

The families I know who suffered like me joined the Jaish al Hur for this reason. Therefore, those who have means started to fight. I provided Jaish al Hur with financial support, I opened up my house to a couple of people for a while, and I shared my bread with them. The Regular Army knows that I help those people, so I was blacklisted by the army. And also my relatives. Including my family and people around me, all of us lost our properties and everything.

I brought my wife along with me and we came to Turkey. But my children, my grandchildren are still in Syria. I have a pickup truck, I buy food products and blankets and bring them to Syria. And I sell those in rural areas.

Those in Syria live in poverty and misery as factories do not work anymore. The production came to a halt due to the constant black-out and the lack of oil. However, they main-

tain their lives through products brought from Turkey. The Regular Army still keeps the control of the center of Idlib. Only the neighboring villages and towns of Idlib are controlled by Jaish al Hur. We cannot even go to our province, our city. There is no possibility to buy our needs. There is no security of life and property. They put us in prison the moment they catch us. Thousands of people like me are escapees.

Winter has arrived, and people still live there without any heating stove, and they do not have almost anything to eat. We lived in an order where suppression is at maximum level, and that's why people migrate. People will continue to migrate as long as the system does not change.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Suheyl Mahmoud abu Riyad, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Suheyl Mahmoud abu Riyad, who is an employee in a hotel, lost his brother during a bombardment. And he brought along his family and came to Turkey.

Suheyl Mahmoud abu Riyad: I am from Masharka neighborhood of Aleppo, Syria. I used to work in a three star hotel in the Bab el Farac neighborhood of Aleppo. I am 30 years old. I am married and father of 2 children. I graduated from high school in Aleppo. After military service, I found a job and started to work in a hotel. We are a poor family, my father and my brothers work in wholesale market hall. Some family members, on the other hand, repair shoes and work in similar jobs.

As the hotel is located in the center of Aleppo and I have been working here for a long time, I talk to people from various nations. I speak Turkish and English at a basic level. But I know Arabic language and literature very well, and besides I am good at preparing appetizers and have an expertise in hotel and tourism sector.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Suheyl Mahmoud abu Riyad: I had a peaceful life, and a house of mine; but my family had hard times when the civil war broke out, and our neighborhood was bombed. One of my brothers was killed, and I had to look after my 3 half orphan nephews and my brother's wife.

I was determined not to leave Aleppo no matter what happens. As the bombardments became more frequent, and more and more people were killed, I had to leave my country as there was no trade income anymore, and I changed my mind and decided to come to Turkey. I brought my family, my widow brother's wife and my half orphan nephews and we all came to Turkey. As my father and all my other brothers had come to Turkey months ago, they had already settled in the tent city in Kilis. But I rent an apartment in Reyhanlı as I could not get used to the idea of staying in tent city.

I drove to Turkey in my old model Skoda car. I carry Syrians, loads etc. sometimes within the city and sometimes from the city to villages. I gave my telephone number to all Syrians, and they call me when there is a need to carry things, and thus I make my living in Turkey. I cannot go back to Syria until things settle down in Syria. I hope we have the freedom you have here, because what matters is to live in freedom.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Zekeriya Haman al Shemmari abu Hamza, who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

Zekeriya Haman, who has an olive oil factory, says that we will stay in Turkey until peace and security is brought about in Syria.

Zekeriya Haman al Shemmari abu Hamza: I come from El Rif district of Salkin village, Idlib. I am 47 years old. I am a farmer, and I have olive trees and a factory of olive oil. I have 5 children. I received religious education.

During the Hafez Assad period, the government distributed lands to the people, and I also benefited from the land reform. I planted olive trees on the land I received from the government, and I started to engage in olive farming by also renting lands from those in the neighborhood who are not in a good shape. In due course, I expanded my lands and I owned an olive oil factory. When my sons grew older, we maintained this job as a family in our area. I have a car, tractor, and a pickup truck for transportation, and I have my employees.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Zekeriya Haman al Shemmari abu Hamza: When the civil war broke out, our district was divided into two parts: Pro Assad supporters and opposition. Pro Assad supporters claim that they benefited from the land reform in the past, and that they make their living thanks

to these lands despite the fact that these are state lands. The new generation, on the other hand, opposes as they prefer a more modern life against the oppression and maltreatment. When the government forced them to fight against the opposition and to report them everything, it turned into a conflict because as there are both pro Assad supporters and opponents within a family, they realized they had to report each other. They would either do that, or their lands would be taken away from them, and given to pro Assad supporters. They fought against each others for a long time, but they could not reach an agreement in their districts.

On one hand, Jaish al Hur members started to attack pro Assad supporters, and on the other hand pro Assad supporters started to attack the opposition forces. We were caught between two fires. Our lands were destroyed slow by slow, as well as our houses.

Both due to the lack of order among ourselves and we were targeted by the government, we decided to migrate, and many people in our district migrated. We had means to come to Turkey with our family, and we did so. Only a member of our family was injured, but nobody was martyred in our family. In Reyhanlı, children and I buy food products and a variety of products, load them to our pickup truck and carry them to Syria through the border and we maintain our life like this. We will stay in Turkey until things settle down and peace is brought to Syria.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 6 December 2012.*

An Interview with Velid Mohammad Zeydan, who came from Idlib Province of Syria to Turkey and has been receiving treatment in Hatay

Velid Mohammad Zeydan was persecuted and injured a lot. Thus, he came to Turkey for treatment.

Velid Mohammad Zeydan: I am from Idlib province of Syria. I am 62 years old. I engage in trade.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Velid Mohammad Zeydan: When the civil war broke out, all neighborhoods were bombed by jets. Our shop was plundered, and our animals were taken away from us. Everyone around me immigrated to survive. My married children along with my grandchildren came to Turkey, but I stayed in Syria. I was prevented from engaging in trade. I was restricted. I was manhandled and insulted wherever I went. But still, I did not migrate on purpose. "I will die in Syria," I said. I was beaten to within an inch of my life. Ultimately I took to my bed. My relatives said I needed a medical intervention, and forced me to go to Turkey. When I came here, I found my children. I received treatment. However, many of the injuries I already had could not be treated.

A couple of days later this interview was carried out, Velid Mohammad Zeydan's son tells; "We immediately had my father treated. But he passed away in Hatay Reyhanlı on 24.12.2012. My father's wish was to live and die in Syria. However, he passed away in Turkey. We will take his corpse to Syria after completing necessary legal procedures."

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Semi Necib Abdullah abu Hikmet, who came from Aleppo Syria to settle in Reyhanlı district of Hatay

After the outbreak of the civil war, outfitter Semi Necib Abdullah's shop and home were destroyed. Then he came to Turkey and began to send food and ready to wear products to Syria.

Semi Necib Abdullah abu Hikmet: I come from Ayn al Tel neighborhood of Aleppo, Syria. I am 58 years old. I am father of 4 children. I am an outfitter. With my two sons and 16 employees, we sell both underwear and outerwear products to Jordan, Saudi Arabia, Qatar and Kuwait. When the civil war broke out, trade routes were blocked and demands were declined. First, the chances of export to foreign market, then in domestic market were lost. I started to dismiss my employees. Fabrics, accessories I had bought for manufacturing remained unsold. My capital of millions of SYP was of no use anymore.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Semi Necib Abdullah abu Hikmet: The trade center where my shop is located was bombed. My neighborhood was invaded. When everywhere was destroyed, everybody started to leave. I started to struggle for my life, left Aleppo and came to Turkey. I had some savings. In addition, I asked for financial help from the businessmen I know in the Middle East. I opened a shop in Reyhanlı, and started export food and ready to wear products to Syria. Those who live in Hatay Reyhanlı and export goods to Syria apply share based trade. They go to rural areas, villages or less damaged towns and warehouse the goods over there. They make sale depending on the

needs of the area. The major problem is the devaluation of SYP, and the rising cash flow problem of the people. While the price of a shirt ranged between 300 to 500 SYP before, it is currently 1000 SYP. While the price of a coat ranged between 750 to 1000 SYP in the past, now it is 3000 SYP. Wood burning stove is demanded most. Because fuel is currently on the black market in Syria. The people try to get warm by burning chocks, sacks etc.

I set up a business in Turkey where I came as a refugee, and started to earn my living. In fact, I also provided job opportunities to Syrians who came here to struggle for their lives like me.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Mahmoud Idris al Selim abu Ibrahim, who came from Idlib province of Syria and came to Turkey to settle in Hatay

Mahmoud Idris al Salim, who is a farmer, lost his son during the conflicts. He decided to migrate for safety of his life, economic problems, and also due to the pressure caused by the war.

Mahmoud Idris al Selim abu Ibrahim: I am from Kefellesin Village of Idlib, Syria. I am 62 years old. I have 2 wives, and I am father of 11 children. The ages of my children range between 15 to 28. I have 8 sons. My 5 children are married. I have 12 grandchildren. We have lands in our village. We grow olive, grape, fig. Our sole source of income is agriculture and stockbreeding.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mahmoud Idris al Selim abu Ibrahim:

When the civil war broke out, my 26 year old son joined Jaish al Hur. During the conflicts, my son was martyred. He has two sons. After his death, the whole family started to feel more uneasy about the situation. Our olive groves, orchard were damaged. We could not harvest our crops. We were damaged to a large extent in economic terms. There was no meadow left to graze our animals. Blackout, food shortage etc. We could not find anything to eat. I wanted to sell my field and my livestock. However, there was no one left to buy them as everybody migrated, lands could not be cultivated, and due to the lack of meadow to graze livestock. I sold my livestock at low prices to butchers. We decided to migrate for safety of our lives, economic problems, and also due to the pressure caused by the war. We arrived in Reyhanlı and rent a house. As the whole family, we settled in this four room house with garden. We took a pick up truck while coming here. We both meet our own needs and also transport to the border or city center through this pick up truck. During the olive season, we worked in the fields in Reyhanlı. We planted onion, and pruned trees. Women in our family bake bread and sell them to the Syrians in the neighborhood. We are in contact with those come from and go to Syria. We hear that our furniture and goods at our home we left behind are all plundered. We were damaged in both financial and emotional terms. What I worry about most is the fact that my grandchildren cannot carry on their education.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Naif Abdo Zahir abu Ekrem, who came from Syria to Reyhanlı district of Hatay

Naif Abdo Zahir abu Ekrem, who lived in Hama Syria, went through all kinds of difficulties and came to Turkey.

Naif Abdo Zahir abu Ekrem: I am from Al Rif district of Hama in Syria.

ORSAM: Could you tell us about the reason you came to Turkey and the process of your arrival in the country?

Naif Abdo Zahir abu Ekrem: Two of my 6 children and one of my grandchildren were killed. Then I brought along my daughters, my daughter in law and my grandchildren, and we came to Turkey. We got on a truck, took some stuff and food, and set off. The distance between Hama and Turkey border is 130 km. Hundreds of people in our district were killed as a result of bomb attacks. So tens of thousands of people migrated like we did. There were many negative factors like the lack of oil, and rough roads. There is no means of transport on highways. Village roads are used for transportation. Besides, there are also gangs and thieves in some areas where Jaish al Hur is not present. They question those who pass by the route and take away their extra belongings. They do not let people go for a long time. They hold them for hours. Many injured people are treated primitively on the roads. Some of them cannot be treated even through primitive ways. One cannot live in an area of bombardment. But in the process between leaving the area and arriving in the border, you can also be killed. People who are injured die of either blood loss, or diseases. When jets detect a crowded group on the road, they start to drop bombs. Artillery shells are fired from a distance. Artillery shells stop in 20 kilometers distance away from the Turkey border because the area is controlled by Jaish al Hur. Even though the entire rural area of Idlib is saved, there are still Assad forces in the city center. We could not feed children with any-

thing other than dry bread and cheese on the road. We had neither time nor place where we could be safe.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Numan al Hashim abu Ibrahim, who came from Aleppo Syria to Turkey and settled in Hatay

Retired worker Numan al Hashim abu Ibrahim rent an apartment with those who came from Syria settled in Reyhanlı like himself, and he works in daily jobs.

Numan al Hashim abu Ibrahim: I am from Hamdaniya Neighborhood of Aleppo. I am 53 years old. I am father of 5 children. I am a retired municipal worker. My elder son has been serving his military service in Tartus, Syria. We cannot hear from him for three months.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Numan al Hashim abu Ibrahim: Our house was damaged due to the barrel bombs dropped on our neighborhood during the civil war. Despite the fact that many walls were damaged, we kept on living in the house. The pension of a retired municipal worker is 20 thousand SYP (approximately 400 TL). When the economy collapsed in Syria, all prices increased. While a bag of bread used to cost 25 SYP (8 loaves of bread in a bag), now it is 150 SYP. In the given circumstances, we had to make do with 8 loaves of bread for 2-3 days as an entire family. We lived half hungry. It was also the same in

vegetable prices. We could not eat any fruit. There was a blackout in general. Bottled gas was in black market. When winter was about to come, we decided to set up a fuel stove but the price of fuel increased from 40 SYP to 200 SYP. Then I tried to convince my wife to come to Turkey along with our children. However, my wife said she would not go anywhere before our son in military service comes back. So I came to Turkey by leaving my wife and children behind. My wife has been receiving my retirement pension by proxy, and struggling to survive. I rent an apartment with some Syrians. I work in daily jobs; sometimes I work as a porter, sometimes as an agricultural worker, and sometimes I sell things I brought from Syria. (Second hand household items, and even clothes brought from Syria are now sold in Hatay. As some people in Syria do not have any source of income anymore, they break into vacant houses and take whatever they find.) The civil war and winter conditions forced most people to steal. There is no production and besides there is a constant devaluation. The number of thieves is going to further increase.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Naci Hassun al Kasravi, who came from Idlib Province of Syria to Turkey and settled in Hatay

“We hope that the current regime topples as soon as possible,” says Naci Hassun El Kasravi who is a farmer.

Naci Hassun al Kasravi: I am from Kille Village of Idlib Province in Syria. I am 55 years old. I am a father with 6 children. I have been engaged in farming for years. I have a tractor,

pick up truck, and all kinds of land vehicles. When people started to migrate, I took over their lands. They told me to plant their lands and they would accept no matter what I give as a profit during the harvest season. My two adult sons and I ploughed lands and started to plant grains. However, helicopters hovered over us and they opened harassing fire on us. Our own army prevented us from farming in our own country, and also they prevented us from ploughing uncultivated lands, and producing food. Fear on the one hand, and the lack of oil to run vehicles on the other hand, we could not plant the lands.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Naci Hassun al Kasravi: My children were scared. We baked bread on a wood fire, and generated electricity through generators. When oil and fuel was on black market, we had to come to Turkey by bringing only our personal belongings with us. We are farmers. There is no job we can do here. Some landowners employed us for a couple of days. However, the daily wage was not enough to fulfill our needs. As 13 people; my children, my daughters in law, my grandchildren and I live in a 4 room apartment. New year has arrived but we could not set up a stove yet. There is no carpet, rug on the floor. We furnished the apartment with thin and old blankets. Even though we light electric stove from time to time, we cannot always use it as electricity is expensive in Turkey. We work as laborers in various jobs. We started to make second hand sales. However, we cannot make much profit as there are many people do it. Sometimes my children and I cross the border and go to Syria. We bring our stuff from home. We take things that we need from the vacant houses. When there is a crowd in the

morning, bombardment starts immediately. We can only cross the border during the night in dark. We do not have enough food, or any winter clothes. We hope that the current regime topples as soon as possible. Otherwise we will die of starvation and misery like all other poor and homeless Syrians.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Nevvaf Muhsin al Seyyid, who came from Aleppo Syria to Turkey and settled in Hatay

Nevvaf Muhsin al Seyyid, who is a senior at Faculty of Law, migrated to Turkey with his family due to harder living conditions and lack of life safety.

Nevvaf Muhsin al Seyyid: I am from Kellese Neighborhood of Aleppo in Syria. I am single. I am a senior student in Faculty of Law at University of Aleppo.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Nevvaf Muhsin al Seyyid: I am a member of an anti regime group at University. Most of my friends were killed. As I thought that my family was in danger, I brought along my parents, my two sisters and my nephew, and we came to Turkey. My father opened a stall in Hatay and he sells wraps. And I work as a porter. Otherwise I work in coal packaging job. As long as the regime goes on like this, it is not possible for me to go back to Syria. In fact, I am even afraid of some Syrians in Turkey. Following the outbreak of the civil war, I

took part in many demonstrations. Some of my friends are lost, and even their families do not know where they are. When Aleppo was attacked by jets and cluster bombs, I witnessed many people were buried in the wreckage. There was no hospital to carry the injured people, nor any medical intervention to treat them. People treated the injured through primitive methods. During the day it was not possible to do anything with bodies, we could bury them only at night. While being persecuted by our own army and our citizens, Aleppo turned into an invaded city. On one hand destroyed houses, fires, scent of gas and gunpowder; and on the other hand gangs of thieves robbing destroyed houses and shops. Some days we longed for a hot plate of food and even for bread. It was not possible for us to change our clothes. There was no water to clean ourselves. Neither any washing machine, detergent, nor soap. We stank. Under these circumstances, it was not possible to stay at home in Aleppo. The only option was to migrate to Turkey.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Shakir al Zammar Tillavi abu Shahab, who came from Aleppo Syria to Turkey and settled in Hatay

Running a grocery store, Shakir al Zammar Tillavi abu Shahab hopes to go back to Syria if the civil war comes to an end by the end of winter.

Shakir al Zammar Tillavi abu Shahab: I am from Muarra town of Aleppo in Syria. I am 55 years old. I have 4 children. I run a grocery store.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Shakir al Zammar Tillavi abu Shahab: I came from Idlib to Reyhanlı six months ago. My married son was injured during the civil war. He cannot work due to his injuries. His 3 children and my 3 children live in a house with no heater. We can barely pay the rent of the house we live in. I work in fields, harvest olives, plant onion, and work as porter. Sometimes we cannot find a hot plate of food or even bread. Money I earn is by no means enough for all of us. I had some saving while coming from Syria. I am about to run out of it as well. Children who are not fed enough and cannot find a warm house will become miserable during the winter. In our country, the poor are left for hunger and misery. Nobody provide food, coal, gas aid for anyone. My house in Syria was bombed. My grocery store was plundered. I have no property, assets now. I had never worked under hard conditions, but here I have to.

As Syrians, we do not have mercy on each other. We hear that some benevolent people send various food products, blankets and heater to Reyhanlı. Many Syrians received them, but many families like us did not even hear about these aids. Families like us suffered due to the random distribution of aids. If distributors had checked each neighborhood and houses and detected poor Syrians, I could have benefited from those aids as well. Everyone helps to those from their own village. Sometimes, even those who are not in need might benefit from those aids.

Our neighbors provided us with some clothes. Sometimes people give us fruit and vegetable that are left at the end of the open market in the neighborhood. However, I can barely pay

the monthly rent, gas and electricity bills. I hope the civil war ends and we can go back to our country by the end of winter.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Khaddur Hadji Nouri al Kad, who came from Idlib Province of Syria to Turkey and settled in Hatay

Khaddur Hadji Nouri al Kad ran a coffehouse in town of Sermada near the Turkey border. When the tanks were deployed in customs area and the neighborhood was bombed, the coffehouse was destroyed.

Khaddur Hadji Nouri al Kad: I am from town of Sermada in Idlib Province, Syria. I am 41 years old. I am a father of 3 children.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Khaddur Hadji Nouri al Kad: Town of Sermada is the nearest location to Turkey border. I ran a coffehouse there for years. It was a stamping ground of truck drivers. Those who waited for their turn in the queue in customs while coming from Turkey and returning to Turkey left their vehicles and stayed with me. Some people waited for days. So I made many friends from Hatay. When the civil war broke out, there was no job opportunities left in the town of Sermada. When tanks were deployed in the customs area and the area was bombed, my coffehouse was destroyed as well. Neither trucks came, nor did I have any place left to serve them. As a family, we passed through wire fences and we settled in Reyhanlı. Some

driver friends rent a house for me and helped me. But as the number of Syrians coming to Reyhanlı increased, cord was cut. I opened a shop in Reyhanlı. I sell sandwiches, hummus and wraps. I pay 500 TL for the rent. Other expenses cost at least 600 TL. At least 1500 TL is needed for monthly expenses including electricity, water, gas bills. However, I cannot earn this amount of money. My child studies at 7th grade in primary school. In Syria, the primary education is 8 years. A school was opened in Reyhanlı. The fee for service is 20 TL. But I cannot even pay it.

My house in Syria was invaded. Like many other houses, it was destroyed and plundered. Beforehand, we could bring cheap bread and food products from Syria, but we cannot provide them anymore. Trade and production in Syria came to a stop. My relatives stocked up on flour and wheat. However, now it is a bigger crime to sell wheat than selling drug in Syria. People can neither find a mill to make flour nor can they sell their wheat.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Mahmoud al Bereci al Vihebi, who settled in Reyhanlı district of Hatay

“Even those who waited in bread line were bombed,” says Mahmoud al Bereci al Vihebi engaged in food trade.

Mahmoud al Bereci al Vihebi: I am from Keferdeyan village of Idlib Province, Syria. I am 47 years old. I am a tradesman, a merchant.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went

through during the civil war and the reasons why you came to Turkey?

Mahmoud al Bereci al Vihebi: I used to trade on various kinds of food products, all kinds of grains, and olive in my hometown. I have a storage and a sales office in Idlib Province. I have a storage in the village as well. I purchased the products grown by villagers, stock up on these products, gathered them in the storage in Idlib and distributed them across Syria. When Jaish al Hur seized the control in our area, the trade routes with other districts of Syria were closed. Some of the stock products needed to be sold/consumed in time, but it did not happen. On the other hand, some products needed to be applied pesticides and aired, but there was no means to do so either. My employees migrated due to the bombardments.

One of my children deserted the army as a result of persecutions during his military service, and he fled to Turkey. And I came to Turkey along with my family for fear as well. I have been in Turkey for 3 months. When I asked those who came here afterwards, I heard that my house and storage had been plundered. There are stock crop grain in lots of areas in the region, but there is no mill. I quietly cross the border. I have been trying to buy a flour mill from Turkey, grind flour, and to sell bread to the people in Syria.

When even those who wait in bread lines in the city are bombed, people flee to rural areas controlled by Jaish al Hur. However, there is no stove in rural areas either. The people bake their own bread at home on furnace floor. I will provide the people with bread at a low price. Although baking bread currently cost more than it did in the past as a result of the devaluation of SYP, it is my job to do it as a citizen. Many people help me on this. We have to take this risk to meet the nourishment need of the people.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay, on 27 December 2012.*

An Interview with Adil Suleiman al Kallawi abu Ahmed who came from Syria to stay in Hatay Reyhanlı

As a result of the bombing attack during a demonstration, retired Adil Suleiman al Kallawi abu Ahmed lost his son. He says he is not planning to go back to Syria even if the regimes changes.

ORSAM: Could you briefly tell us about yourself?

Adil Suleiman al Kallawi abu Ahmed: I was retired from Aleppo Foundations. I am 63 years old. I had two daughters and a son. My son was killed during the bombardment, and we migrated from Aleppo to Turkey along with my widow daughter in law and my three grandchildren.

ORSAM: Could you tell us about your experiences during the civil war in Syria, and the reasons that bring you to Turkey?

Adil Suleiman al Kallawi abu Ahmed: My son Ahmed was graduated from University of Aleppo, Department of Arabic Language and Literature. His graduate friends from the same department were assigned to high positions as they took sides with Ba'ath, the power. While they received high salaries and were provided with good opportunities, none of my children or any children in my family took office due to the fact that I do not support Ba'ath and people in my family are against the regime. My son was a university graduate. But still, he opened a stall and worked in a vegetable market. He was constantly under pressure

while working. When the civil war broke out, he had to join Jaish al Hur and started to fight along with them, stage demonstrations and take part in actions. During a demonstration, he was shot and killed in Aleppo. Some of my relatives, neighbors and friends went to Lebanon, and some others to Jordan. And I came to Turkey. We cannot hear from each other. Everybody is struggling for their life.

I rented an apartment in Reyhanlı, Hatay. My children, daughter in law, and I live in a two room apartment. A Syrian opened a restaurant here. I work as a cleaning worker there. My daily wage is 20 liras. I also bring leftovers, vegetable fruit from the restaurant to home. I also received aids from various aid societies. For now, I can meet the needs at home. My house in Aleppo was destroyed as a result of the bombardment. I am planning to stay in Turkey for a long time as I do not have a roof over my head in Syria anymore even if the regime changes.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Bashir Nazmi al Hamdo who came from Syria to stay in Hatay Reyhanlı

Bashir Nazmi al Hamdo, who worked as a carrier, says that his life in Syria is over.

ORSAM: First of all, could you tell us about yourself?

Bashir Nazmi al Hamdo: I am from Murattıl al Numan town of Idlib, Syria. I am 48 years old, and father of two children. I work as a carrier from Syria to Jordan. I make my living as a truck owner and driver for years.

ORSAM: What did you go through during the civil war in Syria, and how did you come to Turkey?

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

Bashir Nazmi al Hamdo: Our town was suddenly besieged and started to be bombed. 17 people among my neighbors and friends were killed and I do not know how many people were wounded. There was no criminal, terrorist or traitors among us. Our only fault was the fact that we were not Sunni, and we were attacked for nothing. My house was partially destroyed. My family and I escaped unharmed, but my neighbors were not as luck as we were. This bombardment took place on 30 December. The distance between our town and the border is approximately 60 kilometers. I suffered a lot until I arrived in the border. I had some savings, and we loaded our belongings to pickup truck, and my son took the pickup truck while I took the car and we set off to come to Turkey. There were some search and barricades on the way to Turkey. When we arrived in the border region, some groups started to search us. They unloaded our foodstuff from the car, and they took some of our stuff. We rented an apartment when we arrived in Turkey, but we did have anything left. I had 120 thousand SYP left in my pocket. I bought a couple of furniture and now I have money only for a month. My son and I work as carrier dolmush drivers, me in my car and my son in pickup truck. When necessary, we carry things to the border region and sometimes to Syria.

Some relatives of every Syrian in Turkey are left behind in Syria. As they have no income or anything left to eat back in Syria, we deliver what they need through the aid of some philanthropists or in return for money for their life. There are thousands of people who want to migrate but cannot. They cannot migrate due to transportation problem and poverty. Life in Syria is over.

An Interview with Dervish Talib al Hasawi abu Mahir who came from Syria to stay in Hatay Reyhanlı

34 year old Dervish Talib al Hasawi abu Mahir, who had to migrate from al Rif district of Muarra, Idlib province of Syria, graduated from the University of Aleppo, Department of Literature. He is a father of two children and a high school teacher.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war, and what brought you to Turkey?

Dervish Talib al Hasawi abu Mahir: My father is a poor peasant who owns a couple of small cattle and 8 decares of land. And I have two sisters. He made great sacrifices for my education. We had a peaceful life.

Muarre district is an area where Jaish al Hur and al Nasr units are found. When the voluntary units called SUVVAR arrived in our district after the escalation of civil war, the conflict grew worse. As a person who lived in poverty and fought against the regime for years, I quit my job and joined the warrior group. When I left my job, also my salary was cut, the area we lived in was bombed, our house was destroyed and we lost everything we had including our animals. I sent my old parents, my wife and children to Turkey. My family has been in Turkey for 4 months, and I arrived here in new year.

I both fought and struggled to meet all kind of needs of my friends including food and clothing. I carried many injured to the border

and then I turned back to my unit. Those who fought in Jaish al Hur received monthly salary. And I sent my salary to my family. I made do with a food packet they gave us and stayed with friends in hut like places. We surrounded the the airport in Taftanaz for several times, and they repelled us. We did not have much chance as it was a flat terrain. Each time some of us were injured or martyred. Our weapons were not enough to defeat the armored unit, we were not provided with strong weapons and sometimes we even ran out of missiles. Most of the time, we only ate once a day. We could rest, take a shower, and change our clothes only once a month. As we lived in hard conditions, most of our friends were depressed, they were fed up, exhausted and some of them left their units. They deserted. Even though it was possible to alternately go to rear areas and rest for a while, there were problems such as lack of water, electricity, shelter and food in those areas. We had no difference from those who were in the front line. Because the neighboring villages, settlements were still bombed... Wherever they saw a light, or any sign of people living in a house, they bombarded the area.

Eventually I could not stand anymore and came to Turkey. I do whatever I find as a job. I worked as a porter, I loaded goods of Syrians on vehicles and sold them in Syria. We bring some goods with commercial profit to Turkey and sell them here. After passing the winter in Turkey, I will go back to fight if things do not get any better.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Macid Salman al Zuhrevi, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Macid Salman al Zuhrevi defines Aleppo as the city of “poverty and misery”. He says it is not possible for him to go back to Aleppo under the current circumstances.

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Macid Salman al Zuhrevi: I live in Aleppo, Syria. I am 55 years old. I have 3 children. I used to sell wedding dress, and evening gowns in Aleppo grand bazaar. In addition, I had an atelier and 30 employees in the neighborhood. I had my employees tailor these dresses and marketed them to the Middle East countries. I received orders from all Arab countries.

ORSAM: Could you tell us about your life in Syria before the civil war, your experiences during the civil war and what brought you to Turkey?

Macid Salman al Zuhrevi: Due to the fact that trade in Syria came to a stop, that there was no means left to export and nobody in the Middle East countries came to Aleppo anymore led to a stop in my work and my employees left. And I made my living by selling what I had left in the store. I came to Turkey to save my life along with my wife and my children by leaving everything behind due to the fact that the grand bazaar was bombed in the past few months and my store was damaged.

I asked people I know who came from Syria to Turkey after I did, and learned that there was nothing left of my store or anything inside. Those who take advantage of the civil war stole everything. They break into stores and houses, and Aleppo turned into a city of those who plunder everywhere.

It has been a month since we arrived in Turkey, but I still think of Aleppo. Currently Aleppo is a city where garbage heaps almost reached the size of a mountain, everywhere

stinks, there is almost a constant blackout, and sometimes electricity is provided for certain neighborhoods only for a couple of hours. It is now a city where nobody from the neighboring villages and towns do not come anymore, and where people can't even afford to buy a bread. A city which is full of destroyed stores and houses, and where people struggle for their lives in hunger and misery, and where a sack of flour, a bottle of oil, vegetable is longed for, and barely afforded. Under these circumstances, I cannot go back to Aleppo.

I am planning to open a store in Reyhanlı, Hatay, and carry on doing my job here. I talk to friends abroad on the phone and I expect some financial aid, loan from them. If they send me money, I will carry on my business life here. If they don't, I am thinking of doing something through my own means. Currently I have no job, but I can stand on my own feet.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Muhyiddin Kermo al Cebeli abu Tariq, who came from Syria to Turkey to settle in Reyhanlı district of Hatay

Muhyiddin Kermo al Cebeli abu Tariq tells us about how they left everything behind due to the bombardment and plunder in Syria and came to Turkey.

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Muhyiddin Kermo al Cebeli abu Tariq: I am from Muarra Rif district of Idlib Province, Syria. I have 2 children. I brought along my wife, daughter, son in law and two grandchildren, and came to Hatay. People and our lands were damaged due to the random bombardments and plunders in our district. There was no end of the torture people were exposed to. Therefore, I had to leave everything behind and come here.

ORSAM: Could you tell us about what you went through during the civil war?

Muhyiddin Kermo al Cebeli abu Tariq: My nephew was killed during the explosion in the dormitory where university students stayed in Aleppo on 15 January 2013. He was a senior student in the Department of Agricultural Engineering. I heard it through someone I knew from Aleppo on the phone. There was an annual exam in the Faculty of Engineering at University of Aleppo on that very day. As Aleppo is located in a central position, the exam was organized at the University where the army seized the area. All students from the neighboring provinces and districts came to stay in the dormitory of the University the night before the exam day. After a certain hour, all the inner and external doors of the dormitory were locked. Nobody knows the exact number of students who stayed at the dormitory at that night, but faculty members inside know it. When students as well as the supervisors and observers from abroad Aleppo were in the dorm, an aircraft dropped barrel bombs on the building where both students and some officials stayed in. At the end of the bombardment, hundreds of people were killed and hundreds of others were injured. It is alleged that it was a pogrom. The future Agricultural Engineers, Civil Engineers and Architects were all killed.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Musa Saleh al Hassaviy abu Haled who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Musa Saleh al Hassaviy abu Haled, who is a farmer, came to Turkey due to the lack of raw material to do agriculture. He says they lost their hope for the future when the civil war broke out.

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Musa Saleh al Hassaviy abu Haled: I am from Salkin district of Idlib Province, Syria. I am 46 years old. I am a father of 3 children. I am a farmer. We live together with my old parents and my handicapped sister.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, what you went through during the civil war, and what brought you to Turkey?

Musa Saleh al Hassaviy abu Haled: Our lands, orchards, and whatever we had were all damaged during the civil war. There was no hope for our future either because we did not have raw material, fuel, electricity to do agriculture. We could not do agriculture. Sakin turned into a place where everywhere was destroyed, set on fire and roads were damaged.

On the one hand the army, and on the other hand Jaish al Hur destroyed a great number of houses as a result of the conflicts. Lots of people were killed. Peasants, who were completely innocents, were damaged most. People were tortured, beaten and killed. Fields were set on fire, crops were destroyed. They were completely innocent. They did not know the reason they were tortured. There was no authority to put an end to this torture and massacre, or to complain.

I suffered a lot as well. I had a responsibility for my family, and they could not stand to those circumstances in Syria anymore. We only took our clothes and came to Turkey. We live in a village called Harran in Reyhanlı district of Hatay. I work for a farmer here. Many people coming from various parts of Syria were settled in this village. Syrians, who know farming, work as onion and olive collectors.

Most of us do neither have heating stoves at home, nor blankets. Sometimes aid organizations provide Syrians with aid. However, only those who live in central Reyhanlı receive the aid provided. By the time we hear about the aid, it is already distributed among those who live there and we cannot receive them.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Necmi Ali Kiro abu Mahfuz who came from Syria to stay in Hatay Reyhanlı

53 year old Necmi Ali Kiro, who migrated from Al Rif district in Harim from Idlib Province in Syria, is a farmer and a father of 5 children.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, and what you went through during the civil war?

Necmi Ali Kiro abu Mahfuz: I had 20 decares of land in Harim, and my children and I made our living by planting vegetable on this land. This year we planted broad bean, onion, peppermint, pepperweed and parsley. I used to sell them to restaurants, butchers and to the people in bazaar in Salkin and Ser-made districts. Beforehand, we did not even have life safety while harvesting the crops, but when Jaish al Hur seized control in our area and we found the opportunity to treat our water thanks to the centrifugal machine and to provide electricity through generators, we could both do farming and also were provided with water and power. Thus, we could meet our basic needs but due to the decrease of purchase power of the people and the fact that only a few people remained in the area,

farmers brought their products to Turkey through vehicles or sometimes on their back to sell them in Turkey.

One of my children is at his military age, but I did not send him and he is still in Jaish al Hur. He took part in besieging Taftanaz Airport which is located near our area. And the other family members are in Turkey. We go to Syria and come back to Turkey in every two days, and we harvest whatever we grow in our field. It is problematic to come and go, but we do not have a job and income.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Omar Asım al Hadravi abu Ridwan who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Omar Asım al Hadravi abu Ridwan, who made his living by selling kitchen utensils, came to Turkey after his store was bombed. He says that Syria is now in a total mess, and it will not get any better for a long time.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, and what you went through during the civil war?

Omar Asım al Hadravi abu Ridwan: I am from Al Afa Neighborhood of Aleppo, Syria. I am 45 years old, and a father of 3 children. I had a store where I sold kitchen utensils. Rich people and high level officials came to my store for shopping. Violent conflicts broke out after August 2012 in Aleppo. After the civil war broke out, all the rich people in Aleppo started to leave the city. The bazaar was bombed. When the opposition seized

the control of bazaar and its neighborhood, customers no more came to shop. I closed the shop. Everything remained inside. I brought along my children and came to Turkey. Since then, I have gone to Aleppo twice. Most of the stores were plundered and destroyed. I started to search for my shop among the piles of stone and concrete. It was partially destroyed, and some of my stuff were plundered. I wanted to take what remained of it, but I did not have any means to carry them. Vehicles could no more come even near our bazaar.

I opened a shop in Turkey. I rented vehicles, and hired drivers. I am in good shape. I rented a clean and a nice house. I send flour, sugar, biscuits, diapers, baby food and milk powder to Idlib and Aleppo through Kilis and Cilveg-özü. Due to devaluation of SYP, the purchasing power of the people has decreased. I make a little profit. I aim to help those who have no job, and who cannot migrate here. Both drivers living in Syria and I earn money. In Syria, there are families living in misery and hunger, and expecting flour, bread, bulghur, rice. Syria is currently destroyed, and it will take long years to restore it.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Taha Allavi al Hüseyin abu Nazmi, who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Taha Allavi al Hüseyin, who migrated from Karm al Cebel Rif district of Hama province in Syria, says that transportation in Hama has come to a stop and the roads were destroyed and that there is no safety in the area.

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Taha Allavi al Hüseyin abu Nazmi: I am from Karm al Cebel Rif district of Hama province in Syria. I am 65 years old. I have 6 children and 3 grandchildren. When I lived in Syria, I worked as a long distance dolmush driver. I had an automobile station and 8 vehicles.

ORSAM: Could you tell us about your life before the civil war in Syria, and what you went through during the civil war?

I have been an automobile driver for years, and I have been all across Syria. My sons also earn their living as drivers. When the civil war broke out, one of the first provinces being bombed was Hama. It is a place which had been bombed and which witnessed death also in the old times. After bombardments, urban roads and streets were so much damaged that they were all closed to traffic. When everywhere was full of barricades and under control, we could not work. When nobody came to Hama from other areas, the transportation sector came to a dead stop. There was no safety on highways either. In addition, many people were stranded due to the fuel oil problem, and they had to live with the worry of being shot. Afterwards, works came to a dead stop for security reasons. Jets, helicopters and sharpshooters in the city attacked our people many times. Many vehicles were attacked along with the passengers inside, and so many people were killed. I had 8 vehicles, and lost two of them. When the civil war broke out, I sold 4 of them. And my son and I use the two other vehicles left for our own needs.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Jamal Nasser al Sarhani abu Kamil who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Owner of a touristic restaurant, Jamal Nasser al Sarhani says that “in such an environment where everybody fights for his/her own life, there was no more helping each other or humanitarian emotions and people started to hide even a piece of dry bread”.

ORSAM: Could you tell us about yourself in brief?

Jamal Nasser al Sarhani abu Kamil: I lived in Masharka neighborhood of Aleppo, Syria. I am 52 years old. I owned a touristic restaurant.

ORSAM: Could you tell us about your life in Syria before the civil war, your experiences during the civil war and what brought you to Turkey?

Jamal Nasser al Sarhani abu Kamil: I had a large restaurant in the neighborhood of Citadel of Aleppo, and it was known as the most luxurious restaurant and narghile café of the neighborhood. I served in this sector with my 6 employees for years. Before the outbreak of the civil war, it was a popular place where the jet set of Aleppo came. It was popular with all kinds of Arab and Middle East dishes, kebab and a variety of appetizers. Like other areas in the region, this neighborhood was also bombed following the outbreak of the civil war, highways were blocked, electricity and water was cut, so I had to leave my restaurant.

People had no chance to hang out with other people anymore, and besides they did not have time or could not afford to go to a restaurant or narghile café either. Many rich people migrated, and only poor and low income people did not leave the region. The infrastructure of Aleppo was completely destroyed due to bombardments, nobody came from neighboring provinces to Aleppo, there was no such thing as a trade life anymore, no

vegetable, fruit, or even dry food could be brought to Aleppo. In such an environment, nobody came to my restaurant and people could not even live in their homes anymore.

I witnessed some bombardments, houses were destroyed, stores were damaged and plundered. In such an environment where everybody fights for his/her own life, there was no more helping each other or humanitarian emotions and people started to hide even a piece of dry bread. Those who had flour, rice or any other food product at home did not give them to anyone else. On cold days, hundreds of families lived a prison life in ruins without heater, under blankets.

I had to migrate to get rid of such an environment, and I am still in Turkey. I have no job here, but I will work if I can find a job.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Vasfi Hussein al Bagari abu Nahsen who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Vasfi Hussein al Bagari, who sold spare parts and agricultural irrigation equipments, states that; “Some people in our area do not migrate, put up with pressure, problems, pains; some of them cannot leave their properties; some others cannot risk their salaries and income by leaving to migrate”.

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Vasfi Hussein al Bagari abu Nahsen: I lived in Al Bab district of Aleppo, Syria. I am 47 years old, and a father of 3 children. I sold tyre, spare parts and agricultural irrigation equipments.

ORSAM: Could you tell us about your life in Syria before the civil war, your experiences during the civil war and what brought you to Turkey?

Vasfi Hussein al Bagari abu Nahsen: I had a very nice house in the district, and I had bought it for 7 million SYP back then (it equals to more than 200 thousand TL). It was a house with a large garden. I also owned my shop with a storage full of equipments. It was a decorated retail sale shop. My son and I had a regular and a peaceful life. I stood on my own feet. I sold spare parts for all kind of vehicles, as well as all kind of pipes, generators etc. to be used in agricultural irrigation, and also I had a good capital.

When the civil war broke out, people stopped cultivating, and I could no more sell anything when migration started as well. When farmers who used to pay me each harvesting period lost their sources of income, I could not earn anything either. Money lost its value. Although those who migrated were financially damaged, at least they got rid of pressure and torture. Those who could not migrate continued to live in difficulty. Even though I had not migrated in the first place, my brother and relatives migrated, so I suffered loneliness and unease. After a certain point, we could not hear from each other with my relatives. A bombardment took place, and those invader groups took whatever we had away, water was cut, our wheat stocks declined, we couldn't find anything to eat with our bread we baked at home. The young people I know were killed in conflicts, and most of the families who have not left Syria are in sorrow and misery.

I could not live in such an environment, and thus I also migrated like other people around. Some people in our area do not migrate, put up with pressure, problems, pains; some of

them cannot leave their properties; some others cannot risk their salaries and income by leaving to migrate. Children of some people work and study in Aleppo, Damascus and many other districts of Syria. When families of those people migrate, they cannot be heard from and their children suffer.

Currently, I live in a rent apartment, and I have no idea what happened to my luxurious house where I used to live back in Syria. Even though I am safe here in Turkey, I have neither peace nor am I happy.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Hashim Necmeddin al Salahi abu Zeldan who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

Hashim Necmeddin al Salahi, who used to sell wholesale food products, migrated to Turkey along with his children when the trade life was over, he had no more source of income or life safety in Syria.

Hashim Necmeddin al Salahi abu Zeldan: I am from Sarakeb town of Idlib province in Syria. I am a 51 year old tradesman, and a father of four children

ORSAM: How was your life in Syria? What brought you to Turkey?

Hashim Necmeddin al Salahi abu Zeldan: I sell wholesale food products in Syria. In general, in addition to all dry food products, I also buy olives of those having oliveyards in the region. I give the olive oil cans to villagers, and they deliver them back to me with olive oil after harvesting. Then, I used to send them

to tradesmen I know in Aleppo Idlib Hama and Damascus. I had a good income. When the civil war broke out, farmers had to migrate without harvesting olives. Most of the trees which were not harvested were invaded by others. Most of the trees were uprooted to be used as firewoods. Due to blackout and lack of fuel, local people started to uproot all kinds of trees. Now people use firewood both to get warm and also to cook. I sold everything I had in my shop. I had nothing left, and I had to close the shop as I could no more receive new crops. As the trade life came to a deadlock, I lost my source of income and we no more had a life safety, I brought along my children and we migrated to Turkey.

We join our forces with a couple other people who are still in good shape, and we provide the poor in Syria and those, who came to stay in Reyhanlı district of Hatay, with all kind of support. We distributed food products, blankets and some clothes to our citizens. Many families do not have a heater in the middle of winter. I regularly go to Syria. There is no regular army in rural areas of Idlib province. Military troops of Bashar Assad seized the control in city center and in the area between Damascus and Aleppo. Highways, roads, streets are all closed to traffic. There are barricades, burnt cars, piles of stones and ruins, checkpoints everywhere. It is the same in central Aleppo. All roads are closed to traffic. Despite winter, everywhere stinks, and no living thing can live in such an environment when it gets warmer in forthcoming months. Those who do not die of attacks during conflicts will die of stinks, disease etc later on. There are even bodies not buried, in the wreckage.

Some families do not know where their relatives are. Siblings are all in different places with their children and families. Everybody strives for his/her own life. Nobody knows who migrated where.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Hurshid Jabir al Salahi who came from Syria to stay in Reyhanlı district of Hatay

Hurshid Jabir al Salahi sent his wife, children, parents and siblings to Turkey, and he stayed in Syria to join Jaish al Hur to fight.

ORSAM: Could you tell us about yourself in brief?

Hurshid Jabir al Salahi: I am from Taftanaz town of Idlib province in Syria. I am 32 years old, married and a father of two children.

ORSAM: How did the civil war in Syria affect you and your family? What brought you to Turkey?

Hurshid Jabir al Salahi: When the civil war broke out, I sent my wife, children, parents and siblings to Turkey, and I stayed in Syria to join Jaish al Hur to fight. I was ready in all conflicts in Idlib province. We killed many troops. We destroyed a large number of tanks and seized many military articles. Taftanaz district is a settlement with a population of 15 thousand people. The distance between the district and the airport is 2 kilometers. It is also the area which is bombed most among other districts and towns in Syria. We have at least 150 martyrs in our district. Hundreds of houses, mosques, shops etc. were all destroyed during bombardments.

We surrounded the airport for a couple of times, but we could not somehow seize the control due to the lack of military equipment. We made planes and helicopters crash. But they were all by chance, we did not have

a proper means to measure the distance. We shot jets by random cross fires, we did not have much chance to hit the target. There are some 400 thousand Mujahids in our region. But most of them are not trained, just volunteers. There are also Iraqi, Yemeni, Libyan and Palestinian people among us. In order to prevent all clothing, food aid and shelter to be provided for us by the villagers, these areas are bombarded due to our presence. As we do not have any place to take a rest or anything to eat while fighting, we get exhausted and have to split into groups and had some rest in far places.

Most of migrations are caused by the presence of Jaish al Hur in this area and the bombardments to prevent aid to be delivered to us. Roads were blocked to suppress us, to suppress people, certain points were bombed and our agricultural fields and crops were all set on fire. Trees were uprooted to prevent us from taking advantage of them.

I was wounded, but it is not serious. We have a medical team, as well as medical equipments. But we do not have a hospital with beds in the area. We turned either a large house, a warehouse, or a tent into a hospital. Through the support of Turkey, a hospital was opened in Syria Babel Hava, which is located near Cilvegözü border gate. Turkish authorities came to attend the opening, and it turned out to be a nice hospital; but I do not think there is not enough medical device and equipments to operate seriously wounded with the capacity to provide service for those who live in tent cities and the neighboring villages.

As Mujahids, we are provided with financial aid, and our families in Turkey are provided with food aid, as well as clothes. They are also provided with financial aid at certain point. I came to Turkey to have some rest for a while.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

An Interview with Mahmoud al Ibrahim Nasiri who came from Syria to Turkey and settled in Reyhanlı district of Hatay

Aleppo origin carpenter Mahmoud al Ibrahim Nasiri says, "There are people who stay near Turkish border; but they were in need of electricity, water, food. If it goes on like this, they will have to migrate due to insufficiency of food and misery".

ORSAM: Could you tell us about yourself?

Mahmoud al Ibrahim Nasiri: I lived in Aziziye neighborhood in Aleppo, Syria. I am 25 years old, and I am a carpenter. I lived with my old parents and four sisters.

ORSAM: Could you tell us about your life in Syria before the civil war, your experiences during the civil war and what brought you to Turkey?

Mahmoud al Ibrahim Nasiri: I could not live in Aleppo anymore, my mother is a housewife, and my father is retired. My father's retirement pension is 20 thousand SYP (it equals to some 400 TL). My father opened a shop for me, and I had just finished my military service. I made armchair, couch, office equipments in the carpenter shop. I had a good job and income, my sisters did not work. Like other people in Aleppo, my shop and the neighborhood were also attacked during the bombardment, and our home was also partially destroyed. In addition to hunger and misery, diseases also broke out.

As a 7 membered family, we rented a house in Reyhanlı district of Hatay. I found a job relat-

ed to my job. My daily wage is 20 TL, and we have to pay 600 TL for the rent. The monthly expense of a 7 member family is at least 1500 TL, and I borrowed money from some Syrian fellows. Currently, we cannot receive my father's retirement pension as my father cannot go to Syria. Going back to Aleppo is the same with committing suicide. There are agricultural labors in Reyhanlı, women go to work in fields but my family members have never worked in the field. It is necessary to be used to work in the field to be able to work in the open in winter from 07.00 until 15.30, but we had to. They went to work but they could hardly make through the day, and at the end of the day, they were told not to come to work the following day as they were not experienced. It is January now, and we still do not have a heater at home, or sufficient number of blankets. We try to get warm through a small bottled gas in a cold apartment.

I went to Aleppo without letting my family know, and I saw that there was nothing left at our home and also any neighbor around.

The neighborhood was completely abandoned, everywhere stank, there was a black-out, no water, namely there is nothing else other than smoke and wreckages. Syria is totally destroyed, and Aleppo is unrecognizable. Troops, tanks and gangs of thieves are all around, there is no family left and trade life has come to a deadlock.

I stopped by a village in Idlib province, and I saw that those who stayed near Turkish border had problems for not having an access to electricity, water, flour and bread. Nobody can find vegetable or fruit anymore, everybody has tea, sugar, food for breakfast in their stock, but they can hardly make it through this season. If it goes on like this, they will have to migrate due to insufficiency of food and misery.

** This interview was made by Feyyat Özyazar in Reyhanlı district of Hatay on 15 January 2013.*

ORSAM REPORTS

ORSAM Report No: 1 March 2009 The Struggle Against Piracy: The Somalia Case and Turkey's Position (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 11 February 2010 The Forgotten Turks: Turkmen of Lebanon (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Report No: 20 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 4 October 2010 Current Situation in Kyrgyzstan, the Reasons of Change in Government and Short Term Foresights (Tr)	ORSAM Report No: 29 February 2011 Tunisia, Popular Revolution and Turkey's Experience (Tr)
ORSAM Report No: 2 April 2009 60 Years of Alliance: NATO and Turkey (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 12 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 2 February 2010 Russian Perspective: The Influ- ence of the Factor of Iraq on Turkey's Middle East Policies (1990-2008) (Tr - Rus)	ORSAM Report No: 21 November 2010 Away From Iraq: Post 2003 Iraqi Migration to Neighboring Coun- tries and to Turkey (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 30 February 2011 Property Disagreements in Kirkuk: A Study Based on the Field Search (Tr)
ORSAM Report No: 3 May 2009 Iraq's Pivotal Point: Talafar (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 13 February 2010 7 March 2010 Irak Seçimleri Öncesi Şii Kökenli Parti ve Seç- menlerin Politik Davranışlarının Analizi (Tr)	ORSAM Report No: 22 January 2011 Turkey-Yemen Relations and the Perception of Turkey in Yemen (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Report No: 31 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 7 March 2011 The Developments in Afghanistan and Pakistan and Their Effects on International Security (Tr)
ORSAM Report No: 4 July 2009 2009 Lübnan Seçimleri: Ka- zananlar, Kaybedenler ve Türkiye (Tr)	ORSAM Report No: 14 February 2010 Seçim Öncesi Irak'ta Siyasal Du- rum ve Seçime İlişkin Beklentiler (Tr)	ORSAM Report No: 23 January 2011 Is the Qatar-Iraq-Turkey-Europe Natural Gas Pipeline Project Feasible? (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 32 March 2011 Shiite Opposition Question in Saudi Arabia and Its Impacts (Tr)
ORSAM Report No: 5 August 2009 Turkey-Lebanon Relations: Perceptions of Turkey Among the Religious and Sectarian Factions in Lebanon (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 15 March 2010 Orsam Heyetinin 7 March 2010 Irak Seçimlerine İlişkin Gözlem Raporu (Tr)	ORSAM Report No: 24 January 2011 The State of Kuwait: Relations with Turkey, War and Peace and the Al-Sabah Government in Between (Tr)	ORSAM Report No: 33 March 2011 Turkmen Existence in Iraq (Tr)
ORSAM Report No: 6 November 2009 The Tuzhurmatu Turkmen: A Success Story (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Report No: 16 April 2010 Sultanate of Oman: An Arab State Between Tradition and Modernity in the Arabian Peninsula (Tr)	ORSAM Report No: 25 January 2011 Embargo on Iran by the Security Council in Legal and Political Aspects (Tr)	ORSAM Report No: 34 March 2011 Turkmen Press in Iraq (Tr - Ar)
ORSAM Report No: 7 November 2009 The Forgotten Turkmen Land: Diyala (Tr - Eng - Ar)	ORSAM Report No: 17 April 2010 Evaluation of Iraqi Parliamentary Elections of March 7, 2010 and the New Political Equation (Tr)	ORSAM Report No: 26 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 5 February 2011 The Recent Developments in Kyrgyzstan: Past, Present and Future (Tr - Rus)	ORSAM Report No: 35 March 2011 Current Situation and Important Political Developments in Iraq (Tr)
ORSAM Report No: 8 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 1 December 2009 Abkhazia for the Integration of the Black Sea (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 18 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 3 May 2010 Turkish-Russian Relations: From Neighborhood to Strategic Co- operation (Tr - Rus)	ORSAM Report No: 27 February 2011 The Steps of the Egyptian Revo- lution: Is That the End of an Era? (Tr)	ORSAM Report No: 36 ORSAM Water Research Pro- gramme Report No: 1 March 2011 Eu's Water Framework Directive Implementation in Turkey: The Draft National Implementation Plan (Eng)
ORSAM Report No: 9 January 2010 The Yemen Issue: A Step Toward Regional War? (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 19 September 2010 Turkmen Migration Towards Turkey and Turkmen Population in Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 28 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 6 February 2011 The Limits of Power in Distrain- ing on Ships by a Coast State on the International Law of the Sea -Georgia's Distraining on the Ships Navigating Around the Black Sea- (Tr)	ORSAM Report No: 37 March 2011 Popular Revolt in Tunisia and Its Aftermath (Tr)
ORSAM Report No: 10 January 2010 Civil War in Yemen: The Power Struggle, Regional Influences and Relations With Turkey (Tr - Eng)			ORSAM Report No: 38 March 2011 Libyan War, International Inter- vention and Turkey (Tr)

ORSAM Report No: 39 March 2011 From Past to Present Libya (Tr)	ORSAM Report No: 48 May 2011 Orsam Interviews - 1 Iraqi Arabs, Minorities & Academics - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 57 June 2011 Reflections Of 12 June 2011 Turkey Parliamentary Elections in the Middle Eastern Countries (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 67 August 2011 Somalia: A Nation's Peril and Turkey's Humanitarian Aid (Tr)
ORSAM Report No: 40 ORSAM Water Research Programme Report No: 2 March 2011 Climate Change From a Security Perspective and Its Effects on Middle East (Tr)	ORSAM Report No: 49 May 2011 Orsam Interviews - 2 Iraqi Turkmen - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 58 July 2011 Reflections of 12 June 2011 Turkey Parliamentary Elections in the Middle East Through Cartoons (Tr)	ORSAM Report No: 68 September 2011 The Operaton Against Osama Bin Laden and Its Reflections in Cartoons (Tr)
ORSAM Report No: 41 March 2011 Understanding Iraq Through Cartoons - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 50 May 2011 ORSAM Interviews - 3 Iraqi Kurdish Officials, Academics & Journalists - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 59 July 2011 Understanding Iraq Through Cartoons - 2 (Tr)	ORSAM Report No: 69 September 2011 Understanding Iraq Through Cartoons - 4 (Tr)
ORSAM Report No: 42 ORSAM Water Research Programme Report No: 3 April 2011 Hydropolitical History of Nile River Basin and Recent Developments (Tr)	ORSAM Report No: 51 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 8 May 2011 The 75th Anniversary of Montreux Convention Regarding the Regime of Turkish Straits (In the Framework of the Changing Geopolitics of the Black Sea) (Tr)	ORSAM Report No: 60 ORSAM Water Research Programme Report No: 6 July 2011 Cooperation and Conflict on the Mekong River Waters (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 70 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 10 September 2011 Russia's and Turkey's Iran Policies in the XXI. Century (Tr - Rus)
ORSAM Report No: 43 April 2011 Social-Political Structure of the Northern Iraq and Kurdish Regional Government's Relations with Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 52 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 9 May 2011 Afghanistan and Regional Security (Middle East, Central and South Asia, Russian Federation) (Tr - Rus)	ORSAM Report No: 61 July 2011 The Complete Decipher of the "Chance in Syria Conference", Carried Out in Antalya Between June 1-2 2011 (Tr - Eng)	ORSAM Report No: 71 September 2011 Gaza Problem: Israel's Blocade, International Law, Palmer Report and Turkey's Approach (Tr)
ORSAM Report No: 44 ORSAM Water Research Programme Report No: 4 April 2011 The Obligation of "International Cooperation" in Meriç (Maritza-Evros) Basin Water Management (Tr)	ORSAM Report No: 53 May 2011 Madagascar: Gains, Missing Opportunities, and Relations with Turkey in the 50th Year of Independence (Tr)	ORSAM Report No: 62 August 2011 Understanding Iraq Through Cartoons - 3 (Tr)	ORSAM Report No: 72 September 2011 Statistics of the Middle Eastern Countries (Tr)
ORSAM Report No: 45 April 2011 Syria Towards Democracy or Civil War?: Social and Political Structure, Prospects For Change and Its Impacts on Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 54 May 2011 Iraqi Groups' Approach Towards Main Political Problems and Relations With Turkey: A Study Based On Field Research (Tr)	ORSAM Report No: 63 ORSAM Water Research Programme Report No: 7 August 2011 The Invisible Strategic Resource: Transboundary Ground Waters (Tr)	ORSAM Report No: 73 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 11 October 2011 Anatolian Sphere of Influence (Tr-Eng)
ORSAM Report No: 46 May 2011 Power Struggle in Syria, Reaction of the International Community and Turkey's Position (Tr)	ORSAM Report No: 55 June 2011 Antalya Conference of Syrian Opposition: Results, Outlook on Basic Problems and Expectations from Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 64 August 2011 Victory of Justice and Development Party in 12 June 2011 Turkey's General Elections (Tr - Ar)	ORSAM Report No: 74 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 12 October 2011 Ukraine in Regress: The Tymoshenko Trial (Eng)
ORSAM Report No: 47 ORSAM Water Research Programme Report No: 5 May 2011 Turkey-Syria Relations: Asi (Orontes) Friendship Dam As An Example Of Cooperation In Transboundary Waters (Tr)	ORSAM Report No: 56 June 2011 Elections and Experience of Justice and Development Party (Tr - Ar)	ORSAM Report No: 65 August 2011 Arab Spring Through Cartoons - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 75 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 13 October 2011 Kazaks and Kazakistanis (Tr - Rus)
		ORSAM Report No: 66 August 2011 Civil War in Libya and International Intervention Through Cartoons - 1 (Tr)	ORSAM Report No: 76 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 14 October 2011 The Forgotten Turks in Italy: Moena Turks (Tr - It)

ORSAM Report No: 77 October 2011 The Regional and Global Effects of the Us Post-Withdrawal Policy Towards Iraq and Its Reflections on Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 86 November 2011 From Past to Present: The Iraqi Turkmen Front's Structure and Administration (Tr)	ORSAM Report No: 96 December 2011 Understanding Iraq Through Cartoons – 6 (Tr)	ORSAM Report No: 105 February 2012 Political Rights of Minorities in Iraqi Legislation (Tr)
ORSAM Report No: 78 ORSAM Water Research Programme Report No: 8 October 2011 Constructed Wetlands and Re-Use of Waste Water for the Irrigation in Turkey and Israel (Tr)	ORSAM Report No: 87 November 2011 Turkmen in Iraq and Their Flight: A Demographic Question? (Eng)	ORSAM Report No: 97 January 2012 Understanding Iraq Through Cartoons – 7 (Tr)	ORSAM Report No: 106 February 2012 Social Rights of Minorities in Iraqi Legislation (Tr)
ORSAM Report No: 79 October 2011 The Political Balance in Pre-Election Period in Tunisia (Tr)	ORSAM Report No: 88 November 2011 Bektashism in Iraq (Turkmens – Shabaks – Kakais) (Tr)	ORSAM Report No: 98 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 17 January 2012 Presidential Election in Kyrgyzstan and Its Effects on Kyrgyzstan-Turkey Relations (Tr)	ORSAM Report No: 107 February 2012 Human Rights of Minorities in Terms of International Law And Iraqi Constitution (Tr)
ORSAM Report No: 80 October 2011 Understanding Iraq Through Cartoons - 5 (Tr)	ORSAM Report No: 89 November 2011 Morocco Monarchy in Transformation Process: Evolution or Revolution? (Tr)	ORSAM Report No: 99 January 2012 Turkish Political Parties' Statements on Syrian Refugees in Hatay, and Approaches of Political Party Representatives and Movements in Hatay Towards Syrian Developments (March-December 2011) (Tr)	ORSAM Report No: 108 February 2012 The Future of the Economic Cooperation Organization (ECO) (Tr - Eng)
ORSAM Report No: 81 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 15 October 2011 Great Power Politics on Afghanistan (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 90 November 2011 The Efforts of Democratization in the Hashemite Kingdom of Jordan Within the Context of Local Actors and Regional Challenges (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 100 January 2012 Statistics of Iraq (Tr)	ORSAM Report No: 109 February 2012 The Missing Letter: The Rise of Turkey and the "Bric" Area (It)
ORSAM Report No: 82 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 16 October 2011 Afghanistan in the Perspective of Neighboring Countries (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 91 December 2011 The Arab League's and Turkey's Decisions to Impose Sanction Against Syria, and Possible Consequences (Tr)	ORSAM Report No: 101 ORSAM Water Research Programme Report No: 11 January 2012 Right to Safe Drinking Water and Sanitation (Tr)	ORSAM Report No: 110 ORSAM Water Research Programme Report No: 13 March 2012 Water Resources and Management in Iran (Tr)
ORSAM Report No: 83 November 2011 The Community Brought up to Agenda upon the Transition in Syria: The Turkmen of Syria (Tr)	ORSAM Report No: 92 December 2011 Current Situation of Disputed Areas in Iraq (Tr)	ORSAM Report No: 102 January 2012 How and Under What Circumstances Could Iraq Be Split Up? Being Ready for the Worst (Tr – Eng)	ORSAM Report No: 111 March 2012 A Critical Look at the Syrian Kurdish Opposition (Tr)
ORSAM Report No: 84 ORSAM Water Research Programme Report No: 9 November 2011 Somalia's Catastrophic Famine: Political Drought or Natural One? (Tr-Eng)	ORSAM Report No: 93 ORSAM Water Research Programme Report: 10 December 2011 Turkey and Wfd Harmonization: A Silent, But Significant Process (Eng)	ORSAM Report No: 103 January 2012 The Struggle for Oil in Iraq: An Analysis in the Light of Multi-National Companies, International Contracts and Constitutional Debates (Tr)	ORSAM Report No: 112 March 2012 Constitutional System and Political Parties in Islamic Republic of Iran (Tr)
ORSAM Report No: 85 November 2011 Historical Pragmatism in Syrian Political Culture, Syrian Foreign Policy Under Bashar Al-Assad and Turkish-Syrian Relations (Tr)	ORSAM Report No: 94 December 2011 The Role of Perception in Turkey-France Crisis: French Perception on Turkey (Tr)	ORSAM Report No: 104 ORSAM Water Research Programme Report No: 12 February 2012 An Evaluation on the Draft Articles on the Law of Transboundary Aquifers (Tr – Eng)	ORSAM Report No: 113 BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 18 April 2012 Mongolia: A Developing Democracy and a Magnet for Mining (Eng)
	ORSAM Report No: 95 December 2012 Arab Spring Through Cartoons – 2 (Tr)		ORSAM Report No: 114 April 2012 Understanding the Syrian Problem Through Comics - 8 (Tr)

- ORSAM Report No: 115
April 2012
Arguments on Safe Havens in Syria: Risks, Opportunities and Scenarios for Turkey
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 116
ORSAM Water Research Programme Report No: 14
April 2012
The Concept of "Benefit-Sharing", Its Theoretical Background and Practical Reflections
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 117
April 2012
Invest to Mosul Invest to Future
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 118
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 19
May 2012
The Analysis of Trade-Economic Relations Between Ukraine and Turkey
(Tr - Rus)
- ORSAM Report No: 119
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 20
May 2012
Geopolitical Dynamics as an Instrument of Investigation of Trends and Scenarios of Regional Development
(Tr - Rus)
- ORSAM Report No: 120
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 21
May 2012
Development of Political System in Kazakhstan: 2012 Parliamentary Elections
(Tr)
- ORSAM Report No: 121
May 2012
New Dynamics in Local and Iraqi Politics in Mosul (Field Study)
(Tr - Eng - Ger)
- ORSAM Bericht Nr. 121
Mai 2012
Kommunalpolitik in Mosul und Neue Dynamiken in Der Irakischen Politik (Feldarbeit)
(Ger)
- ORSAM Report No: 122
ORSAM Water Research Programme Report No: 15
May 2012
Water Resources Management in Iraq
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 123
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 22
June 2012
Global Migration and Development of Migration Policies of Turkey and European Union
(Tr)
- ORSAM Report No: 124
July 2012
Turkey in Africa: The Implementation of the Action Plan and an Evaluation After Fifteen Years
(Tr - Eng - Fr)
- ORSAM Rapport No 124
Juillet 2012
La Turquie en Afrique: Un Bilan de la Mise en Oeuvre du Plan D'action
Quinze Ans Apres
(Tr - Eng - Fr)
- ORSAM Report No: 125
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 23
July 2012
Middle East Policy of Russia
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 126
ORSAM Water Research Programme Report No: 16
July 2012
Towards the New Water Framework Directive: Notes on Water Draft Law
(Tr)
- ORSAM Report No: 127
August 2012
Kurdish Movements in Syria
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 128
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 24
September 2012
The Development of Belarus - Turkey Economic Cooperation in Modern Conditions
(Tr - Rus - Eng)
- ORSAM Report No: 129
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 25
September 2012
Belarus-Turkey: Positive Dynamics of Intergovernmental Cooperation
(Tr - Rus - Eng)
- ORSAM Report No: 130
November 2012
Syrian Circassians
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 131
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 26
November 2012
"The Third Wave": Geopolitics of Postmodernism
(Tur - Eng)
- ORSAM Report No: 132
November 2012
Foreign Minister Ahmet Davutoğlu's Visit to Kirkuk
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 133
November 2012
The Rise and Future of Opposition in Iraqi Kurdistan Region
(Tr)
- ORSAM Report No: 134
November 2012
Iraqi Circassians
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 135
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 27
November 2012
The Peculiarities of Turkey's Foreign Policy towards the Post-Soviet States
(Tur - Eng - Rus)
- ORSAM Report No: 136
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 28
November 2012
Turkish-Crimean Relationship as an Integration Factor in Turkish-Ukrainian Relations
(Tur - Rus)
- ORSAM Report No: 137
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 29
December 2012
Energy Policy of Belarus and the Cooperation Belarus Developed With Russia and the EU on Energy (1991-2011)
(Tur - Rus)
- ORSAM Report No: 138
December 2012
"Unity or Pyd Power Play? Syrian Kurdish Dynamics After the Erbil Agreement"
(Tr)
- ORSAM Report No: 139
December 2012
Balances among Kurds in Syria, Regime Opponents and Turkey: Relations Pattern at the Crossroads of Conflict-Stability
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 140
December 2012
Internal Political Balances in North Iraq and Future of the Strategic Alliance
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 141
December 2012
The State of Turkmen Education in Iraq
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 142
January 2013
President Obama's Second Term: Domestic and Foreign Challenges
(Eng)
- ORSAM Report No: 143
January 2013
2012 Iraq Assessment and Iraq Chronology
(Tr)
- ORSAM Report No: 144
ORSAM Water Research Programme Report No: 17
January 2013
Orsam Water Interviews 2011
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 145
ORSAM Water Research Programme Report No: 18
January 2013
Orsam Water Interviews 2012
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 146
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 30
January 2013
Eurasia in 2013: Political and Economic Analysis
(Eng)
- ORSAM Report No: 147
BLACK SEA INTERNATIONAL Report No: 31
January 2013
Cultural Dialogue: Newcomers from the Ural-Volga Region - Belarusian-Lithuanian Tartars in Grand Duchy of Lithuania
(Tur - Rus)
- ORSAM Report No: 148
January 2013
International Politics and Civilizations (Clash of Civilizations and Dialogue)
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 149
February 2013
David Cameron and the EU: Crossing the Rubicon
(Eng)
- ORSAM Report No: 150
March 2013
Syrian Turks: Political Movements and Military Structure
(Tr - Eng)
- ORSAM Report No: 151
March 2013
Democracy Process and Problems in Iraqi Kurdistan
(Tr - Eng)

ORSAM Report No: 152
April 2013
Basic Data on 2013 Local Elections in Iraq
(Tr)

ORSAM Report No: 153
April 2013
Electoral Laws in Iraq
(Tr)

ORSAM Report No: 154
ORSAM Water Research Programme Report No: 19
April 2013
Transboundary Waters within the Scope of EU Water Framework Directive
(Tr)

ORSAM Report No: 155
BLACK SEA INTERNATIONAL
Report No: 32
May 2013
Historical Notes from the Minutes of the Montreux Straits Conference and Kanal İstanbul
(Tr)

ORSAM Report No: 156
May 2013
ORSAM Report on Reyhanlı "11 May"
(Tr - Eng)

ORSAM Report No: 157
May 2013
Interviews With Syrian Refugees in Reyhanlı - I
(Tr - Eng)

ACADEMIC STAFF

Hasan Kanbolat	ORSAM Director
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ORSAM Advisor, Middle East, METU Director of Institute of Social Sciences
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar	ORSAM Advisor, ORSAM Eurasian Strategies Coordinator - Bilkent University
Prof. Dr. Tank Oğuzlu	ORSAM Advisor, Middle East-Antalya International University
Assoc. Prof. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Advisor, Middle East Economies - Atıyon Kocatepe University, Department of Economics
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Advisor, Middle East - Gazi University, Department of IR
Assoc. Prof. Dr. Özlem Tür	ORSAM Advisor, Middle East - METU, Department of IR
Habib Hümmüzlü	ORSAM Advisor, Middle East
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Advisor, Middle East -Ahi Evran University, Department of IR
Asst. Prof. Dr. Canat Mominkulov	ORSAM Researcher, Eurasia, Al Farabi Kazakh National University
Elmira Cheremisova	ORSAM Advisor, Middle East - St. Petersburg University
Assoc. Prof. Dr. Didem Danış	ORSAM Advisor, Middle East - Galatasaray University, Department of Sociology
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Advisor, Maritime Safety and Security
Assoc. Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu (Kamaloğlu)	ORSAM Advisor, Eurasia
Assoc. Prof. Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Advisor, Eurasia - Kyrgyzstan-Turkey Manas University
Asst. Prof. Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Advisor, Middle East - Yıldırım Beyazıt University Department of International Relations
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Advisor, Eurasia
Att. Aslıhan Erbaş Açıklık	ORSAM Advisor, Energy-Maritime Law
Pınar Arkan Sinkaya	ORSAM Advisor, Middle East - METU Department of International Relations
Volkan Çakır	ORSAM Advisor, Africa - ORSAM Antananarivo (Madagascar) Representative
Bilgay Duman	ORSAM Researcher, Middle East
Tamer Koparan	ORSAM Managing Editor
Noyan Gürel	ORSAM İzmir Representative
Oytun Orhan	ORSAM Researcher, Middle East
Sercan Doğan	ORSAM Research Assistant, Middle East
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Research Assistant, Middle East
Seval Kök	ORSAM Research Assistant, Middle East
Uğur Çil	ORSAM, Middle East
Göknil Erbaş	ORSAM, Black Sea
Shalaw Fatah	ORSAM Research Assistant, Middle East
Tuğçe Kayıtmaz	Interpreter

ORSAM Water Research Programme

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Water Research Programme Hydropolitics Researcher
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Water Research Programme Hydropolitics Researcher

ORSAM ADVISORY BOARD

Dr. İsmet Abdülmecid	Former President of Iraqi Council of State
Prof. Dr. Ramazan Daurov	Assistant Director, Russian Academy of Sciences Institute of Oriental Studies
Prof. Dr. Vitaly Naumkin	Director, Russian Academy of Sciences Institute of Oriental Studies
Hasan Alsancak	İhlas Holding CEO
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ORSAM Advisor Middle East, METU Director of Institute of Social Sciences
Prof. Dr. Ahat Andican	Former Minister & Istanbul University
Prof. Dorayd A. Noori	Vice-Undersecretary in Iraq's Embassy in Ankara
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ University, Head of Department of International Relations
Prof. Dr. Ali Arslan	Istanbul University, Department of History
Dr. Farhan Ahmad Nizami	The Director of Centre for Islamic Studies at Oxford University
Başar Ay	General Secretary, Turkish Textile Employers' Association
Prof. Aftab Kamal Pasha	The Director of The Centre for West Asian Studies in India
Prof. Dr. Mustafa Aydın	President of Kadir Has University
Ambassador Shaban Murati	Albanian Institute for International Studies
Dr. Ersel Aydınli	Vice-President of Bilkent University, Fulbright Executive Director
Safarov Sayfullo Sadullaevich	Strategic Research Center Under The President of Tajikistan
Mohamed Nouredine	Specialist in Turkish Affairs, Prof. at Lebanese University - History
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	METU, Head of Department of International Relations
İttr Bağdadı	İzmir Economy University, Department of International Relations and European Union
Prof. Dr. İdris Bal	Member of Parliament in the 24th Legislative Term of Grand National Assembly of Turkey
Assist. Prof. Dr. Ertan Başar	Karadeniz Technical University, Maritime Transportation and Management Engineering
Kemal Beyatlı	Head of Iraqi Turkmen Press Council
Yaşar Yakış	Ambassador, Former Minister of Foreign Affairs
Barbaros Binicioğlu	ORSAM Advisor, Middle Eastern Economies
Prof. Dr. Ali Birinci	Polis Akademisi
Patrick Seale	Well-Known Middle East and Syria Specialist
Assoc. Prof. Dr. Mustafa Budak	Deputy Director General in Prime Ministerial State Archives
Assoc. Prof. Dr. Hasan Canpolat	Turkish Ministry of Defense Advisor
Ret. (Air) Gen. Ergin Celasin	23rd Commander of Air Forces
Dr. Sami Al Taqi	General Manager of Orient Research Center
Assoc. Prof. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has University, Head of Department of International Relations
Çetiner Çetin	Journalist, Iraq

Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	President of The Council of Higher Education
Assoc. Prof. Dr. Didem Daniş	ORSAM Advisor, Immigration Studies & Iraqi Refugees, Galatasaray University, Department of Sociology
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Economy University, Department of Economics
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	President of Atatürk Research Center, Istanbul University, Department of History
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara University, Faculty of Political Science, Department of IR & Director ATAUM
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Middle East Advisor, Ahi Evran University, Head of the Department of International Relations
Dr. Amer Hasan Fayyadh	Baghdad University, Dean of Political Sciences Faculty (Iraq)
Att. Aslıhan Erbaş Açıklı	ORSAM Advisor, Energy-Maritime Law
Cevat Gök	Manager of Iraq El FIRAT TV - Turkey
Mete Göknel	Former Director of Petroleum Pipeline Corporation (BOTAŞ)
Osman Göksel	BTC & NABUCCO Coordinator
Timur Göksel	Beirut American University (Lebanon)
Prof. Muhamad Al Hamdani	Cultural Undersecretary in Iraq's Embassy in Ankara
Numan Hazar	Retired Ambassador
Habib Hümmüzlü	ORSAM Middle East Advisor
Assoc. Prof. Dr. Pınar İpek	Bilkent University, Department of International Relations
Dr. Tuğrul İsmail	TOBB University of Economics & Technology, Department of International Relations
Assoc. Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu (Kamalov)	ORSAM Eurasia Advisor
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar	Bilkent University, Department of International Relations
Assoc. Prof. Dr. Şenol Kantarcı	Kırıkkale University, Department of International Relations
Selçuk Karaçay	Deputy Director, Vodafone (Turkey)
Assoc. Prof. Dr. Nilüfer Karacasulu	Dokuz Eylül University, Department of International Relations
Prof. Dr. M. Lütfullah Karaman	Istanbul Medeniyet University, Department of International Relations
Assoc. Prof. Dr. Şaban Kardaş	TOBB Economy and Technology University, Department of International Relations
Assoc. Prof. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli	Çukurova University, Head of the Department of International Relations
Prof. Dr. Aleksandr Knyazev	Kyrgyz Slavic University (Bishkek)
Prof. Dr. Erol Kurubaş	Kırıkkale University, Head of the Department of International Relations
Prof. Dr. Talip Küçükcan	Director of Marmara University, Institute of Middle East Studies
Arslan Kaya	KPMG, Sworn-in Certified Financial Accountant
Dr. Hicran Kazancı	Iraqi Turkman Front Turkey Representative
İlhan Tanır	ORSAM Middle East Advisor, Journalist
İzzettin Kerküklü	President of Kirkuk Foundation
Prof. Dr. Mustafa Kibaroglu	Okan University, Head of Department of International Relations
Prof. Dr. Alexandr Koleşnikov	Diplomat
Dr. Max Georg Meier	Hanns Seidel Foundation, Projects Director (Bishkek)
Prof. Dr. Mosa Aziz Al-Mosawa	President of Baghdad University (Iraq)
Prof. Dr. Mahir Nakip	Erciyes University, Faculty of Economic and Administrative Sciences
Assoc. Prof. Dr. Tark Oğuzlu	ORSAM Advisor, Middle East-Antalya International University
Hediye İevent	Journalist, Syria
Prof. Dr. Çınar Özen	Ankara University, Faculty of Political Science, Department of International Relations
Murat Özçelik	Ambassador
Assoc. Prof. Harun Öztürkler	ORSAM Middle East Economics Advisor, Afyon Kocatepe University, Department of Economics
Dr. Bahadır Pehlivan Türk	TOBB Economy and Technology University, Department of International Relations
Prof. Dr. Victor Panin	Pyatigorsk University (Pyatigorsk, Russian Federation)
Assoc. Prof. Dr. Fırat Purtaş	Gazi University Department of International Relations, Deputy Secretary General of TÜRKSOY
Prof. Suphi Saatçı	Secretary-General of Kirkuk Foundation
Assoc. Prof. Dr. Yaşar Sarı	ORSAM Advisor, Eurasia - Kyrgyzstan-Turkey Manas University
Ersan Sankaya	Türkmeneli TV (Kirkuk, Iraq)
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Middle East Advisor, Atatürk University
Assoc. Prof. Dr. İbrahim Sirkeci	Reader in Demography and Marketing Regent's College, (London, UK)
Dr. Aleksandr Sotnichenko	St. Petersburg University (Russian Federation)
Semir Yorulmaz	Journalist, Egypt
Zaher Sultan	President of Lebanon Turkish Association
Dr. Irina Svistunova	Russia Strategic Research Center, Turkey-Middle East Studies Expert (Russian Federation)
Asst. Prof. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Advisor, Middle East, Gazi University, Department of International Relations
Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin	Gazi University, Department of International Relations
Mehmet Şüküroğlu	Energy Expert
Assoc. Prof. Dr. Oktay Tanrısever	METU, Department of International Relations
Prof. Erol Taymaz	Vice President of the METU North Cyprus Campus (TRNC)
Prof. Sabri Tekir	Dean of İzmir University, Faculty of Economics and Administrative Sciences
Dr. Gönül Tol	Director of Middle East Institute Turkish Studies (USA)
Advt. Niyazi Güney	Prens Group, Vice Chairman
Asst. Prof. Dr. Özlem Tür	ORSAM Advisor, Middle East, METU, Department of International Relations
M. Ragıp Vural	General Coordinator of 2023 (Magazine)
Dr. Ermanno Visintainer	Director of Vox Populi (Rome, Italy)
Dr. Umut Uzer	Istanbul Technical University, Humanities and Social Sciences
Prof. Dr. Vatanyar Yagya	St. Petersburg City Council Member, St. Petersburg University (Russian Federation)
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Eurasia Advisor

EDITORIAL BOARD OF MIDDLE EAST STUDIES

Meliha Altunışık
Bülent Aras
Tayyar An

Middle East Technical University (Turkey)
Ministry of Turkish Foreign Affairs, Head of Center for Strategic Strategic Research
Uludağ University (Turkey)

İlker Aytürk	Bilkent University (Turkey)
Recep Boztemur	Middle East Technical University (Turkey)
Katerina Dalacoura	London School of Economics (UK)
F. Gregory Gause	Vermont University (USA)
Fawaz Gerges	London School of Economics (UK)
Ahmet K. Han	Kadir Has University (Turkey)
Raymond Hinnebusch	St. Andrews University (UK)
Rosemary Holliis	City University (UK)
Bahgat Korany	Durham University (UK)
Peter Mandaville	George Mason University (USA)
Emma Murphy	Durham University (UK)

MIDDLE EAST ANALYSIS EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Meliha Altunışık	Middle East Technical University , Director of Institute of Social Sciences
Hasan Kanbolat	ORSAM Director
Assoc. Prof. Dr. Hasan Ali Karasar	Bilkent University, Department of International Relations
Asst. Prof. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Middle East Advisor, Ahi Evran University, Head of Department of International Relations

Mithatpaşa Caddesi 46/6 Kızılay-ANKARA
Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48
www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr